

**NOSILAC PROJEKTA: „BARQUITO“ d.o.o, Budva, Bajković Ivan, Vujović Nikola, Vitaly
Furnyka, Ruslan Turlakov**

NAZIV PROJEKTA: TURISTIČKI OBJEKAT - HOTEL – KONDO PET ZVJEZDICA ***,
3Po+P+Mz+8**

**LOKACIJA: UP 10.11, BLOK 10A, katastarske parcele br. 2392 i 2393 KO Budva, u zahvatu
Detaljnog urbanističkog plana „Budva centar“ – izmjene i dopune („Sl. List Crne Gore –
opštinski propisi 25/11)**

ELABORAT O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU ZA TURISTIČKI OBJEKAT

Obrađivač: Liming Projekt d.o.o. Podgorica

Broj licence 01-1075/2

Odgovorno lice: Žarko Asanović, dipl.inž.el.

Odgovorno lice u multidisciplinarnom timu: Žarko Asanović, dipl.inž.el.

MART 2023

Sadržaj

1. Opšte informacije.....	5
Podaci o nosiocu projekta.....	5
Glavni podaci o projektu.....	5
Podaci o organizaciji i licima.....	6
2. OPIS LOKACIJE.....	33
2.1. Kopija plana katastarskih parcela na kojima se planira izvođenje projekta, sa ucrtanim rasporedom objekata za koje se sprovodi postupak procjene uticaja.....	33
2.2. Podaci o potrebnoj površini zemljišta u m ² , za vrijeme izgradnje, sa opisom fizičkih karakteristika i kartografskim prikazom odgovarajuće razmjere, kao i o površini koja će biti obuhvaćena kada Projekat bude stavljen u funkciju.....	37
2.3. Prikaz pedoloških, geomorfoloških, geoloških i hidrogeoloških i seizmoloških karakteristika terena ...	38
2.3.1. Geomorfološke karakteristike.....	38
2.3.2. Geološka građa terena.....	38
2.3.3. Inžinjersko geološka.....	40
2.3.4. Pedološke karakteristike i bonitet tla.....	41
2.3.5. Seizmološke karakteristike.....	42
2.3.6. Hidrološke karakteristike.....	43
2.4. Prikaz klimatskih karakteristika sa odgovarajućim meteorološkim pokazateljima.....	44
2.5. Podaci o relativnoj zastupljenosti, dostupnosti, kvalitetu i regenerativnom kapacitetu prirodnih resursa (uključujući tlo, zemljište, vodu i biodiverzitet) tog područja i njegovog podzemnog dijela.....	45
2.6. Opis flore i faune, zaštićenih prirodnih dobara, rijetkih i ugroženih divljih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa.....	45
2.7. Pregled zaštićenih objekata i dobara kulturno-istorijske baštine.....	46
2.8. Podaci o naseljenosti, koncentraciji stanovništva i demografskim karakteristikama u odnosu na planirani projekat.....	46
2.9. Podaci o postojećim privrednim i stambenim objektima, kao i o objektima infrastrukture.....	49
2.9.1. Postojeći privredni i stambeni objekti.....	49
2.9.2. Elektroenergetska mreža.....	49
2.9.3. Saobraćajna infrastruktura.....	50
2.9.4. Telekomunikacione instalacije.....	51
2.9.5. Vodovodna i kanalizaciona mreža.....	51
3. OPIS PROJEKTA.....	53

3.1. Opis fizičkih karakteristika cijelog projekta, i gdje je potrebno, neophodne radove uklanjanja i uslove korišćenja zemljišta u fazi izvođenja i fazi funkcionisanja projekta, uključujući: prateću infrastrukturu, organizaciju proizvodnje, organizaciju transporta, broj i strukturu zaposlenih.	53
3.2. Opis prethodnih/pripremnih radova za izvođenje projekta (površina potrebnog zemljišta; tehnologija građenja; organizacija unutrašnjeg transporta; primjena mehanizacije, opreme i sredstava; dinamika realizacije pojedinih faza; korišćenje vode, energije, sirovina; stvaranje otpada; emisije opasnih, štetnih, otrovnih ili neprijatnih mirisa u vazduh; povećanje buke, vibracija)	54
3.3. Opis glavnih karakteristika funkcionisanja projekta postupaka proizvodnje (energetska potražnja i korišćenje energije, priroda i količine korišćenih materijala, prirodni resursi uključujući vodu, zemljište, tlo i biodiverzitet).....	55
3.4. Detaljan opis projekta, planiranog proizvodnog procesa i tokova proizvodnje, počev od ulaznih sirovina do finalnog proizvoda.....	55
3.4.1. Opis funkcionalnog rješenja	57
3.4.2. Osnovni podaci o konstrukciji objekta	58
3.4.3. Karakteristike i svojstva materijala, instalacija i opreme.....	59
3.4.4. Zelenilo i slobodna površina.....	60
3.5.1. Vodovod i kanalizacija	61
3.5.2. Električne instalacije.....	69
3.5.3. Termotehničke instalacije hotela	73
3.5.4. Ventilacija i odimljavanje garaže.....	74
3.6. Prikaz procjene vrste i količine: očekivanih otpadnih materija i emisija koje mogu izazvati zagađivanje vode, vazduha, tla i podzemnog sloja zemljišta, buku, vibracije, svjetlost, toplotu, zračenje (jonizujuća i nejonizujuća), proizvedenog otpada tokom izgradnje i funkcionisanja projekta	76
3.6.1. Emisije u vazduh.....	76
3.6.2. Ispuštanje u vodotoke.....	76
3.6.3. Odlaganje na zemljište	76
3.6.4. Buka, vibracije i toplota.....	76
3.6.5. Sanitarno-fekalne otpadne vode.....	78
3.7. Prikaz tehnologije tretiranja (prerada, reciklaža, odlaganje i sl.) svih vrsta otpadnih materijala	78
4. IZVJEŠTAJ O POSTOJEĆEM STANJU SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE	80
5. OPIS MOGUĆIH ALTERNATIVA	81
6. OPIS SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE	83
7. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU	84
7.1. Kvalitet vazduha.....	84
7.2. Kvalitet voda	87
7.3. Zemljište.....	87

7.4. Lokalno stanovništvo	89
7.5. Ekosistem i geologija.....	90
7.6. Namjena i korišćenje površina	90
7.7. Komunalna infrastruktura.....	90
7.8. Zaštićena prirodna i kulturna dobra i njihova okolina, karakteristike pejzaža i slično	90
Posljedice građenja i korišćenja projekta	90
Kumulativni uticaj sa uticajima drugih postojećih i/ili odobrenih projekata.....	91
Korišćenje tehnologije I supstanci.....	91
8. OPIS MJERA PREDVIĐENIH U CILJU SPRJEČAVANJA, SMANJENJA ILI OTKLANJANJA ZNAČAJNOG ŠTETNOG UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU	92
8.1. Mjere zaštite predviđene prilikom izgradnje objekta.....	92
8.2. Mjere zaštite u toku redovnog rada objekta	94
8.3. Mjere koje će se preduzeti u slučaju udesa ili velikih nesreća.....	95
8.4. Planovi i tehnička rješenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman i dispozicija otpadnih materija, rekultivacija, sanacija i slično	96
8.5. Druge mjere koje mogu uticati na sprečavanje ili neutralisanje štetnih uticaja na životnu sredinu	98
9. PROGRAM PRAĆENJA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU	101
9.1. Parametri na osnovu kojih se mogu utvrditi štetni uticaji na životnu sredinu	101
9.2. Mjesta, način i učestalost mjerenja utvrđenih parametara	102
9.3. Sadržaj i dinamika dostavljanja izvještaja o izvršenim mjerenjima	102
9.4. Obaveza obavještanja javnosti o rezultatima izvršenog mjerenja.....	103
9.5. Prekogranični program praćenja uticaja na životnu sredinu	103
10. NETEHNIČKI REZIME INFORMACIJA	104
11. PODACI O MOGUĆIM POTEŠKOĆAMA.....	108
12. REZULTATI SPROVEDENIH POSTUPAKA UTICAJA PLANIRANOG PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU	109
13. DODATNE INFORMACIJE I KARAKTERISTIKE PROJEKTA	110
14. IZVORI PODATAKA.....	111
15. PRILOZI	113

1. Opšte informacije

Podaci o nosiocu projekta

Nosilac projekta:	„BARQUITO“ d.o.o, Budva, Bajković Ivan, Vujović Nikola, Vitaly Furnyka, Ruslan Turlakov
Ime i prezime odgovornog lica:	Nikola Dobriković
Adresa:	
Kontakt telefon	+382 69 789 567

Glavni podaci o projektu

Pun naziv projekta:	TURISTIČKI OBJEKAT - HOTEL – KONDO PET ZVJEZDICA *****, 3Po+P+Mz+8
Skraćen naziv projekta:	
Lokacija:	UP 10.11, BLOK 10A, katastarske parcele br. 2392 i 2393 KO Budva, u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Budva centar“ – izmjene i dopune („Sl. List Crne Gore – opštinski propisi 25/11)

**IZVOD IZ CENTRALNOG REGISTRA PRIVREDNIH
SUBJEKATA UPRAVE PRIHODA I CARINA**

Registarski broj 5 - 0526961 / 008

Datum registracije: 15.04.2009.

PIB: 02753138

Datum promjene podataka: 24.02.2021.

**"LIMING PROJEKT" D.O.O. ZA PROJEKTOVANJE, INŽENJERING, TEHNIČKA
ISPITIVANJA PROMET ROBA I USLUGA - PODGORICA**

Broj važeće registracije: /008

Skraćeni naziv: LIMING PROJEKT
Telefon: +38269338130
eMail: zasanovic@t-com.me
Web adresa:
Datum zaključivanja ugovora: 09.04.2009.
Datum donošenja Statuta: 09.04.2009. Datum promjene Statuta: 15.02.2021.
Adresa glavnog mjesta poslovanja: UL. CRNOGORSKIH SERDARA BR. 24 PODGORICA
Adresa za prijem službene pošte: UL. CRNOGORSKIH SERDARA BR. 24 PODGORICA
Adresa sjedišta: UL. CRNOGORSKIH SERDARA BR. 24 PODGORICA
Pretežna djelatnost: 7112 Inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje
Obavljanje spoljno-trgovinskog poslovanja: DA
Oblik svojine: Privatna
Porijeklo kapitala: Domaći
Upisani kapital: 1,00Euro (Novčani 1,00Euro, nenovčani Euro)

OSNIVAČI:

ŽARKO ASANOVIĆ 1510968270046 CRNA GORA

Uloga: Osnivač

Udio: 100% Adresa: OBALA RIBNICE 8 PODGORICA CRNA GORA

LICA U DRUŠTVU:

ŽARKO ASANOVIĆ 1510968270046

Adresa: TRG BOŽANE VUČINIĆ 6/32 PODGORICA CRNA GORA

Uloga: Izvršni direktor

Ovlašćenja u prometu: Neograničeno ( )

Ovlašćen da djeluje: POJEDINAČNO ( )

ŽARKO ASANOVIĆ 1510968270046

Adresa: OBALA RIBNICE 8 PODGORICA CRNA GORA

Uloga: Ovlašćeni zastupnik

Ovlašćenja u prometu: ( )

Ovlašćen da djeluje: POJEDINAČNO ( )

Izdato: 09.08.2022 godine u 10:39h

Načelnica

2A

Sanja Bojanić

Broj: 01-1075/2
Podgorica, 06.10.2015. godine

Inženjerska komora Crne Gore rješavajući po Zahtjevu privrednog društva „LIMING PROJEKT“ d.o.o. iz Podgorice, za izdavanje licence za izradu tehničke dokumentacije, na osnovu člana 134 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14), čl. 8 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja i oduzimanja licence i načinu vođenja registra licenci ("Sl. list CG", br. 68/08), člana 196 Zakona o općem upravnom postupku ("Sl. list RCG", br. 60/03), člana 1 Uredbe o izmjeni uredbe o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma, Inženjerskoj komori Crne Gore broj 08-1375 ("Sl. list CG", br. 35/15), donosi

RJEŠENJE

Izdaje se

L I C E N C A

za izradu tehničke dokumentacije

Za izradu, TEHNIČKE DOKUMENTACIJE IZ OBLASTI ZAŠTITE NA RADU I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE, Privrednom društvu „LIMING PROJEKT“ d.o.o. iz Podgorice.

Licenca se izdaje na period od pet godina.

OBRAZLOŽENJE

Inženjerska komora Crne Gore postupajući po Zahtjevu br. 03-1075 od 05.10.2015. godine, koji je podnesen u ime privrednog društva „LIMING PROJEKT“ d.o.o. iz Podgorice, za utvrđivanje ispunjenosti uslova za sticanje licence za izradu tehničke dokumentacije, na osnovu člana 83. Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14) i člana 8 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja i oduzimanja licence i načinu vođenja registra licenci ("Sl. list CG", br. 68/08 i 32/14), utvrdila je da:

- privredno društvo posjeduje Potvrdu o registraciji kod Centralnog registra privrednih subjekata Poreske uprave reg. br. 5-0526961/004, za – inženjersku djelatnost i tehničko savjetovanje;
- ima u radnom odnosu odgovornog projektanta – Žarka R. Asanovića, dipl.inž.el., sa Licencom broj UP 0502-124/15-1 od 21.09.2014. godine, izdatom od Ministarstva održivog razvoja i turizma;
- ispunjava uslove za sticanje tražene licence.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Uputstvo o pravnom sredstvu: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu održivog razvoja i turizma u roku od 15 dana od dana prijema rješenja, preko Stručne službe Inženjerske komore Crne Gore.

Generalni sekretar:
Svetislav Popović, dipl. pravnik

Službeno lice:
Mirjana Bučan, dipl. pravnik

Dostavljeno:

- Podnosiocu zahtjeva;
- U spise predmeta;
- Ministarstvu održivog razvoja i turizma;
- s/a

PREDSJEDNIK KOMORE

Prof. dr Branislav Glavatović, dipl.inž.geof.

Broj: EŽ-25-03/24

Podgorica: 25.03.2024. godine

Shodno članu 19., Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Sl. list RCG", br. 75/18),
donosim,

RJEŠENJE

o angažovanju stručnih lica na izradi

Inoviranog elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu, projekta izgradnje turističkog
objekta, određujem tim u sastavu:

1. Žarko Asanović, dipl.inž.el., strukovni inženjer zaštite od požara i zaštite životne sredine -
specijalista
2. Davorin Radošević, dipl. inž.maš.
3. Zoronjić Alma, dipl. biolog
4. Ana Đelošević, dipl.inž.hem.tehn
5. Selma Gljiva Mekić, Magistar turizma i zaštite životne sredine

Za odgovorno lice u multidisciplinarnom timu određujem Žarka Asanovića, dip.inž.el.

Obrazloženje:

Budući da imenovani ispunjavaju uslove predviđene važećom zakonskom regulativom, to je
odlučeno kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Izvršni direktor

M.P.

Žarko Asanović, dipl.inž.el.

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
DIREKTORAT ZA INSPEKCIJSKI NADZOR
I LICENCIRANJE

Direkcija za licenciranje
Broj: UPI 107/7-1362/2
Podgorica, 17.04.2018. godine

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, rješavajući po zahtjevu ŽARKA ASANOVIĆA, diplomiranog inženjera elektrotehnike – odsjek energetika iz Podgorice, za izdavanje licence za ovlašćenog inženjera, na osnovu člana 135 st. 1 i 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore " br. 64/17) i člana 46 stav 1 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore " br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donosi

R J E Š E N J E

1. IZDAJE SE ŽARKU ASANOVIĆU, diplomiranom inženjeru elektrotehnike – odsjek energetika iz Podgorice, LICENCA ovlašćenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.
2. Ova Licenca se izdaje na neodređeno vrijeme.

O b r a z l o ž e n j e

Aktom, br.UPI 107/7-1362/1 od 15.03.2018.godine, ŽARKO ASANOVIĆ, diplomirani inženjer elektrotehnike – odsjek energetika iz Podgorice, obratio se ovom ministarstvu zahtjevom za izdavanje licence ovlašćenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.

Uz zahtjev imenovani je ovom ministarstvu dostavio sledeće dokaze:

- Ovjerenu Diplomu o stečenom visokom obrazovanju stečenu na Elektrotehničkom fakultetu – Univerziteta Crne Gore, br.737 od 12.11.2000.godine;
- Ovjereni fotokopija radne knjižice;
- Ovjereni fotokopija lične karte;
- Rješenje Ministarstva za ekonomski razvoj br.02-4087/1 od 30.04.2008.godine, kojim se ŽARKU ASANOVIĆU, diplomiranom inženjeru elektrotehnike – odsjek energetika iz Podgorice, izdaje ovlašćenje za rukovođenje – izvođenjem instalacija jake struje;
- Rješenje Ministarstva za ekonomski razvoj br.02-4087/2 od 30.04.2008.godine, kojim se ŽARKU ASANOVIĆU, diplomiranom inženjeru elektrotehnike – odsjek energetika iz Podgorice, izdaje ovlašćenje za izradu projekata jake struje;
- Ovlašćenje za rukovođenje građenjem – instalacija jake struje na objektima visokogradnje, reg.br.ER 00325 0119 od 20.05.2005.godine, izdato od strane Inženjerske komore Crne Gore;

Stavom 3 istog člana Pravilnika, utvrđeno je da se radno iskustvo u smislu stava 1 tačka 3 ovog člana, smatra radno iskustvo u svojstvu saradnika na izradi tehničke dokumentacije na građenju objekta, odnosno izvođenja pojedinih radova na građenju objekta. Stavom 4 istog člana Pravilnika, utvrđeno je da se izuzetno od stava 3 ovog člana, fizičkom licu koje posjeduje licencu za izradu tehničke dokumentacije i građenje objekata, izdatu po propisima koji su važili do donošenja ovog propisa, radno iskustvo može dokazati na osnovu uvida u dokumentaciju koja je bila osnov za njeno izdavanje. Članom 137 stav 1 Zakona, propisano je da se licenca za fizičko lice izdaje na neodređeno vrijeme.

Rešavajući po predmetnom zahtjevu, a na osnovu uvida u dostavljene dokaze, ovo ministarstvo nalazi, da su se u konkretnoj pravnoj stvari stekli uslovi za primjenu čl. 123 stav 1 i 135 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, a u vezi čl 3 stav 1 tač. 1 i čl. 4 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registara licenci.

Saglasno izloženom, riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Crne u roku od 20 dana od dana prijema istog.

OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE
Nataša Pavićević

VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
Broj:UP 0502-124/15-1
Podgorica, 21.08.2014.godine

Crna Gora
INŽENJERSKA KOMORA CRNE GORE

Broj: 03-589/14
Podgorica, 25.09. 2015 god.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, rješavajući po žalbi Asanović Žarka, dipl.ing.elektrotehnike i specijaliste strukovnog inženjera zaštite na radu i zaštite životne sredine iz Podgorice, izjavljenoj na rješenje Inženjerske komore Crne Gore br.01-589/5 od 23.07.2015.godine, na osnovu člana 238 stav 1 Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni list RCG“ br.60/03 i „Službeni list CG“br.32/11) i člana 21 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl.list CG“br.5/12) i ovlaštenja Ministra br.01-3021/5 od 10.12.2012.godine, donosi

RJEŠENJE

- I. Poništava se rješenje Inženjerske komore Crne Gore br.01-589/5 od 23.07.2015.godine.
- II. Asanović Žarku, diplomiranom inženjeru elektrotehnike i specijalisti strukovnom inženjeru zaštite životne sredine i zaštite na radu iz Podgorice, izdaje se licenca za izradu tehničke dokumentacije iz oblasti zaštite na radu i zaštite životne sredine.

Obrazloženje

Inženjerska komora Crne Gore je, postupajući po rješenju ovog ministarstva, br:UP0505-87/15-1 od 06.07.2015.godine, u ponovnom postupku, po osnovu člana 237 stav 2 Zakona o opštem upravnom postupku, donijela rješenje, br.01-589/5 dana 23.07.2015.godine, kojim je odbila zahtjev, br.03-589 od 14.05.2015.godine, Asanović Žarka, dipl.ing.el. iz Podgorice, za izdavanje licenca za izradu tehničke dokumentacije iz oblasti zaštite na radu i zaštite životne sredine, iz razloga navedenih u ožalbenom rješenju.

Na navedeno rješenje, žalitelj je izjavio žalbu ovom ministarstvu zbog bitne povrede pravila upravnog postupka, nepotpuno i nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U bitnome navodi da je prvostepen organ učinio bitne povrede pravila postupka iz člana 226 stav 2 tač. 3 i 7 ZUP, kao i da se prvostepeni organ nije pridržavao primjedbi i sugestija iz drugostepenog rješenja ovog ministarstva, već je ponovo donio isto rješenje, bazirano na nelogičnostima i nedosljednostima usljed neadekvatnog tumačenja i ocjene zakonskih odredbi. Ističe da posjeduje dugogodišnje radno iskustvo u predmetnoj oblasti, o čemu svjedoče referenc liste izdate od firmi u kojima je radio projekte i elaborate; da obrazloženje ožalbenog rješenja nije sačinjeno u skladu sa zakonom i da prvostepeni organ pogrešno tumači zakonsku normu u pogledu posjedovanja trogodišnjeg radnog iskustva. Predlaže da se poništi ožalbeno rješenje i Ministarstvo odluči o predmetnom zahtjevu.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, razmotrilo je ožalbeno rješenje, žalbu i spise predmeta, pa je odlučilo kao u dispozitivu rješenja, a ovo iz sledećih razloga:

Odredbom člana 238 stav 1 Zakona o opštem upravnom postupku propisano je da ako drugostepeni organ utvrdi da su u prvostepenom rješenju pogrešno ocijenjeni dokazi, da je iz utvrđenih činjenica izveden pogrešan zaključak u pogledu činjeničnog stanja, da je pogrešno primjenjen pravni propis na osnovu koga se rješava upravna stvar ili ako nađe da je na osnovu slobodne ocjene trebalo donijeti drugačije rješenje, on će svojim rješenjem poništiti prvostepeno rješenje i sam riješiti upravnu stvar.

Razmatrajući predmetne spise, ovo ministarstvo je, postupajući u skladu sa odredbom člana 238 stav 1 Zakona o opštem upravnom postupku, odlučilo poništiti prvostepeno rješenje i na osnovu slobodne ocjene riješiti upravnu stvar. Ovo iz razloga, što je Ministarstvo u dosadašnjem upravnom postupku, po osnovu člana 237 stav 2 ZUP, poništavalo rješenje prvostepenog organa, koji je u ponovnom postupku donosio identična rješenja, ne uvažavajući primjedbe i sugestije ovog ministarstva.

Uvidom u spise predmeta, ovo ministarstvo je utvrdilo da se Asanović Žarko, dipl.ing.el- specijalista strukovni inženjer zaštite na radu i zaštite životne sredine i iz Podgorice, zahtjevom, br.03-589 od 14.05.2015.godine, obratio Inženjerskoj komori Crne Gore, za izdavanje licence za izradu tehničke dokumentacije iz oblasti zaštite na radu i zaštite životne sredine. Uz zahtjev, imenovani je dostavio zakonom propisanu ovjerenu dokumentaciju (fotokopiju lične karte; fotokopiju uvjerenja o završenim specijalističkim strukovnim studijama Visoke inženjerske škole strukovnih studija u Beogradu br.03-1032/1 od 29.10.2013.godine; rješenje Ministarstva prosvjete o priznavanju prednje citiranog uvjerenja, UP I br.05-1-2168/2 od 16.12.2013.godine; fotokopiju uvjerenja o završenim specijalističkim strukovnim studijama Visoke inženjerske škole strukovnih studija u Beogradu br.03-258/1/1 od 12.03.2015.godine; rješenje Ministarstva prosvjete o priznavanju prednje citiranog uvjerenja, UP I br.05-1-363/2 od 24.04.2015.godine i referenc liste od Instituta sigurnosti d.o.o. iz Podgorice i „LARS FIRE“d.o.o. iz Podgorice, o projektima i elaboratima zaštite na radu i zaštite životne sredine, koje je žalitelj izradio u periodu od 2008.godine do 2015.godine).

Činjenica, da su uvjerenja o sticanju specijalističkog zvanja iz 2013.godine i 2015.godine, ne sprječava prvostepeni organ da izda tražene licence, ukoliko žalitelj ima 3 godine radnog iskustva na navedenim poslovima, jer je žalitelj, shodno članu 84 stav 6 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, obavljao navedene poslove kao diplomirani inženjer elektrotehnike i posjeduje referenc liste od Instituta sigurnosti d.o.o. iz Podgorice i „LARS FIRE“d.o.o. iz Podgorice, o projektima i elaboratima zaštite na radu i zaštite životne sredine, koje je izradio u periodu od 2008.godine do 2015.godine.

Kako je odredbom člana 7 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja i oduzimanja licence i načinu vođenja registra licenci („Službeni list CG“br 68/08) propisano da se licenca za vodećeg projektanta, odnosno odgovornog projektanta za izradu pojedinih dijelova tehničke dokumentacije, izdaje fizičkom licu, između ostaloga, na osnovu dokaza o najmanje tri godine radnog iskustva na izradi, reviziji, nadzoru, pregledu ili ocjeni tehničke dokumentacije, to je ovo ministarstvo utvrdilo da žalitelj ispunjava uslove propisane ovim pravilnikom.

Shodno navedenom, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom sredstvu: Protiv ovog rješenja može se tužbom pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore, u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

GENERALNI DIREKTOR

Danilo Gvozdenović

Odsjek za normalno pravne
poslove / II-stepeni upravni postupak
Dubravka Pešić, dipl. pravnik

Dostaviti:

- prvostepenom organu
- a/a

ТЕХНИКУМ ТАУРУНУМ
ВИСОКА ИНЖЕЊЕРСКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
Београд-Земун, Наде Димић 4.
Број: 03-1032/2
Датум: 29.10.2013. година

На основу члана 122. Статута **ТЕХНИКУМА ТАУРУНУМ** – Високе инжењерске школе струковних студија Београд-Земун издаје се

У В Е Р Е Њ Е
о завршеним специјалистичким струковним студијама
(II степен високог образовања)

Студент Жарко Асановић, рођен 15.10.1968. године у месту Слатина, општина Андријевица, република Црна Гора, СФРЈ, са бројем индекса М-2391/2012, положио је све испите по наставном плану и програму за студијски програм

ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА И СПАСАВАЊЕ

одбранио је 28.10.2013. године специјалистички рад са темом:

**Аутоматски систем за дојаву пожара
спортске дворане**

и тиме стекао право на издавање дипломе о завршеним специјалистичким струковним студијама (II степен високог образовања – 60 ЕСПБ бодова) и на стручни назив

**СПЕЦИЈАЛИСТА СТРУКОВНИ ИНЖЕЊЕР
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ – ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА И
СПАСАВАЊЕ**

као и сва права која му по Закону припадају.

ДИРЕКТОР

С. Ристић
Др Слободан Ристић, дипл.инж.маш.

Crna Gora
Ministarstvo ekologije,
prostornog planiranja i urbanizma

Adresa: IV proleterske brigade broj 19
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 446 200
fax: +382 20 446 215

Broj: UPI 14-332/23-397/2
Podgorica, 21.04.2023. godine

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, postupajući po zahtjevu privrednog društva DOO "LIMING PROJEKT" PODGORICA, broj UPI 14-332/23-397/1 od 11.04.2023. godine, za izdavanje licence za projektanta i izvođača radova, na osnovu člana 135 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20, 86/22 i 4/23), člana 12 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list CG", br. 49/22, 52/22, 56/22, 82/22, 110/22 i 139/22) i čl. 18 i 46 stav 1 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list CG", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donijelo je

RJEŠENJE

Privrednom društvu DOO "LIMING PROJEKT" PODGORICA, izdaje se

LICENCA projektanta i izvođača radova

na period od **pet godina**.

Obrazloženje

Aktom broj UPI 14-332/23-397/1 od 11.04.2023. godine, ovom ministarstvu, obratilo se privredno društvo DOO "LIMING PROJEKT" PODGORICA, pretežna djelatnost - 7112 – Inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje, zahtjevom za izdavanje licence za projektanta i izvođača radova. Uz zahtjev, privredno društvo je priložilo sljedeće dokaze:

- 1) rješenje broj UPI 107/7-287/2 od 26.02.2018.godine, kojim je **Davorinu Radoševiću, diplomiranom inženjeru mašinstva**, izdata licenca ovlaštenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta, donijeto od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma;
- 2) ugovor o radu sa Davorinom Radoševićem, broj 1-10/17/U od 01.10.2017.godine, na neodređeno vrijeme;
- 3) rješenje broj UPI 107/7-1362/2 od 17.04.2018.godine, kojim je **Žarku Asanoviću, diplomiranom inženjeru elektrotehnike, odsjek energetika**, izdata licenca ovlaštenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta, donijeto od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma;
- 4) ugovor o radu sa Žarkom Asanovićem, broj 12-05/14/4 od 12.05.2014.godine, na neodređeno vrijeme;
- 5) izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata, registarski broj 5 - 0526961 /008.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma razmotrilo je podnijeti zahtjev sa priloženom dokumentacijom i odlučilo kao u dispozitivu rješenja a ovo iz sljedećih razloga:

Odredbom člana 122 stav 1 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata propisano je, u bitnom, da je privredno društvo koje izrađuje tehničku dokumentaciju (projektant), odnosno privredno društvo koje gradi objekat (izvođač radova), dužno da za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije, dijela tehničke dokumentacije odnosno građenje ili izvođenje pojedinih vrsta radova na građenju objekata, ima najmanje jednog zaposlenog ovlaštenog inženjera po vrsti projekta koji izrađuje i to za: arhitektonski, građevinski, elektrotehnički i mašinski projekat, odnosno vrsti radova koje izvodi na osnovu tih projekata. Stavom 2 prethodno navedenog člana propisano je da obavljanje pojedinih poslova iz prethodnog stava projektant, odnosno izvođač radova može da obezbijedi na osnovu zaključenog ugovora sa drugim privrednim društvom koje ima zaposlenog ovlaštenog inženjera za određenu vrstu projekta odnosno radova.

Dalje, članom 137 stav 2 prethodno navedenog zakona propisuje se da se licenca za privredno društvo izdaje za period od pet godina.

Prema članu 5 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registra licenci ("Službeni list CG", br. 79/17, 78/21 i 102/21), propisano je da se u postupku izdavanja licence projektanta i izvođača radova provjerava: 1) da li podnosilac zahtjeva u radnom odnosu ima zaposlenog ovlaštenog inženjera; i 2) licenca ovlaštenog inženjera.

Odredbom člana 136 stav 4 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata propisano je da je imalac licence dužan da obavijesti ministarstvo o svim promjenama uslova na osnovu kojih je izdata licenca za obavljanje djelatnosti, u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.

Postupajući po predmetnom zahtjevu, ministarstvo je, na osnovu raspoloživih dokaza, utvrdilo da su ispunjeni uslovi propisani zakonom i pravilnikom, i odlučilo kao u dispozitivu rješenja.

UPUTSTVO O PRAVNOJ ZAŠTITI: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda, u roku od 20 dana od dana prijema istog.

CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

DIREKTORAT ZA INSPEKCIJSKI NADZOR I
LICENCIRANJE
Direkcija za licenciranje
Broj: UPI 107/7-287/2
Podgorica, 26.02.2018. godine

DAVORIN RADOŠEVIĆ

Dr.Vukašina Markovića 182
PODGORICA

U prilogu ovog dopisa, dostavlja Vam se rješenje, broj i datum gornji.

OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE

Nikola Petrović

Dostavljeno:
-Naslovu;
-a/a.

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
DIREKTORAT ZA INSPEKCIJSKI NADZOR
I LICENCIRANJE
Direkcija za licenciranje
Broj: UPI 107/7-287/2
Podgorica, 26.02.2018. godine

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, rješavajući po zahtjevu RADOŠEVIĆ DAVORINA, dipl.inž.mašinstva, iz Kotora, za izdavanje licence za ovlašćenog inženjera, na osnovu člana 135 st. 1 i 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore" br. 64/17) i člana 46 stav 1 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore" br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donosi

RJEŠENJE

1. IZDAJE SE DAVORINU RADOŠEVIĆU, dipl.inž.mašinstva, iz Kotora, LICENCA ovlašćenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.
2. Ova Licenca se izdaje na neodređeno vrijeme.

O b r a z l o ž e n j e

Aktom, br. UPI 107/7-287/1 od 01.02.2018.godine, RADOŠEVIĆ DAVORIN, dipl.inž.mašinstva, iz Kotora, obratio se ovom ministarstvu zahtjevom za izdavanje licence ovlašćenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.

Uz zahtjev imenovani je ovom ministarstvu dostavio sledeće dokaze:

- Ličnu kartu (ovjerena fotokopija);
- Diploma o stečenom visokom obrazovanju Mašinski fakultet u Podgorici Univerzitet Crne Gore br.1026 od 15.03.2010.godine (ovjerena fotokopija);
- Rješenje Inženjerske komore Crne Gore kojim se izdaje licenca Davorinu B. Radoševiću za izvođenje mašinskih postrojenja, uređaja i instalacija i stabilnih sistema za gašenje požara br. 01-984/4 od 20.07.2016.godine;
- Rješenje Inženjerske komore Crne Gore kojim se izdaje licenca Davorinu B. Radoševiću za izradu projekata mašinskih postrojenja, uređaja i instalacija i projekata stabilnih sistema za gašenje požara br. 01-984/3 od 20.07.2016.godine;
- Lista referenci izdata od strane »BOJING« doo od 30.01.2013.godine;
- Radna knjižica (ovjerena fotokopija);
- Uvjerenje Ministarstva pravde br.05/2-72-1901/18-3 od 20.02.2018.godine, da u kaznoj evidenciji ne postoje podaci o osuđivanosti za imenovanog.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, razmotrilo je podnijeti zahtjev pa je odlučilo kao u dispozitivu ovog rješenja, a ovo iz sledećih razloga:

Naime, članom 123 stav 1 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata («Službeni list Crne Gore» br. 64/17), propisano je da ovlašćeni inženjer može da bude fizičko lice koje obavlja poslove izrade tehničke dokumentacije odnosno građenje objekta, odgovarajuće struke, sa visokim obrazovanjem, odnosno najmanje kvalifikacijom VIII1 podnivoa okvira kvalifikacije i najmanje tri godine radnog iskustva na stručnim poslovima izrade tehničke dokumentacije i građenja objekta.

Članom 3 stav 1 tačka 1 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registara licenci („Službeni list Crne Gore „ br. 79/17), utvrđene su vrste licenci, a između ostalih i licenca ovlaštenog inženjera koja se izdaje fizičkom, licu za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.

Članom 4 stav 1 tač. 1-4. Pravilnika, utvrđeno je da se u postupku izdavanja licence ovlaštenog inženjera, provjerava: 1) identitet podnosioca zahtjeva; 2) da li podnosilac zahtjeva posjeduje visoko obrazovanje, odnosno najmanje kvalifikacije VII1 podnivoa okvira kvalifikacija, odnosno da li je izvršeno priznavanje inostrane obrazovne isprave najmanje kvalifikacije VII1 podnivoa okvira kvalifikacija; 3) da li podnosilac zahtjeva ima najmanje tri godine radnog iskustva na stručnim poslovima izrade tehničke dokumentacije i građenju objekta sa visokim obrazovanjem, odnosno najmanje kvalifikacije VII1 podnivoa okvira kvalifikacije i 4) da li je podnosilac zahtjeva osuđivan za krivično djelo za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti.

Stavom 3 istog člana Pravilnika, utvrđeno je da se radno iskustvo u smislu stava 1 tačka 3 ovog člana, smatra radno iskustvo u svojstvu saradnika na izradi tehničke dokumentacije na građenju objekta, odnosno izvođenja pojedinih radova na građenju objekta. Stavom 4 istog člana Pravilnika, utvrđeno je da se izuzetno od stava 3 ovog člana, fizičkom licu koje posjeduje licencu za izradu tehničke dokumentacije i građenje objekata, izdatu po propisima koji su važili do donošenja ovog propisa, radno iskustvo može dokazati na osnovu uvida u dokumentaciju koja je bila osnov za njeno izdavanje.

Članom 137 stav 1 Zakona, propisano je da se licenca za fizičko lice izdaje na neodređeno vrijeme.

Rješavajući po predmetnom zahtjevu, a na osnovu uvida u dostavljene dokaze, ovo ministarstvo nalazi, da su se u konkretnoj pravnoj stvari stekli uslovi za primjenu čl. 123 stav 1 i 135 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, a u vezi čl 3 stav 1 tač. 1 i čl. 4 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registara licenci.

Saglasno izloženom, riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Crne Gore u roku od 20 dana od dana prijema istog.

OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE
Nikola Petrović

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

ДИПЛОМА

О СТЕЧЕНОМ ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ

ЗОРОЊИЋ (Ћемал) АЛМА

РОЂЕНА 05. 05. 1979. ГОДИНЕ У БИЈЕЛОМ ПОЉУ, БИЈЕЛО ПОЉЕ
РЕПУБЛИКА ЦРНА ГОРА, УНИКАН-А 1997/1998. ГОДИНЕ,
А ДАНА 27. 06. 2006. ГОДИНЕ, ЗАВРШИЛА ЈЕ СТУДИЈЕ НА
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКОМ ФАКУЛТЕТУ У КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ
НА ОДСЕКУ - ГРУПИ - СМЕРУ
БИОЛОГИЈА

СА ОПШТИМ УСПЕХОМ 6,95 (ШЕСТ 95/100) У ТОКУ СТУДИЈА
И ОЦЕНОМ 10 (ДЕСЕТ) НА ДИПЛОМСКОМ ИСПИТУ
НА ОСНОВУ ТОГА ИЗДАЈЕ МУ-ЈОЈ СЕ ОВА ДИПЛОМА
О СТЕЧЕНОМ ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ И СТРУЧНОМ НАЗИВУ

ДИПЛОМИРАНИ БИОЛОГ

РЕДНИ БРОЈ ИЗ СВИДЕЊИЦЕ О ИЗДАТИМ ДИПЛОМАМА 770
У КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ, 15. 03. 2007. ГОДИНЕ.

ДЕКАН

Проф. др КАТИЦА КОСАКОВИЋ

(суочи)
2007

РЕКТОР

Проф. др ЗАРАВКО БИТОШКЕВИЋ

Broj: EŽ-25-03/24

Podgorica: 25.03.2024. godine

POTVRDA

Kojom se potvrđuje da Zoronjić Alma dipl. biolog, rođena 05.05.1979. godine u Bijelom Polju, angažovana kao stručni saradnik u "LIMING PROJEKT" d.o.o. Podgorica, na poslovima izrade Elaborata o procjeni uticaja projekta na životnu sredinu od avgusta 2017. godine.

Uvidom u radnu knjižicu, ustanovili smo da, imenovana ima preko pet godina rada u struci.

Izvršni direktor

M.P.

Žarko Asanović, dipl.inž.el.

Bijelo Polje
Општина

РАДНА КЊИЖИЦА

Серијски број: 649/2003
Регистарски број: № 030651

ИСПРАВА О ИДЕНТИТЕТУ:

Исправа	Серијски број	Регистарски број	Мјесто и датум издавања
к.б.	00149977	9177	Б. Поље 20.06.1997.

Матични број грађанина: 0605979288021

- 1 -

Име и презиме: Alma Teronjić
Име оца или мајке: Семал
Дан, мјесец и година рођења: 05.05.1979.г
Мјесто рођења, општина: Bijelo Polje
Република: Босна и Херцеговина
Држављанство: КСГ и ССР
у Bijelina-Polje
Датум: 21.08.2003

М. К. Зуповић
потпис и печат

- 2 -

Подаци о школској спреми	Печат	Подаци о стручном усавршавању, специјализацији и радној способности стеченој радом	Потпис и печат
Diploma o položenju ispita iz matematike i fizike u 1888. II stupnja - opština Bijelo Polje			

- 3 -

- 4 -

ПОДАЦИ О

Број свидетелства	Назив и сједиште правног лица (послодавца)	Датум заснивања радног односа	Датум престанка радног односа
129	ЈУ ОШ "ВУКО ТРАКАВИЋ" Лозница	01.09.2005.	01.09.2006.
129	ЈУ - ОСНОВНА ШКОЛА "РИФАТ ВУРОЏИЋ-ТАЏИ" Лозница	01.09.2006.	30.09.2007.
129	ЈУ - ОСНОВНА ШКОЛА "РИФАТ ВУРОЏИЋ-ТАЏИ" Лозница	01.10.2007.	31.08.2008.
125	ЈУ ОШ "НАЈДСТ" КАМЕ	01.09.2008.	

ЗАПОСЛЕЊУ

Бројкама			Словима
Година	Мјесеци	Дана	
1	0	0	Година <u>ЈЕДНА</u> Мјесеци <u>НЕМА</u> Дана <u>НЕМА</u>
1	1	-	Година <u>ЈЕДНА</u> Мјесеци <u>ЈЕДАН</u> Дана <u>НЕМА</u>
-	11	-	Година <u>НЕМА</u> Мјесеци <u>ЈЕДANA</u> Дана <u>НЕМА</u>
			Година _____ Мјесеци _____ Дана _____

**UNIVERZITET CRNE GORE
METALURŠKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET**

Broj: 545

Podgorica, 12.06.2009. g.

Na zahtjev **DELOŠEVIĆ ANE**, Metalurško-tehnološki fakultet u Podgorici Univerziteta Crne Gore, na osnovu službene evidencije izdaje-

U V J E R E N J E

O VISOKOJ STRUČNOJ SPREMI STEČENOJ NA METALURŠKO-TEHNOLOŠKOM FAKULTETU U PODGORICI

Da je **DELOŠEVIĆ Marka ANA** položio-la sve ispite propisane **S t a t u t o m** i diplomirao-la na **METALURŠKO-TEHNOLOŠKOM FAKULTETU U PODGORICI**, sa prosječnom ocjenom **7,69** i time stekao-la stručni naziv-

DIPLOMIROANOG INŽINJERA HEMIJSKE TEHNOLOGIJE

Uvjerenje služi privremeno do izdavanja diplome.

Uvjerenje se izdaje na lični zahtjev, uz naplatu takse, shodno Tar. br. 26. Zakona o administrativnim taksama ("Sl. list RCG" br. 55/03), koja je na zahtjevu naliježljena i poništena.

DEKAN,

Prof. dr Kemal Delijić

Broj: EŽ-25-03/24

Podgorica: 25.03.2024. god.

POTVRDA

Kojom se potvrđuje da Đelošević Ana, dipl.ing.hem.tehn., rođena 19.08.1976.godine u Beranama, stalno zaposlena kao stručni saradnik u "LIMING PROJEKT" d.o.o. Podgorica, na poslovima izrade elaborata o procjeni uticaja projekta na životnu sredinu od avgusta 2015. godine.

Uvidom u radnu knjižicu, ustanovili smo da, imenovana ima preko pet godina rada u struci.

Izvršni direktor

M.P.

Žarko Asanović, dipl.inž.el.

Тодоршица
Општина

РАДНА КЊИЖИЦА

Серијски број: № 0052558
Регистарски број: 2349/10

ИСПРАВА О ИДЕНТИТЕТУ

Исправна	Серијски број	Регистарски број	Место и датум издавања
МК	216040357	09	Тодоршица 08.08.2008

Матични број грађанина: 1908976274002

Име и презиме: Аџа Ђеловић
Име оца или мајке: Марко
Дат. мјесец и година рођења: 19.08.1976
Мјесто рођења, општина: Бејаци
Република: Црна Гора
Држављанство: ЦГ

у Тодоршици
Датум: 17.06.2009
ПОТВРДА И ПЕЧАТ

потпис корисника радне књижице

ПОДАЦИ О

Број свидиције	Назив и сједиште правног лица (послодавца)	Датум заснивања радног односа	Датум престанка радног односа
63	ИСТРАЖИВАЧКА ОБЛАСТ ЗАШТИТЕ НА РАДИ	01.12.2009	30.11.2010
2003	Истраживачка област заштите на раду Тодоршица	15.02.2011	15.10.2011
	"Анелида" Consulting D.O.O.	01.03.2012	20.10.2012
	ООО "Сигнос"	01.12	16.07

ЗАПОСЛЕЊУ

Бројка			Служба	Назив	Потпис и печат
Година	Месец	Дан			
1	-	-	Година А (2009)		
			Мјесец		
			Дан		
-	8	-	Година		
			Мјесец	08.04	
			Дан		
-	1	20	Година		
			Мјесец	01.03	
			Дан	20.10	
1	7	16	Година А (2009)		
			Мјесец	01.12	

ПОДАЦИ О				ЗАПОСЛЕЊУ				
Број сви-ден-ције	Назив и сједиште правног лица (постојанина)	Датум заснивања радног односа	Датум престанка радног односа	Бројкама			Напомена	Потпис и печат
				Го-дина	Мје-сец	Дан		
	CRAFT D.O.O. PADOVICA CRAFT	01.08 2014	10.10 2014	-	2	10	Година _____ Мјесец <u>JUH</u> Дан <u>DESETI</u>	
	 PADOVICA D.O.O. PADOVICA	18.11 2014	17.06 2016	1	5	-	Година <u>2017</u> Мјесец <u>PROJ</u> Дан _____	
	INZA Doo PADOVICA	12.07 2016	02.09 2016	-	1	22	Година _____ Мјесец <u>JEDAN</u> Дан <u>NADESET DVA</u>	
	 GRAĐEVINARSTVO I KAVETOVANJE D.O.O. PADOVICA	22.10 2016	26.01. 2018.	1	3	4	Година <u>2017</u> Мјесец <u>PROJ</u> Дан <u>TRINAJST</u>	

ПОДАЦИ О				ЗАПОСЛЕЊУ				
Број сви-ден-ције	Назив и сједиште правног лица (постојанина)	Датум заснивања радног односа	Датум престанка радног односа	Бројкама			Напомена	Потпис и печат
				Го-дина	Мје-сец	Дан		
	 Lining projekt D.O.O. PADOVICA	20.08 2018.					Година _____ Мјесец _____ Дан _____	
							Година _____ Мјесец _____ Дан _____	
							Година _____ Мјесец _____ Дан _____	
							Година _____ Мјесец _____ Дан _____	

BOSNA I HERCEGOVINA
UNIVERZITET U SARAJEVU
PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET

GLJIVA (AVDO) SELMA

rođen/a 06.02.1987. godine, Sarajevo, općina Centar, Bosna i Hercegovina,
završio/la je dana 07.09.2011. drugi ciklus studija u trajanju od dva
semestra/jedna godina na Univerzitetu u Sarajevu - Prirodno-matematički
fakultet, odsjek Geografija, smjer Turizam i zaštita životne sredine i na osnovi
toga se izdaje

DIPLOMA

o stečenoj akademskoj tituli

**i zvanju magistar geografije, usmjerenje turizam i zaštita
životne sredine**

Izdato u Sarajevu, 22. oktobra 2011. godine

Broj: 50/2011

DEKAN:

Prof. dr. Rifat Skrijelj

REKTOR:

Prof. dr. Faruk Čaklovića

Opština Bijelo Polje Sekretariat za lokalnu samoupravu ul Slobode bb
(navesti naziv i sjedište suda/organa lokalne uprave/ime i prezime i sjedište notara koji vrši ovjeru prepisa)

na zahtjev Selma Gljiva-Mekić, 06.02.1987.god. Živka Žižića 3, Bijelo Polje
(ime i prezime, datum rođenja i adresa prebivališta lica na čiji se zahtjev vrši ovjera prepisa)
čiji identitet je utvrđen na osnovu LK 240K00573 iz 10.09.2013.god.
(oznaka, broj i datum izdavanja dokumenta na osnovu kojeg je utvrđen njegov identitet)

potvrđuje da je prepis javne ili druge isprave sačinjen
fotokopijom
(način na koji je sačinjen prepis)

podudaran sa njenim izvornikom/ovjerenim prepisom koji je

pisan rukopisom (grafitnom olovkom, hemijskom olovkom, perom i dr.), sačinjen pisacom mašinom, elektronskim sredstvom ili drugim
mehaničkim
sredstvom (računar, fotokopir aparat, skener i dr.)

koji ima 1 stranica i nalazi se kod vlasnika
(navesti gdje se nalazi izvornik isprave)

Javna ili druga isprava je

(pocijepana, oštećena ili sumnjiva po svom spoljašnjem izgledu)

Podaci u javnoj ili drugoj ispravi ili ovjerenom prepisu su 1/1

(ispravljani, preinačeni, brisani, precrtani, umetnuti ili dodati)

Taksa odnosno naknada za izvršenu ovjeru prepisa naplaćena u iznosu od 14/8€.

Broj: OV 04-067/20-7297

Dana. 18.09.2020 godine

OVJERU IZVRŠIO:

M. Ljubanović

CRNA GORA
Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta
UPI 1060212-608/20-2515
Podgorica, 28. decembar 2021. godine

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, Rješenjem 1060212-608/20-2515 od 28. decembra 2021. godine, priznalo je Diplomom o stečenom stepenu Magistar geografije, usmjerenje turizam i zaštita životne sredine, nakon završenih studija u trajanju od jedne godine, izdatu na Prirodno-matematičkom fakultetu, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, Bosna i Hercegovina, radi zapošljavanja.

MINISTARKA

Prof. dr Vesna BRATIC

Vesna Bratic

Vesna Bratic

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta

Adresa: Vaka Đurovića b.b.
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 410 100
fax: +382 20 410 101
www.mps.gov.me

UPI 1060212-608/20-2515
Podgorica, 28. decembar 2021. godine

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta rješavajući po zahtjevu **Selme Gljive** za priznavanje Diplome, a na osnovu člana 11 stav 3 i člana 20 Zakona o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija ("Službeni list CG", broj 57/11 i 42/16), i člana 18 stav 1 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG“, broj: 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donosi

RJEŠENJE

Selmi Gljivi priznaje se Diploma o stečenom stepenu Magistar geografije, usmjerenje turizam i zaštita životne sredine, nakon završenih studija u trajanju od jedne godine, izdata na Prirodno-matematičkom fakultetu, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, Bosna i Hercegovina, **radi zapošljavanja**.

Obrazloženje

Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta, obratila se Selma Gljiva zahtjevom 20. oktobra 2020. godine, za priznavanje Diplome o stečenom stepenu Magistar geografije, usmjerenje turizam i zaštita životne sredine, **u trajanju od jedne godine**, broj: 50/2011, od 22. oktobra 2011. godine, izdate na Prirodno-matematičkom fakultetu, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, akreditovanoj javnoj ustanovi u Bosni i Hercegovini, radi zapošljavanja u Crnoj Gori.

Razmatrajući zahtjev i dostavljenu dokumentaciju, a na osnovu člana 15 Zakona o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija, utvrdili smo da je Diploma vjerodostojna i odlučeno je kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Protiv ovog Rješenja može se pokrenuti upravni spor kod Upravnog suda Crne Gore, u roku od 20 dana od dana prijema istog.

Taksa po Tarifnom broju 9 tačka 14, Zakona o administrativnim taksama («Službeni list CG», broj 18/19) u iznosu od 100 eura, je naplaćena.

Dostavljeno:

--podnosiocu zahtjeva

- arhivi

MINISTARKA

Prof. dr Vesna BRATIC

Vesna Bratic

Prof. dr Vesna Bratic

Broj: EŽ-25-03/24

Podgorica: 25.03.2024. godine

POTVRDA

Kojom se potvrđuje da je Selma Gljiva Mekić, Magistar geografije iz oblasti turizma i zaštite životne sredine, rođena 06.02. 1987. godine u Sarajevu, Bosna i Hercegovina, angažovana kao stručni saradnik u "LIMING PROJEKT" d.o.o. Podgorica, na poslovima izrade Elaborata o procjeni uticaja projekta na životnu sredinu od avgusta 2017. godine.

Uvidom u radnu knjižicu, ustanovili smo da, imenovani ima preko pet godina rada u struci.

Izvršni direktor

M.P.

Žarko Asanović, dipl.inž.el.

2. OPIS LOKACIJE

2.1. Kopija plana katastarskih parcela na kojima se planira izvođenje projekta, sa ucrtanim rasporedom objekata za koje se sprovodi postupak procjene uticaja

Lokacija za izgradnju definisana je kao UP 10.11, BLOK 10A koju čine k.p. 2392, 2393, u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Budva centar“ –izmjene i dopune („Sl. List Crne Gore – opštinski propisi 25/11) u Budvi, ukupne površine od 863,24 m². koja je u vlasništvu Anđus (Steva) Voja.

Predviđena je izgradnja turističkog objekta - Hotela - sa poslovanjem po principu KONDO, kategorije pet zvjezdica *****, sa tri podzemne etaže kao i pomoćnim i pratećim prostorijama u skladu sa smjernicama prema priloženim UT uslovima i planskim dokumentom. Predmetne urbanističke parcele čine dio bloka broj 10A, i nalaze se na jugozapadnom dijelu bloka, sa južne i zapadne strane oivičena saobraćajnicama. (Ulica Mila Milunovića, Mediteranska ul. I Slovenska obala). dok se sa sjeverne strane nalazi u neposrednoj blizini Centralnog Vrtića “Ljubica Jovanović Maše”.

Teren je približno ravan sa blagom denivelacijom, od cca 2.27m n.v. sa jugozapadne strane predmetne urb. parcele ka jugoistočnoj strani do cca 1.75m n.v. Kota ±0,00 se nalazi na apsolutnoj koti +2,67 n.v.

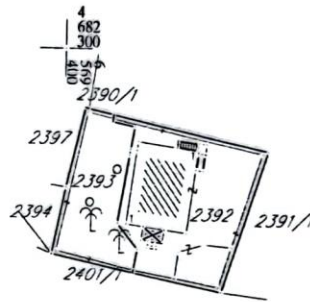
CRNA GORA
UPRAVA ZA KATASTAR I DRŽAVNU IMOVINU
PODRUČNA JEDINICA: BUDVA
Broj: 917-104-DJ-2052/22
Datum: 28.11.2022.

Katastarska opština: BUDVA
Broj lista nepokretnosti:
Broj plana: 21
Parcela: 2393, 2392

KOPIJA PLANA

Razmjera 1: 1000

IZVOD IZ DIGITALNOG PLANA
Obradio: Puacic

Ovjerava
Službeno lice:

Slika 1: Kopija plana (Izvor: Uprava za katastar i državnu imovinu)

Korisnik: KORISNIK

Datum i vrijeme štampe: 15.01.2024 10:19

PODRUČNA JEDINICA
BUDVA

Datum: 15.01.2024 10:19
KO: BUDVA

LIST NEPOKRETNOSTI 8 - PREPIS

Podaci o parceli							
Broj/podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Površina m ²	Prihod
2392	1	19 19	05.09.2023	BUDVA CENTAR	Porodična stambena zgrada KUPOVINA	188	0.00
2392		19 19	05.09.2023	BUDVA CENTAR	Dvorište KUPOVINA	400	0.00
2393		19 19	05.09.2023	BUDVA CENTAR	Livada 2. klase KUPOVINA	267	1.28

Podaci o vlasniku ili nosiocu prava			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Osnov prava	Obim prava
*	BAJKOVIĆ VOJIN IVAN *	Sukorišćenje	5/20
*	VUJOVIĆ ARSENIJA NIKOLA *	Sukorišćenje	5/20
*	TURLAKOV RUSLAN *	Sukorišćenje	2/20
*	FURNYKA VITALIJ *	Sukorišćenje	8/20

Podaci o vlasniku ili nosiocu prava			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Osnov prava	Obim prava
*	BAJKOVIĆ VOJIN IVAN *	Sukorišćenje	5/20
*	VUJOVIĆ ARSENIJA NIKOLA *	Sukorišćenje	5/20
*	TURLAKOV RUSLAN *	Sukorišćenje	2/20
*	FURNYKA VITALIJ *	Sukorišćenje	8/20

Podaci o objektima i posebnim djelovima objekta					
Broj/podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Osnov prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
2392	1	Porodična stambena zgrada KUPOVINA	930	JEDNOSPRAATNA ZGRADA 188	Susvojina 5/20 VUJOVIĆ ARSENIJA NIKOLA * * Susvojina 5/20 BAJKOVIĆ VOJIN IVAN * * Susvojina 2/20 TURLAKOV RUSLAN * * Susvojina 8/20 FURNYKA VITALIJ * *
2392	1	Stambeni prostor KUPOVINA Šestosoban stan	1	Prizemlje 126	Susvojina 5/20 VUJOVIĆ ARSENIJA NIKOLA * * Susvojina 5/20 BAJKOVIĆ VOJIN IVAN *
					* Susvojina 2/20 TURLAKOV RUSLAN * * Susvojina 8/20 FURNYKA VITALIJ * *
2392	1	Stambeni prostor KUPOVINA Šestosoban stan	2	Prvi sprat 126	Susvojina 5/20 VUJOVIĆ ARSENIJA NIKOLA * * Susvojina 5/20 BAJKOVIĆ VOJIN IVAN * * Susvojina 2/20 TURLAKOV RUSLAN * * Susvojina 8/20 FURNYKA VITALIJ * *

Ne postoje tereti i ograničenja.

Slika 2: List nepokretnosti (Izvor:Uprava za katastar i državnu imovinu; Područna jedinica Budva)

2.2. Podaci o potrebnoj površini zemljišta u m², za vrijeme izgradnje, sa opisom fizičkih karakteristika i kartografskim prikazom odgovarajuće razmjere, kao i o površini koja će biti obuhvaćena kada Projekat bude stavljen u funkciju

Planirani objekat na predmetnoj lokaciji pozicioniran je u skladu sa zadatim parametrima regulacije odnosno građevinskim linijama definisanim priloženim UTU i važećim planskim dokumentom kako za nadzemne tako i za podzemne etaže. Oblik i veličina gabarita objekta prilagođen je specifičnim uslovima izgradnje tj. uslovima parcele i susjednih objekata i karakterističnim uslovima za datu lokaciju. Svojim tehničko-tehnološkim rješenjima i konstruktivnim karakteristikama planirani samostojeći objekat ne narušava formalnu cjelinu već korespondira sa njom. Predviđena izgradnja planirana je uz striktno poštovanje zadatih: gradevinskih linija, maksimalne spratnosti, maksimalne površine pod objektom, te potrebama investitora i uslovima na lokaciji u smislu (denivelacija terena, vizure prema moru, insolacija i sl.)

Spratne visine nadzemnih etaža su 3.5m (prizemlja 7m) što je u skladu sa parametrima definisanim priloženim UT uslovima.

Kota prizemlja je max 1,5m iznad kote konačno nivelisanog i uredenog terena najnižeg dijela objekta na najnepovoljnijem dijelu (za objekte sa podrumskim ili suterenskim etažama, orijentaciona kota poda prizemlja može biti najviše 1.50 m iznad konačno nivelisanog i uredenog terena).

Krov je ravan u skladu sa UT uslovima i u najvećem dijelu predviđen za sađenje zelenila – niskog rastinja a sve u cilju amortizacije uticaja od buduće izgradnje i smanjenje i predupređivanje povišenja temperature na mikronivou novom gradnjom.

Karta 1 : Prikaz izgleda lokacije preko Geoportala

2.3. Prikaz pedoloških, geomorfoloških, geoloških i hidrogeoloških i seizmoloških karakteristika terena

2.3.1. Geomorfološke karakteristike

Jedna od najizraženijih geomorfoloških odlika posmatrane teritorije je izlaz na more, složen geotektonski sklop, priobalna polja sa plažama, naglo dizanje terena prema planinskim masivima, kratki i brzi vodotoci usmjereni ka moru. Tektonika i neotektonika jugoistočnih dinarida, kojoj pripada ovo područje veoma je složena i od bitnog uticaja na seizmičnost ovog područja. Oblast se karakteriše priličnom raskomadanošću terena sa čitavom mrežom različito orijentisanih poremećajnih linija. Glavna rasadna linija ima pravac severozapad-jugoistok. Preovladavaju lokaliteti sa pjeskovito-glinovitim i šljunkovitim tlom i visokim nivoom podzemnih voda, kao i značajan broj aktivnih klizišta na kojima pri pojavi zemljotresa može doći do pojačanih aktivnosti. Od ukupne površine područja Budve, na obradivo zemljište otpada 22 %, ostalog zemljišta ima 41 %, dok šume zahvataju prostor od 37 %. Na dužini od 25 kilometara, nanizano je 17 manjih i većih plaža, počev od Jaza na sjeverozapadu (dužina 2.5 km, površina 22500 m²) do plaže u Buljarici na krajnjem jugu opštine (2250 m dužine i 72 850 m² površine). Ukupna dužina plaža iznosi 10.280 m, a ukupna površina 283.440 m². Po kvalitetu pijeska, plaže se svrstavaju u plaže prve kategorije. U svakom trenutku, predmetni prostor može primiti oko 50 000 kupača.

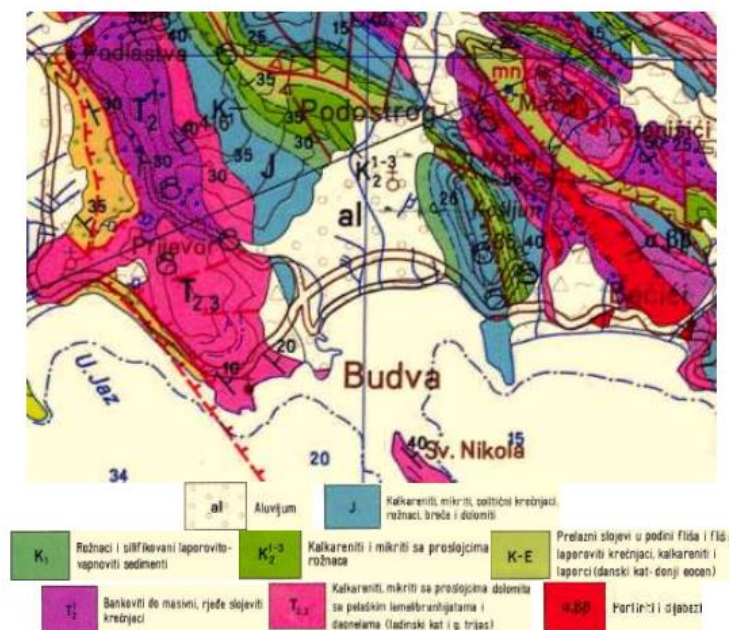
2.3.2. Geološka građa terena

Prostor Opštine Budva nalazi se u okviru strukturno - tektonske jedinice Budva-Cukali u čijoj građi učestvuju raznovrsni sedimenti trijaskе, jurske, kredne i kvartarne starosti. Geološka karta šireg područja lokacije prikazana je na slici 4. Trijaskе tvorevine, koje zauzimaju znatno prostranstvo ove geotektonske jedinice, facijalno i litološki su veoma raznovrsne. Paleontološki su utvrđeni donji trijas, anizijski i ladinski kat srednjeg trijasa i gornji trijas. Pored sedimentnih prisutne su i vulkanske stijene.

Anizijski kat srednjeg trijasa predstavljen je flišorn, krečnjacima i vulkanskim stijenama. Flišni sedimenti su otkrivene u uzanim zonama skoro cijelom dužinom ove geotektonske jedinice, a u njima su zastupljeni konglomerati, pješčari, pjeskovito-glinoviti krečnjaci, alevroliti, laporci i kaiciliti. Krečnjaci, prisutni u okolini Budve, leže normalno preko anizijskog fliša, a preko njih su krečnjaci ladinskog kata. To su slojeviti, bankoviti do masivni, jedri, detritični, organogeno-detritični i brečasti krečnjaci.

Ladinski kat srednjeg trijasa, koji se javlja u vidu uzanih zona, predstavljen je facijom vulkanogenosedimentne serije i facijom karbonatnih sedimenta sa proslojcima i muglama rožnaca. Vulkanogenosedimentna serija nađena je u području Budve i Bečića. U njen sastav ulaze: dijabazi i porfiriti, tufovi i tufiti, vulkanske breče, rožnaci, laporci, pješčari i pločasti krečnjaci u najvišim dijelovima.

Kredni sedimenti, konstatovani u područjima gdje su razvijeni i jurski sedimenti javljaju se u vidu zona, ali mjestimično i relativno dugih pojaseva, pravca pružanja SZ-JI. Sedimenti donje krede se odlikuju znatnim prisustvom silicijumskih stijena. Na području Budve, Svetog Stefana i Petrovca donja kreda je razvijena u faciji radiolarita, a djellmično joj pripadaju i fini laporoviti krečnjaci sa prosljocima i muglama rožnaca. Debljina sedimenata iznosi oko 30 m. Sedimenti kredne i eocenske ili kredno-paleogene starosti u zaleđu Budve, Svetog Stefana i Petrovca postepeno se razvijaju iz sedimenata gornjekredne (senonske) starosti, pa su danski kat, paleocen i eocen izdvojeni kao jedna geološka jedinica. Danskom katu pripada nekoliko metara laporovitih sedimenata.

Karta 2: Geološka karta šireg područja ((Osnovna geološka karta SFRJ - Budva 1:100.000, Beograd 1969. god.)

Kvartarne tvorevine razvijene su na cijeloj teritoriji crnogorskog primorja, nezavisno od prostora izdvojenih geotektonskih jedinica. Zauzimajući značajno prostranstvo, predstavljene su aluvijalnim i deluvijalnim tvorevinama, kao i pjeskovima plaža.

Aluvijalni sedimenti zastupljeni su u priobalnom dijelu gdje se nalazi i lokacija objekta, u kojima je nanos izgrađen od šljunka, pijeska, mulja i pjeskovite gline, odnosno od materijala koji izgrađuju slivno područje pojedinih vodotoka. Deluvijum se javlja skoro na svim planinskim padinama, obično ispod strmih krečnjačkih ostenjaka. Materijal koji ga izgrađuje sastoji se pretežno od karbonatnih stijena. Odvaljeni komadi ovih stijena nijesu zaobljeni i dosta variraju po veličini. Nanosi plaža su relativno česti na čitavoj dužini obale crnogorskog primorja. Ove pretežno pjeskovite, a često i šljunkovito-pjeskovite plaže nastale su na mjestima gdje je more erozionog rada.

2.3.3. Inženjersko geološka

Prostor Crne Gore u geološkom pogledu pripada Dinaridima, i to unutrašnjim i spoljašnjim. Na njenoj teritoriji jasno se ispoljavaju četiri strukturno- tektonske jedinice koje se međusobno značajno razlikuju po geološkom sastavu i tektonskom sklopu.

Ove geotektonske jedinice su poznate pod nazivima: Durmitorska, Visoki krš, Budva- Cukali i Paraautohton. U pogledu morfoloških karakteristika, na teritoriji opštine Budva razlikujemo tri vertikalne zone:

- Obalni pojas do 100 mnv;
- Primorsku flišnu zonu od 100-500 mnv; i
- Lovčensku prečagu, obronke i površi Lovćena (tzv."Planina"), od 500 do 1400 mnv.

Obalni pojas je razuđen i u njemu se javljaju klifovi, zalivi, žala i prevlake koje su od posebnog značaja za turizam. Najatraktivnija je prevlaka Sv. Stefan. Pored nje, opštinu Budva odlikuju i uređene atraktivne plaže (ukupne dužine oko 11,5 km) među kojima se ističu: Buljarica, Bečići, Jaz, Slovenska plaža, Mogren i Miločer.

Primorska flišna zona, pogodna je za izgradnju, poljoprivredu i saobraćaj. Ispresijecana je brojnim rječicama i potocima. Budvansko polje gotovo je potpuno izgrađeno, dok potencijali Buljaričkog i Mrčeva (Jaz) još nisu iskorišćeni.

„Planina” je odvojena od prethodnih zona strmim odsjecima visokim i nekoliko stotina metara. Sa površi visine 600-700 mnv izdižu se sljedeći vrhovi: Čainski vrh (1326 m), Goli vrh (1087 m), Ilijino brdo (841 m), Šuman (791 m), Dražimir (722 m), Kopac (720 m), i dr. U ovoj zoni nalazi se i dio Nacionalnog parka „Lovćen”.

U hidrološko-inženjersko-geološkom pogledu, stijene se na području opštine Budva dijele u tri grupe:

- Vezane stijene, čine ih eruptivi i krečnjaci sa rožnacima, a izgrađuju primorski planinski vijenac. Dobre su nosivosti i predstavljaju hidrološki kolektor,
- Slabije vezane stijene (fliševi, laporci, glinci, pješčari, konglomerati i rjeđe tankopločasti krečnjaci) javljaju se u pojasu i pobrđu. Ove stijene su hidrološki izolatori, nestabilne su i podložne eroziji, a imaju malu nosivost,
- Nevezane stijene (pjeskovi, šljunkovi, glinoviti šljunci i gline) formiraju aluvijalne ravni, polja i rječna korita. Ove stijene su hidrološki kolektori, male nosivosti.

Priobalni pojas Budvanske rivijere kao najinteresantniji i najrazvijeniji turistički prostor nalazi se u zoni visokog prirodnog seizmičkog hazarda sa seizmički nestabilnim mikrolokalitetima koji su najzastupljeniji upravo na najatraktivnijim potezima. Od izgrađenih turističkih cjelina, najugroženiji su obalni pojas Budvanske školjke, obalni pojas Bečića, obalni dijelovi Kamenova, Pržna, Miločera, Sv. Stefana, Perazića Dola i obalni dio Petrovca. Posmatrajući najznačajnije potencijale za buduće turističko aktiviranje, seizmička nestabilnost je izražena u

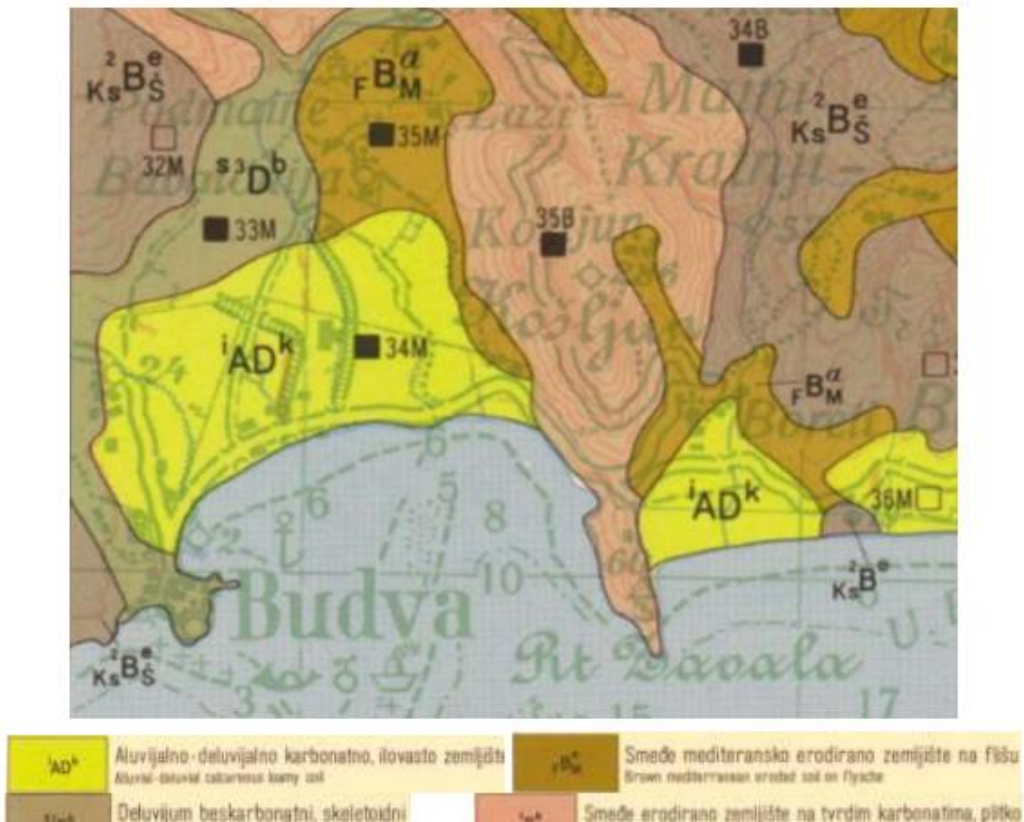

priobalnom dijelu Jaza i Buljarice, a nestabilnih terena ima još između Smokovog vijenca, Reževića i na Crvenoj Glavici (otvoreno klizilište). Konflikti između ekonomije koncentracije i seizmičkih zahtjeva za disperzijom najizraženiji su u: Budvi, Bečićima, Pržnu, Sv. Stefanu i Petrovcu.

2.3.4. Pedološke karakteristike i bonitet tla

Zemljište na području Budve pripada raznim tipovima i podtipovima, zavisno od osobina podloge na kojoj se obrazovalo, a na lokaciji i njenom užem okruženju prisutno je aluvijalno-deluvijalno karbonatno, ilovasto zemljište, a u širem okruženju deluvijum beskarbonatni i različite vrste smeđih zemljišta-distričnih kambisola.

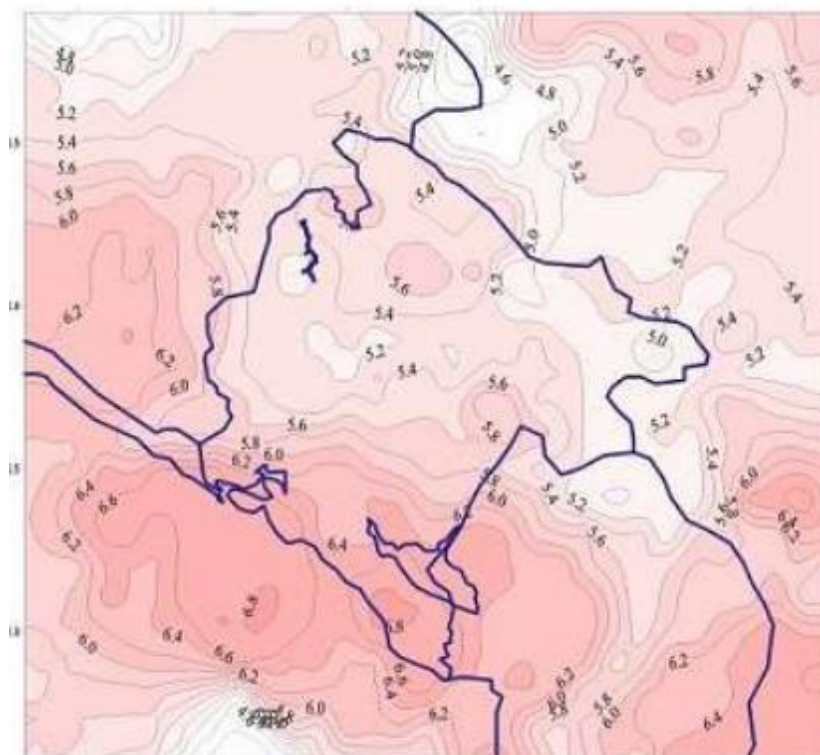
Aluvijalno - deluvijalna zemljišta nastaje kao rezultat uzajamnog djelovanja fluvijalnih procesa i deluvijalnog spiranja na padinama. Ti procesi su po obodu podnožja padina ili u jarugama, a uslijed smjenjivanja akumulacije aluvijalnih nanosa za vrijeme povodnja i deluvijuma u toku obilnih atmosferskih oborina. Odlikuje se slabo izraženom sortiranošću i zaobljenišću odlomaka i čestim smjenjivanjem frakcija prema granulometrijskom sastavu u vidu proslojaka. U vertikalnom profilu dolazi do smjenjivanja aluvijalne akumulacije (šljunkovi) sa deluvijalnom (su gline, supijeskovi i sitan šljunak). Ova zemljišta, pretežno pjeskovitoilovastog sastava, zauzimaju najniže terene i stoga su pod uticajem bliskih podzemnih voda, koje utiču na njihovo zabarivanje, praćeno procesom zaslanjivanja pod uticajem morske vode. Eutrična zemljišta se razvijaju na karbonatnim supstratima bogatim bazama – krečnjačkim i dolomitnim stijenama u zaleđu morske obale. Prisustvo kalcijum karbonata u podlozi utiče na fizička i hemijska svojstva zemljišta. Mineralni dio ovog zemljišta nastaje iz nerastvorenog ostatka krečnjaka koji zaostaje nakon rastvaranja kalcita. Eutrično smeđe zemljište je, i ako stvoreno na krečnjaku, beskarbonatno, jer je kalcit ispran, što je njegova glavna karakteristika. Reakcija sredine u humusno akumulativnom horizontu je slabo kisjela (pH 5,5-6,5), sa tendencijom smanjenja kisjelosti sa povećanjem dubine. Zemljište je male dubine profila, dobre vodopropustljivosti, kao i velikog prisustva skeleta

Karta 3: Pedološka karta šireg područja

2.3.5. Seizmološke karakteristike

Prema karti seizmike regionalizacije teritorije Crne Gore (B.Glavatović i dr. Titograd, 1982.) posmatrano područje, kao i cijelo Crnogorsko primorje pripada zoni sa osnovnim stepenom seizmičkog intenziteta IXo MCS skale. Na osnovu inovacije seizmičkih parametara Crnogorskog područja koji su u saglasnosti sa evropskim standardima (EVROCODE 8) izrađena je karta očekivanih maksimalnih magnituda zemljotresa za povratni period od 100 godina.

Karta 4: Karta očekivanih maksimalnih magnituda zemljotresa u Crnoj Gori i okruženju za povratni period vremena od 100 godina

Sa slike se vidi da područje istraživanja za povratni period od 100 godina spada u zonu sa magnitudama od oko 6,4o Rihterove skale.

2.3.6. Hidrološke karakteristike

Hidrogeološke odlike terena karakteriše u suštini dio zone dreniranja podzemnih voda, karstnog slivnog područja Lovćena i okolnih brda. Hidrogeološka svojstva terena su u funkciji litološkog sastava i sklopa terena. Na osnovu hidrogoloških svojstava, funkcija stijenskih masa i strukture poroznosti, ovaj dio terena izgrađuje kompleks propusnih stijena međuzrnske poroznosti. Vodopropusnost im je promjenjiva, i zavisi od sadržaja gline, a transmisivnost zavisi još od rasprostranjenja i debljine sedimenata, često puta visinskog položaja i uopšte odnosa prema stijenskim masama na kojima leže i sa kojima su u neposrednom kontaktu. U ovakvim aluvijalno-proluvijalnim i deluvijalno-proluvijalnim sedimentima Budvanskog polja su prisutne zbijene izdani, koji se prazni preko povremenih izvora na dodiru sa nepropusnim stijenama, odnosno preko vrulja u priobalnom pojasu.

U Opštini Budva nema značajnijih hidrogeoloških pojava. Nivo podzemne vode javlja se samo u nižim dijelovima područja, kreće se uglavnom od 2.5 m do 4.0 m, a povremeno, u vrijeme velikih kiša kad naiđu potoci, podzemna voda se mjestimlčno javlja na višim nivoima ispod površine.

2.4. Prikaz klimatskih karakteristika sa odgovarajućim meteorološkim pokazateljima

Klima Budve i okoline ima sve odlike mediteranske klime sa blagim i kišnim zimama i toplim i relativno sušnim ljetima, dok su sniježne padavine veoma rijetke. Zaleđe kao brdovito-planinski kraj, obzirom na veću nadmorsku visinu i planinski reljef, odlikuje se oštrijom klimom i većom količinom padavina. Na bazi višegodišnjih mjerenja (1961-1990) (B. Radojičić, Geografija Crne Gore: prirodna osnova, Unireks, 1996), srednje mjesečne temperature vazduha se kreću od 8,3 oC u januaru do 24,2 oC u julu. Srednje godišnje temperature vazduha iznose 15,8 oC. U toku ljetnjih mjeseci moguće su dosta visoke temperature (110 dana godišnje sa temperaturom vazduha preko 25 °C, a 29 preko 30 °C), dok zimi vrlo rijetko padnu ispod 0 °C. Visoke ljetnje temperature su posljedica prisustva golih krečnjačkih stijena koje se zagrijavaju, dok visoko zaleđe štiti područje od hladnog vazduha.

U pogledu oblačnosti područje Budve i okoline spada u najvedrije područje obale sa prosječno 248 vedrih dana u godini. Srednja godišnja oblačnost za ovo područje iznosi 4,7/10 pokrivenosti neba oblacima. Najviše oblačnih dana ima u decembru, a najmanje u julu i avgustu, dok je učešće vedrih dana suprotno oblačnosti. Broj prosječnih sati sijanja sunca godišnje iznosi 2.304,2 a dnevni prosjek je 6,3 časova. Mjesec jul i avgust imaju najveće dnevno osunčanje od 10,7 sati, a novembar, decembar i januar 3,0 sata dnevno.

Godišnja suma padavina je relativno visoka i u prosjeku iznosi 1.578 mm kiše (snijeg se može gotovo potpuno zanemariti). Veći dio padavina padne tokom jeseni i zime. U novembru 242 mm, a najmanje u julu i avgustu 26- 35 mm. Budva godišnje ima 128 kišnih dana.

U pogledu godišnje raspodjele padavina mogu se u osnovi izdvojiti dvije sezone: vlažna i sušna, jer u periodu IV-IX padne 28 % od godišnje sume, dok u periodu X-III padne svega 1,2 % godišnje sume. Što se tiče vazdušnog pritiska on se malo mijenja i kreće se oko 1 bara, a najviši je u oktobru, a najniži tokom ljeta u julu. Srednja godišnja vlažnost vazduha na Crnogorskom primorju se kreće od 68 - 70 %.

Najčešće duva južni vjetar (jugo) i sjeverni (bura) u zimskim mjesecima, dok je ljeti najčešći vjetar maestral koji donosi lijepo vrijeme. Pojava jakih vjetrova je u toku zimskih mjeseci dok se u ljetnjim mjesecima vrlo rijetko javljaju. Broj dana u godini sa vjetrom jačine preko 8 čvorova u sekundi je vrlo mali i to u zimskom periodu.

Pedeset posto vremena godišnje u Budvi i okolini je mirno. Maestral duva sa jugozapada uglavnom od aprila do novembra, kada donosi osvježenje. Jugo je vjetar koji duva sa mora i donosi kišu, a najintenzivniji je na prelazu između jeseni i zime i zime i proljeća. Bura je hladan sjeverni vjetar koji duva uglavnom u zimskom periodu. Vrlo je jakog intenziteta i dostiže brzinu i do 80 km/h.

2.5. Podaci o relativnoj zastupljenosti, dostupnosti, kvalitetu i regenerativnom kapacitetu prirodnih resursa (uključujući tlo, zemljište, vodu i biodiverzitet) tog područja i njegovog podzemnog dijela

Prostor u kojem se nalazi planirani objekat je obalno područje koje je urbanizirano.

Na osnovu fizičko - hemijske analize kvaliteta voda u Budvi, koje se redovno rade, može se zaključiti da kvalitet voda zadovoljava zahtjeve za piće, bez potrebe dodatnog tretmana.

Bakteriološka slika ukazuje da je neophodno kontinuirano i adekvatno hlorisanje svih voda. Praksa je pokazala da adekvatno hlorisanje uspijeva obezbjediti bakteriološki ispravnu vodu za piće.

Kvalitet zemljišta na lokaciji i njenom užem okruženju pod određenim uticajem zagađivača od saobraćaja, pošto se lokacija nalazi blizu saobraćajnice, koja je posebno prometna za vrijeme turističke sezone.

Na području nisu zastupljene značajnije biljne i životinjske vrste, jer je područje u centru izgrađenih objekata i saobraćajnica.

2.6. Opis flore i faune, zaštićenih prirodnih dobara, rijetkih i ugroženih divljih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa

Flora

U širem smislu Budva pripada Mediteranskom biogeografskom regionu koji je prepoznatljiv po relativno visokim temperaturama i neravnomjernom distribucijom padavina; u toku ljeta izražena je pojava sušnog perioda koji traje mjesec dana, ponekad i više. Specifične klimatske prilike, pedološki supstrat i drugi faktori, usloveli su razvoj termofilne zimzelene vegetacije - makije koja se tokom dugog vremenskog perioda prilagodila ovim životnim uslovima (makija je prisutna na prostoru čitavog Mediterana). Odnosno, u ovom dijelu prepoznate su dvije klimatogene šumske zajednice: šume hrasta crnike (*Quercus ilex*) i šume hrasta medunca (*Quercus pubescens*) i graba (*Carpinus orientalis*).

Ove sastojine su danas većim dijelom degradirane i zamijenjene makijom, garigom i kamenjarom: makija se javlja kao posledica antropogenog uticaja na šume hrasta crnike, a smjenjuju se grmolikim zajednicama u vidu niskih šuma i šikare; gariga je dalji degradacioni oblik makije zastupljen u vidu niske zimzelne zajednice šikara, grmova i polugrmova. Osim pomenutih, na ovom prostoru rastu

brojne drvenaste i zeljaste biljke. Među najčešćim su: koščela (*Celtis australis*), crni jasen (*Fraxinus ornus*), maslina (*Olea europaea*), smokva (*Ficus carica*), zelenika (*Phillyrea media*), tršlja (*Pistacia lentiscus*), smrdljika (*P. terebinthus*), žukva (*Spartium junceum*), drača (*Paliurus spina christy*), kostrika (*Ruscus aculeatus*), bršljan (*Hedera helix*), zatim trave (*Poaceae*), smilje (*Helichrysum italicum*), dubačac (*Teucrium polium*), gorski vrijesak (*Satureja montana*) i brojne druge biljke koje su se prilagodile mediteranskoj klimi i drugim životnim uslovima ovog područja.

Lokacija za izgradnju predmetnog objekta nalazi se u urbanom dijelu Budve, u strogom gradskom jezgru, koje je u potpunosti zahvaćeno masovnom urbanizacijom. Ova lokacija predstavlja ravnu, travnato-pješčanu površinu na kojoj nema drvenastih vrsta i sa koje je, u velikom procentu uklonjen biljni pokrivač najvjerovatnije iz razloga što se duže vremena koristi za parking vozila, pa zbog toga samo njenim obodom, sporadično rastu zeljaste biljke koje u najvećem broju pripadaju travama (fam. Poaceae).

Na predmetnoj lokaciji i u njenoj bližoj okolini ne rastu ugrožene, rijetke, endemične i zaštićene vrsta biljaka (Rješenje o stavljanju pod zaštitu pojedinih biljnih i životinjskih vrsta „Sl. list RCG”, br. 76/06).

Fauna

Predmetno područje pripada uskom primorskom pojasu koji odlikuje prisustvo raznovrsnih staništa i životinjskih zajednica. Međutim, predmetna lokacija se nalazi u urbanom dijelu grada, male je površine, bez prisustva prirodnih zelenih površina, pa je očekivano da se u ovom dijelu ne može govoriti o značajnom prisustvu i raznovrsnosti životinjskih vrsta (rijetke su). Ovdje mogu živjeti/privremeno boraviti urbane vrste poput sitnih glodara (pacov, miš), ptice (golub, vrabac, lasta, kos), gmizavci (gušteri, zmije), vodozemci rjeđe (žabe, u blizini kanala koji se ulivaju u more), a od beskičmenjaka za očekivati je da dominiraju insekti (Coleoptera, Heteroptera, Diptera, Lepidoptera).

Na predmetnoj lokaciji i u njenoj bližoj okolini nije evidentirano prisustvo zaštićenih životinjskih vrsta (Rješenje o stavljanju pod zaštitu pojedinih biljnih i životinjskih vrsta „Sl. list RCG”, br. 76/06).

2.7. Pregled zaštićenih objekata i dobara kulturno-istorijske baštine

Područje Opštine Budva je poznato po bogatom kulturnom nasljeđu koje čini veliki broj kulturno istoriskih spomenika, a najznačajniji je Stari grad Budva, nalazi se na samoj obali mora i skriva bogatu istorijsku prošlost, koja počinje od V vijeka p.n.e .

Pored Starog grada, Opština Budva ima veliki broj kulturno-istorijskih spomenika, među kojima je veliki broj manastira i manjih crkava. Među najpoznatije kulturno istorijske spomenike spadaju crkva Sv.Ivana, sagrađena u VII vijeku, crkva Santa Maria in Punta iz 840 god., crkva Svete Trojice iz 1804. Sjeverno od Budve nalazi se manastir Stanjevici, u kojem je 1798. izglasan prvi Crnogorski zakonik. Najznačajniji i najviše pominjani manastir, centar pismenosti kod Paštrovica. Nalazi se iznad gradahotela Sveti Stefan. Čine ga tri crkve, u kojima su pojedine freske iz XVII vijeka. Na području Bečića najpoznatiji je manastir Praskvica, čije osnivanje se po tradiciji vezuje za XI vijek.

Na samoj lokaciji i njenom užem okruženju nema nepokretnih prirodnih i kulturnih dobra.

2.8. Podaci o naseljenosti, koncentraciji stanovništva i demografskim karakteristikama u odnosu na planirani projekat

Prema posljednjim podacima Monstata iz 2011. godine, na teritoriji opštine Budva živi 19.170 stanovnika što čini 3 % stanovništva Crne Gore. Prema podacima Monstat-a sredinom 2019.godine Budva je imala 22.061 stanovnika, a i dalje se nalazi na vrhu u Crnoj Gori po broju rasta stanovnika. Stanovništvo živi u ukupno 80 naselja, razvrstanih u 24 mjesnih zajednica. U

gradskom, urbanom dijelu Budve živi 15.933 stanovnika, a u ostalim naseljima 3.237 stanovnika. Broj domaćinstava u Budvi je 5846, a u ostalim naseljima Opštine 1136. U Budvi se nalazi 18.984 stana, dok u svim ostalim naseljima ima 5.018 stanova. Podaci jasno govore o izrazitoj urbanizaciji i koncentraciji stanovništva u samoj Budvi i svim priobalnim naseljima. U demografskom pogledu, grad Budva raste na osnovu pražnjenja stanovništva iz drugih krajeva Crne Gore i na osnovu imigracije iz drugih država (slično kao i Podgorica, Nikšić, Herceg Novi i Bar).

S druge strane, razvoj sela je zapostavljen i planski skoro potpuno neregulisan, iako su u posljednjih nekoliko godina promet zemljištem i drugim nekretninama i izgradnja veoma intenzivirani u nekim selima u zaleđu. U odnosu na 1991. godinu, na teritoriji budvanske opštine još tri sela ostala su bez stalnih stanovnika do 2003. godine (od ukupno 20 novih u Crnoj Gori, povrh onih 15 koja su bila bez stalnih stanovnika u 1991. godini, kada je na budvanskom području bilo pet takvih seoskih naselja, s tim da su tri od njih u međuvremenu zabilježila priliv stalnog stanovništva).

U odnosu na prosječnu gustinu naselja koja za čitavo primorsko područje Crne Gore iznosi 15 na 100 km² na budvanskom području ona je 27, što je najviše u Republici (republički prosjek je 8,98 naselja na 100 km²). Međutim, većina ovih naselja ima vrlo malo stanovnika, ili su prazna. Budva ima najviši stepen urbanizacije u Crnoj Gori, koji iznosi 85% ukupnog stanovništva (prosjek za Crnu Goru iznosi 62,8%). Budva pripada manjoj grupi crnogorskih opština u kojima je ostvaren porast stanovništva između 1991. i 2003. godine. Njen demografski rast (27,4%) je izrazit i najveći je među svim opštinama u Crnoj Gori, te daleko premašuje i republički prosjek od 4,3% u posljednjem međupopisnom period.

Najveća koncentracija stanovništva je u gradskom-urbanom dijelu grada Budve, a manja je na seoskom području. Ipak, zbog razuđenosti teritorije, u gradskom dijelu Opštine živi 15.933 (83.11%), a u ostalim naseljima Opštine 3.237 stanovnika (16.88%). Teritoriju Budve karakteriše značajan porast stanovnika, velika izgrađenost prostora i koncentracija stanovnika u urbanim djelovima opštine.

R.B.	Naziv naselja	Stanovništvo	domaćinstva	Stanovi
1	Bečići	891	337	1490
2	Blizikuće	2	2	30
3	Boreti	331	118	827
4	Brajići I	17	7	19

5	Brajići II	9	2	35
6	Brajići III	7	2	13
7	Brajići IV	-	-	10
8	Brdá	2	2	2
9	Budva(grad)	13278	4863	14238
10	Buljarica I	106	34	94
11	Buljarica II	97	33	136
12	Čami Do	-	-	-
13	Čelobrdo	7	2	19
14	Čučuke	-	-	2
15	Denaši	2	2	2
16	Drobnići	32	10	43
17	Iliño Brdo	2	2	2
18	Kaluderac I	-	-	2
19	Kaluderac II	284	111	421
20	Katun Reževići	42	14	109
21	Krstac	10	2	24
22	Kuljače	23	-	6
23	Kuljače Dapkovići	12	2	49
24	Lapčići	59	22	40
25	Markovići	55	19	85
26	Markovići Duletići	2	2	10
27	Novoselje I	2	2	7
28	Novoselje II	2	2	2
29	Petrovac	1400	520	2571
30	Pobori	30	11	51
31	Pobori Gornji	2	2	23
32	Podbabac	-	-	7
33	Podostrog I	528	182	693
34	Podostrog II	179	65	114
35	Prijevor I	199	76	316
36	Prijevor II	513	150	283
37	Pržno I	28	8	33
38	Pržno II	321	124	682
39	Rađenovići	2	2	2
40	Rijeka Reževići	30	16	56
41	Stanišići	67	18	91
42	Sveti Stefan	364	126	685
43	Tudorovići	2	2	35
44	Viti Do	218	86	623
45	Zukovica	8	2	12

	Ukupno gradska naselja	15933	5846	18984
	Ukupno ostala naselja	3237	1136	5018

2.9. Podaci o postojećim privrednim i stambenim objektima, kao i o objektima infrastrukture

2.9.1. Postojeći privredni i stambeni objekti

U neposrednoj blizini planiranog projekta, nalaze se turistički, poslovni i stambeni objekti koji su okruženi manjim zelenim uređenim površinama. Jugoistočno od objekta se nalazi šetalište, te morska obala na udaljenosti od 110-120 metara.

Slika 3: Trenutno stanje okolnog područja

2.9.2. Elektroenergetska mreža

Glavni subjekti za prenos i distribuciju električne energije i održavanje elektroenergetske infrastrukture na teritoriji opštine Budva su CGES d.o.o. Podgorica (vlasnik infrastrukture-dalekovoda 110kV I TS 110/35kV Budva) i CEDIS d.o.o. Podgorica-Region 4 Bar koji pokriva opštine Ulcinj, Bar i Budvu.

Na teritoriji opštine Budva funkcioniše preko Službe održavanja, Službe za lokalno upravljanje mrežom i Službe za mjerenje (vlasnik infrastrukture naponskog nivoa 35kV I niže). Regionalna organizacija čini da broj angažovanih izvršilaca na području bilo koje od opština varira zavisno od trenutnih potreba ali i utvrđenih planova. Prenos i distribucija električne energije za područje opštine Budva vrši se posredstvom uobičajene transformacije za područje Crne Gore (110/35/10/0,4 kV). Postojeće elektroenergetske objekte na prostoru opštine Budva čine nadzemni 110 kV vodovi, nadzemni i podzemni 35 kV i 10 kV vodovi i transformatorska i

razvodna postrojenja 110 kV, 35 kV i 10 kV. Ukupna instalisana snaga transformatora 110/35 je 103 MVA, a transformatora 35/X kV na području Budve 116,45 MVA. Ukupan broj TS 10/0.4kV je 209 a njihova instalisana snaga 207 MVA.

Osnovni pravac snabdijevanja električnom energijom opštine Budva je dalekovodima Podgorica- Budva i Podgorica-Cetinje-Budva, apostoje i 110kV veze prema susjednim TS 110/35kV Bar i Tivat. Područje Budve napaja se preko TS 110/35 kV,(40+63)MVA "Budva",iz koje se plasira snaga preko vazdušne i kablovske mreže 35 kV u trafostanice (TS) 35/10 kV "Lazi", "Rozino" i "Dubovica" (na užem gradskom području) i TS 35/10kV "Bečići", "Miločer" i "Buljarica" (područje od Bečića do Buljarice).Na području naše opštine postoji i TS 35/6kV "CS Budva" kojom se napajaju pumpna postrojenja Regionalnog vodova a lociana je u naselju Bijeli Do neposredno ispod prevoja Topliš.TS 35/10kV,2x8MVA "Petrovac" je stavljena u pogon 2015.g. čime se značajno povećao kvalitet snabdijevanja potrošača sa područja Petrovca (od Reževića do Buljarice) i rasteretila postojeća TS 35/10kV "Buljarica" koja je izgrađena davne 1972.godine.

Za područje opštine Budva karakteristično je maksimalno opterećenje u toku ljetnje turističke sezone i izuzetno velika količina preuzete električne energije. Tako npr. u toku avgusta 2013.g. je preuzeto 28.233.377 kWh a vršna snaga je bila 65MVA.U toku aprila 2013.g. preuzeto je 13.221.985kWh. U avgustu 2018. g. je preuzeto 35.024.952kWh (vršna snaga je bila 75MVA) a u aprila 2018. g. preuzeto je 14.816.468 kWh, što jasno govori o velikoj disproporciji potrošnje u sezoni i van nje ali velikom porastu potrošnje el. energije i prirastu vršne snage, te potrebi dimenzionisanja mreže i postrojenja prema ljetnjem špicu opterećenja.

2.9.3. Saobraćajna infrastruktura

Na području opštine dominiraju dva saobraćajno-komunikacijska pravca. Prvi je sjeverozapad-jugoistok, koji je uslovljen morfologijom terena, odnosno pravcem pružanja planinskog zaleđa i priobalnog pojasa.

Glavna saobraćajnica na ovom pravcu je Jadranska magistrala koja se pruža čitavom obalom od granice sa Republikom Hrvatskom, do granice sa Republikom Albanijom. Drugi je pravac sjeveroistok- jugozapad, ka zaleđu u vidu saobraćajnih veza:

- Budva-Brajići-Cetinje-Podgorica, i
- Petrovac-Podgorica.
- Potencijalni saobraćajni značaj ima i stari kotorski put: Budva-Kotor, koji je moguće reafirmisati.

Opština je dobro povezana sa aerodromima: Tivatski je udaljen oko 23 km, a Podgorički oko 50 km od Budve. Takođe, u funkciji je i aerodrom Čilipi kod Dubrovnika, udaljen oko 70 km. Željeznički saobraćaj nije razvijen na području Opštine, ali je za turizam Primorja značajna pruga Beograd-Podgorica-Bar, udaljena oko 40 km od Budve.

Pomorski saobraćaj na području Opštine je slabo razvijen, mada predstavlja značajan turistički potencijal i alternativno rješenje preopterećenim drumskim komunikacijama.

Opštinu Budva karakteriše intenzivan saobraćajni razvoj. Saobraćaj kao privredna djelatnost ima vodeću ulogu na području opštine.

Geografski položaj uslovio je razvoj svih vidova saobraćaja. Ovaj prostor je sa susjednim opštinama i šire povezan sa drumskim, željezničkim, pomorskim i posredno željezničkim (pruga Bar-Beograd) i vazдушnim saobraćajem (aerodromi Tivat 23 km i Podgorica 64 km.).

Komparativne prednosti saobraćajnog položaja opštine i dostignuti stepen razvoja saobraćaja pružaju solidne mogućnosti za privredni, turistički, sportski i trgovački razvoj, ne samo Budve, već i šire okoline.

2.9.4. Telekomunikacione instalacije

Na području opštine Budva postoje sva tri mobilna operatera, i to : T-Mobile, Telenor Crne Gore i M-tel koji koriste 3G GSM tehnologiju a na nekim područjima i 4G.

Aktuelno stanje u telekomunikacijama determinisano je Zakonom o elektronskim komunikacijama, Zakon je objavljen u "Službenom listu CG" br. 50/08, 70/09, 49/10, 32/11, 06/13 i 40/13-1 i Zakonom o radiodifuziji, kao i djelovanjem dvije regulatorne agencije (Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost kao i Agencije za radio-difuziju).

Na području Budvanske opštine postoji 7 IPS-a koji su povezani optičkim kablovima i od tog broja samo jedan ima agregate za alternativno napajanje optičkim kablom i nemaju agregatsko napajanje; - pokrivenost teritorije Budve GSM mrežom sva tri mobilna operatera je preko 95%; - na području Budvanske opštine postoje 14 baznih stanica - od kojih 70% posjeduje i agregatsko napajanje, kao i baterije koje u optimalnim uslovima mogu da podrže sistem do 10 sati autonomnog napajanja (na velikom broju lokacija elektronska komunikaciona infrastruktura se koristi od strane više operatera).

2.9.5. Vodovodna i kanalizaciona mreža

Pored regionalnog vodovoda, Budva se snabdijeva vodom i sa nekoliko svojih lokacija. Budvanski vodovod je tehnički složen sistem koji pruža usluge za preko 90 % ukupne populacije opštine. Sačinjavaju ga: izvorišta sa kaptažnim objektima i crpnim stanicama; distributivni sistem (cjevovodi i vodovodni priključci); hidrograđevinski objekti (rezervoari, prekidne komore, prepumpne stanice). Vodovodni sistem Budve obuhvata Budvu, Bečiće, Miločer, Sveti Stefan, Rijeku Reževića, Perazića Do, Petrovac, Buljaricu i ostala manja priobalna mjesta na teritoriji budvanske opštine. Jedna od osnovnih karakteristika budvanskog sistema je izražena sezonska varijacija potrošnje vode sa ljetnjim maksimumima koji i po nekoliko puta prevazilaze zimsku potrošnju.

Naziv izvorišta	Minimalna izdašnost (l/s)	Izdašnost tokom kišnog perioda (l/s)	Napomena
Rijeka Reževića	50-60 l/s	120-150	*
Buljarica	20-25 l/s	40	
Podgorska vrela	150 l/s	230	*
Loznica	6 l/s	25 l/s	
Ukupno	250 l/s	420-450	

Naziv rezervoara	Lokacija	Zapremina (m ³)	Kota dna (m)	Kota preliva (m)
„Spas”	Budva	750	62,0	66,0
„Topliš”	Budva	2000	62,0	66,0
„Podličak”	Miločer	2500	81,5	85,5
„Reževići”	Rijeka Reževića	100	136,0	134,0
„Katun”	Katun Reževića	100	220,0	223,0
„As”	Perazića do	100	75,0	78,0
„Petrovac”	Petrovac	500	75,0	79,0
Ukupno		6050		

Veći dio količine vode za potrebe vodosnabdevanja Budve se u vodovodni distribucijski sistem plasira preko sledećih pumpnih stanica:

- Pumpna stanica „Buljarica”
- Pumpne stanice sistema „Podgor”
- Pumpna stanica „Rijeka Reževića”
- Više manjih hidroforskih postrojenja koja su priključena na magistralne cjevovode i namenjena su vodosnabdevanju viših zona potrošnje.

3. OPIS PROJEKTA

- 3.1. Opis fizičkih karakteristika cijelog projekta, i gdje je potrebno, neophodne radove uklanjanja i uslove korišćenja zemljišta u fazi izvođenja i fazi funkcionisanja projekta, uključujući: prateću infrastrukturu, organizaciju proizvodnje, organizaciju transporta, broj i strukturu zaposlenih.

Predmetna lokacija za gradnju definisana je na osnovu geodetskog snimka sa ažurnom katastarskom podlogom, te na osnovu elaborata parcelacije po DUP-u i priloženih UTU.

Projektant se u svemu držao u skladu sa površinom lokacije i parcela koje čine predmetnu UP 10.11 .

Predviđena je izgradnja turističkog objekta - Hotela - sa poslovanjem po principu KONDO, kategorije pet zvjezdica *****, sa tri podzemne etaže kao i pomoćnim i pratećim prostorijama. Predmetne urbanističke parcele čine dio bloka broj 10A, i nalaze se na jugozapadnom dijelu bloka, sa južne i zapadne strane oivičena saobraćajnicama . (Ulica Mila Milunovića, Mediteranska ul. I Slovenska obala). dok se sa sjeverne strane nalazi u neposrednoj blizini Centralnog Vrtića "Ljubica Jovanović Maše".

Teren je približno ravan sa blagom denivelacijom, od cca 2.27m n.v. sa jugozapadne strane predmetne urb. parcele ka jugoistočnoj strani do cca 1.75m n.v. Kota ±0,00 se nalazi na apsolutnoj koti +2,67 n.v..

Objekat je predviđen u zadatim građevinskim linijama. Osnova objekta je pravougaonog oblika. Po svojoj formi planirani objekat odiše duhom savremene arhitekture. Objekat se ističe geometrijskom pravilnošću, raščlanjen velikim pravougaonim staklenim površinama, horizontalama i vertikalama obloženim Equitone fasadnim pločama koje čine ventilisanu fasadu. Predmetni objekat, za koji je predviđena izgradnja, je slobodnostojeći objekat, sa pogledom na more, park i ulicu.

Projektom se predviđa interpolacija objekta u granicama planom predviđenih građevinskih linija tako da svojom spratnošću i oblikovnim arhitektonskim rješenjem uskladi zahtjeve arhitektonskog oblikovanja u smislu postojećeg arhitektonskog stila objekata koji čine formalnu cjelinu. Uzimajući u obzir neposrednu bliskost predmetne parcele sa parcelom i objektom Royal gardens (razdvaja ih ulica Mila Milunovića) koji sadrži određene kvalitete prostornog iskaza, predmetni projekat je rađen da korespondira sa pomenutim objektom i kao objekat na uglu, bude zadovoljavajući arhitektonski orijentir u prostoru.

Projektom je omogućeno kretanje "oko" novoplaniranog objekta pozicioniranjem kolskog i pješačkog pristupa sa jugoistočne strane, gdje se planira glavni natkriveni ulaz u Hotel i lift platformu za garažiranje vozila u podzemnim etažama.

U okviru planiranja izgradnje novog objekta, planira se uklanjanje postojećeg objekta u izgradnji, u skladu sa čl.113 I čl.114 Zakona o planiranju prostora I izgradnji objekata ("Sl. List CG", br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20). Tehnička rješenja, postupci i način uklanjanja postojećeg objekta, detaljno su obrađeni u **Elaboratu o uklanjanju objekta**.

3.2. Opis prethodnih/pripremnih radova za izvođenje projekta (površina potrebnog zemljišta; tehnologija građenja; organizacija unutrašnjeg transporta; primjena mehanizacije, opreme i sredstava; dinamika realizacije pojedinih faza; korišćenje vode, energije, sirovina; stvaranje otpada; emisije opasnih, štetnih, otrovnih ili neprijatnih mirisa u vazduh; povećanje buke, vibracija)

Pripremi radovi za izgradnju objekta obuhvataju geodetsko obilježavanje položaja objekta na lokaciji, rušenje postpjećeg objekta, uklanjanje ostataka i sve neophodne iskope za novi objekat.

Prije početka radova vrši obezbjeđenje zone postavljanjem upozorne trake i signalizacijom koja treba da spriječi eventualno ometanje izvođenja radova od strane nezaposlenih kao i omogući bezbjednost istih. Gradilište se ograđuje i obezbjeđuje zaštitnom ogradom (limena-čvrsta, dobro učvršćena zbog vjetra).

Pristup nezaposlenim licima je strogo zabranjen, što će se označiti vidnim natpisom na ulazu u zonu gradilišta – rušenje objekta. Takođe postaviti znak obavještenja da je svim prisutnim na gradilištu obavezna upotreba zaštitnih sredstava i opreme .

Objekat će se rušiti ručno i upotrebom mehanizacije tj. bagera koji će u slučaju potrebe koristiti poseban dodatak – hidraulični čekić. Dužina ruke bagera će obezbijediti distance bagera i spriječiti eventualno obrušavanje elemenata konstrukcije objekta na mašinu i time je oštetiti ili ugrozi rukovaoca.

Prije početka radova na izvođenju projekta, gradilište mora biti obezbjeđeno od neovlaštenog pristupa, osim licima angažovanim na izvođenju radova. Zemljani radovi obuhvataju kopanje temelja za objekat i kopanje kanala za drenažu i postavljanje instalacija i slično.

Svi građevinski radovi moraju se izvesti prema planovima, tehničkom opisu, predmjeru i predračunu radova, važećim tehničkim propisima i standardima, kao i uputstvu nadzornog organa, uz punu kontrolu.

Na gradilište će se dopremati građevinski materijal u skladu sa programom njegove isporuke u tačno određenim rokovima i količinama i to: armatura, građa (rezana, daske, fosne), beton i dr.

U okviru lokacije do završetka izgradnje objekta obezbijeđen je privremeni prostor površine za istovar građevinskog materijala i opreme.

Dopremu građevinskog materijala treba obavljati tako da se time dodatno ne zagađuje životna sredina, a rasuti materijal treba dovoziti u pokrivenim kamionima. Građevinski radovi obavljaju se tako da se njihovim izvođenjem ne zagađuje životna sredina.

Korišćenje prilazne saobraćajnice izvođač radova treba da obavlja na način, tako da ne ometa odvijanje normalnog saobraćaja. Brzina saobraćaja prema gradilištu mora se ograničiti na 10 km/h, odnosno neophodno je postaviti saobraćajni znak za ograničenje brzine na ulaz u gradilište.

Pri obavljanju transporta na gradilištu ne smije biti ugrožena bezbjednost radnika koji opslužuju uređaj ili rade u blizini njegovog manevarskog prostora.

Za izgradnju objekta, u određenim vremenskim intervalima biće angažovan manji broj radnika različitih profila.

Takođe, za izgradnju objekta u određenim vremenskim intervalima biće angažovana i građevinska mehanizacija koju u osnovi sačinjavaju: rovokopač, utovarivač, kamion, automikser, pumpa za beton, kranska dizalica, kao i sitne mašine i uređaji.

Za sva korišćena sredstva rada potrebno je pribaviti odgovarajuću dokumentaciju o primjeni mjera i propisa iz zaštite na radu od ovlašćene institucije. Za rukovanje i održavanje navedenih sredstava rada može se povjeriti samo licu koje je stručno osposobljeno za takav rad i ispunjava određene uslove u smislu stručne, zdravstvene i druge podobnosti o čemu se mora voditi evidencija. Gradilište će biti snabdjeveno električnom energijom i vodom prema važećim propisima.

U fazi izgradnje objekta kao otpad javlja se materijal od iskopa i građevinski otpad.

Građevinski otpad će se se privremeno skladištiti na zemljištu gradilišta. Skladišće se odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i odvojeno od drugog otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina. Upravljanje građevinskim otpadom biće u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom (Sl. list Crne Gore 64/11 i 39/16).

3.3. Opis glavnih karakteristika funkcionisanja projekta postupaka proizvodnje (energetska potražnja i korišćenje energije, priroda i količine korišćenih materijala, prirodni resursi uključujući vodu, zemljište, tlo i biodiverzitet)

Glavna funkcija planiranog projekta je turistički objekat - Hotel - sa principom poslovanja po kondo modelu, kategorije pet zvjezica ***** namjenjenih stanovanju u turizmu odnosno izdavanju smještajnih jedinica.

Kondo model poslovanja može da se obavlja u hotelu kategorije minimum pet zvjezdica u primorskom regionu i koji je u funkciji 12 mjeseci. Smještajne jedinice u hotelu predmet su pojedinačne prodaje i moraju biti u komercijalnoj funkciji najmanje deset mjeseci u toku godine.

Pravo svojine može se steći isključivo na neto površini smještajne jedinice sa pripadajućim parking prostorom. Zajednički djelovi hotela ne mogu biti predmet prodaje.

Jedinice se pojedinačno upisuju u katastar nepokretnosti sa teretom da jedinicom upravlja upravljač u skladu sa zakonom o turizmu i ugostiteljstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 002/18 od 10.01.2018, 004/18 od 26.01.2018, 013/18 od 28.02.2018).

3.4. Detaljan opis projekta, planiranog proizvodnog procesa i tokova proizvodnje, počev od ulaznih sirovina do finalnog proizvoda

Planirani objekat na predmetnoj lokaciji pozicioniran je u skladu sa zadatim parametrima regulacije odnosno građevinskim linijama definisanim priloženim UTU za nadzemne tako i za podzemne etaže. Oblik i veličina gabarita objekta prilagođen je specifičnim uslovima izgradnje tj. uslovima parcele i susjednih objekata i karakterističnim uslovima za datu lokaciju. Svojim

tehničko-tehnološkim rješenjima i konstruktivnim karakteristikama planirani samostojeći objekat ne narušava formalnu cjelinu već korespondira sa njom. Predviđena izgradnja planirana je uz striktno poštovanje zadatih: građevinskih linija, maksimalne spratnosti, maksimalne površine pod objektom, te potrebama investitora i uslovima na lokaciji u smislu (denivelacija terena, vizure prema moru, insolacija i sl.)

Spratne visine nadzemnih etaža su 3.5m (prizemlja 7m) što je u skladu sa parametrima definisanim priloženim UT uslovima.

Kota prizemlja je max 1,5m iznad kote konačno nivelisanog i uređenog terena najnižeg dijela objekta na najnepovoljnijem dijelu (za objekte sa podrumskim ili suterenskim etažama, orijentaciona kota poda prizemlja može biti najviše 1.50 m iznad konačno nivelisanog i uredenog terena).

Krov je ravan u skladu sa UT uslovima i u najvećem dijelu predviđen za sađenje zelenila – niskog rastinja a sve u cilju amortizacije uticaja od buduće izgradnje i smanjenje i predupređivanje povišenja temperature na mikronivou novom gradnjom.

	Površina urbanističke parcele	BRGP u m ²	Površina pod objektima u m ²	Indeks izgrađenosti	Indeks zauzetosti	Spratnost / Br. etaža
URBANISTIČKA PARCELA 10.11 BLOK BR 10A, KP 2392 i 2393	863.24 m ²	3.884,58 m ²	517,94 m ²	4.50	0.60	3Po+P+8

	Površina urbanističke parcele	BRGP u m ²	Površina pod objektima u m ²	Indeks izgrađenosti	Indeks zauzetosti	Spratnost / Br. etaža
URBANISTIČKA PARCELA 10.11 BLOK BR 10A, KP 2392 i 2393	863.24 m ²	3.881,29 m ²	485,80 m ²	4.49	0.56	3Po+P+Mz+8

Objekat je spratnosti 3Po+P+Mz+8. Slobodne površine na parceli zauzimaju 377,44 m², što je više od predviđenog (345.30 m²).

Na osnovu UTU i smjernica iz tekstualnog dijela DUP-a, podrum i suteran mogu da se koriste kao koristan prostor za turizam, komercijalu i poslovanje. Sa tim u vezi, površine etaža predviđenih za garažiranje i smještaj podrumskih i tehničkih prostorija, ne uračunavaju se u ukupnu BRGP.

Ispod objekta, a u okviru parcele predviđen je garažni prostor za potrebe rješavanja mirujućeg saobraćaja predmetnog objekta. Potreban broj parking mjesta (PM/GM) obezbijeđen je u okviru sopstvene parcele, kao garažna mjesta (GM) u podzemnim etažama -3,-2, a prema normativu za komercijalno-uslužne djelatnosti 1 GM / 2 apartmana ili 6 soba. Na predmetnoj lokaciji predviđen je objekat sa ukupno 45 smještajnih jedinica, od toga 15 apartmana i 30 soba. Ukupan potreban broj parkin/garažnih mjesta koristeći ovaj parametar iznosi $1 \times 30 / 6 = 5$ GM, + $1 \times 15 / 2 = 7.5 = 8$ GM. Što ukupno iznosi 13PM/GM. Takođe za poslovanje predviđeno je 1PM/75m² bruto površine što je u konkretnom slučaju 1PM/GM. Ukupno potrebno parking mjesta za predmetni objekat je 14.

3.4.1. Opis funkcionalnog rješenja

U skladu sa priloženim UT uslovima kao i sa DUP-om "Budva centar" u okviru predmetne UP su planirane površine mješovite namjene (MN) i zelenilo za turizam (hoteli) (ZTH). Blok 10A se nalazi u kvartu 3 gdje je planirano:

- pretežna namjena prostora - površine namjenjene za turističke sadržaje.
- dopunska namjena prostora – predviđaju se komercijalni sadržaji sa stanovanjem.

U okviru ovog kvarta predviđa se stanovanje u funkciji turizma (višeporodično stanovanje sa djelatnostima (usluge i trgovine u prizemlju objekta)), poslovno-trgovački sadržaji sa smještajnim kapacitetima (poslovni prostori za izdavanje (poslovnice, banke, agencije, predstavništva)), lokali (prodavnice mješovite i specijalizovane robe, butici, saloni), poslovni apartmani.

Takođe, prema procentualnom odnosu BRGP po namjenama, u bloku 10A turističke zone (turistička naselja i hoteli) zauzimaju 100% površine bloka, te su UT uslovima dati uslovi za izgradnju turističkih kapaciteta.

Predmetnom tehničkom dokumentacijom predviđen je turistički objekat - Hotel - sa principom poslovanja po kondo modelu, kategorije pet zvjezdica ***** namjenjenih stanovanju u turizmu odnosno izdavanju smještajnih jedinica.

Kondo model poslovanja može da se obavlja u hotelu kategorije minimum pet zvjezdica u primorskom regionu i koji je u funkciji 12 mjeseci. Smještajne jedinice u hotelu predmet su pojedinačne prodaje i moraju biti u komercijalnoj funkciji najmanje deset mjeseci u toku godine.

Pravo svojine može se steći isključivo na neto površini smještajne jedinice sa pripadajućim parking prostorom. Zajednički dijelovi hotela ne mogu biti predmet prodaje.

Jedinice se pojedinačno upisuju u katastar nepokretnosti sa teretom da jedinicom upravlja upravljač u skladu sa zakonom o turizmu i ugostiteljstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 002/18 od 10.01.2018, 004/18 od 26.01.2018, 013/18 od 28.02.2018).

Tehničkom dokumentacijom u garaži etaže -3 predviđen je prostor za garažiranje do GM (11x2GM primjenom WOHR Parklift 450 garažnog sistema), 22GM+1=23GM, a na etaži -2

obezbijeđeno je 12 GM, čime je ukupan broj PM/GM=35 čime je zadovoljen i ovaj uslov. Najmanje 5% od ukupnog broja parking mjesta mora biti namijenjeno licima smanjene pokretljivosti. $35 \cdot 0.05\% = 1.75 = 2$. Od ukupno 35PM obezbijeđeno je 2PM za lica sa smanjenom pokretljivošću i lica sa invaliditetom. Garažiranje vozila planirano je putem rotacione platforme WOHR Turntable 505, koja omogućava vozilima da se uparkiraju sa planirane pristupne saobraćajnice. Na etaži -1 planira se SPA&WELLNES, hotelska kuhinja i prateći tehnički i skladišni prostori. Prizemlje je predviđeno za recepciju, hol, hotelski restoran i poslovni prostor. Na mezaninu planirana je konferens sala, dok se na spratovima od 1 do 8. Nalaze smještajni kapaciteti

3.4.2. Osnovni podaci o konstrukciji objekta

Konstrukcija objekta je predviđena kao armirano-betonska. Predviđene su pune armirano-betonske međuspratne tavanice debljine 20 cm, kose armirano-betonske ploče stepeništa, kao i grede, stubovi i armirano-betonska platna. Takođe, svi ukopani dijelovi objekta su armirano-betonski.

Zidovi fasadne ispune prizemlja rade se u najvećem dijlu kao strukturalna fasada. Pregradni unutrašnji zidovi se rade od duplih gispanih ploča na potkonstrukciji sa izolacionom ispunom. Instalacione vertikalne se oblažu gipsom.

Zaštita vertikalne hidroizolacije ukopanih dijelova objekta se radi stirodurom u debljini 5cm koji se dodatno štiti od prodora vlage.

Hidroizolacija se predviđa ispod temeljne ploče na tlu i vertikalno uz sve ukopane zidove objekta, u okviru slojeva ravnih krovova objekta, kao i u okviru poda terasa i mokrih čvorova.

Termoizolacija se predviđa ispod podne ploče prizemlja objekta, kao i u slojevima krova. Takođe termoizolacija je planirana u slojevima fasadnih zidova.

Zvučna izolacija se predviđa u slojevima podova međuspratnih tavanica.

Fasada nadzemnog dijela objekta se radi dijelom kao strukturalna, a dijelom od kamenih fasadnih ploča sa termoizolacijom od kamene vune debljine 5 cm.

Fasadni otvori se rade u konstrukciji od aluminijumskih ili pvc profila.

Zastakljivanje se vrši dvoslojnim ili troslojnim termopaketom sa niskoemisionim staklom.

Spoljašnje ograde se rade kao staklene.

Krovovi se završno pokrivaju svim neophodnim slojevima za zaštitu od atmosferskih uticaja i slojem zemlje za sadnju ekstenzivnog krova. Zeleni ravni krovovi se finalno zastiru zemljom, humusom.

Hidroizolacija zelenih krovova obavezno mora biti otporna na prodor korijenja. Drenažu izvesti od kadica za prikupljanje viška vode iz zemlje. Odvodjenje atmosferske vode vršiti prema skrivenom oluku.

Podovi unutrašnjih prostorija se finalno oblažu parketom, granitnom keramikom, prirodnim kamenom, itisonom i keramikom.

Plafoni unutrašnjih prostorija predviđaju se kao spuštene plafoni, u mokrim čvorovima se radi spuštene plafon.

Unutrašnji zidovi se gletuju i finalno boje/oblažu tapetama, a zidovi mokrih čvorova obraduju keramikom u visini do spuštenog plafona.

Unutrašnji otvori se obrađuju stolarijom, od medijapana, završno furniranom. Vrata mokrih čvorova se rade sa perforacijom za ventilaciju u donjoj zoni krila.

Garažiranje vozila planira se upotrebom rotacione platforme - WOHR Turntable 505, a bezuslovno dupleks parkiranje vozila na etaži -3 , planira se upotrebom Woehr 450 Parklift mehanizma, čije tehničke listove prilažemo u sklopu ovog tehničkog opisa. Woehr parklift 450 svojom platformom omogućava jednom vozilu da se isparkira bez pomijeranja drugog, te je zahtjev za bezuslovno parkiranje ovim ispunjen.

Na etažama -3 i -2 predviđaju se po 2 elektro punjača za punjenje vozila na električni pogon.

3.4.3. Karakteristike i svojstva materijala, instalacija i opreme

Obrada i materijalizacija objekta predviđena je u skladu sa smjericama iz DUP-a odnosno priloženih UTU kao i sa karakterističnim uslovima lokacije odnosno već izvedenih objekata na lokaciji. Oblikovanje planiranog objekata usklađeno je sa kontekstom u kome objekat nastaje kao i predviđenom namjenom i osnovnim principima ambijentalnog uređenja u pravcu turizma više kategorije. U cilju očuvanja mediteranskog ambijenta kao i tradicionalnih karaktera izgradnje kao i arhitekture postojećih objekata, na predmetnoj lokaciji primjenjeni su principi savremenog arhitektonskog i likovnog izraza karakterističnog za urbani gradski prostor mediteranskog karaktera. Oblikovanje planiranog objekta usklađeno je sa kontekstom u kome objekat nastaje, predviđenom namjenom i osnovnim principima razvoja grada u pravcu visokog turizma.

U cilju očuvanja identiteta mediteranskog ambijenta, predviđena je primjena prirodnih, lokalnih građevinskih materijala prije svega građevinskog kamena za oblaganje hodnih površina. Široka primjena kamena predviđena je i prilikom uređenja slobodnih površina na parceli. U parteru se predviđa 155.54 m² površine popločanja, dok je učešće zelenila 221.90 m². U Obradi fasada predviđene su svjetle prigušene boje u skladu sa podnebljem - bjela, bež, siva, oker i sl. Kod primjene materijala u završnoj obradi fasada koristiti samo materijale otporne na atmosferske uticaje i povećan salinitet vazduha.

Fasada je predviđena u:

1/ STRUKTURALNA FASADA neutralnih i nedominantnih boja, FLOT staklo 6/12/6 , u aluminijumskom ramu RAL 7001

2/VENTILISANA FASADA - Eqitone fasadne ploče na potkonstrukciji, u svijetloj boji (RAL 7001), obavezno usklađena sa bojama na postojećim objektima.

Kamen je, lokalni autohtoni kamen svijetlijih sivih nijansi iz lokalnih majdana (Kamenari Liješevići, Danilovgrad ili sl.) završno obrađen pikovanjem klesanjem i rezanjem.

Ograde se predviđaju aluminijske, alu profil, rukohvati i ispune 10/40mm, nosač - al.profil RAL 7016.

Ukupna visina ograde je min.110cm.

Svi otvori moraju biti zastakljeni termopan staklom sa niskim koeficijentom prolaza toplote. Staklo od neutralnih i nedominantnih boja.

- Namjena objekta je za smještaj turista – apartmani sa poslovanjem Izgradnja koja podrazumijeva potpunu ambijentalnu arhitektonsku perfekciju.
- Arhitektura objekata ima slobodnu formu usklađena sa postojećim objektima, reprezentativna je, uklopljena u postojeći i prirodni ambijent, sa elementima tradicionalne arhitekture, primjenjenih na savremeni način. Objekat se ističe geometrijskom pravilnošću.
- Neophodno je poštovanje uslova za arhitektonsko oblikovanje iz ovog teksta, kao i urbanističkih normativa i standarda za izgradnju turističkih kapaciteta koji su propisani „Pravilnikom o vrstama, minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata (Službeni list CG broj 36/18).
- Krov objekta je planiran je kao ravan –U najvećem dijelu predviđen za ozelenjavanje – “ekstenzivni krov”.
- Ravne krovne terase (krov dijela podzemne etaže van osnovnog gabarita objekta) ozeleniti i pretvoriti u krovne bašte.
- Fasade treba da budu oblikovane u modernom maniru u kombinaciji visoko kvalitetnih prirodnih materijala kao što su kamen i fasade prirodnih prigušenih tonova odnosno bijela, oker, bež, siva i sl.
- Veliku pažnju treba posvetiti zelenilu oko ovakve vrste objekata, predvidjeti primorsko rastinje i njihovu sadnju i održavanje.
- Postojeće kvalitetno visoko rastinje na parceli maksimalno sačuvati. Visoko zelenilo autohtonih vrsta treba da bude reporni element izgrađenog prostora i da tako utiče na konturu i geometriju budućeg ambijenta.

3.4.4. Zelenilo i slobodna površina

Obrađivač predvidio je ukupno u parteru 221.90 m² ozelenjenih slobodnih površina na parceli, kako je taj dio parcele DUP-om predviđen kao ZTH -zelenilo u turizmu, i ovaj zahtjev je ispunjen. U parteru se predviđa 155.54 m² površine popločanja, koje se predviđa u granitnim protivkliznim R13, pločama neutralnih boja (RAL 7035, RAL 7044 ili slično), otpornim na atmosferske uslove date lokacije.

Takođe ovim projektom je obezbijeđeno značajnije učešće zelenila na krovu objekta, kao i na spratovima, djelovi terasa planiraju se ozeleniti. Poseban segment arhitektonskog rešenja enterijera i komunikacije unutar objekta predviđen je sa galerijskim hodnicima koji na ploči iznad prizemlja (Mz) formiraju atrijume u zatvorenom prostoru, dok se na tipskim spratovima takođe nalaze atrijumi sa zelenilom na oba kraja hodnika. Ukupno učešće zelenila na objektu

pored navedenog učešća zelenila u parteru iznosi 282.61 m². Ukupno učešće zelenila na parteru i objektu iznosi 504.51 m².

Pri izboru biljnog materijala i njegovog komponovnja projektant je vodio računa o vizurama, spratnosti i arhitekturi objekata. Postori između ulice i objekta ozelenjeni su dekorativnim vrstama, a dio parcele iza objekta može se koristiti kao bašta na dijelovima pored objekta. Uređenje zelenih i slobodnih površina predviđeno je po ugledu na stare i postojeće vrtove kakvi se još mogu sresti na ovom prostoru.

Prilaz licima sa smanjenom pokretljivošću obezbijeđen je sa istočne strane. Kombinovati parterno zelenilo sa žbunastim zasadima i drvećem. U parternoj kompoziciji treba primjenjivati mediteranski autohtoni parter. Predvidjeti travnjak otporan na sušu i gaženje. Za sadnju u žardinjerama koristiti nisko drveće, žbunaste vrste različitog kolorita i habitusa, perene i dekorativne puzavice. Informacione table i reklamne panoe uklopiti sa zelenilom i parternim rješenjem..

3.5. Prikaz vrste i količine potrebne energije i energenata, vode, sirovina i drugog potrošnog materijala koji se koristi za potrebe tehnološkog procesa sa posebnim osvrtom na količine i karakteristike opasnih materija

3.5.1. Vodovod i kanalizacija

Vodovod

Priključak vodovoda je predviđen na ulični vod od PEHD cijevi, preko vodomjera, koji su smješteni u vodomjernom šahtu koji je lociran uz regulacionu liniju.

Od priključka na gradsku vodovodnu mrežu do vodomjerne šahte, priključna cijev je projektovana u pravoj liniji i prečnika je O75 mm.

U vodomjernom šaht predviđena su dva vodomjera: Jedan vodomjer za sanitarne potrebe, i drugi vodomjer za hidrantsku mrežu, s tim što je prvi ventil (prije vodomjera) sa mogućnošću daljinskog zatvaranja, kompatibilan sa softverom za daljinsko zatvaranje.

Hladna potrošna voda

Snabdjevanje vodom je priključenjem na gradsku vodovodnu mrežu u svemu prema zahtjevima nadležne komunalne službe. Unutrašnje instalacije hladne potrošne vode sastoje se od glavnih, razvodnih i usponskih vodova-vertikala. Glavni centralni vodomjer je smješten u vodomjernom šahtu unutar regulacione linije. Za očitavanje individualne potrošnje vode predviđeni su posebni vodomeri koji se postavljaju u metalne ormariće svakog sprata i u njima su smješteni vodomjeri za apartmane(potrošače) koji se nalaze na tom spratu. Instalacije vodovoda projektovane su od PP vodovodnih cijevi. Vodovodne cijevi na odgovarajući način antikorozivno, a po potrebi i termički zaštititi.

Radi lake kontrole i zatvaranja pojedinačnih vertikala, u slučaju havarije, na horizontalnom dijelu svake vertikale montiraju se propusni ventili sa ispusnom slavnicom. Ventile montirati

na pristupačna mjesta, u komunikacionim i zajedničkim prostorijama. Na svakom priključku kupatila i WC-a predviđeni su propusni ventili, a svi uređaji unutar istih snabdjeveni su propusnim ventilima sa poniklovanom kapom i rozetom.

Hidrostatski pritisak u gradskoj vodovodnoj mreži na mjestu priključka iznosi 2,0 bara.

Hidrostatski pritisak u gradskoj vodovodnoj mreži na mjestu priključka ne zadovoljava potrebe sanitarne instalacije. Iz tog razloga predviđaju se uređaji za povišenje pritiska sanitarne vode.

Postrojenje za povišenje pritiska će biti smješteno u posebnoj pristoriji u podrumu objekta. Na mjestu iza hidrocela, ukoliko se ukaže potreba, zbog pojačanog pritiska na nižim spratovima, predvidjeti postavljanje uređaja za regulisanje pritiska sanitarne vode..

Topla potrošna voda

Pripremu tople vode rešava se preko centralnog bojlera smeštenog u podstanici. Ovim projektom je obuhvaćen dovod hladne vode od rezervoara sa prečišćenom i obrađenom vodom do podstanice i odvod tople vode i cirkulacione vode od podstanice do potrošača. Sama priprema tople vode deo je mašinskog projekta. Pošto je snabdevanje vodom za pripremu tople vode iz rezervoara predviđaju se uređaji za povišenje pritiska sanitarne tople vode. Postrojenje za povišenje pritiska će biti smješteno u posebnoj pristoriji u podrumu objekta. Na mjestu iza hidrocela, ukoliko se ukaže potreba, zbog pojačanog pritiska na nižim spratovima, predvidjeti postavljanje uređaja za regulisanje pritiska sanitarne tople vode.

Razvodna mreža tople vode pričvršćivanje i izolacija isti su kao i za hladnu vodu.

Hidrantska mreža

Hidrantska mreža je rešena kao zaseban sistem sa posebnim vodomjerom za hidrantsku mrežu, a prema važećim propisima.

Prema "Pravilniku o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara " za objekte visine 23-40m potreban je protok vode $q = 7.5 \text{ l/ sec}$. Za mogućnost istovremenog rada 3 hidranta po 2,5l/s.

Naš objekat je visok 38m , pa je hidrantska mreža dimenzionisana za protok od $q = 7.5 \text{ l/ sec}$. (visoki nadzemni deo objekta).

Za podrum - garaža (podzemni deo objekta) hidrantska mreža je dimenzionisana za istovremeni rad 2 hidranta po 2,5 l/s vode ,odnosno ukupno 5 l/s,uz minimalni pritisak na najudaljenijem hidrantu 2,5 bara.

Hidrantske vertikale se montiraju u zidovima, a zidni hidranti se ugrađuju u zidove stepenišnih i komunikacionih prostora na visini 1,00 m od poda do donje ivice ormarića.

Hidranti su smiješteni u tipske limene ormariće, snabdjeveni crevom od sintetičkog vlakana dužine 15 m, mlaznicom i vertikalom 50 mm. Svaki ormarić mora biti plombiran, obojen

crvenom bojom i označen velikim slovom H (hidrant). Smješteni su na pristupačna i lako uočljiva mesta i ne smiju se ni na koji način zakloniti.

Kompletan razvod je predviđen od čeličnih pocinkovanih cijevi, a vodi se, pričvršćuje i izoluje po opisu za cijevovod hladne vode.

Hidrostatski pritisak u gradskoj vodovodnoj mreži na mjestu priključka iznosi 2,0 bara.

Hidrostatski pritisak u gradskoj vodovodnoj mreži na mjestu priključka ne zadovoljava potrebe hidrantske instalacije. Iz tog razloga predviđaju se uređaji za povišenje pritiska hidrantske vode.

Postrojenje za povišenje pritiska će biti smješteno u posebnoj prostoriji u podrumu objekta

Kanalizacija

Priključak fekalne kanalizacije je predviđen na uličnu kanalizaciju u svemu prema zahtevima nadležne komunalne službe. Priključak od revizionog šahta do priključnog šahta je predviđen od PVC kanalizacionih cijevi O200 mm.

U objektu je projektovana fekalna kanalizacija za odvod sanitarne otpadne vode od svih potrošača sanitarne otpadne vode, koje prethodno moraju biti tretirane kroz ***separator ulja i masti ACO LIPUSMART -OAP NS3***.

Tehnički podaci separatora:

Uliv – Izliv DN100

Ukupna zapremina 630l

maksimalna zapremina masti 150l

maksimalna zapremina taložnika 300l

zapremina tanka za prepumpavanje 155l

ukupna masa 318kg (prazan)

Kompletan razvod kanalizacije predviđen je od PVC kanalizacionih cijevi. Kod svakog skretanja vertikala u horizontalu, na pristupačna mjesta postaviti fazonske komade sa otvorom za čišćenje.

Vertikale u instalacionim kanalima, kao i slobodno vođen razvod po plafonu pričvršćuju se kukama i obujmicama sa elastičnom podlogom, na rastojanju max 2,00 m.

Prilikom postavljanja cijevi posebnu pažnju treba posvetiti i kačenju-fiksiranju kanalizacionih cijevi o međuspratnu konstrukciju i na mjestima prodora cijevi kroz konstrukciju.

Na olučne vertikale (OV) priključuju se atmosferske vode sa terase i krova. Priključke izvesti na licu mjesta. Olučne vertikale predviđene su sa PVC cjevima Ø75mm i Ø90mm, prema arhitektonskom rešenju olučne vertikale su projektovane i obrađene u spoljnom zidu u zoni terasa .

Kompletan razvod kišne kanalizacije projektovan je sa PVC kanalizacionim cjevima . Projektom je predviđena izolacija kisnih vertikala (KV) kao zaštita od kondezata

U garažama je prema arhitektonskim rešenjem predviđeno postavljanje kanala sa rešetkom za sakupljanje voda koje dospevaju u garažu. Ove vode pre upuštanja u atmosfersku kanalizaciju prolaze tretman na **separatoru lakih naftnih derivata**. Otpadne vode iz garaža se preko **separatora lakih naftnih derivata**, dovode do revizionog šahta na regulacionoj liniji.

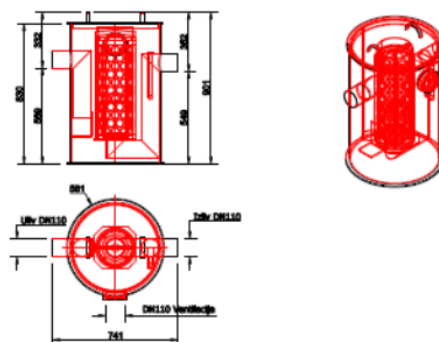
Projektom je predviđeno odvođenje relativno čistih voda iz tehničkih prostorija - pumpnih stanica i garaže koje su projektovane u podrumu. To su vode od eventualnog curenja vodovodne armature ili pri remontu elemenata na pumnim postrojenjima za sanitarnu i protivpožarnu vodu.

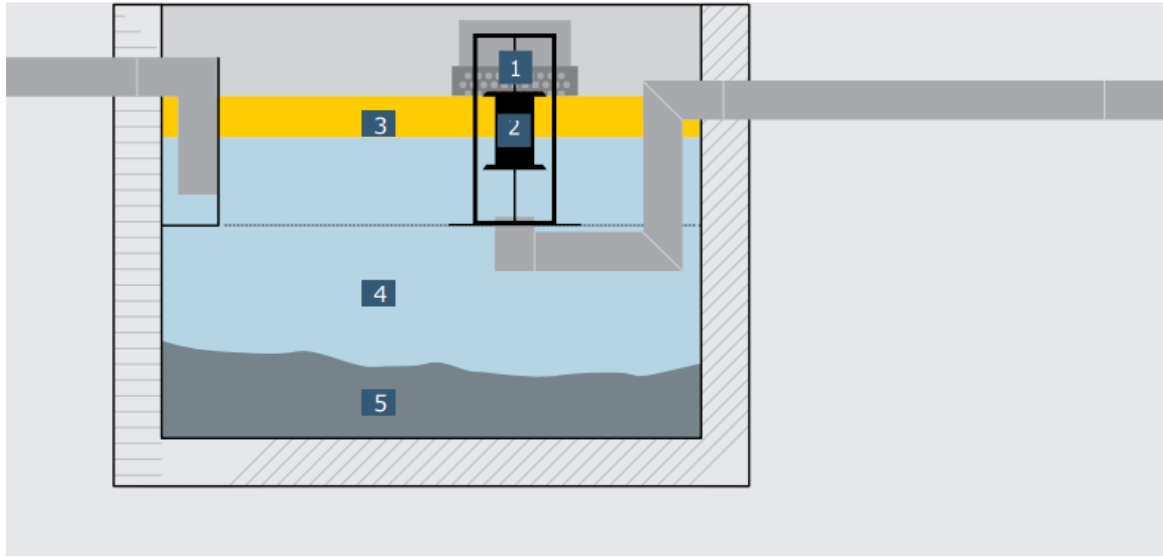
ACO Oleopator PG je samostojeći garažni separator lakih naftnih derivata od zavarenog polietilena sa koalescentnim filterom.

ACO samostojeći separator lakih naftnih derivata Oleopator P i Oleolift P sa koalescentnim filterom dizajnirani su za uklanjanje naftnih supstanci (mineralnih ulja, benzina, lakih maziva itd.) sadržanih u kišnici i tehnološkim otpadnim vodama. Integrisani taložnik takođe uklanja čvrste materije. Pumpe i dodatni pribor mogu se koristiti sa Oleoliftom u uslovima korišćenja gde nema gravitacionog izliva.

Otpadna voda koja sadrži laka ulja stiže do taložnika (4) separatora preko uliva. Sedimenti (npr. pesak) padaju na pod taložnika i talože se u hvataču mulja (5). Lakše materije (npr. ulje ili benzin) se izdvajaju na površini i prave sloj na površini vode (3). Separatori klase I vrše separaciju lakih naftnih derivata na dva načina – gravitaciono i pomoću koalescentnog filtera (1) i atestirani su na 5 mg/l ostatka uljovodonika.

SEPARATOR
lakih naftnih derivata (garažni)
ACO OLEOPATOR PG NS3

PRORAČUN GUBITKA PRITISKA U VODOVODNOJ MREŽI

HLADNA VODA

deonica		L	jedinica opterećenja	Q	Ø	Ø	brzina	jedinični pad pritiska	pad pritiska na deonici
od	do	(m')	J.O.	(lit/sec)	(mm)	(°)	(m/sec)	(m')	(m)

sud	10	2.00	1.00	0.250	15	1/2	1.23	0.220	0.440
10	9	3.30	5.00	0.559	15	1/2	2.75	0.170	0.561
9	8	14.00	24.25	1.231	15	1/2	6.05	0.170	2.380
8	7	3.30	29.50	1.358	15	1/2	6.67	0.170	0.561
7	6	3.30	34.75	1.474	15	1/2	7.24	0.170	0.561
6	5	3.30	40.00	1.581	20	3/4	4.31	0.120	0.396
5	4	3.30	45.25	1.682	25	1	2.89	0.110	0.363
4	3	8.50	55.75	1.867	32	1 1/4	1.84	0.050	0.425
3	2	21.00	70.75	2.103	32	1 1/4	2.08	0.070	1.470
2	1	20.00	133.75	2.891	32	1 1/4	2.86	0.090	1.800
1	vodomjer	25.00	133.75	2.891	40	1 1/2	2.11	0.090	2.250
vodomjer	priključak	5.00	400.00	5.000	65	2 1/2	1.34	0.010	0.050

mvs = **11.257**

kPa = **112.57**

NAPOMENA:	- Potreban pritisak na izlivu	50.00 kPa
	- Visina najvišeg izlivnog mesta	310.00 kPa
	- Gubitak na otporu u cevi	112.57 kPa
	- Gubitak na priključku (vodomjeru)	30.00 kPa
	- Pritisak na priključku	-200.00 kPa
	Potreban pritisak	302.57 kPa

Prema hidrauličkom proračunu potreban pritisak na priključku treba da iznosi 302,57 kPa za nesmetan rad svih planiranih korisnika.

Raspoloživi pritisak u mreži gradskog vodovoda u normalnom režimu rada 2.00 bara i dovoljan je za rad sanitarnih uređaja.

Iz Q-H dijagrama proizvođača pumpi "EBARA" izabrano je postrojenje za povišenje pritiska protivpožarne vode tipa HU B15/2FR sa karakteristikama :

- protok q = 5.0 l/s
- napor 35m
- broj pumpi 2
- snaga pumpe 1,1 + 1,1 kW

PRORAČUN GUBITKA PRITISKA U VODOVODNOJ MREŽI

TOPLA VODA

deonica		L	jedinica opterećenja	Q	Ø	Ø	brzina	jedinični pad pritiska	pad pritiska na deonici
od	do	(m')	J.O.	(lit/sec)	(mm)	(°)	(m/sec)	(m)	(m)

sud	12	2.00	1.00	0.250	15	1/2	1.23	0.220	0.440
12	11	3.30	2.50	0.395	25	1	0.68	0.170	0.561
11	10	3.30	3.00	0.433	25	1	0.75	0.170	0.561
10	9	3.30	4.00	0.500	25	1	0.86	0.170	0.561
9	8	3.30	5.00	0.559	25	1	0.96	0.170	0.561
8	7	3.30	6.00	0.612	25	1	1.05	0.170	0.561
7	6	3.30	7.00	0.661	25	1	1.14	0.170	0.561
6	5	3.30	8.00	0.707	25	1	1.22	0.170	0.561
5	4	18.00	9.00	0.750	32	1 1/4	0.74	0.120	2.160
4	3	5.50	15.00	0.968	32	1 1/4	0.96	0.110	0.605
3	2	7.00	53.50	1.829	32	1 1/4	1.81	0.050	0.350
2	1	9.30	75.00	2.165	50	2	0.98	0.070	0.651
1	bojler	10.60	96.50	2.456	50	2	1.11	0.090	0.954
bojler	hidrocel	30.00	96.50	2.456	50	2	1.11	0.090	2.700
hidrocel	rezervoar	4.50	96.50	2.456	50	2	1.11	0.010	0.045

mvs = **11.832**

kPa = **118.32**

NAPOMENA:	- Potreban pritisak na izlivu	50.00 kPa
	- Visina najvišeg izlivosnog mesta	310.00 kPa
	- Gubitak na otporu u cevi	118.32 kPa
	- Gubitak na priključku (vodomeru)	30.00 kPa
	- Gubitak u podstanci	50.00 kPa
	Potreban pritisak	558.32 kPa

Prema hidrauličkom proračunu potreban pritisak na priključku treba da iznosi 558,32 kPa za nesmetan rad svih planiranih korisnika.

Iz Q-H dijagrama proizvođača pumpi "EBARA" izabrano je postrojenje za povišenje pritiska protivpožarne vode tipa HU CVM 823/2FR sa karakteristikama :

- protok q = 2.5 l/s
- napor 60m
- broj pumpi 2
- snaga pumpe 1,7 + 1,7 kW

3.6.2 HIDRAULIČKI PRORAČUN-HIDRANTSKA MREŽA

PROTIV POŽARNI HIDRANTI - PROJEKTOVANO STANJE

deonica		L	jedinica opterećenja	Q	Ø	Ø	brzina	jedinični pad pritiska	pad pritiska na deonici	pad pritiska na deonici
od	do	(m)	J.O.	(lit/sec)	(mm)	(°)	(m/sec)	(m)	(m)	(bar)

Hidraulika (prijelazak-vertikala h1)

ZPH	13	3.00	100.00	2.500	50	2	1.13	0.082	0.246	0.025	
13	12	11.40	400.00	5.000	65	2 1/2	1.34	0.079	0.906	0.081	
12	11	3.00	900.00	7.500	80	3	1.46	0.075	0.224	0.022	
11	10	3.00	900.00	7.500	80	3	1.46	0.075	0.224	0.022	
10	9	3.00	900.00	7.500	80	3	1.46	0.075	0.224	0.022	
9	8	9.00	900.00	7.500	80	3	1.46	0.075	0.672	0.067	
8	7	3.00	900.00	7.500	80	3	1.46	0.075	0.224	0.022	
7	6	3.00	900.00	7.500	80	3	1.46	0.075	0.224	0.022	
6	5	1.00	900.00	7.500	80	3	1.46	0.075	0.075	0.007	
5	4	2.00	900.00	7.500	80	3	1.46	0.075	0.149	0.015	
4	3	7.10	900.00	7.500	80	3	1.46	0.075	0.530	0.053	
3	2	11.70	900.00	7.500	80	3	1.46	0.075	0.873	0.087	
2	1	41.00	900.00	7.500	80	3	1.46	0.075	3.059	0.306	
1	prijelazak	5.00	900.00	7.500	80	3	1.46	0.075	0.373	0.037	
									mvs =	8.002	0.800
									kPa =	80.02	0.80

NAPOMENA:			
- Potreban pritisak na izlivu	250 kPa		2.5
- Visina najvišeg izlivnog mesta	310 kPa		3.1
- Gubitak na otporu u cevi	84 kPa		0.84
- Gubitak na priključku (vodomenu)	10 kPa		0.1
- Pritisak na priključku	-200 kPa		-2.00
Potreban pritisak	454 kPa		-4.54

Pritisak u gradskoj mreži od 2.0 bara ne zadovoljava potrebe unutrašnje hidrantske mreže.

Iz Q-H dijagrama proizvođača pumpi "EBARA" izabrano je postrojenje za povišenje pritiska protivpožarne vode tipa PP HUEVMSG20-6/1+1 sa karakteristikama :

- protok q = 7.5 l/s
- napor 50m
- broj pumpi 2
- snaga pumpe 7,5 kW

Atmosferska kanalizacija:

Na olučne vertikale (OV) priključuju se atmosferske vode sa terase i krova. Priključke izvesti na licu mjesta. Olučne vertikale predviđene su sa PVC cjevima Ø75mm i Ø90mm, prema arhitektonskom rešenju olučne vertikale su projektovane i obrađene u spoljnom zidu u zoni terasa.

Kompletan razvod kišne kanalizacije projektovan je sa PVC kanalizacionim cijevima. Projektom je predviđena izolacija kisnih vertikala (KV) kao zaštita od kondenzata. U garažama je prema arhitektonskim rešenjem predviđeno postavljanje kanala sa rešetkom za sakupljanje voda koje dospjevaju u garažu. Ove vode pre upuštanja u atmosfersku kanalizaciju prolaze tretman na separatoru lakih naftnih derivata.

3.5.2. Električne instalacije

Jaka struja

U objektu je predviđena ugradnja razvodnih ormara i table.

Glavno mjesto priključka hotela je mjerno razvodni ormar MRO koji se nalazi na etaži -1. U njemu su smještene sva direktna i poluindirektna brojila električne energije za objekat.

Svi napojni kablovi se polažu na regalima. Sve strujne krugove u razvodnim tablama i ormarima treba označiti u skladu sa jednopolnim šemama

Prilikom polaganja kablova treba voditi računa da poluprečnici savijanja ne budu manji od dozvoljenih.

Razvodni ormari i table se u normalnom pogonu napajaju električnom energijom iz mreže, dok se u slučaju prekida napajanja potrošača iz mreže napajaju električnom energijom pomoću dizel električnog agregata - DEA.

Razvodne table u sobama i apartmanima izraditi od PVC-a, ostale razvodne ormare i table izraditi od armiranog poliestera, a vrata obezbjediti bravom i ključem. Na unutrašnjoj strani vrata u PVC foliji postaviti jednopolnu šemu, a na spoljnim naljepnicu za upozorenje.

Na vratima mjerno razvodnog omara, u kojem su smješteni mjerni uređaju, izraditi okna za očitavanje brojila.

U cilju unapređenja udobnosti klijenta i uštede u grijanju i električnoj energiji u objektu je predviđen sistem “smart home” sobe. Za ostvarivanje predviđenog sistema predviđene su upravljačke jedinice (kontroleri) postavljene u razvodnim tablama apartmana i soba, koje komuniciraju sa centralnom radnom stanicom postavljenom u glavnoj razvodnoj tabli, odnosno serverom u RACK ormanu.

Za sistem “inteligentne” sobe predviđen je ADRIA sistem sa sobnim kontrolerima i perifernim uređajima. Kontroleri su smješteni u razvodnim tablama na DIN šinu. Projektovani sistem upravljanja omogućava jednostavno upravljanje glavnim sklopnikom napajanja većine potrošača sobe.

Kontroleri su potpuno autonomni i djeluju na osnovu poslednje zadatih parametara, tj. u slučaju ispada komunikacije sa računarom, podstanica nezavisno obavlja funkcije. Parametri se zadaju pomoću IROOMS programskog paketa (recepција, osoblje hotela), ili pomoću programskog alata ADRIA-tools namijenjenog ovlaštenim serviserima.

U RACK ormaru je predviđen centralni računar (server) na kojem će biti instalisan programski paket za obradu informacija sa kontrolera u sistemu.

Upravljačke jedinice u sobama rade kao nezavisne celine, i kontrolišu procese u sobama bez komunikacije sa centralnom radnom stanicom. Sve informacije o događajima u sobama, počevši od ulaska gosta u sobi, se prenose na centralni računar, tako da recepcioner u svakom trenutku može da ima sve informacije o statusu u sobama, bez obzira da li je gost u sobi ili

nije. Sa recepcije moguće je pripremiti sobu za dolazak gosta a takođe dostupne su informacije o status sobe.

Na etažama prizemlja, I , II, III, IV , V, VI, VII i VIII sprata predviđena je galanterija Njemačkog proizvođača JUNG serija LS990. Na etažama -1, -2 i -3 je predviđena modularna galanterija proizvođača Nopallux, tip Interio bijele boje ili slična.

Slaba struja

Za TURISTIČKI OBJEKAT - HOTEL -KONDO PET ZVJEZDICA *****, 3Po+P+Mz+8 projektom su predviđeni sljedeći telekomunikacioni i signalni sistemi:

- Strukturno kablovski sistem, WiFi
- RTV/SAT sistem
- Sistem IP video nadzora
- Sistem za detekciju i dojavu požara
- Sistem za detekciju CO gasa
- Sistem ozvučenja
- Sistem kontrole pristupa
- Sistem sobne kontrole pristupa

Strukturni kablovski sistem

Lokalna računarska mreža - strukturni kablovski sistem objekta, predstavlja savremeni komunikacioni sistem projektovan u skladu sa međunarodnim standardima za strukturno kabliranje ISO 11801 Second Edition i EN 50173 Second Edition.

Koncept sistema je da objedini prenos telefonskog signala, računarske mreže i prijem IP TV signala u jedan sistem.

RTV sistem

Projektovana je potrebna infrastruktura za prijem i distribuciju televizijskog i radio signala u objektu, koja će omogućiti jednostavni prihvata televizijskog i radio signala sa antena i od kablovskog operatera bez dodatnih radova u završenom objektu.

Na krovu objekta su predviđene antene za prijem zemaljskih radio i tv signala. Mikrolokacija antenskog stuba će se odrediti prilikom izvođenja, nakon mjerenja signala primljenog sa predajnika. Prilikom montaže antenskog stuba neophodno je sa Nadzorom za građevinski dio utvrditi mjere za zaštitu od prodora vode, kao i za statičku stabilnost stuba.

Sistem IP video nadzora

Sistem video nadzora u objektu je zasnovan na IP tehnologiji. Kamere sistema video nadzora koje su predviđene u unutrašnjosti kao i na perimetru objekta treba da obezbijede nadzor komunikacija u objektu.

Predviđeno je postavljanje dovoljnog broja spoljašnjih kamera tako da svi ulazi i dio oko objekata prema ulici budu pokriveni.

Unutrašnje kamere pokrivaju sve bitne komunikacije, ulaze, liftove, tehničke prostorije, sl., na nivou identifikacije osoba, a na recepciji i na ulazu prostorija za osoblje na nivou prepoznavanja osobe.

U skladu sa bezbjednosnim aspektom, rješenjem je predviđeno postavljanje visoko kvalitetnih unutrašnjih IP kolor i day/night kamera sa 4MP rezolucijom, IR rasvjetom i širokim dinamičkim opsegom. Za spoljašnje kamere, odabrane su kamere koje posjeduju i noćno snimanje u boji. Pored visokih tehničkih zahtjeva, sve kamere u sistemu i svojom estetskom komponentom, zadovoljavaju zahtjev za usklađenjem sa enterijerom.

Sistem za detekciju i dojavu požara

Projektom je predviđen savremeni adresabilni sistem požarne signalizacije sa mikroprocesorski upravljanim dojavnom centralom koja će omogućiti jasnu prezentaciju predalarmnih i alarmnih stanja sa prikazom lokacije aktiviranog detektora pomoću tekstualnog ispisa na LCD displeju. Sistem je namijenjen blagovremenom otkrivanju pojave i mjesta nastanka požara u najranijoj fazi kao i alarmiranju prisutnih da je u objektu detektovan požar i upravljanju tehničkim i izvršnim elementima prema projektu zaštite od požara.

Sistem je planiran za proširenja petljama koje pripadaju objektima vila u okviru kompleksa, pa je centralna oprema dimenzionisana shodno tom zahtjevu.

Centrala sistema smještena je u tehničkoj prostoriji slabe struje na etaži suterena -2 objekta, a projektovan je i paralelni tablo za udaljeni pristup centrali, smješten na recepciji.

Projektom je predviđena detekcija u svim prostorijama gdje postoji požarni rizik, izuzev sanitarnih prostorija.

Sistem detekcije CO gasa

Ugljen monoksid (hem.oznaka CO) je gas sastavljen od atoma ugljenika i atoma kiseonika, bez boje, mirisa i ukusa, lakši od vazduha. Jake je citotoksičnosti za živa bića, jer spada u grupu hemijskih zagušljivača i najvećih zagađivača vazduha. Oko 50% trovanja u svijetu otpada na trovanje ovim gasom.

Nastaje u toku nepotpune oksidacije organskih materija. Izduvni gasovi motora sa unutrašnjim

sagorijevanjem jedan su od najvećih zagađivača atmosfere ovim gasom (sa 1-14 vol%) zatim, slijede izduvni gasovi koji nastaju u toku proizvodnje gvožđa kao i gasovi pri sagorijevanju uglja u termoelektranama, i u procesu proizvodnje u rafinerijama nafte i hemijskoj industriji.

Predviđen je sistem za detekciju ugljen monoksida (CO) za detekciju opasnog nivoa CO gasa na parkiralištima ili na drugim zatvorenim prostorima, gdje nivo CO gasa mora biti nadgledan i efikasno kontrolisan. Predviđeni sistem za detekciju je baziran na analizi poliatomskog molekula gasa u vazduhu i koristi brzo djelovanje (ispod 10 sekundi) SnO₂ metal oksidnog

poluprovodnika (SO₂) smještenog u glavi detektora. CO nivoi se šalju i prikazuju na kontrolnom panelu i alarmni relej aktivira se automatski kada korisnik definiše CO nivo koji će se detektovati.

Centralni uređaj za detekciju gasa CO se sastoji od dvije zone. Uređaj se posmatra u prostoru etaže suterena -2 u okviru tehničke prostorije, na visini 1,5m od poda. Kontrolni paneli mogu podržavati od 1 do 4 nadgledane zone detekcije koristeći opisane CO detektore.

Kontrolni paneli su u saglasnosti sa UNE 23-301-88, CE, WEEE i RoHS standardima.

Detektor je dizajniran da reaguje na prisustvo ugljen monoksida. Detektor radi na bazi mikrokontrolera i vrši kontinualno mjerenje koncentracije ugljen monoksida sa rezolucijom od 1ppm. Dizajn je u skladu i ispunjava zahtjeve UN 23-301-88 standarda.

Centrala se napaja sa 220V iz energetskog ormara opšte potrošnje preko posebnog osigurača, ili rezervnih akumulatorskih baterija u slučaju nestanka glavnog napajanja.

Sistem ozvučenja

U objektu su projektovani nezavisni sistemi 100V i niskoomskog ozvučenja.

Za emitovanje muzike i prosljeđivanje govornih informacija projektovan je 100V sistem ozvučenja u hodnicima apartmanskih etaža i garaži.

Pored ove osnovne funkcije, sistem u slučaju požara treba da posluži smanjenju panike kod osoblja i gostiju, na način što se emituju poruke sa uputstvima za postupke u slučaju evakuacije.

Jedinice sistema su:

- Centralni kontroler sistema, sa integrisanim pojačivačem snage i menadžerom alarmnih poruka, sa EN 54-16 sertifikatom
- Izvor zvuka

Centralno čvorište je u rack ormaru na etaži suterena -2.

Pozivna stanica sa tastaturom služi za obavještanje. Predviđena je da stoji na recepciji.

U centralnom uređaju integrisan je menadžer alarmnih poruka, za emitovanje snimljenih poruka sa uputstvima za slučaj požara.

Zvučnici su predviđeni za ugradnu plafonsku i nadgradnu zidnu montažu i zadovoljavaju EN 54-23 standard.

Sistem kontrole pristupa

Sistemom kontrole pristupa se dozvoljava ili ograničava pristup korisnika objektu ili lokaciji, oslanjajući se na pravila definisana administracijom. Ova pravila pristupa zahtijevaju autentifikaciju korisnika pomoću RFID čitača i identifikatora kao što su tokeni ili biometrijski uređaji, da bi se dokazao identitet korisnika koji traže pristup.

Kontrolom pristupa se kontroliše ko ulazi na lokaciju i kada. Osoba koja ulazi može biti zaposleni, izvođač radova ili posjetilac i može biti pješak, upravljati vozilom ili koristiti drugi vid prevoza. Mjesto na koje se ulazi može biti lokacija, zgrada, soba ili kabinet.

Obično se koristi identifikator kao što je pristupna kartica za autorizaciju ljudi da uđu u određene oblasti. Pošto je sistem u stanju da evidentira ko je pristupao, gdje i kada, može da pruži podatke za praćenja korišćenja zgrade ili lokacije.

Sistem sobne kontrole pristupa

Projektom slabe struje u dijelu hotelske automatike obrađeni su kartična kontrola ulaska u sobe, "Do not Disturb/ Make up Room" signalizacija i signalizacija ulazaka u sobu/ aktivacije zvona ka sobnom kontroleru (kontroler obrađen projektom jake struje).

Kartična kontrola ulaska u sobe planirana je korišćenjem zidnih panela sa RFID čitačem i sa Ethernet konekcijom. Na glavne panele ispred ulaza u apartmane povezuju se sobnim bus-om tzv. sobni paneli sa DND/MUR tasterima, čijim pritiskanjem se aktiviraju statusni DND/MUR LED indikatori na glavnom panelu.

Glavni paneli posjeduju taster za zvono, signalizaciju ulaska gostiju/osoblja, kontrolu električne brave, Ethernet ili Zigbee konekciju, mogućnost povezivanja dodatnih statusnih i/ili sobnih panela, mogućnost povezivanja Exit tastera.

Zapisi, alarmi i događaji dijele se preko mreže.

Softver za konfiguraciju i menadžment sistema podržava maksimalno 10 uređaja za dodavanje kartica u system, tzv. enkodera, i dva operatera. Omogućava kontrolu pristupa, memorije i napajanja sa centralne lokacije, integraciju sa PMS sistemima, skladištenje podataka i upravljanjem održavanjem.

3.5.3. Termotehničke instalacije hotela

Objekat Hotela 5* će imati nezavisan sistem klimatizacije. Izvor termičke snage ovog dijela objekta nalazit će se u sklopu ekonomskog dvorišta na etaži prizemlja u neposrednoj blizini objekta. U ovom dijelu prostora će se nalaziti zasebne VRV jedinice za klimatizaciju objekta, jedna toplotna pumpa monoblok za dogrijavanje STV, dvije klima komore, i dva bafera toplote.

Za grijanje i hlađenje apartmana predviđen je VRV sistem (sistem sa promjenljivom količinom rashladnog fluida - Variable Refrigerant Volume) sa freonom R 410-A kao radnim fluidom, koji nije štetan po ozonski omotač. Ovaj sistem trenutno predstavlja najsofisticiraniji sistem u oblasti klimatizacije. Kompresorom upravlja inverter koji zavisno od toplotnog opterećenja objekta odabira najpovoljniju brzinu obrtaja kompresora. Prema tome rashladni fluid se dovodi do unutrašnjih jedinica sa promjenljivim zapreminskim protokom, dok unutrašnje jedinice imaju elektronski ekspanzioni ventil sa opsegom otvaranja 0-100%. Spoljašnja (kompresorskokondenzatorska) jedinica ima veliki broj stepeni regulacije kapaciteta, tako da je moguće da u sistemu radi samo jedna unutrašnja jedinica, a spoljašnja jedinica će preko

invertera postići toliku snagu kolika njoj treba. Znači ne angažuje se kompletna instalisana električna snaga za spoljašnju jedinicu već se samo angažuje onoliko snage koliko je potrebno da se ostvari potrebna toplotna snaga na unutrašnjoj jedinici. Ovo čini ovaj sistem izuzetno energetski efikasnim što se tiče potrošnje električne energije za njegov pogon tj. eksploatacionih troškova.

Za grijanje i hlađenje predviđena je, za svaku hotelsku sobu i apartman, po jedna nezavisna spoljašnja kompresorsko-kondenzatorska jedinica. Sve spoljašnje jedinice smještene su u ekonomskom dvorištu, sa strane objekta.

Spoljašnje jedinice se sa unutrašnjim jedinicama povezuju bakarnim cijevima dimenzija prema EN1075.

Bakarne cijevi se izoluju samogasivom izolacijom od sintetičke gume, debljine 6-9mm. Bakarne cijevi se, najprije, od spoljašnjih jedinica vode vertikalno posebno predviđenim šahtom, a zatim u spušenom plafonu nivoa na koji se nalazi tretirani prostor, do unutrašnjih jedinica.

Unutrašnje jedinice u svim apartmanima su kanalske.

Kondenzat od unutrašnjih jedinica se odvodi u atmosfersku kanalizaciju. Horizontalna cijevna mreža za odvod kondenzata se vodi u spušenom plafonu. Cijevi za odvod kondenzata su PVC cijevi prečnika 32mm prema JUS G.C6.509, odnosno DIN 19531. Unutrasnje jedinice imaju sopstvene daljinske kontrolere. Kontroler ima sledeće funkcije: regulaciju temperature prostorije, automatsko gašenje uređaja kada su otvoreni prozori u prostoriji, startovanje "eko" moda uređaja kada su gosti van prostorije (kartica se ne nalazi u držaču kartica).

Temperaturu prostorije koja se održava u režimu "eko" moda definiše operater hotela.

Unutrašnje jedinice se povezuju sa spoljašnjom jedinicom LiYCY provodnikom, pa svaka od unutrašnjih jedinica ima svoju adresu i zajedno sa spoljašnjom jedinicom čini jedinstveni kontrolni sistem.

3.5.4. Ventilacija i odimljavanje garaže

Glavnim mašinskim projektom je za HOTEL - KONDO PET ZVJEZDICA*****, koji se nalazi na lokaciji u ul. Blok 10A dio UP 10.11 DUP "Budva centar" - izmjene i dopune, KP 2392,2393, KO Budva, Opština Budva, Crna

Gora, projektom predviđena ventilacija podzemnih garaža i stvaranje nadpritiska u tampon zonama garaže.

Ventilacija podzemne garaže predviđena je sa nezavisnim sistemom ventilacije i odimljavanja koji se sastoji od podsistema ventilacije i odimljavanje (ViO) i ubacivanje svježeg vazduha u prostor tampon zona.

Garaža po svojoj površini i prema važećem Pravilniku o tehničkim zahtjevima za zaštitu garaža za putničke automobile od požara i eksplozija (Sl.list CG br.09/12) pripada srednjim garažama, (srednja garaža je garaža sa korisnom površinom od 400 do 1.500 m²). Podzemna

garaža ima prostore definisane kao prostorije sa nadpritiskom, tj. tampon zone. Ulaz i izlaz automobila u i iz garaže, ostvaruje se putem jednog ulazno/ izlaznog lifta sa nivoa ulice.

Sistem ventilacije i odimljavanja podzemne garaže čine impulsni potisni (jet) ventilatori i odsisni ventilatori.

Protok vazduha pri ventilaciji i odimljavanju, kao i raspored jet ventilatora, oblik i područje struje vazduha, riješeni su prema britanskom standardu BS 7346-7. Raspored impulsnih potisnih (jet) ventilatora je urađen prema predlogu i CFD analizi od proizvođača istih.

Dodatno je provjeren protok vazduha prema lokalnim propisima i usvojene su veće količine što je obrađeno u dijelu Proračuni.

Ventilatori ispunjavaju uslove iz EN 12101-3, kao i zakon u CG na otpornost od 400°C.

Nadoknađivanje svježeg vazduha za garažu -1 se obezbjeđuje mehaničkim putem preko ventilatora.

Nadoknađivanje svježeg vazduha za garažu -2 se obezbjeđuje takođe mehaničkim putem preko kanalskog ventilatora smještenog u prostoru garaže, koji je takođe otporan na požar i temperature od 400°C.

3.6. Prikaz procjene vrste i količine: očekivanih otpadnih materija i emisija koje mogu izazvati zagađivanje vode, vazduha, tla i podzemnog sloja zemljišta, buku, vibracije, svjetlost, toplotu, zračenje (jonizujuća i nejonizujuća), proizvedenog otpada tokom izgradnje i funkcionisanja projekta

3.6.1. Emisije u vazduh

Emisije u vazduh se javljaju u obliku izduvnih gasova građevinske mehanizacije tokom izvođenja radova, u obliku mineralne prašine (PM10 čestice) i u obliku prašine.

Emisije u vazduh se javljaju i u toku funkcionisanja projekta i to u obliku produkata sagorijevanja goriva, izduvnih gasova vozila koja se kreću po manipulativnim površinama.

3.6.2. Ispuštanje u vodotoke

Doći će do stvaranja otpadnih voda u toku izvođenja radova i u toku funkcionisanja objekta, koja će se tretirati kroz kanalizacioni odvod.

3.6.3. Odlaganje na zemljište

Tokom izvođenja radova, doći će do stvaranja otpada od rušenja postojećeg objekta i privremenog odlaganja iskopanog materijala i stvaranja građevinskog otpada. Čim se pojavi, i najmanji otpad na gradilištu odmah tovariti direktno na kamion i transportovati na deponiju smeća. Obavezuju investitor i izvođač radova da sav otpad na ekološki način, transportuju, ne ugrožavajući prirodni ambijent. Ostatak otpada će se manuelno sakupljati, kako bi parcele bile slobodne za uređenje prostora i objekta.

Funkcionisanjem objekta, nastaje komunalni otpad koji spada u kategoriju neopasnog otpada.

3.6.4. Buka, vibracije i toplota

Buka

Buka koja će se javiti na gradilištu u toku izgradnje predmetnog objekta nastaje usljed rada mašina za rušenje postojećeg objekta i mašina za izgradnju, transportnih sredstava i drugih alata, i ista je privremenog karaktera je sa malim vremenom trajanja a sa najvećim stepenom prisutnosti na samoj lokaciji objekta.

Može se reći da lokacija planiranog projekta pripada zoni mješovite namjene.

Zone mješovite namjene su zone sa površinama različitih namjena od kojih nijedna namjena nije preovlađujuća. Zone mješovite namjene mogu sadržati stambene objekte i objekte koji ne predstavljaju značajnu smetnju stanovanju, ali i ugostiteljske objekte i objekte za smještaj turista, privredne objekte, objekte i mreže infrastrukture, trgovačke (tržne) centre, izložbene centre i sajmišta, centre za sport i rekreaciju, stadione, sportske dvorane, sportske terene za sportove na otvorenom, kao i druge objekte koji zbog povišene buke mogu uticati na kvalitet stanovanja.

Granične vrijednosti

Granične vrijednosti buke	Nivo buke u decibelima (dB)
Dnevna buka – od 7 do 19 časova	60
Večernja buka – od 19 do 23 časova	60
Noćna buka – 23 do 7 časova	50

U akustičkim zonama je zabranjeno prouzrokovati buku iznad propisanih graničnih vrijednosti.

Upotreba elektroakustičkih i akustičkih uređaja na otvorenom i iz ugostiteljskih objekata dozvoljena je: u periodu od 01. maja do 15. septembra, u vremenu od 09.00 do 01.00 časa, odnosno od 09.00 do 24.00 časa, ako se objekat nalazi u stambenoj zgradi, a u ostalom periodu godine u vremenu od 09.00 do 23.00 časova, pod uslovom da ne prelazi propisane granične vrijednosti nivoa buke u određenoj akustičnoj zoni.

Nivo buke prilikom upotrebe zvučne opreme za potrebe javnih okupljanja na otvorenom, ne smije preći 110 dB, pri čemu maksimalni nivo buke ne smije preći 120 dB mjereno na udaljenosti 4m od izvora buke.

Izuzetno, bez obzira na akustičku zonu i odgovarajuću graničnu vrijednost, buka koja potiče od građevinskih radova na otvorenom prostoru za čije je izvođenje izdata dozvola nadležnog organa, može prekoračiti propisanu graničnu vrijednost za 5dB, u vremenu u kojem se u skladu sa zakonom mogu izvoditi građevinski radovi.

Preporučujemo da, se u procesu izgradnje projekta, koristi oprema koja će zadovoljiti nivoe zvučne snage, a shodno Direktivi o emitovanju buke u životnu sredinu putem opreme koja se koristi na otvorenom prostoru (ED 2000/14EC).

Intenzitet buke takođe zavisi od vrste i mašina i prevoznih sredstava koje će biti angažovane na izgradnji objekta.

Vrijednosti zvučne snage izvora (L_w), za osnovne građevinske mašine koje će biti angažovane na rušenju postojećeg i izgradnji objekta prikazane su u tabeli.

Vrsta opreme	L_w dB(A)
Bager	100
Utovarivac	95
Kamion	95
Mikser	95
Pumpa za beton	85
Vibrator za beton	85
Valjak	90

Tabela br.1: Vrijednosti zvučne snage izvora (L_w) za osnovne građevinske mašine koje će biti angažovane na izgradnji objekta

Najbitnije vibracije potiču od kretanja teških motornih vozila i građevinskih mašina i od rada građevinskih mašina. Teška motorna vozila se po pravilu kreću magistralnim putem. U ostalim dijelovima, teška motorna vozila se kreću najčešće zbog dopremanja građevinskog materijala i odvoženja iskopane zemlje i šuta.

U tabeli su date udaljenosti na kojoj se vibracije mogu registrovati na osnovu određene vrste građevinske aktivnosti. Vrijednosti su zasnovane na terenskim mjerenjima i informacijama iz literature, a preuzete su iz Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja, koja je rađena za Državni prostorni plan.

Imajući u vidu da na navedenoj razdaljini od lokacije ima nekoliko stambenih objekata, ali je mala vjerovatnoća da vibracije, prouzrokovane izgradnjom planiranog projekta, do stambenih objekata budu registrovane.

Građevinske aktivnosti	Razdaljine na kojima vibracije mogu biti registrovane (m)
Iskopavanje	10 - 15
Kompaktiranje	10 - 15
Teška vozila	5 - 10

Tabela br.2. Razdaljine na kojima mogu biti registrovane vibracije od strane građevinske mehanizacije

S obzirom, na vrstu djelatnosti, radne procese i opremu koja će se koristiti u predmetnom projektu, neće biti emitovanja zračenja (jonizujuća i nejonizujuća) prema okruženju.

3.6.5. Sanitarno-fekalne otpadne vode

Sanitarno fekalne otpadne vode prolaze kroz kanalizacionu mrežu i kroz separator lakih naftnih derivata . Otpadne vode iz garaža se preko separatora lakih naftnih derivata, dovode do revizionog šahta na regulacionoj liniji.

3.7. Prikaz tehnologije tretiranja (prerada, reciklaža, odlaganje i sl.) svih vrsta otpadnih materijala

Tretiranje otpadnih voda

Na osnovu urbanističko tehničkih uslova, izdatih od strane Sekretarijata za prostorno planiranje I održivi razvoj – opština Budva, a za potrebe izrade tehničke dokumentacije za izgradnju turističkog objekta predviđeno je priključenje objekta na gradski kanalizacioni odvod.

Otpadne vode će prethodno biti tretirane kroz separator lakih naftnih derivata i kroz separator ulja i masti.

Tretiranje čvrstog otpada i ostali tečni otpad

Prema Pravilniku o klasifikaciji otpada i katalogu otpada („Sl. list CG” br. 59/13. i 83/16, otpad koji se stvara na predmetnoj lokaciji može se svrstati u sljedeće grupe:

- Komunalni otpad koji će se stvarati od strane uposlenika prilikom obavljanja radnog procesa usluživanja.
- Građevinski otpad koji će se stvarati prilikom izvođenja radova objekta.

Otpad se treba tretirati na način da je usklađen sa Uredbom I načinu I uslovima skladištenja otpada ("Sl. list CG", br. 33/13) i Zakonom o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 64/11 i 39/16).

Komunalni otpad se odlaže u predložene kontejnere ili polu podzemne kontejnere, u skladu sa “Zakonom o upravljanju otpadom”. Dalji transport i odlaganje vrši ovlašteno komunalno preduzeće.

Postupanje sa građevinskim otpadom se vrši u skladu sa “Pravilnikom o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada” (Sl.list CG br.,50/12).

4. IZVJEŠTAJ O POSTOJEĆEM STANJU SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE

Prema Pravilniku o bližoj sadržini elaborata o procjeni na životnu sredinu, („Sl. listu CG” br. 19/19.), izvještaj o postojećem stanju segmenta životne sredine predviđen je za projekte u oblastima zaštićenih prirodnih i kulturnih dobara, u turizmu i za složene inženjerske objekte. Imajući u vidu da se lokacija objekta ne nalazi u oblasti zaštićenih prirodnih i kulturnih dobara, da objekat nije složenog inženjerskog karaktera, detaljniji Izvještaj o postojećem stanju segmenta životne sredine nije dalje rađen.

5. OPIS MOGUĆIH ALTERNATIVA

Opredjeljenje za djelatnost koja se prezentira ovim Elaboratom, proizašla je iz činjenice, da Nositelj projekta, posjeduje određeni kapital koji je želio da investira u djelatnost pružanja usluga pranja automobila.

Investitor (nosilac projekta) je pažljivo birao lokaciju. Nalazi se u naselju, gdje ne postoji poslovni objekat sa istim ili sličnim uslugama. Područje je frekventno. Lokacija je lahko dostupna lokalnom stanovništvu, pa i korisnicima usluge iz drugih dijelova opštine.

Izbor opreme i tehnologije rada, je prije svega uslovljena novim trendovima u ovoj oblasti. Predmetna oprema je savremena u pogledu tehnološkog postupka i ista se obezbjeđuje od renomiranih proizvođača.

Broj	Aspekti	Razmatrana alternativa sa obrazloženjem glavnih razloga za izbor određenog rješenja i uticaja na životnu sredinu
1	Lokacija	<i>Nije razmatrana alternativa. Predmetna parcela je u vlasništvu nosioca projekta i lokacija je adekvatna za ovu vrstu usluge, postoji potražnja</i>
2	Uticaj na segmente životne sredine i zdravlje ljudi	<i>Alternativno rješenje može biti drugačiji pristup izradi projekta uz korištenje drugih vrsta materijala ili iznalaženje rješenja drugačijeg oblika objekta</i>
3	Proizvodni process ili tehnologija	<i>Nije razmatrana alternative. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
4	Metode rada u toku izvođenja i funkcionisanja projekta	<i>Nije razmatrana alternative. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
5	Planovi lokacija i nacrti projekta	<i>Nije razmatrana alternative. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
6	Vrsta i izbor materijala za izvođenje projekta	<i>Vrsta materijala se može i promijeniti, ukoliko se pokaže dostupnost kvalitetnije i isplativije varijante u periodu prije početka radova.</i>
7	Vremenski raspored za izvođenje i prestanak funkcionisanja projekta	<i>Nije razmatrana alternative. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje.</i>
8	Datum početka i završetka izvođenja	<i>Nije razmatrana alternative. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
9	Veličina lokacije ili objekta	<i>Nije razmatrana alternative. Lokacija je u vlasništvu nosioca projekta. U ovoj fazi izrade, neće se uzeti u obzir smanjenje ili povećanje objekata.</i>
10	Obim proizvodnje	<i>Obim usluga zavisi od potražnje korisnika usluga. Ne može se sa preciznošću reći koji će broj korisnika biti</i>

		<i>ostvaren. Pružanja usluga u ovoj fazi ostaje kako je planirano.</i>
11	Kontrola zagađenja	<i>Nije razmatrana alternative. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
12	Uređenje odlaganja otpada uključujući reciklažu, ponovno korištenje i konačno odlaganje	<i>Nije razmatrana alternative. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
13	Uređenje pristupa i saobraćajnih puteva	<i>Nije razmatrana alternative. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
14	Odgovornost i procedura za upravljanje životnom sredinom	<i>Nije razmatrana alternative. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
15	Obuke	<i>Nije razmatrana alternative. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
16	Monitoring	<i>Nije razmatrana alternative. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
17	Planovi za vanredne prilike	<i>Nije razmatrana alternative. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
18	Uklanjanje projekta i dovođenje lokacije u prvobitno stanje (za privremene objekte)	<i>Projekat je djelimično planiran kao montažni objekat. Moguće je uklanjanje montažnog objekta.</i>

Tabela br.3: Razmatrane alternative po segmentima

6. OPIS SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE

Analizom planiranog projekta, došlo se do zaključka da ne postoji mogućnost značajne izloženosti riziku usljed realizacije i funkcionisanja projekta, te s obzirom na to, za detaljnu obradu poglavlja Opis segmenata, nije bilo potrebe.

7. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

Identifikacija i procjena uticaja objekta na životnu sredinu je zadatak koji dovodi u vezu karakteristike investicionog zahvata u odnosu na okolinu. Imajući to u vidu prilikom realizacije objekta treba sprovesti mjere koje će obezbijediti njegovu kvalitetnu eksploataciju i eliminisati sve štetne uticaje kako na korisnike tako i na okolinu. Radovi u prirodi, odnosno u životnoj sredini, opravdani, društveno korisni itd. narušavaju postojeću prirodnu ravnotežu i imaju određene posljedice i uticaje na životnu sredinu.

Mogući uticaji predmetnog objekta na životnu sredinu na navedenoj lokaciji mogu se javiti:

- a) u fazi izvođenja radova
- b) u fazi funkcionisanja
- c) u slučaju akcidenta

7.1. Kvalitet vazduha

U fazi izvođenja radova

Prije samog početka izvođenja radova na izgradnji objekta, prilikom rušenja postojećeg objekta doći će do stvaranja prasin.

Tokom izgradnje će na predmetnom lokalitetu doći do privremenog povećanja saobraćaja usljed rada građevinske mehanizacije. Također, u toku izvođenja radova može se očekivati povećanje emisija gasova radom građevinskih mašina kao i mineralne prašine, odnosno PM10 čestica.

Za radove na iskopu, utovaru i transportu pretpostavlja se da će biti angažovana sljedeća mehanizacija: buldožeri, utovarivači, bageri i kamioni. Kao pogonsko gorivo, spomenute mašine koriste dizel gorivo, a njegova potrošnja je 0,2 kg/kWh.

Prosječne vrijednosti izduvnih gasova iz teških vozila na dizel pogon, u literature se daju različito, u zavisnosti od primjerenog modela (COPERT model, CORINAIR metodologija, a u ovom slučaju su prikazani EPA koeficijenti (US EPA, 2008).

U donjoj tabeli su podaci o emisiji polutanata na 1000l/goriva koje sagori prilikom rada građevinske mehanizacije.

Tip opreme		CO	NOx	CO2	VOCs
Buldožer		14,73	34,29	3,74	1,58
Kamion		14,73	34,29	3,73	1,58
Utovarivač		11,79	38,5	3,74	5,17
Bager		10,16	30,99	3,7	1,7

Grejder		6,55	30,41	3,73	1,53
---------	--	------	-------	------	------

Tabela:br.4 :Emisija polutanata prilikom rada mehanizacije

Angažovanje građevinske operative neće dovesti do promjene u imisijskim koncentracijama zagađujućih čestica, obzirom da se radi o manjem broju mašina. Uslijed izvođenja radova, doći će do povećanog stvaranja prašine, koja kod nepovoljnih vremenskih uslova može doprinijeti onečišćenju vazduha neposredno u okolini gradilišta.

U fazi betoniranja, doprema betona je moguća putem auto-miksera, što znači da će i on stvarati određeno aerozagađenje i izazvati povećani nivo buke.

Vrsta opreme	Snaga motora kW	Količina izduvnih gasova (m3/s)	CO ₂	CO	NO _x	SO ₂	Aldehidi
Auto- mikser	190	0,998	0,0996	0,00994	0,00095	0,0009	0,000009

Tabela br.5:- Količina i sastav izduvnih gasova iz auto-miksera

U tabeli, prikazane su granične vrijednosti emisija CO, CH, NO_x i PM₁₀, shodno Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha ("Sl. list CG", br. 25/12).

Materija	Granična koncentracija	
CO	Max dozvoljena dnevna 8-časovna vrijednost	10 mg/m ³
CH	Granična jednočasovna srednja vrijednost	200 g/m ³
	Godišnja srednja vrijednost	40 g/ m ³
NO _x	Granična jednočasovna srednja vrijednost	300 g/m ³
	Dnevna sred. vrij.	110 g/m ³
PM ₁₀	Srednja dnevna granična vrijednost	50 g/m ³

Tabela br.6: Granična vrijednost emisije za neorganske materije

Iz prikazanih rezultata je jasno da količine zagađujućih materija ne mogu izazvati negativne uticaje na kvalitet vazduha na ovoj lokaciji. Ovome ide u prilog i činjenica da sve mašine neće biti angažovane u istom trenutku.

Procjena je da se najveći negativan uticaj na kvalitet vazduha javlja u situaciji rušenja postojećeg objekta i kada su mašine u toku rada skoncentrisane blizu jedna druge I kada radi više njih u isto vrijeme.

Tokom izgradnje projekta, vršiće se i aktivnosti koje imaju potencijal da proizvode čestice, koje su u vidu prašine. Neophodno je, u slučajevima, stvaranja, veće količine prašine, vršiti prskanje vodom. Efekti ovih emisija će biti lokalnog karaktera i oni ne izazivaju dugoročne i široko rasprostranjene promjene na kvalitet vazduha u lokalnoj sredini, ali njihovo taloženje na okolnim posjedima izaziva prljavštinu, koja je privremenog karaktera.

U toku funkcionisanja

Funkcionisanjem planiranog objekta doći će do veće koncentracije ljudi (korisnika usluga) i vozila, a na kvalitet vazduha mogu uticati produkti sagorijevanja goriva vozila koja se kreću na predmetnoj lokaciji i unutar objekta (garaža). Uticaj funkcionisanja objekta na kvalitet je minimalan.

U slučaju akcidenta

Akcidentna situacija može se desiti usljed pojave požara.

Usljed pojave požara u na lokaciji, javljaju se produkti razlaganja koji mogu imati toksični uticaj na vazduh radnoj i životnoj sredini, što se odražava na posjetioce i zaposlene.

Požar, može izazvati i devastaciju prostora na predmetnoj lokaciji i na bližoj i daljoj okolini.

Prema prirodi postojanosti materijala pri sagorijevanju, u skladu sa normom standarda JUS ISO 3941, požari se dijele u pet klasa:

Klasa A: Požari čvrstih zapaljivih materijala (požari stvaranjem plamena i žara - drvo, papir, tekstil, ugalj i sl

Klasa B: Požari zapaljivih tečnosti (požari bez žara - benzin, petrolej, ulja, masti, lijekovi, smola i sl.).

Klasa C: Požari zapaljivih gasova (gradski gas, metan, acetilen, propan, butan i dr.).

Klasa D: Požari zapaljivih metala (aluminijum, magnezijum i njihove legure, natrijum, kalijum idr.).

Klasa E: Požari biljnih i životinjskih ulja i masti, kao što su ulja i masti iz friteza, kuhinjskih sistema za prženje i pečenje i sl.

Do požara na lokaciji može da dođe usljed:

- upotrebe otvorenog plamena (pušenje i sl.)
- neispravnost, preopterećenja i neadekvatnog održavanja električnih uređaja i instalacija,
- upotreba uređaja za zavarivanje, lemljenje i letovanje u toku izgradnje objekta,
- držanja i smještaja materijala koji je sklon samozapaljenju, i
- podmetanje požara i sl.

Kao posljedica nastanka požara obrazuje se dim kao vidljiva komponenta produkata sagorijevanja, koju sačinjava mutna aerosolna mješavina čvrstih, tečnih i gasovitih produkata sagorijevanja.

Uticaj na meteorološke parametre i klimatske karakteristike

Navedeni uticaji emisija koji se stvaraju u toku izgradnje i rada turističkog objekta, neće imati značajan uticaj na mikroklimu prostora. Svaka vrsta uticaja je privremena i kratkotrajna, jer su sami uticaji na vazduh minimalni.

Mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje vazduha

Iako se čestice prašine mogu usljed velikih vjetrova prenositi i na veće udaljenosti, količina čestica, nivo zagađenosti vazduha, nije intenzivan u mjeri da može imati bilo kakav pa čak ni negativan prekogranični uticaj na zagađenje vazduha.

7.2. Kvalitet voda

U fazi izvođenja radova

Opasnost da dođe do zagađenja vode u toku izvođenja radova postoji, zbog udaljenosti planiranog projekta od obale mora u dužini od 110-120m, te u slučaju ako gradilište ne bude organizovano na adekvatan način.

Ukoliko dođi do izlivanja goriva i ulja iz mehanizacije za izvođenje radova, može doći do kontaminacije zemljišta. Procjeđivanjem otrovnih supstanci iz goriva i ulja kroz zemlju, može doći do ulivanja u more.

U fazi funkcionisanja

Opasnost od zagađenja vode u toku funkcionisanja projekta su minimalne. Objekat je planiran da bude priključen na gradsku kanalizacionu mrežu, sa instaliranim separatorima za ulja i masti za lahke naftne derivate.

Mogući negativni uticaj na zagađenje voda je gotovo nepostojeći.

Mogućnost uticaja na prekogranično zagađenje voda

Mogućnost zagađenja vode su minimalne. Ulja, masti, hemikalije ne mogu uticati na prekogranično zagađenje voda.

7.3. Zemljište

U fazi izgradnje

Fizički uticaj

Što se fizičkih uticaja na zemljište tiče, doći će do promjena trajnom degradacijom zemljišta na katastarskoj parceli, iako je zemljište već djelimično degradirano postojećim objektom koji je planiran da se ruši. Površinski sloj zemlje će biti uklonjen i obzirom da se planira betoniranje i asfaltiranje, zajedno sa planiranim objektom, neće doći do njegove obnove. Uticaj je ustvari trajno uklanjanje površinskog sloja zemljišta.

Uticaj emisije zagađujućih materija na okolno zemljište

Neadekvatno rukovanje mašinama i mehanizacijom na lokaciji može dovesti do curenja ulja i masti iz istih. Ukoliko su veće količine ulja i masti u pitanju, može doći do kontaminacije zemljišta predmetne parcele i susjednih parcela.

Ovaj uticaj je ograničenog vremenskog trajanja, odnosno do završetka izgradnje projekta, ukoliko se naravno sva oštećenja blagovremeno uklone I na propisan način.

Uticaj na korišćenje zemljišta i prirodnih (mineralnih) bogatstava

Realizacija projekta će imati uticaja na način korišćenja zemljišta, ali ne u potpuno drugu svrhu, jer se djelimično lokacija koristila za funkcionisanje stambenog objekta koji je planiran da se ruši. Prema listu nepokretnosti iz područne jedinice Budva, predmetna lokacija se koristi kao:

- porodični stambeni zgrada (188m²)
- dvorište (400m²)
- livada 2.klase (267m²)

Količina i kvalitet izgubljenog poljoprivrednog zemljišta

Realizacijom projekta turističkog objekta, neće doći do gubitka poljoprivrednog zemljišta, jer se prema Listu Nepokretnosti, lokacija sadrži stambeni objekat, dvorište i livadu 2.klase.

Odlaganje otpada

Neadekvatno odlaganje otpada (građevinski šut, metalni i drveni otpad od rušenja objekta i materijal iz otkopa) može dovesti do devastacije prostora prilikom izvođenja projekta.

Čvrsti otpad koji će nastajati prilikom realizacije projekata sakupljaće se u kante I kontejnere kojim će kasnije upravljati nadležno komunalno preduzeće.

Iz iznijetog se može zaključiti da odlaganje otpada tokom izgradnje objekta neće imati negativan uticaj na zemljište, ukoliko se postupa u skladu sa propisima.

U toku eksploatacije

Fizički uticaj

Predmetni projekat za potrebe funkcionisanja koristiće kompletnu površinu zemljišta na lokaciji. Uticaj na zemljište će se već desiti u fazi izgradnje, kada se bude rušio objekat i uklanjao površinski sloj zemljišta I iskopavanje viška zemljišta, za potrebe izgradnje. Druge vrste fizičkog uticaja neće biti.

Uticaj emisije zagađujućih materija na okolno zemljište

Supstance I sredstva koja se koriste za ugostiteljske usluge, će se tretirati kroz kanalizacioni odvod, kroz separatore. negativni uticaji gotovo su nemogući tokom funkcionisanja objekta.

Uticaj na korišćenje zemljišta i prirodnih (mineralnih) bogatstava

U fazi eksploatacije, neće doći do uticaja na korišćenje zemljišta I prirodnih bogatstava. Zemljište lokacije će se maksimalno iskoristiti za potrebe pružanja turističkih usluga, što će biti definisano već u fazi izvođenja radova. Dodatnih vrsta korišćenja zemljišta neće biti.

Količina i kvalitet izgubljenog poljoprivrednog zemljišta

U fazi eksploatacije turističkog objekta, neće doći do korišćenja ili gubljenja poljoprivrednog zemljišta, jer je prema listu nepokretnosti, lokacija kategorisana kao dvorište, livada 2.klase i stambena zgrada.

Odlaganje otpada

Odlaganje otpada može imati uticaja na kvalitet životne sredine na lokaciji projekta ukoliko se ne bude vršilo njegovo odlaganje u skladu sa propisima.

Na lokaciji će se stvarati komunalni otpad koji će nastajati od strane zaposlenih pružanjem ugostiteljskih usluga i posjetilaca koji koriste te usluge.

Zbog prisutnosti dovoljnog broja korpi za odlaganje otpada, neće doći do nekontroliranog odlaganja otpada.

U slučaju akcidenta

Uticaj na zemljište može biti i akcidentan kroz izlivanje ulja i goriva u mjeri koja prevazilazi sistem otpadnih voda, te samu lokaciju projekta.

7.4. Lokalno stanovništvo

Vizuelni uticaji neće biti povoljni u toku izvođenja projekta, obzirom da će u tom periodu biti gradilište, ali će nakon završetka izvođenja projekta, doći do uređenja okoliša.

Izvođenjem projekta stvaraće se veća količina prašine radom mehanizacije i iskopavanjem zemljanog materijala, što može djelimično smetati lokalnom stanovništvu.

Tokom izvođenja radova pojačana frekvencija, pa tako i emisija buke od rada građevinske mehanizacije. Tu građevinsku mehanizaciju čine vozila: bager, kamion, utovarivač, autobetonjerka, mašine za ravnjanje i zbijanje tla. Njihov rad će biti povremen, etapan, bruto vremenski ne duži od radnog vremena u jednoj smjeni, od 7 do 16 sati.

Najveća buka će nastati tokom rušenja postojećeg objekta i iskopa za temelje i djelove objekta koji se ukopavaju. U tom slučaju će se odvijati kumulativna upotreba građevinske mehanizacije, pa će uz bager istovremeno raditi i kamion. Međutim, to neće biti permanentno za sve vrijeme radnog dana, već u etapama, sa dužim periodima pauza. U vrijeme kada radi autocisterna za livenje betonske ploče neće biti potrebe za istovremenim radom kamiona ili bagera, jer će taj dio posla već biti obavljen.

Dodatnu buku će osjetiti stambeni i poslovni objekti koji se nalaze na udaljenosti od nekoliko metara. Može se očekivati da ta buka djeluje iritantno iako po intenzitetu neće premašivati decibele za zdravstvene probleme.

U toku funkcionisanja objekata, neće doći do uticaja na lokalno stanovništvo, jer je područje već izloženo istim ili sličnim objektima i njihovim funkcijama. Tokom turističke sezone, broj posjetilaca će biti značajno veći u odnosu na period van sezone, ali su to ustaljene promjene, na koje su lokalni stanovnici naviknuti.

7.5. Ekosistem i geologija

U fazi izgradnje, neće doći do uništavanja ekosistema, obzirom da na predmetnoj lokaciji nema vegetacijskog sloja, nego zemljišni pokrov. Vegetacijski sloj je već bio uništen prethodno izgrađenim objektom, ali sa manjim sačuvanim travnatim površinama. Površinski zemljišni sloj će se ukloniti betoniranjem i asfaltiranjem za parking prostor i manipulativne površine.

7.6. Namjena i korišćenje površina

Izvršenje Projekta će imati uticaja na korišćenje zemljišta. Doći će do rušenja postojećeg objekta i do uklanjanja dodatnog zemljišta potrebnog za gradnju objekta i manipulativnih površina.

Lokacija se ne koristi u poljoprivredne svrhe, ali se prema listu Nepokretnosti vodi kao stambeni objekat, dvorište i livada 2.klase.

7.7. Komunalna infrastruktura

Projekat neće imati negativan uticaj na postojanost komunalne infrastrukture. Projekat je lokalnog značaja i na izvođenju radova neće doći do preopterećenja elektro ili vodovodne mreže.

Objekat se priključuje na elektro mrežu u skladu sa uslovima koje propiše nadležna elektrodistribucija, bez uticaja na životnu sredinu.

Prilikom funkcionisanja projekta stvarati će se komunalni otpad od zaposlenih i posetilaca. Komunalni otpad će se odlagati u kontejnere i odatle se dalje odvoziti od strane komunalnog preduzeća na odgovarajuće mjesto. Sve navedene radnje nemaju veliki uticaj na komunalnu infrastrukturu katastarske opštine, već predstavljaju osnovne aktivnosti prilikom uspostavljanja, odnosno pokretanja uslužnog objekta slične vrste.

7.8. Zaštićena prirodna i kulturna dobra i njihova okolina, karakteristike pejzaža i slično

Na predmetnoj lokaciji nije uočeno prisustvo zaštićenih, ugroženih, rijetkih, endemičnih, divljih i drugih osjetljivih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa, tako da na njih neće biti nepovoljnih uticaja.

Uticaji na pejzaž će biti prisutan tokom izrade projekta i tokom funkcionisanja. Negativni uticaj se ogleda u vizuelnim promjenama koje su uzrokovane zahvatima koji utiču na karakter pejzaža i na način na koji se on doživljava. Međutim, objekat svojim izgledom se uklapa u planirani izgled cjelokupnog područja *Budva centar*, te na osnovu svoje vizure neće se negativno isticati u odnosu na ostale objekte.

Posljedice građenja i korišćenja projekta

Projekat izgradnje turističkog objekta se planira na lokaciji, koja prema Listu Nepokretnosti, sadrži stambeni objekat, dvorište i livadu 2.klase

Izgradnjom i funkcionisanjem predmetnog projekta, parcela u suštini ne gubi namjenu prema listu nepokretnosti, nego se djelimično nadograđuje u smislu funkcionisanja. Projekat je planiran za pružanje turističkih usluga posjetiocima područjai jačanje turističke ponude istog.

Kumulativni uticaj sa uticajima drugih postojećih i/ili odobrenih projekata

U slučaju početka gradnje drugih projekata, može doći do opterećenja korištenja kolskih saobraćajnica građevinskom mehanizacijom I intenzivnije zastupljenosti buke, prašine I sl.

Kumulativni uticaj je moguć I prilikom rada na izgradnji projekta. U slučaju da veći broj mehanizacije za izgradnju radi u isto vrijeme, doći će do kumulativnog uticaja.

Također, predmetni projekat može I tokom faze funkcionisanja imati kumulativan uticaj, ukoliko se u određenom momentu desi da broj posjetilaca bude značajno veći u odnosu na planirani ili predviđeni.

Korištenje tehnologije I supstanci

Tehnologija koja će se koristi prilikom izvršenja projekta podrazumijeva mehanizaciju kao što je bager, dizalicu, rovokopači, mješalice za beton i dr. Moguće je dodatno angažovanje mehanizacije, zavisno od napretka radova projekta.

Za funkcionisanje projekta koriste se elektro i vodovodne instalacije, klimatizacija, garažni sistem i dr.

8. OPIS MJERA PREDVIĐENIH U CILJU SPRJEČAVANJA, SMANJENJA ILI OTKLANJANJA ZNAČAJNOG ŠTETNOG UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Na osnovu analize svih karakteristika postojeće lokacije, kao i karakteristika planiranih postupaka u okviru lokacije, ukazuje, da su ostvareni osnovni uslovi za minimizaciju negativnih uticaja na životnu sredinu.

Za neke uticaje na životnu sredinu, koje je moguće očekivati, a do kojih se došlo analizom, potrebno je preduzeti odgovarajuće preventivne mjere zaštite, kako bi se nivo pouzdanosti čitavog sistema podigao na još veći nivo.

Sprečavanje, smanjenje i otklanjanje štetnih uticaja sagledaće se preko mjera zaštite predviđenih zakonima i drugim propisima, mjera zaštite predviđenih prilikom izgradnje objekta, mjera zaštite u toku eksploatacije objekta i mjera zaštite u akcidentu.

Mjere zaštite životne sredine predviđene zakonom i drugim propisima proizilaze iz zakonski normi koje je neophodno ispoštovati pri izgradnji objekta:

- Obzirom na značaj objekta, kako u pogledu njegove sigurnosti tako i u pogledu zaštite ljudi i imovine, prilikom projektovanja i izgradnje potrebno je pridržavati se svih važećih zakona i propisa koji regulišu predmetnu problematiku.
- Ispoštovati sve regulative (domaće i Evropske) koje su vezane za granične vrijednosti intenziteta određenih faktora kao što su prevashodno zagađenje vazduha, vode i nivoa buke i dr.
- Obezbijediti određeni nadzor prilikom izvođenja radova radi kontrole sprovođenja propisanih mjera zaštite od strane stručnog kadra za sve faze.
- Obezbijediti instrumente, u okviru ugovorne dokumentacije koju formiraju Investitor i izvođač, o neophodnosti poštovanja i sprovođenja propisanih mjera zaštite.
- Uraditi plan za održavanje objekta tokom godine .

8.1. Mjere zaštite predviđene prilikom izgradnje objekta

Mjere zaštite životne sredine u toku rušenja objekta obuhvataju mjere koje dovode do smanjenja negativnih uticaja ili sprječavanja negativnih uticaja:

- Kvašenje manipulativnih površina, puteva i gomila iskopanog materijala (zemlje) i dijelova srušenih objekata u sušnom periodu: visoke temperature vazduha, niska vlažnost vazduha, kako bi se spriječilo raznošenje sitnih čestica vjetrom, odnosno difuzna emisija prašine;
- Za potrebe gradilišta, urediti saobraćajne površine sa čvrstom podlogom tako da se ne diže prašina od vozila ili ne nanosi blato na prilaznu saobraćajnicu;
- Prekrivanje ceradom materijala od rušenja u slučaju pojave jakih vetrova;

- Prilagođavanje brzine vozila prilikom kretanja po zemljanim putevima kao i smanjenje brzine prilikom transporta materijala nastalog od rušenja;
- Na lokaciju dovoziti ispravna mehanizaciju koja je prošla redovne tehničke preglede koji uključuju i mjerenje emisije izduvnih gasova;
- Angažovani radnici na rušenju projekta moraju biti upoznati o potencijalnim uticajima izgradnje projekta na kvalitet vazduha kao i mjerama za njihovo smanjenje.
- Radovi na rušenju objekata moraju da se odvijaju u toku dana;
- Cjelogupnu lokaciju izvođenja radova ograditi čime će se koliko toliko ublažiti negativni efekti buke na okolinu naročito istaknuti i impulsni tonovi;
- Maksimalna visina privremeno odložene iskopane zemlje ne smije da prelazi visinu od 2 m, kako bi se izbjeglo zbijanje pod dejstvom težine gornjih slojeva;
- Kretanje vozila i mehanizacije ograničiti se na što manju površinu uz ograničavanje njihovog kretanja na pristupne puteve u najvećoj mogućoj mjeri;
- Na lokaciju realizacije projekta zabranjeno je održavanje vozila i mehanizacije, dopuna ulja, goriva itd.;

Mjere zaštite životne sredine u toku izgradnje objekta obuhvataju sve mjere koje je neophodno preduzeti za dovođenje kvantitativnih negativnih uticaja na dozvoljene granice, kao i preduzimanje mjera kako bi se određeni uticaji sveli na minimum.

U mjere zaštite spadaju:

- Prije početka radova gradilište mora biti obezbijeđeno od neovlašćenog pristupa i prolaza svih lica, osim radnika angažovanih na izvođenju radova, radnika koji vrše nadzor, radnika koji vrše inspekcijski nadzor i predstavnika Investitora
- Izvođač radova je dužan organizovati postavljanje gradilišta tako da njegovi privremeni objekat, postrojenja, oprema itd. ne utiču na treću stranu.
- Građevinska mehanizacija koja će biti angažovana na izvođenju projekta treba da zadovolji Evropske standarde za vanputnu mehanizaciju (EU Stage III B i Stage IV iz 2006. odnosno 2014. god.) prema Direktivi 2004/26/EC)
- Takođe, izvođač radova je obavezan da izvrši pravilan izbor građevinskih mašina sa emisijom buke koje ne prelaze dozvoljene vrijednosti u životnoj sredini pri radu
- Tokom izvođenja radova održavati mehanizaciju: građevinske mašine i vozila u ispravnom stanju, sa ciljem maksimalnog smanjenja buke, kao i eliminisanja mogućnosti curenja nafte, derivata i mašinskog ulja.
- Sve građevinske mašine i prevozna sredstva moraju biti opremljena protivpožarnim aparatima, a brzina saobraćaja prema objektu mora se ograničiti na 10km/h a I manje ako se to zahtjeva
- Za vrijeme vjetra i sušnog perioda redovno kvasiti pristupni put i materijal od iskopa, radi redukovanja prašine.

- Višak materijala od iskopa i građevinski otpad nadležno preduzeće treba da transportuje kamionima na lokaciju koju u dogovoru sa Nosiocem projekta odredi nadležni organ lokalne uprave.
- Materijal od iskopa pri transportu treba da bude pokriven.
- Redovno prati točkove na vozilima koja napuštaju lokaciju.
- Obezbijediti dovoljan broj mobilnih kontejnera, za prikupljanje čvrstog komunalnog otpada sa lokacije gradilišta i obezbijediti odnošenje i deponovanje prikupljenog komunalnog otpada u dogovoru sa nadležnom komunalnom službom grada.
- Na gradilištu objekta treba izgraditi sanitarni čvor u vidu montažnog PVC tipskog higijenskog toaleta i locirati ga na mjestima dovoljno udaljenom od ostalih objekata.
- Izvršiti revitalizaciju zemljišta, tj. sanaciju okolo objekta poslije završenih radova, tj. ukloniti predmete i materijale sa površina korišćenih za potrebe gradilišta odvoženjem na odabranu deponiju.
- U slučaju prekida izvođenja radova, iz bilo kog razloga, potrebno je obezbijediti gradilište do ponovnog početka rada.

8.2. Mjere zaštite u toku redovnog rada objekta

Mjere zaštite životne sredine u toku rada objekta obuhvataju sve mjere koje je neophodno preduzeti za dovođenje kvantitativnih negativnih uticaja na dozvoljene granice, kao i preduzimanje mjera kako bi se određeni uticaji sveli na minimum:

- Redovna kontrola svih instalacija u objektu.
- Održavati kvalitet prečišćene otpadne vode prema Pravilniku o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19).
- Kontrolisati visinu mulja i količinu izdvojenog ulja i masti u separatoru jednom mjesečno, i vanredno nakon dugotrajnih kiša i drugih vanrednih događaja.
- Prostor u separatoru za odvajanje taloga (mulja) i prostor za odvajanje ulja čistiti najmanje jednom tromjesečno, a to podrazumijeva i pranje koalescentnog filtera sredstvom za uklanjanje masnoća.
- Izdvojena ulja i goriva iz separatora kao opasni otpad treba sakupljati i odlagati u posude izrađene od materijala koji obezbjeđuje njegovu nepropustljivost, korozionu stabilnost i mehaničku otpornost.
- Pravno i fizičko lice kod koga nastaje opasan otpad mora odrediti privremeno odlagalište za odlaganje opasnog otpada koje je zaštićenom od atmosferskih padavina.
- Mulj iz separatora kao opasni otpad predaje se ovlašćenoj firmi za zbrinjavanje opasnog otpada. Obaveza je Nosioca projekta da sklopi ugovor za pružanje ove usluge sa ovlašćenom firmom.
- Obaveza je vlasnika opasnog otpada da vodi evidenciju sakupljanja i odvoza opasnog otpada.
- Prevozna sredstva i oprema, kojima se sakuplja, odnosno transportuje opasni otpad moraju obezbijediti sprečavanje njegovog rasipanja ili preliivanja, odnosno

moraju ispuniti uslove utvrđene Zakonom o prevozu opasnih materija („Sl. list CG”, br. 33/14).

- Obezbijediti dovoljan broj korpi i kontejnera za prikupljanje čvrstog komunalnog otpada i obezbijediti sakupljanje i odnošenje otpada u dogovoru sa nadležnom komunalnom službom grada.
- Redovno komunalno održavanje i čišćenje objekta i platoa radi smanjenja mogućnosti zagađivanja.
- Investitor je obavezan da sklopi Ugovor sa ovlašćenom organizacijom koja ima dozvolu za upravljanje opasnim otpadom.

8.3. Mjere koje će se preduzeti u slučaju udesa ili velikih nesreća

Funkcionisanje jednog ovakvog projekta nosi sa sobom i rizik usljed akcidentne situacije, koja se može manifestovati kroz:

- Pojavu požara u objektu ili na lokaciji,
- Neispravnost uređaja za sakupljanje otpadne vode sa manipulativnih površina motornih vozila I neispravnost hvatača masti.

Postupak u slučaju požara

Požar kao elementarna pojava dešava se slučajno, praktično može da nastane u bilo kojem dijelu predmetnog objekta, a njegove razmjere, trajanje I posljedice ne mogu se unaprijed definisati i predvidjeti. Postupak gašenja sprovodi se po sljedećim fazama:

I – faza; Podrazumijeva isključenje električne energije i pristup gašenju požara ručnim aparatima ili vodom, ako materija koja gori to dozvoljava.

II – faza; Nastupa kada se primijenjenim postupcima i radnjama u I fazi nije uspio ugasiti požar.

Obavijestiti Službu zaštite i spašavanja (broj 123), pripadnike Ministarstva unutrašnjih poslova (broj 122), a po potrebi hitnu medicinsku službu (broj 124).

Dolaskom pripadnika vatrogasne jedinice oni preuzimaju ulogu rukovođenja akcijom gašenja, sprovodeći neophodne poteze i radnje. Svi prisutni su podređeni komandi rukovodioca akcije gašenja, slijede njegova uputstva i nesmiju se preduzimati samovoljne akcije i radnje.

III - faza;

Ovaj stepen nastupa kod požara većeg intenziteta tj. kada prethodnim postupcima nije došlo do njegove likvidacije. Rukovodioc akcije gašenja putem radio-veze obavještava vatrogasnu jedinicu i svoje predpostavljene, tražeći pojačanje u ljudstvu i tehnicu. Do dolaska pojačanja a po potrebi i drugih spasilačkih ekipa nastoji da se ne dozvoli da se požar dalje širi, koristeći raspoloživa protivpožarna sredstva i opremu. Po dolasku komandira ili njegovog zamjenika, rukovodioc akcije gašenja upoznaje svoje predpostavljene o trenutnoj situaciji, a oni nakon toga preduzimaju komandu i rukovode akcijom gašenja. Svi izvršiocu su tada pod njegovim komandom, samostalno ne preduzimaju akcije a oni su odgovoran za sve radnje do konačne likvidacije požara.

Postupak u slučaju neispravnosti separatora ulja za sakupljanje otpadne vode sa manipulativnih površina motornih vozila

U slučaju nefunkcionisanja ili neispravnosti separatora ulja za sakupljanje otpadne vode sa manipulativnih površina, potrebno je na primjer u slučaju izbijanja požara, postupiti u skladu sa prethodno navedenim postupcima u slučaju izbijanja požara.

Izvršiti edukaciju i provjeru znanja osoblja iz oblasti protupožarne zaštite najmanje jedanput godišnje. Pristupiti hitnoj dojavi najbližoj vatrogasnoj službi

U slučaju curenja i kontaminacije zemljišta i vode istu izolovati u posebne spremnike u skladu sa pravilima koja važe, te čišćenje treba da izvrši lice određeno za održavanje naprave, koje je ovlašteno za servisiranje i održavanje.

8.4. Planovi i tehnička rješenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman i dispozicija otpadnih materija, rekultivacija, sanacija i slično

Na lokaciji izvršenja projekta, planirano je uklanjanje svih mašina i opreme, i vraćanje okolnog područja u stanje koje će služiti funkciji planiranog projekta.

Mjere vezane za odlaganje otpada

Komunalni otpad od zaposlenih i posjetilaca na lokaciji projekta i unutar objekta odlaže se u kante, a komunalno preduzeće ga dalje prevozi i odlaže na odgovarajuće mjesto. Tretman komunalnog otpada podliježe Zakonu o upravljanju otpadom.

Investitor i izvođač radova su dužni da se u cilju bezbjednog upravljanja građevinskim otpadom na gradilištu, u svemu, pridržavaju propisanih normi:

- Građevinski otpad na gradilištu se skladišti odvojeno po vrstama građevinskog otpada, a u skladu sa Katalogom otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina;
- Odlaganje građevinskog otpada koji se privremeno ne skladišti na gradilištu može se vršiti u kontejnerima postavljenim na gradilištu ili uz gradilište. Kontejneri moraju biti izrađeni na način kojim se omogućava odvoženje otpada bez pretovara;
- Zabranjeno je odlaganje građevinskog otpada u vode, na zemljište ili u zemljište, osim u slučaju kada je građevinski otpad prerađen i koristi se kao građevinski materijal i izuzimajući lokacije za odlaganje građevinskog otpada odobrene od nadležnih organa;
- Zabranjeno je paljenje otpada na otvorenom prostoru;
- Transport građevinskog otpada, a posebno rasutog otpada, se vrši u pokrivenim vozilima za prevoz tereta, kako bi se spriječilo eventualno prosipanje otpada i emisija prašine i sitnog građevinskog materijala;

- Kod vršenja iskopa i odvoza materijala iz iskopa, a po potrebi i kod izvođenja drugih radova na gradilištu, izvođač je dužan obezbijediti pranje točkova vozila prije njihovog izlaska sa gradilišta na javnu saobraćajnicu;
- Građevinski otpad se može privremeno skladištiti na zemljištu gradilišta do završetka radova, ali ne duže od jedne godine;
- Građevinski otpad se može privremeno skladištiti i na drugom gradilištu investitora ili drugom mjestu koje je uređeno za privremeno skladištenje građevinskog otpada;
- Prilikom privremenog skladištenje građevinskog otpada na gradilištu ili njegovog odlaganja u kontejnerima, neophodno je preduzeti mjere kojima se: sprječava pristup neovlašćenim licima; sprječava rasipanje i prosipanje otpada; sprječava emisija prašine i raznošenje sitnog građevinskog materijala vjetrom; sprječavaju potencijalni uzroci požara i drugi eventualni rizici koji mogu izazvati zagađenje životne sredine ili štetene posljedice po zdravlje ljudi;
- Građevinski otpad (otpadni beton, opeka, keramika i građevinski materijal na bazi gipsa ili mješavina građevinskog otpada sa zemljanim iskopom) može se ponovo upotrijebiti za izvođenje građevinskih radova na gradilištu na kojem je otpad nastao ukoliko zapremihna otpada ne prelazi 50m³;
- Građevinski otpad koji ne sadrži opasne supstance i koji se ne može preraditi odlaže se na deponiju za inertni otpad;
- Opasni građevinski materijali se, ukoliko je to tehnički izvodljivo, posebno izdvajaju, privremeno skladište ili odlažu tako da se spriječi miješanje opasnih materijala sa neopasnim građevinskim otpadom;
- Tokom sakupljanja, odlaganja, transporta i privremenog skladištenja opasan otpad se posebno pakuje i označava u skladu sa propisima kojima se uređuje prevoz opasnih materija; Nosilac projekta (proizvođač otpada), je neophodno da izradi Plan upravljanja otpadom, ako se proizvodi, na godišnjem nivou, više od 200 kg opasnog otpada ili više od 20 tona neopasnog otpada (član 26, Zakona o upravljanju otpadom, "Službeni list Crne Gore", br.039/16).

Mjere zaštite zemljišta i voda

Za zaštitu zemljišta od negativnih uticaja realizacije projekta predlažu se sljedeće mjere:

- Maksimalna visina privremeno odložene iskopane zemlje ne smije da prelazi visinu od 2 m, kako bi se izbjeglo zbijanje pod dejstvom težine gornjih slojeva;
- U periodu suvog vremena vršiti kvašenje materijala ili zemlje kako bi se izbjegla eolska erozija, tj. raznošenje sitnih čestica vjetrom i deponovanje na okolno zemljište;
- Kretanje vozila i mehanizacije ograničiti se na što manju površinu uz ograničavanje njihovog kretanja na pristupne puteve u najvećoj mogućoj mjeri;
- Prilikom realizacije projekta na lokaciju dovoziti ispravnu mehanizaciju koja je prošla tehničke preglede;

- Na lokaciju realizacije projekta zabranjeno je održavanje vozila i mehanizacije, dopuna ulja, goriva itd.;
- Sve građevinske mašine koje koriste pogonsko gorivo na bazi naftnih derivata moraju biti snabdjevene posudama za prihvatanje trenutno iscurilog goriva ili maziva.
- Nekontrolisano odlaganje komunalnog otpada stvara uslove koji omogućavaju zagađivanje zemljišta i vode, što je potrebno spriječiti adekvatnim odlaganjem, prevozom i tretmanom koji podliježe Zakonu o upravljanju otpadom.
- Redovno održavati biljne vrste i travnate površine, na prostoru predmetne lokacije.

Mjere zaštite vazduha

Tokom izvođenja radova, doći do emisije izduvnih gasova iz motornih vozila i mehanizacije. Potrebno je voditi brigu o tome da se rad mehanizacije obavlja racionalno, i koristi samo u slučaju potrebnih radova, kako bi se aerozagađenje svelo na minimum.

Funkcionisanjem predmetnog objekta, doći će do kretanja motornih vozila ka predmetnom objektu, od predmetnog objekta i unutar predmetne parcele po saobraćajnim površinama, usljed čega će doći do emisije izduvnih gasova iz motornih vozila.

Sa stanovišta aerozagađenja neće doći do značajnijeg negativnog uticaja na životnu sredinu, tako da nije potrebno preduzimati posebne mjere zaštite.

8.5. Druge mjere koje mogu uticati na sprečavanje ili neutralisanje štetnih uticaja na životnu sredinu

Pod ovim mjerama podrazumijeva se čitav niz mjera i postupaka čije regulisanje i sprovođenje osigurava funkcionisanje sistema zaštite. Ove mjere podrazumijevaju:

- Za sprečavanje posljedica nestručnog rukovanja mehanizacijom dozvoliti rukovanje samo ovlaštenom i osposobljenom licu, a na vidnim mjestima istaći odgovarajuća uputstva za rukovanje kao i potrebna upozorenja i zabrane.
- Za sprečavanje eventualnih akcidentnih situacija i regulisanja ponašanja zaposlenog osoblja u slučajevima oštećenja, havarije uređaja, instalacije i prateće opreme i sredstava, treba se pridržavati svih mjera zaštite i definisanih postupaka ponašanja u uputstvima za rad i održavanje proizvođača opreme i sredstava, internim uputstvima korisnika, kao i mjera zaštite na radu i protivpožarne zaštite.
- Obavezno vršiti redovne periodične preglede uslova radne sredine kao i primjene mjera za zaštitu radne i životne sredine.
- U slučajevima kada je moguć kontakt sa opasnim i štetnim materijama ili u slučaju da se prilikom redovnih pregleda uslova radne sredine konstatuje povećan nivo buke, prašine, vlage ili bioloških i hemijskih štetnosti, treba odrediti mjere kojima će se određene štetnosti svesti na prihvatljivu mjeru.
- Investitor treba odrediti odgovorno lice za sprovođenje i nadgledanje mjera zaštite životne sredine.
- Manipulativne površine oko objekta se osvijetljavaju.

Mjere zaštite od buke

Mjere zaštite od buke u toku realizacije projekta obuhvataju različite organizacione mjere kojima će se smanjiti emisija buke kao i potencijalni efekti buke na zaposlene u toku izvođenja radova i životnu sredinu. Mjere zaštite koje se predviđaju su sljedeće:

- Na mjestu izvođenja radova neophodno je ograničiti brzinu kretanja vozila kojom će se spriječiti moguća prekomjerna emisija buke;
- Cjelokupnu lokaciju izvođenja radova ograditi čime će se koliko toliko ublažiti negativni efekti buke na okolinu naročito istaknuti i impulsni tonovi;
- Angažovani radnici na realizaciji projekta moraju biti upoznati sa potencijalnim uticajima i mjerama za smanjenje uticaja buke na životnu sredinu i lokalnu populaciju.

Mjere zaštite separatora lakih naftnih derivata

Otpadna voda se, iz separatora, uliva u atmosfersku kanalizaciju. Separatori moraju biti u svemu prema uputstvima propisanom evropskom normom EN 858-1.

Taložnik mulja

Visinu mulja u taložniku je potrebno kontrolisati jednom mjesečno. Pri kontroli je potrebno izmjeriti visinu mulja u taložniku. Mjerenje se vrši pomoću dovoljno dugačke merne letvice od aluminijuma koja je na kraju premazana sa posebnom pastom za vodu. Vanrednu kontrolu taložnika i izmere mulja je potrebno izvršiti nakon većih naliva, dugotrajnih kiša i drugih vanrednih događaja (po sanaciji prozornih i uvršenih površina na benzinskim servisima, vede frekventnosti radnih mašina itd.). Rezultate mjerenja potrebno je upisati u zapisnik kontrole.

Mulj je potrebno odstraniti iz taložnika pre nego što je debljina mulja veća od 350 mm. Čišćenje vrši serviser za održavanje, koji je ovlašćen za servisiranje i održavanje separatora ulja. Mulj iz taložnika se ne sme odlagati na komunalne deponije.

Separator ulja

Količinu izdvojenoga ulja je potrebno kontrolisati jedanput mjesečno, pomoću mjerne letve od aluminijuma, premazane s pastom za vodu. Ulje, koje se skuplja u separatoru je potrebno odstraniti pre nego što debljina sloja postane veća od 400 mm. Preporučljivo je, da se izvede čišćenje, kada se u separatoru ulja plovak na automatskom ventilu počne potapati.

Ispumpavanje se vrši kroz ulazni šaht, koji dozvoljava pristup do svih predela separatora ulja. Kod skidanja ulja sa površine vode je potrebno paziti, da se skine što veća količina ulja a ne mešavina ulja i vode. Zato je potrebno skidanje sloja ulja izvesti pažljivo i sa hvataljkama ili usisivačima, koji su za to namenjeni. Čišćenje treba da izvrši lice određeno za održavanje naprave, koje je ovlašćeno za servisiranje i održavanje.

U separatoru ulja izdvojene lake tečnosti predstavljaju opasnost za nastanak požara ili eksplozije. U blizini ili na samom separatoru zbog toga za vreme pogona nije dozvoljen rad sa otvorenim plamenom.

Pre svakog ulaska u separator ulja je potrebno odstraniti izdvojene lake tekućine. Za sve radove u unutrašnjosti separatora moraju biti prisutna dva radnika tako, da se međusobno čuvaju. U toku rada se separator neprestano provjetrava.

Koalescentni filter

Koalescentni filter je potrebno pregledati i kontrolisati jedanput godišnje ili prilikom svakog vanrednog čišćenja kompletnog uređaja. Logična je veza čišćenja koalescentnoga filtera sa odstranjivanjem mulja i ulja. Pranje izvodi lice određeno za održavanje naprave, koje je ovlašćeno za servisiranje i održavanje separatora ulja.

Mjere zaštite za separator ulja I masti – hvatač mast

Taložnik mulja

Visinu mulja u taložniku je potrebno kontrolisati jedanput mesečno. Prije kontrole je potrebno izmeriti visinu mulja na dnu separatora masti. Vanredne kontrole taložnika i mjere mulja je potrebno izvršiti prilikom većih opterećenja otpadne vode s nečistoćama. Rezultate mjerenja je potrebno upisati u zapisnik kontrole.

Mulj je potrebno odstraniti iz taložnika, prije nego debljina mulja pređe 350 mm. Čišćenje treba da izvrši održavalac, koji je ovlašten za servisiranje i održavanje separatora masti. Mulj iz taložnika se ne smije odlagati na komunalne deponije.

Po svakom pražnjenju taložnika mulja je potrebno taložnik napuniti s čistom vodom do nivoa dotoka.

Separator masti

Količinu izdvojenih masti je potrebno kontrolisati jedanput mjesečno. Masti, koje se skupljaju u separatoru, je potrebno odstraniti, prije nego što debljina sloja prelazi 160 mm.

Skidanje masti se odvija kroz ulazni šaht, koji dozvoljava dostup do svih dijelova separatora masti. Prilikom skidanja masti sa površine vode potrebno je paziti, da se skine što veća količina masti, a ne mješavina masti i vode. Zato je potrebno skidanje slojeva masti izvesti pravilno i s odgovarajućim hvataljkama ili usisivačima. Čišćenje treba da odradi održavalac naprave, koji je ovlašten za servisiranje i održavanje.

Prije svakog ulaska u separator masti potrebno je odstraniti izdvojene masti. Za sve radove u unutrašnjosti separatora moraju biti prisutna dva radnika, tako da se međusobno čuvaju. U toku rada se separator treba neprestano prozračivati.

9. PROGRAM PRAĆENJA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Praćenje uticaja na životnu sredinu je obaveza koja proizilazi iz zakonskih propisa. Državni program praćenja stanja životne sredine sprovodi Agencija za zaštitu prirode i životne sredine Crne Gore preko ovlašćenih institucija.

Pored praćenja uticaja na životnu sredinu koji sprovodi Agencija za zaštitu prirode i životne sredine, prema Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16) obaveza je i zagađivača (pravno lice ili preduzetnik koji je korisnik postrojenja koje zagađuje životnu sredinu) da vrši praćenje uticaja na životnu sredinu, a da dobijene podatke dostavlja Agencija za zaštitu prirode i životne sredine. Praćenje uticaja na životnu sredinu se sprovodi mjerenjem, ispitivanjem i ocjenjivanjem indikatora stanja životne sredine i obuhvata praćenje prirodnih faktora, promjene stanja i karakteristike životne sredine.

Parametri na osnovu kojih utvrđuje uticaj nekog objekta na životnu sredinu definisani su zakonskom regulativom iz oblasti životne sredine.

Cilj monitoringa je da se utvrdi efikasnost predviđenih preventivnih mjera ublažavanja negativnih uticaja na kvalitet životne sredine, kao i da se identifikuje svaka promjena.

9.1. Parametri na osnovu kojih se mogu utvrditi štetni uticaji na životnu sredinu

Parametri na osnovu kojih se mogu utvrditi štetni uticaji na životnu sredinu su definisani zakonskom regulativom za određenu oblast:

Vazduh: Zakon o zaštiti vazduha (“Sl. list Crne Gore” broj 025/10, 040/11, 043/15), Uredba o utvrđivanju zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha (Sl.list Crne Gore broj 25/12), Pravilnik o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list CG” br. 21/11. i 32/16.)

Vode: Zakon o vodama („Službeni list RCG “ br.27/07 i „Službeni list CG “ br. 32/11, 47/11,48/15 i 52/16), Pravilnik o načinu i rokovima utvrđivanja statusa površinskih voda („Sl. list RCG“, broj 27/07 i Sl. list CG“, br. 32/11, 48/15, 52/16 i 84/18) i Pravilnik o kvalitetu i sanitarnotehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19)

Zemljište: Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16) i Pravilnik o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje („Sl. list RCG”, br. 18/97).

Otpad: Zakon o upravljanju otpadom (“Sl. list Crne Gore” br. 64/11 i 39/16).

Buka: Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini ("Sl. list Crne Gore", br. 28/11, 28/12, 01/14, 2/18), Pravilnik o graničnim vrijednostima nivoa buke u životnoj sredini („Sl.list CG “ broj

60/2011), Pravilnik o metodama izračunavanja i mjerenja nivoa buke u životnoj sredini („Sl. list CG” br. 27/14.)

Analizom mogućih uticaja objekata na životnu sredinu i kroz primjenu odgovarajućih mjera zaštite, zaključeno da se u toku izgradnje objekata ne mogu očekivati značajniji uticaji na kvalitet vazduha, voda i zemljišta, to se iz tih razloga ne predlaže posebno praćenje navedenih segmenata životne sredine na lokaciji objekata.

Analizom uticaja projekta na životnu sredinu i primjenu odgovarajućih mjera zaštite, zaključeno da se u toku eksploatacije objekata ne mogu očekivati značajniji uticaji na kvalitet vazduha, voda, zemljišta i povećanja nivoa generisane buke. Međutim, shodno zakonskim obavezama predlaže se praćenje kvaliteta otpadnih voda na izlazu iz separatora.

Potrebno je sprovesti kontrolu kvaliteta prečišćenih otpadnih voda nakon prolaska kroz separator, prije upuštanja u upojni bunar, redovnim uzorkovanjem u skladu sa Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19). Predlaže se kontrola kvaliteta svakih 6 mjeseci, ali tokom većeg prometa korisnika usluga moguća je i češća kontrola (npr. svaki mjesec – ljetni mjeseci). Broj kontrola se može povećati, ali smanjiti na manje od 2 x u toku jedne godine, ne može.

Pored navedenog, nosilac projekta treba da postupa u svemu u skladu sa mjerama koje su predviđene u cilju sprječavanja, smanjenja ili otklanjanja značajnog štetnog uticaja na životnu sredinu.

9.2. Mjesta, način i učestalost mjerenja utvrđenih parametara

Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19), definisana je minimalna učestalost uzorkovanja u zavisnosti od količine ispuštenih otpadnih voda.

Prema navedenom Pravilniku, Nosilac projekta je obavezan da vrši periodičnu kontrolu kvaliteta vode poslije izlaska iz separatora dva puta godišnje. Dobijeni rezultati ispitivanja treba da se uporede sa podacima navedenim u Pravilniku o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19)

Učestalost mjerenja nivoa buke treba da bude u skladu sa Zakonom o zaštiti buke u životnoj sredini (Sl. list CG 28/11, 01/14 i 02/18) i Pravilnikom o metodama izračunavanja i mjerenja nivoa buke u životnoj sredini (Sl. list CG 27/14), obzirom na promet vozila, zadržavanje na manipulativnim površinama i intenzitet rada mašina za pranje auta. Za svaki izvor buke, vrši se posebno mjerenje i prema standard MESO ISO 1996-1 i MEST ISO 1996-2.+

9.3. Sadržaj i dinamika dostavljanja izvještaja o izvršenim mjerenjima

Podaci o sprovedenom monitoring dostavljajuće se nakon sprovedenog mjerenja u formi izvještaja koji je definisan standardima akreditovanih organizacija.

Nadležni organi inspekcijski treba da provjeravaju evidenciju preuzimanja opasnog otpada iz separatora u skladu sa Pravilnikom o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaja formulara o transportu otpada.

Izveštaj o izvršenom izračunavanju, odnosno mjerenju buke u životnoj sredini treba da sadrži opšte podatke, uslove i rezultate mjerenje, podatke o naručiocu mjerenja. Uz izveštaj se prilaže i rješenje nadležnog organa kojim se nalaže mjerenje, ako se mjerenje buke vrši po nalogu nadležnog organa, kao i fotodokumentacija.

9.4. Obaveza obavještanja javnosti o rezultatima izvršenog mjerenja

Shodno Zakonu o životnoj sredini, vlasnik objekta dužan je da rezultate monitoringa dostavlja nadležnom organu lokalne uprave i Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine Crne Gore.

Pored navedenog vlasnik objekta je obavezan da obavještava javnosti o rezultatima izvršenih mjerenja.

9.5. Prekogranični program praćenja uticaja na životnu sredinu

Prekogranični program praćenja uticaja na životnu sredinu nije relevantan za ovaj Projekat.

10. NETEHNIČKI REZIME INFORMACIJA

Planirani objekat na predmetnoj lokaciji pozicioniran je u skladu sa zadatim parametrima regulacije odnosno građevinskim linijama definisanim priloženim UTU i važećim planskim dokumentom kako za nadzemne tako i za podzemne etaže. Oblik i veličina gabarita objekta prilagođen je specifičnim uslovima izgradnje tj. uslovima parcele i susjednih objekata i karakterističnim uslovima za datu lokaciju. Svojim tehničko-tehnološkim rješenjima i konstruktivnim karakteristikama planirani samostojeći objekat ne narušava formalnu cjelinu već korespondira sa njom. Predviđena izgradnja planirana je uz striktno poštovanje zadatah: gradevinskih linija, maksimalne spratnosti, maksimalne površine pod objektom, te potrebama investitora i uslovima na lokaciji u smislu (denivelacija terena, vizure prema moru, insolacija i sl.)

Spratne visine nadzemnih etaža su 3.5m (prizemlja 7m) što je u skladu sa parametrima definisanim priloženim UT uslovima.

Kota prizemlja je max 1,5m iznad kote konačno nivelisanog i uredenog terena najnižeg dijela objekta na najnepovoljnijem dijelu (za objekte sa podrumskim ili suterenskim etažama, orijentaciona kota poda prizemlja može biti najviše 1.50 m iznad konačno nivelisanog i uredenog terena).

Krov je ravan u skladu sa UT uslovima i u najvećem dijelu predviđen za sađenje zelenila – niskog rastinja a sve u cilju amortizacije uticaja od buduće izgradnje i smanjenje i predupređivanje povišenja temperature na mikronivou novom gradnjom.

Projektant se u svemu držao u skladu sa površinom lokacije i parcela koje čine predmetnu UP 10.11 .

Predviđena je izgradnja turističkog objekta - Hotela - sa poslovanjem po principu KONDO, kategorije pet zvjezdica ***** , sa tri podzemne etaže kao i pomoćnim i pratećim prostorijama. Predmetne urbanističke parcele čine dio bloka broj 10A, i nalaze se na jugozapadnom dijelu bloka, sa južne i zapadne strane oivičena saobraćajnicama . (Ulica Mila Milunovića, Mediteranska ul. I Slovenska obala). dok se sa sjeverne strane nalazi u neposrednoj blizini Centralnog Vrtića "Ljubica Jovanović Maše".

Teren je približno ravan sa blagom denivelacijom, od cca 2.27m n.v. sa jugozapadne strane predmetne urb. parcele ka jugoistočnoj strani do cca 1.75m n.v. Kota $\pm 0,00$ se nalazi na apsolutnoj koti +2,67 n.v..

Objekat je predviđen u zadatim građevinskim linijama. Osnova objekta je pravougaonog oblika. Po svojoj formi planirani objekat odiše duhom savremene arhitekture. Objekat se ističe geometrijskom pravilnošću, raščlanjen velikim pravougaonim staklenim površinama, horizontalama i vertikalama obloženim Equitone fasadnim pločama koje čine ventilisanu fasadu. Predmetni objekat, za koji je predviđena izgradnja, je slobodnostojeći objekat, sa pogledom na more, park i ulicu.

Projektom se predviđa interpolacija objekta u granicama planom predviđenih građevinskih linija tako da svojom spratnošću i oblikovnim arhitektonskim rješenjem uskladi zahtjeve arhitektonskog oblikovanja u smislu postojećeg arhitektonskog stila objekata koji čine formalnu cjelinu. Uzimajući u obzir neposrednu bliskost predmetne parcele sa parcelom i objektom Royal gardens (razdvaja ih ulica Mila Milunovića) koji sadrži određene kvalitete prostornog iskaza, predmetni projekat je rađen da korespondira sa pomenutim objektom i kao objekat na uglu, bude zadovoljavajući arhitektonski orijentir u prostoru.

Projektom je omogućeno kretanje "oko" novoplaniranog objekta pozicioniranjem kolskog i pješačkog pristupa sa jugoistočne strane, gdje se planira glavni natkriveni ulaz u Hotel i lift platformu za garažiranje vozila u podzemnim etažama.

U okviru planiranja izgradnje novog objekta, planira se uklanjanje postojećeg objekta u izgradnji, u skladu sa čl.113 i čl.114 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Sl. List CG", br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20). Tehnička rješenja, postupci i način uklanjanja postojećeg objekta, detaljno su obrađeni u Elaboratu o uklanjanju objekta.

Pripremni radovi za izgradnju objekta obuhvataju geodetsko obilježavanje položaja objekta na lokaciji, rušenje postpjećeg objekta, uklanjanje ostataka i sve neophodne iskope za novi objekat.

Prije početka radova vrši obezbjeđenje zone postavljanjem upozorne trake i signalizacijom koja treba da spriječi eventualno ometanje izvođenja radova od strane nezaposlenih kao i omogućiti bezbjednost istih. Gradilište se ograđuje i obezbjeđuje zaštitnom ogradom (limena-čvrsta, dobro učvršćena zbog vjetra).

Pristup nezaposlenim licima je strogo zabranjen, što će se označiti vidnim natpisom na ulazu u zonu gradilišta – rušenje objekta. Takođe postaviti znak obavještenja da je svim prisutnim na gradilištu obavezna upotreba zaštitnih sredstava i opreme .

Objekat će se rušiti ručno i upotrebom mehanizacije tj. bagera koji će u slučaju potrebe koristiti poseban dodatak – hidraulični čekić. Dužina ruke bagera će obezbijediti distance bagera i spriječiti eventualno obrušavanje elemenata konstrukcije objekta na mašinu i time je oštetiti ili ugroziti rukovaoca.

Prije početka radova na izvođenju projekta, gradilište mora biti obezbjeđeno od neovlaštenog pristupa, osim licima angažovanim na izvođenju radova. Zemljani radovi obuhvataju kopanje temelja za objekat i kopanje kanala za drenažu i postavljanje instalacija i slično.

Svi građevinski radovi moraju se izvesti prema planovima, tehničkom opisu, predmjeru i predračunu radova, važećim tehničkim propisima i standardima, kao i uputstvu nadzornog organa, uz punu kontrolu.

Na gradilište će se dopreмати građevinski materijal u skladu sa programom njegove isporuke u tačno određenim rokovima i količinama i to: armatura, građa (rezana, daske, fosne), beton i dr.

U okviru lokacije do završetka izgradnje objekta obezbijeđen je privremeni prostor površine za istovar građevinskog materijala i opreme.

Dopremu građevinskog materijala treba obavljati tako da se time dodatno ne zagađuje životna sredina, a rasuti materijal treba dovoziti u pokrivenim kamionima. Građevinski radovi obavljaju se tako da se njihovim izvođenjem ne zagađuje životna sredina.

Korišćenje prilazne saobraćajnice izvođač radova treba da obavlja na način, tako da ne ometa odvijanje normalnog saobraćaja. Brzina saobraćaja prema gradilištu mora se ograničiti na 10 km/h, odnosno neophodno je postaviti saobraćajni znak za ograničenje brzine na ulaz u gradilište.

Pri obavljanju transporta na gradilištu ne smije biti ugrožena bezbjednost radnika koji opslužuju uređaj ili rade u blizini njegovog manevarskog prostora.

Za izgradnju objekta, u određenim vremenskim intervalima biće angažovan manji broj radnika različitih profila.

Takođe, za izgradnju objekta u određenim vremenskim intervalima biće angažovana i građevinska mehanizacija koju u osnovi sačinjavaju: rovokopač, utovarivač, kamion, automikser, pumpa za beton, kranska dizalica, kao i sitne mašine i uređaji.

Za sva korišćena sredstva rada potrebno je pribaviti odgovarajuću dokumentaciju o primjeni mjera i propisa iz zaštite na radu od ovlaštene institucije. Za rukovanje i održavanje navedenih sredstava rada može se povjeriti samo licu koje je stručno osposobljeno za takav rad i ispunjava određene uslove u smislu stručne, zdravstvene i druge podobnosti o čemu se mora voditi evidencija. Gradilište će biti snabdjeveno električnom energijom i vodom prema važećim propisima.

U fazi izgradnje objekta kao otpad javlja se materijal od rušenja, iskopa i građevinski otpad.

Građevinski otpad će se se privremeno skladištiti na zemljištu gradilišta. Skladištiće se odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i odvojeno od drugog otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina. Upravljanje građevinskim otpadom biće u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom (Sl. list Crne Gore 64/11 i 39/16).

Glavna funkcija planiranog projekta je turistički objekat - Hotel - sa principom poslovanja po kondo modelu, kategorije pet zvjezica ***** namjenjenih stanovanju u turizmu odnosno izdavanju smještajnih jedinica.

Kondo model poslovanja može da se obavlja u hotelu kategorije minimum pet zvjezdica u primorskom regionu i koji je u funkciji 12 mjeseci. Smještajne jedinice u hotelu predmet su pojedinačne prodaje i moraju biti u komercijalnoj funkciji najmanje deset mjeseci u toku godine.

Pravo svojine može se steći isključivo na neto površini smještajne jedinice sa pripadajućim parking prostorom. Zajednički djelovi hotela ne mogu biti predmet prodaje.

Jedinice se pojedinačno upisuju u katastar nepokretnosti sa teretom da jedinicom upravlja upravljač u skladu sa zakonom o turizmu i ugostiteljstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 002/18 od 10.01.2018, 004/18 od 26.01.2018, 013/18 od 28.02.2018).

Emisije u vazduh se javljaju u obliku izduvnih gasova građevinske mehanizacije tokom izvođenja radova, u obliku mineralne prašine (PM10 čestice) i u obliku prašine.

Emisije u vazduh se javljaju i u toku funkcionisanja projekta i to u obliku produkata sagorijevanja goriva, izduvnih gasova vozila koja se kreću po manipulativnim površinama.

Doći će do stvaranja otpadnih voda u toku izvođenja radova i u toku funkcionisanja objekta, koja će se tretirati kroz kanalizacioni odvod.

Tokom izvođenja radova, doći će do stvaranja otpada od rušenja postojećeg objekta i privremenog odlaganja iskopanog materijala i stvaranja građevinskog otpada. Čim se pojavi, i najmanji otpad na gradilištu odmah tovariti direktno na kamion i transportovati na deponiju smeća. Obavezuju investitor i izvođač radova da sav otpad na ekološki način, transportuju, ne ugrožavajući prirodni ambijent. Ostatak otpada će se manuelno sakupljati, kako bi parcele bile slobodne za uređenje prostora i objekta.

Funkcionisanjem objekta, nastaje komunalni otpad koji spada u kategoriju neopasnog otpada.

Buka koja će se javiti na gradilištu u toku izgradnje predmetnog objekta nastaje usljed rada mašina za rušenje postojećeg objekta i mašina za izgradnju, transportnih sredstava i drugih alata, i ista je privremenog karaktera je sa malim vremenom trajanja a sa najvećim stepenom prisutnosti na samoj lokaciji objekta.

Može se reći da lokacija planiranog projekta pripada zoni mješovite namjene.

Zone mješovite namjene su zone sa površinama različitih namjena od kojih nijedna namjena nije preovlađujuća. Zone mješovite namjene mogu sadržati stambene objekte i objekte koji ne predstavljaju značajnu smetnju stanovanju, ali i ugostiteljske objekte i objekte za smještaj turista, privredne objekte, objekte i mreže infrastrukture, trgovačke (tržne) centre, izložbene centre i sajmišta, centre za sport i rekreaciju, stadione, sportske dvorane, sportske terene za sportove na otvorenom, kao i druge objekte koji zbog povišene buke mogu uticati na kvalitet stanovanja.

11. PODACI O MOGUĆIM POTEŠKOĆAMA

Sva projektna rješenja predviđena tehničkom dokumentacijom za izgradnju i eksploataciju objekta su tehnički prihvatljiva i obrađivač nije imao teškoća pri izradi Elaborata.

Međutim, tokom izrade nekih poglavlja Elaborata, koristili su se dostupni podaci o postojećem stanju životne sredine šireg prostora, usljed nedostatka tih podataka za konkretnu lokaciju. S obzirom da ne postoji detaljna analiza stanja biodiverziteta lokacije, uzeti su postojeći podaci iz relevantnih studija i drugih vrsta dokumenata.

12. REZULTATI SPROVEDENIH POSTUPAKA UTICAJA PLANIRANOG PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

Nosilac projekta je Sektoru za izdavanje dozvola i saglasnosti podnio zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata za procjenu uticaja na životnu sredinu.

Na osnovu podnešenog zahtjeva Agencija za zaštitu životne sredine, je donijela Rješenje br. 03-UPI -238/6, od 19.02.2024., kojim se utvrđuje da je za projekat izgradnje turističkog objekta – kondo hotela pet zvjezdica, potrebna izrada Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Rješenje je dato u prilogu dokumenta.

13. DODATNE INFORMACIJE I KARAKTERISTIKE PROJEKTA

Ovaj dokument prikazuje i predstavlja Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu. Elaborat je obuhvatio sve segmente predviđene Pravilnikom o bližoj sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG” br. 19/19).

14. IZVORI PODATAKA

ZAKONSKA REGULATIVA

Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu za izgradnju **postrojenja za hladno izvlačenje čelične žice sa pratećom opremom**, urađen je u skladu sa Pravilnikom o bližoj sadržini elaborata o procjeni na životnu sredinu, („Sl. list CG”, br. 19/19).

Prilikom izrade Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu navedenog objekta, korišćena je sledeća:

Zakonska regulativa

- Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG” br. 64/17, 44/18, 63/18 i 11/19, 82/20 i 86/22).
- Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16 i 73/19).
- Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG” br. 75/18).
- Zakon o zaštiti prirode („Sl. list CG” br. 54/16 i 18/19).
- Zakon o zaštiti kulturnih dobara („Sl. list CG” br. 49/10, 40/11 i 44/17 i 18/19)
- Zakon o vodama („Sl. list CG” br. 27/07, 22/11, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16, 2/17,80/17 i 84/18).
- Zakon o zaštiti vazduha („Sl. list CG” br. 25/10 i 43/15 i 73/19).
- Zakon o zaštiti buke u životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 28/11 i 01/14, 2/18).
- Zakon o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 64/11 i 39/16).
- Zakon o komunalnim djelatnostima („Sl. list CG” br. 55/16, 2/18 i 66/19).
- Zakon o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine („Sl. list RCG” br. 80/05 i „Sl. list CG” br. 54/09, 40/11, 42/15 i 54/16).
- Zakon o zaštiti i spašavanju („Sl. list CG” br. 13/07, 05/08, 86/09, 32/11 i 54/16).
- Zakon o zaštiti i zdravlju na radu („Sl. list CG” br. 34/14 i 44/18)
- Zakonom o prevozu opasnih materija („Sl. list CG” br. 33/14, 13/18)
- Pravilnik o bližoj sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG” br. 19/19).
- Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list CG”, br. 60/11).
- Pravilnik o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 21/11 i 32/16). - Pravilnikom o emisiji zagađujućih materija u vazduhu („Sl. list RCG” br. 25/01) –

- Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 25/12). - Uredba o maksimalnim nacionalnim emisijama određenih zagađujućih materija („Sl. list CG” br. 3/12).
- - Pravilniku o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje („Sl. list RCG”, br. 18/97)
- Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19).
- Pravilnik o klasifikaciji otpada i katalogu otpada („Sl. list CG” br. 59/13 i 83/16).
- Uredba o načinu i uslovima skladištenja otpada ("Sl. list CG" br. 33/13 i 65/15).
- Pravilnik o postupku sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cementa azbestnog građevinskog otpada ("Sl. list CG" br. 50/12).
- Pravilnik o uslovima koje treba da ispunjava privredno društvo, odnosno preduzetnik za sakupljanje, odnosno transport otpada („Sl. list CG” br. 16/13).
- Pravilnikom o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaja formulara o transportu otpada („Sl. list CG” br. 50/12).

PLANSKA DOKUMENTACIJA I DRUGI IZVORI PODATAKA

- Informacije o stanju životne sredine za 2021.godinu; Agencija za zaštitu prirode I životne sredine Crne Gore, 2022.g.
- Strateški plan razvoja opštine Budva 2013.-2018., Budva, 2013.
- Strateški plan razvoja Opštine Budva 2024.-2028., Budva 2024.
- www.googleearth.com
- <https://geoportal.co.me/Geoportal01/#>

15. PRILOZI

- **Prilog 1:** UTU – Urbanističko tehnički uslovi
- **Prilog 2:** Rješenje o izradi Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu za projekat
- **Prilog 3:** Situacija projekta
- **Prilog 4:** 3D prikaz projektnog rješenja
- **Prilog 5:** Separator ulja i masti
- **Prilog 6:** Separator lahkih naftnih derivate
- **Prilog 7:** Elaborat o uklanjanju objekta

URBANISTIČKO - TEHNIČKI USLOVI

<p>DIREKTORAT ZA PLANIRANJE PROSTORA I INFORMACIONE SISTEME Direkcija za izdavanje Urbanističko tehničkih uslova Broj: 08-7961/10 Podgorica, 16.12.2022.godine</p>	 <p>Crna Gora Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma</p>
<p>Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma na osnovu člana 74. Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“ br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20 i 86/22) i podnijetog zahtjeva VESELINA KALUĐEROVIĆA izdaje:</p>	
<p>URBANISTIČKO-TEHNIČKE USLOVE za izradu tehničke dokumentacije</p>	
<p>za izgradnju objekta u okviru površina namijenjenih za turističke sadržaje, na urbanističkoj parceli UP 10.11, blok 10A, koja se sastoji od katastarskih parcela br. 2392 i 2393 KO Budva, u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Budva centar“ – Izmjene i dopune („Službeni list Crne Gore“ – opštinski propisi, br. 25/11), u Budvi.</p>	
<p>PODNOŠILAC ZAHTJEVA:</p>	<p>VESELIN KALUĐEROVIĆ iz Budve</p>
<p>1</p>	<p>POSTOJEĆE STANJE</p>
<p>Shodno grafičkom prilogu br. 1 – <i>Ažurirana topografsko-katastarska podloga sa granicom plana</i>, na predmetnoj lokaciji evidentirani su postojeći objekti.</p> <p>Prema Listu nepokretnosti 8 – Prepis, Područna jedinica Budva, evidentirano je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na katastarskoj parceli br. 2392 KO Budva:<ul style="list-style-type: none"> o porodična stambena zgrada, površine 188 m² i o dvorište, površine 400 m²; - na katastarskoj parceli br. 2393 KO Budva:<ul style="list-style-type: none"> o livada 2. klase, površine 267 m². <p>Za rušenje postojećih objekata potrebno je da se vlasnik obrati nadležnom inspekcijском organu, u skladu sa članom 113 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Crne Gore“, br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20 i 86/22).</p>	

2.	PLANIRANO STANJE
2.1.	Namjena parcele odnosno lokacije
	<p>Shodno grafičkom prilogu br. 5 – <i>Detaljna namjena površina</i>, u okviru urbanističke parcele UP 10.11, blok 10A, planirane su površine mješovite namjene (MN) i zelenilo za turizam (hoteli) (ZTH).</p> <p>Prema tekstualnom dijelu Plana, blok 10A se nalazi u kvartu 3 gdje je planirano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pretežna namjena prostora: površine namijenjene za turističke sadržaje; - dopunska namjena prostora: predviđaju se komercijalni sadržaji sa stanovanjem. <p>U okviru ovog kvarta moguće je smjestiti sljedeće sadržaje kao prateće funkcije: u bloku 10A – stanovanje u funkciji turizma (višeporodično stanovanje sa djelatnostima (usluge i trgovine u prizemlju objekata)), poslovno-trgovački sadržaji sa smještajnim kapacitetima (poslovni prostori za izdavanje (poslovnice, banke, agencije, predstavništva)), lokali (prodavnice mješovite i specijalizovane robe, butici, saloni), poslovni apartmani.</p> <p>Prema urbanističkim parametrima u tekstualnom dijelu plana, poglavlje <i>Urbanističko-tehnički uslovi za izgradnju objekata mješovite namjene</i>, urbanistička parcela za jedan objekat iznosi minimalno 1 000m², dok površina predmetne urbanističke parcele, UP 10.11, blok 10A iznosi 863.24 m².</p> <p>Takođe, prema procentualnom odnosu BRGP po namjenama, u bloku 10A turističke zone (turistička naselja i hoteli) zauzimaju 100% površine bloka. S tim u vezi, u nastavku su dati uslovi za izgradnju turističkih kapaciteta.</p>
2.2.	Pravila parcelacije
	<p>Urbanistička parcela UP 10.11, blok 10A, sastoji se od katastarskih parcela br. 2392 i 2393 KO Budva i nalazi se u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Budva centar“ – Izmjene i dopune, u Budvi.</p> <p>Uslovi za parcelaciju: Veličina i oblik urbanističkih parcela predstavljeni su u grafičkom prilogu <i>Nacrta parcelacije – analitičkok-geodetski elementi</i>. Svaka urbanistička parcela mora imati pristup javnoj saobraćajnici min. širine 3.0m.</p> <p>Ukoliko na postojećim granicama parcela dođe do neslaganja između ažurnog katastarskog stanja i plana, mjerodavno je ažurno katastarsko stanje.</p> <p>Članom 13 Pravilnika o načinu izrade, razmjeri i bližoj sadržini tehničke dokumentacije („Službeni list Crne Gore”, 44/18, 43/19), propisano je da tehnička dokumentacija sadrži elaborat parcelacije po planskom dokumentu.</p>

2.3.	Građevinska i regulaciona linija, odnos prema susjednim parcelama
	<p style="text-align: center;">OPŠTI USLOVI GRAĐENJA</p> <p>Osnovni uslovi Svi potrebni urbanistički parametri za svaku parcelu dati su u okviru grafičkih priloga list br. 9 - <i>Regulaciono rešenje</i> i list 8 - <i>Nivelaciono rešenje</i> i urbanističko-tehničkim uslovima za svaku namjenu, kojim se definišu parametri maksimalne vrijednosti koje se ne mogu prekoračiti i od njih se može odstupiti na niže vrijednosti.</p> <p>Iskazana BRGP podrazumijeva isključivo površinu nadzemnih etaža objekata i u nju nisu uključeni potpuno ili djelimično djelovi objekata (garaže, podrumi, sutereni).</p> <p>Nije dozvoljena izgradnja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u zoni između građevinske i regulacione linije, - na zemljištu namijenjenom za javne kolske i pješačke površine, uređeno zelenilo i parkovske površine, - na prostoru gdje bi mogla da se ugrozi životna sredina, naruše osnovni uslovi življenja komšije – susjeda ili sigurnost susjednih zgrada. <p>Gabariti planiranih objekata određivaće se na osnovu zadatih urbanističkih (obavezujućih) parametara, koji se iskazuju za planirane urbanističke parcele (koeficijenti zauzetosti i izgrađenosti), uz obavezno poštovanje građevinske i regulacione linije objekata, prikazanih u grafičkom prilogu Plana. Koeficijent izgrađenosti je fiksna, a koeficijent zauzetosti fleksibilan.</p> <p>Operišući sa ova dva parametra određuje se spratnost i slobodne površine na parceli.</p> <p>Spratnost (broj etaža) je data kao preporučeni parametar koji se može prilagođavati konkretnim programskim zahtjevima prilikom projektovanja ali se arhitektonska postavka mora uklopiti u uslove regulacije (naročito se mora poštovati spoljna građevinska linija bloka) i ne može se povećavati planom definisana bruto razvijena građevinska površina).</p> <p>Građevinska linija je linija do koje je dozvoljeno građenje (granica građenja), a prikazana je u okviru grafičkog priloga – <i>Regulaciono rešenje</i> list 9 i <i>Nivelaciono rešenje</i> list 8.</p> <p>Građevinska linija (granica građenja) može da se poklapa sa regulacionom linijom ili je na određenom odstojanju od regulacione linije. Bočne građevinske linije određene su u grafičkim prilogima i definišu osnove i predstavlja liniju do koje se može graditi. U ostalim slučajevima, bočna građevinska linija je utvrđena u UTU za svaku pojedinačnu namjenu.</p> <p>Građevinska linija prizemlja predstavlja mogućnost povlačenja prizemlja ili ostavljanje pasaža, prolaza, na nivou prizemlja objekta. Građevinska linija prizemlja važi samo uz građevinsku liniju (glavnu) i definiše odstupanja prizemlja od pozicije glavnog korpusa objekta. Van ove linije ne mogu se nalaziti stepeništa, ulazi u objekte i sl.</p>

Zgrada može biti postavljena svojim najisturenijim dijelom do građevinske linije. Erkeri, terase, balkoni i drugi istureni dijelovi objekta mogu da prelaze građevinsku liniju prema neizgrađenim javnim površinama (zelenilo i saobraćajnice) najviše do 1,20 m, na minimalnoj visini od 3,0 m od konačno nivelisanog i uređenog okolnog terena ili trotoara.

Nova zgrada i ukoliko se gradi kao zamjena postojeće zgrade, postavlja se u skladu sa planiranim građevinskim linijama, odnosno uslovima izgradnje iz ovog plana.

Iz prethodnog stava se izuzima potpuno ukopani dio objekta namijenjen za garaže, koji može da obuhvati cijelu urbanističku parcelu, što omogućava da podzemno građenje može ići do regulacione linije. Samo u izuzetnim slučajevima može se podzemno graditi ispod javnih površina, samo ako se planom to predviđa uz prethodnu saglasnost nadležnih organa.

Postavljanje objekata u odnosu na susjedne parcele

- Ukoliko se novi objekat postavlja na granicu sa susjednom parcelom, sa te strane nije dozvoljeno predvidjeti otvore

- Za objekte za koje je planom predviđeno da se grade na ivici parcele nije potrebna saglasnost suseda.

- Građevinska bočna regulacija prema susjedu:

- o objekti mogu da se grade do ivice parcele samo uz saglasnost suseda ali u vidu kalkana bez otvora, osim ako nije ovim planom predviđeno da se gradi na ivici parcele;
- o mogu da se grade na udaljenju 75-100cm od susjeda, pod uslovom da se dobije saglasnost susjeda, uz mogućnost otvaranja malih otvora radi provjetravanja higijenskih prostorija;
- o mogu da se grade na udaljenju 100-200cm od susjeda (uz poželjnu saglasnost susjeda) uz mogućnost otvaranja otvora sa visokim parapetima;
- o udaljenje veće od 250cm omogućuje otvaranje otvora normalnih dimenzija i parapeta.

- Regulacija građenja prema „zadnjem“ dvorištu susjeda predviđena je u obliku dva odstojanja:

- o odstojanje do 200cm, za koje je neophodna saglasnost susjeda, pruža mogućnost otvaranja otvora sa visokim parapetima;
- o odstojanje do 400cm, za koje je potrebna saglasnost susjeda, pruža mogućnost otvaranja otvora sa standardnim parapetima.

BLOK 10

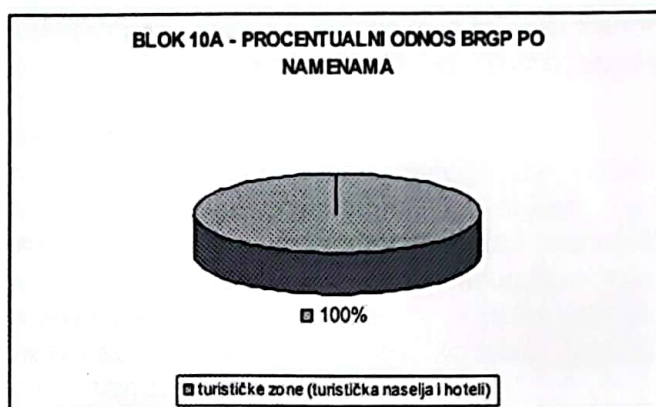
Urbanistički pokazatelji

Br. urbanističke parcele	Površina urbanističke parcele /m2/	Površina pod objektima /m2/	Slobodne (neizgrađene) površine /m2/	BRGP /m2/	Indeks zauzetosti	Indeks izgrađenosti
10.11	863.24	517.94	345.30	3884.58	0.60	4.50
10.12	7441.51	4464.91	2976.60	33486.75	0.60	4.50

Broj urbanističke parcele	BRGP (m2)	Korigovana korisna površina	Br. turista (kreveta) na korisnoj površini	Min. broj kparking mesta
10.12	33486.75	18367.13	306	184
10.11	3884.58	2130.65	36	21

BLOK 10	br. bloka	površina bloka	stanovanje srednjih gustina (SS)		stanovanje većih gustina (SV)		mešovite zone (stanovanje sa komercijalnim sadržajima) (SMN)		turističke zone (turistička naselja i hoteli)		centralne zone (administracija, poslovanje, kultura)		privatno zelenilo		javno-komunalno zelenilo		saobraćajne i komunalne površine	
			m ²	%	m ²	%	m ²	%	m ²	%	m ²	%	m ²	%	m ²	%	m ²	%
BRUTO površine	10A	9642.49	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3437.67	35.65	0.00	0.00	0.00	0.00	4867.07	50.47	1337.75	13.88
NETO površine		8304.74	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3437.67	41.39	0.00	0.00	0.00	0.00	4867.07	58.61	0.00	0.00
BRGP	10A	37371.33	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	37371.33	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

USLOVI ZA IZGRADNJU TURISTIČKIH KAPACITETA

Kao turistička namjena planom su definisani prostori za postojeće i planirane hotele i aparthotele kao površine za pretežno turističku namjenu različitih turističkih sadržaja. Urbanistički normativi i standardi za izgradnju turističkih kapaciteta propisani su "Pravilnikom o klasifikaciji, minimalnim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata" ("Sl. list RCG", br. 23/2005).

Objekti u namjeni turizmu mogu biti različitih oblika od slobodnostojećih objekata na parceli ili preko nizova, pa do sklopova otvorenih ili zatvorenih gradskih blokova.

Oblik i veličina gabarita turističkih objekata u grafičkim priložima je data kao simbol i može se prilagođavati potrebama investitora ukoliko se poštuju striktno zadate:

- građevinske linije, regulacione linije i indeksi;
- maksimalna površina pod objektom, odnosno objektima na parceli koja nije fiksna, može biti i manja;
- maksimalna bruto razvijena površina objekta, odnosno objekata na parceli;
- kao i svi ostali uslovi iz ovog plana i važeći zakonski propisi.

Urbanistička parcela

- površina urbanističke parcele iznosi minimalno 600 m²;
- širina urbanističke parcele, u svim njenim presjecima, je minimalno 15 m;
- najmanja dozvoljena izgrađena površina iznosi 200 m².

Horizontalna i vertikalna regulacija

- građevinska linija predstavlja krajnju granicu za izgradnju objekta. Građevinska linija prema regulacionoj liniji je obavezujuća i na nju se postavlja jedna fasada objekta;
- minimalno odstojanje objekta od bočnih granica parcele:
  - o slobodnostojeći objekti - 3,0 m;
  - o jednostrano uzidani objekti - 4,0 m prema slobodnom dijelu parcele;
- minimalno odstojanje objekta od zadnje granice parcele je 3m;
- izgradnja na ivici parcele (dvojni objekti i objekti u prekinutom nizu) je moguća isključivo uz pisanu saglasnost vlasnika susjedne parcele na čijoj granici je predviđena izgradnja, osim ako je to ovim planom predviđeno;
- maksimalna spratnost objekta - u skladu sa okolnim objektima. U suterenu ili podrumu smjestiti garaže;
- kota prizemlja je:
  - o na pretežno ravnom terenu: najviše do 1,20m iznad konačno nivelisanog i uređenog terena. Za objekte sa podrumskim ili suterenskim etažama, orijentaciona kota poda prizemlja može biti najviše 1.50m iznad konačno nivelisanog i uređenog terena;
  - o na terenu u većem nagibu: u nivou poda najniže korisne etaže i iznosi najviše 3,50m iznad kote konačno nivelisanog i uređenog terena najnižeg djela objekta.

Izgradnja na parceli

- Objekti, po potrebi mogu imati podrumске ili suterenske prostorije. Površine suterenskih i podrumskih prostorija ne uračunavaju se u ukupnu. Podrum i suteran mogu da se koriste kao koristan prostor za turizam, komercijalu i poslovanje.
- Krovovi mogu biti ravni i preporučuje se njihovo pretvaranje u krovne bašte za okupljanje turista.
- Takođe je poželjno da se krovovi garažnih prostora ozelene i namijene turistima za dodatne zabavno-rekreativne sadržaje.
- Najveći dopušteni indeks zauzetosti podzemne etaže iznosi 1.0 (100%).

Prilikom izrade tehničke dokumentacije poštovati :

- Pravilnik o načinu obračuna površine i zapremine objekta ("Službeni list Crne Gore" br.60/18),
- Pravilnik o načinu izrade, razmjeri i bližoj sadržini tehničke dokumentacije (Službeni list Crne Gore, br. 44/18, 43/19),
- Pravilnik o vrstama, minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata („Službeni list Crne Gore“, br. 36/18).

Objekat projektovati u duhu sa tehničkim propisima, normativima i standardima za projektovanje ove vrste objekata.

3.	<p>PREPORUKE ZA SMANJENJE UTICAJA I ZAŠTITU OD ZEMLJOTRESA, KAO I DRUGE USLOVE ZA ZAŠTITU OD ELEMENTARNIH NEPOGODA I TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIH I DRUGIH NESREĆA</p>
	<p>Urbanističko-tehnički uslovi za stabilnost terena i objekata i prihvatljiv nivo seizmičkog rizika</p> <p>Obezbjedenje prihvatljivog nivoa seizmičkog rizika generalno ima dva osnovna zahtjeva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • da prilikom zemljotresa bude što manje gubitaka ljudskih života, što manje povrijeđenih i da bude što manje materijalnih i drugih šteta, • da troškovi sanacije štete nastale usljed zemljotresa ne budu veći od troškova projektovanja, izgradnje i finansijskih ulaganja kojima su se mogla spriječiti oštećenja ili rušenje, kao i njima izazvane povrede i gubici ljudskih života, prilagođavanjem izgradnje novih i rekonstrukcije postojećih objekata nivou očekivanog seizmičkog hazarda kroz punu primjenu svih urbanističkih, arhitektonskih, konstruktivnih i graditeljskih mjera u cilju smanjenja seizmičke povredljivosti objekata. Urbanističkim rješenjem definisani su indeks zauzetosti parcele, odnosno prostora, planirana spratnost objekata i udaljenosti od susjednih objekata i javnih površina, čime se obezbjeđuju rastojanja u slučaju razaranja objekata i prostor za intervencije pri raščišćavanju ruševina. <p>Jedan broj planiranih objekata radi obezbjeđenja potrebnog broja mjesta za parkiranje vozila imaće garaže u jednom ili više nivoa pod zemljom, što je uglavnom povoljno sa aspekta smanjenja seizmičkog hazarda.</p> <p>Da bi se obezbijedili stabilnost objekata i prihvatljiv nivo seizmičkog rizika obavezno:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. izvršiti detaljna geološka istraživanja tla i izraditi elaborat o rezultatima geoloških istraživanja shodno članovima 6. do 12. Zakona o geološkim istraživanjima ("Službeni list RCG", 28/93, 27/94, 42/94, 26/07). 2. za svaki planirani objekat visokogradnje i niskogradnje u Glavnom projektu shodno Članu 5. stav 6. Pravilnika o sadržini i načinu kontrole glavnih projekata ("Službeni list RCG", 54/01) proračunom stabilnosti i sigurnosti objekta dokazati da je objekat fundiran na odgovarajući način, dokazati stabilnost i sigurnost objekta uključujući i seizmičku stabilnost, te da objekat neće ugroziti susjedne objekte, saobraćajnice i instalacije, 4. vršiti osmatranje tla i objekata prema odredbama Pravilnika o sadržini i načinu osmatranja tla i objekata u toku građenja i upotrebe ("Službeni list RCG", br. 54/01), 5. aseizmičko projektovanje i građenje objekata obezbijediti kroz obaveznu kontrolu usklađenosti projekata sa urbanističkim planom, stručnu kontrolu projekata i nadzor pri izgradnji, od strane stručnih i ovlašćenih lica i nadležnih organa, uz striktno poštovanje važećih zakona, pravilnika, normativa, tehničkih normi, standarda i normi kvaliteta, 6. ukloniti nasip (zemljani materijal pomiješan sa građevinskim šutom), koji se na znatnom dijelu prostora nalazi u površinskom sloju, jer ne predstavlja sredinu pogodnu za fundiranje objekata, a nije pogodan ni kao podloga za saobraćajnice, i zamijeniti ga drugim materijalom, 7. temelje projektovati i izgraditi na jedinstvenoj koti, bez kaskada, 8. projektovati i izgraditi temelje koji obezbjeđuju dovoljnu krutost sistema (temeljne ploče ili trake) i koji premošćuju sve nejednakosti u slijeganju,

9. objekte na terenu u nagibu projektovati i izgraditi kao sanacione konstrukcije, sposobne da prihvate dio litostatičkih pritisaka sa padine i da obezbijede uzajamnu stabilnost objekta i padine,
10. zidove ukopanih dijelova projektovati i izgraditi tako da prihvate litološke pritiske sa padine i obezbijede uzajamnu stabilnost objekta i padine,
11. poslije iskopa za temelje izvršiti zbijanje podtla,
12. sve potporne konstrukcije projektovati i izgraditi uz primjenu adekvatne drenaže,
13. sve ukopane dijelove objekata projektovati i izgraditi sa propisnom hidrotehničkom zaštitom od uticaja procjernih gravitacionih voda,
14. bezbjedno izvoditi radove na izgradnji objekata i gdje je to potrebno adekvatnim mjerama osigurati budući iskop, padinu, postojeće objekte, susjedne objekte, trotoar, postojeće instalacije izradom projekta zaštite iskopa i susjednih objekata, linijske zasjeka i iskope, paralelne sa pružanjem padine, projektovati i izgraditi uz obavezno podgrađivanje u što kraćim dionicama (4 do 5 m),
15. u deluvijalnim, deluvijalno-proluvijalnim i aluvijalnim sedimentima iskope dublje od 2,0 m zaštititi od zarušavanja, dotoka podzemne ili površinske vode ili mogućih vodozasićenja,
16. kada je potrebno podbetoniranje susjednih objekata, izvoditi ga u kampadama na širini od 1,5m,
17. vodovodnu i kanalizacionu mreža projektovati i izgraditi izvan zone temeljenja, a veze unutrašnje mreže vodovoda, kanalizacije sa spoljašnjom mrežom izvesti kao fleksibilne, kako bi se omogućilo prihvatanje eventualne pojave neravnomjernog slijeganja,
18. vodove mreža kanalizacije i vodovoda koji su neposredno uz objekte, projektovati i izgraditi preko vodonepropusnih podloga (tehničkih kanala),
19. fekalne i druge otpadne vode evakuisati u naseljsku fekalnu kanalizaciju ili u nepropusne septičkih jama, a nikako nije dozvoljena primjena propusnih septičkih jama ili slobodno oticanje ovih voda u teren,
20. kontrolisano odvođenje svih površinskih voda (sa krovnih površina, sa trotoara oko objekata i sa ostalih dijelova parcele, u kišnu kanalizaciju ili na javnu saobraćajnu površinu, kako bi se spriječilo da voda dođe do temelja ili u podtlo, raskvasi ga i izazove eventualna nagla slijeganja objekta.

Tehničkom dokumentacijom predvidjeti **mjere zaštite od požara** shodno propisima za ovu vrstu objekata. U cilju zaštite od elementarnih nepogoda postupiti u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju („Službeni list CG“, br.13/07, 05/08, 86/09 i 32/11 i 54/16) i Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda („Službeni list RCG“, br.8/93) i Zakonu o zapaljivim tečnostima i gasovima („Službeni list CG“, br.26/10 i 48/15).

Shodno članu 7 Zakona o zaštiti na radu ("Službeni list RCG", br. 79/04, 26/10, 73/10, 40/11), pri izradi tehničke dokumentacije predvidjeti propisane mjere zaštite na radu u skladu sa tehnološkim projektnim zadatkom.

Shodno članu 9 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu („Službeni list CG“, br.34/14), pri izradi tehničke dokumentacije projektant koji u skladu sa propisima o uređenju prostora i izgradnji objekata izrađuje tehničku dokumentaciju za izgradnju, rekonstrukciju ili adaptaciju objekta, namijenjene za radne i pomoćne prostorije i

	<p>objekte gdje se tehnološki proces obavlja na otvorenom prostoru, dužan je da predvidjeti propisane mjere zaštite na radu u skladu sa tehnološkim projektnim zadatkom.</p> <p>Proračune raditi na IX stepen seizmičkog inteziteta po MCS skali. Objekat mora biti izgrađen prema važećim propisima za građenje u seizmičkim područjima. Za potrebe proračuna koristiti podatke Zavoda za hidrometeorologiju o klimatskim i hidrometeorološkim karakteristikama u zoni predmetne lokacije.</p> <p>Pri izgradnji, rekonstrukciji ili rušenju objekta potrebno je izraditi Elaborat o uređenju gradilišta u skladu sa aktom nadležnog ministarstva shodno članu 10 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu.</p>
4.	USLOVI I MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE
	<p>Uređenje i zaštita prostora i životne sredine sa aspekta realizacije planiranih namena, mora biti zasnovano na poštovanju propisanih pravila uređenja i građenja u postupku implementacije Plana i obaveznom postupku procene uticaja za objekte, delatnosti i radove koji mogu uticati na stanje životne sredine.</p> <p>Zaštita prostora i životne sredine na području Detaljnog urbanističkog plana Budve, sa aspekta planiranih namena zasnovana je na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - principu održivog razvoja, izboru i usvajanju matrice prostornog razvoja, saglasno integralnom kapacitetu, racionalnom korišćenju zemljišta i karakteristikama ekološki osetljivog i povredivog morskog dobra; - principu integralnog vrednovanja prostora sa svih aspekata; - principu preventive i sprečavanja potencijalnih konflikata u zahvatu Plana i neposrednog okruženja (vrednovanje i afirmacija kompatibilnih susednih namena); - principu javnosti na svim nivoima (do konkretizacije bloka i pojedinačnih Projekata uz obaveznu procenu uticaja na životnu sredinu). <p>Zaštita voda</p> <p>Zaštita voda od zagađivanja predstavlja prioritetni zadatak. Sprovodiće se primjenom mjera zabrane i obaveznih mjera:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevencije, sprečavanja i otklanjanja potencijalnih štetnih uticaja i mogućih rizika od zagađivanja u postupku implementacije Detaljnog urbanističkog plana Budve pri realizaciji planiranih namjena (blokova i pojedinačnih objekata); - otklanjanja postojećih uzroka zagađivanja; - mjera kontrole kvaliteta i integralnog monitoringa stanja; - obavezan je postupak procjene uticaja na životnu sredinu pri realizaciji svih objekata koji generišu otpadne vode prema Zakonu o proceni uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG” br. 80/05). <p>Obavezne mjere zaštite voda</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pri realizaciji planiranih namjena (blokova i pojedinačnih objekata) obavezne su mjere zabrane i sprečavanja uticanja i prosipanja bilo kakvih otpadnih voda na lokacijama i u recipijent;

-u postupku prethodnih radova za realizaciju planiranih namjena, zabranjeno je deponovanje otpada svih kategorija na morskoj obali, kupalištu i ostalim prostorima morskog dobra;

-obavezan je predtretman potencijalno zauljenih atmosferskih voda sa parkirališta, platoa i ostalih površina gdje postoji rizik takve pojave, preko taložnika - separatora masti i ulja;

-obavezan je tretman svih otpadnih voda;

-do uspostavljanja sistema upravljanja otpadnim vodama, obavezan je tretman otpadnih voda iz planiranih i postojećih objekata;

-svi planirani objekti moraju obezbediti uređaj za tretman otpadnih voda (preporuka je biološki tretman);

-postojeći objekti, u postupku rekonstrukcije, dogradnje, nadgradnje, prenamjene, ili bilo kakve intervencije u prosotoru u obavezi su da izgrade uređaj za tretman otpadnih voda;

-zahtjevani kvalitet i sanitarno-tehnički uslovi za ispuštanje otpadnih voda u javnu kanalizaciju i prirodni recipijent propisani su Pravilnikom o kvalitetu otpadnih voda i načinu njihovog ispuštanja u javnu kanalizaciju i prirodni recipijent („Sl. list RCG“, br. 10/97, 21/97).

Zaštita vazduha

Zaštita vazduha na prosotru Detaljnog urbanističkog plana Budve sprovodiće se kao integralni dio strategije, uslova i mreže monitorniga i kontrole kvaliteta vazduha na nacionalnom nivou.

Planirane su mjere prevencije, sprečavanja i otklanjanja potencijalnih izvora zagađivanja, mjere zaštite i kontrole kvaliteta vazduha:

-obavezan je izbor ekološki najprihvatljivijih energenata;

-obavezan je Plan kontrole kvaliteta vazduha, utvrđivanje mreže monitoringa;

-preporuka je uvođenje posebnih saobraćajnih režima u blokovima i zonama sa osetljivim i povredivim sadržajima i blokovima i zonama sa izraženim saobraćajnim opterećenjem, u cilju smanjenja, sprečavanja i minimiziranja zagađivanja specifičnim polutantima atmosfere na životnu sredinu i zdravlje korisnika prostora;

-za sve objekte potencijalne izvore zagađivanja vazduha obavezan je postupak procene uticaja prema Zakonu o proceni uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG“ br. 80/05).

Zaštita zemljišta

Zaštita zemljišta kao teško obnovljivog prirodnog resursa, sprovodiće se mjerama zabrane, ograničenja i zaštite od nenamjenskog korišćenja, zagađivanja i degradacije:

-izgradnja je dozvoljena isključivo prema Planom propisanim pravilima građenja i uređenja;

-zabranjeno je deponovanje i odlaganje bilo kakvog otpada i otpadnih materijala van utvrđenih lokacija;

-obavezna je zaštita zemljišta od erozionih procesa zabranom otvaranja vegetacijskog sklopa;

-za objekte, potencijalne izvore zagađivanja ili ugrožavanja zemljišta (u fazi pripreme terena, realizacije i u toku redovnog rada) obavezna je procena uticaja

na životnu sredinu prema Zakonu o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG” br. 80/05) sa Planom mjera za zaštitu zemljišta od zagađivanja, mjera prevencije, monitoringa stanja i kvaliteta zemljišta.

Zaštita od buke

Zaštita od pojave prekomjerne buke planirana je valorizovanjem blokova.

Biološke i tehničke mjere zaštite sprovodiće se, prije svega u zoni magistralnog puta:

- planirano je formiranje pejzažno oblikovanog i uređenog linearnog zaštitnog zelenila, uz izbor visokodekorativnih vrsta;
- obavezno je ozelenjavanje parking prostora (prostora za mirujući saobraćaj);
- preporuka je donošenje Plana posebnog režima saobraćaja u zonama sa mogućim ili očekivanim povećanjem intenziteta buke;
- obavezna je rekonstrukcija i izgradnja saobraćajnica sa odgovarajućim zatorom za očekivano saobraćajno opterećenje;
- obavezna je procjena uticaja na životnu sredinu za objekte - potencijalne izvore buke saglasno odredbama Zakona o proceni uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG” br. 80/05).

USLOVI ZA ODNOŠENJE ČVRSTOG KOMUNALNOG OTPADA

Čvrsti komunalni otpad sa prostora DUP-a Budva-Centar prikupljati u kontejnerima i kantama (korpama).

Mjesta (niše) za postavljanje kontejnera za smeće predvidjeti:

- na parcelama stambenih objekata čija BRGP je veća od 500 m²,
  - na parcelama objekata mješovite namjene (SMN)
  - na parcelama namijenjenim za urbano zelenilo,
  - na pješačkim i kolsko pješačkim površinama, uz uslov da ne ugrožavaju bezbjedno odvijanje kolskog i pješačkog saobraćaja,
  - na parcelama objekata turističke namjene,
- Nije dozvoljeno postavljanje kontejnera na površinama namijenjenim za parkiranje vozila.

Mjesta (niše) za postavljanje kontejnera za smeće kao i njihov potreban broj predvidjeti u saradnji sa nadležnim komunalnim preduzećem, a imajući u vidu produkciju čvrstog komunalnog otpada. Pri tome voditi računa o porastu broja korisnika prostora tokom ljetnjih mjeseci, pa stoga broj kontejnera i periodiku njihovog pražnjenja prilagoditi količini smeća.

Poštujući prethodne uslove mjesta (niše) za postavljanje kontejnera za smeće trebaju biti što bliže javnim saobraćajnicama uz minimalnu denivelaciju (bez ivičnjaka) u odnosu na saobraćajnicu, sa padom od 5 % prema saobraćajnici.

Mjesta za postavljanje kontejnera za smeće moguće je sa tri strane vizuelno izolovati zelenilom ili zidanim ogradama čija visina ne može biti veća od 1,50 m.

Korpe (kante) za smeće postaviti u dovoljnom broju na trotoarima duž svih saobraćajnica i drugih površina javnog korišćenja, a naročito na mjestima sa većom koncentracijom korisnika.

Uvesti sistem reciklaže, postavljanjem posuda za primarnu selekciju otpada na određenim lokacijama na području plana.

	<p>Tehničkom dokumentacijom predvidjeti uslove i mjere za zaštitu životne sredine u skladu sa odredbama Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG“, br.75/18) i Zakonom za zaštitu prirode („Službeni list CG“, br.54/16 i 18/19) na osnovu urađene procjene uticaja na životnu sredinu).</p> <p>Akt Agencije za zaštitu životne sredine, broj 03-D-3477/2 od 29.11.2022. godine.</p>
--	--

5. USLOVI ZA PEJZAŽNO OBLIKOVANJE

Shodno grafičkom prilogu br. 10 – *Hortikulturno rješenje*, na urbanističkoj parceli UP 10.11, blok 10a, planirano je zelenilo za turizam (hoteli).

br. bloka	P bloka m ²	privatno zelenilo		javno komunalno zelenilo		ukupna površina zelenila	
		m ²	%	m ²	%	m ²	%
10	21622.80	0.00	0.00	12300.60	56.89	12300.60	56.89

Uvećanje fonda zelenila u javnim prostorima može se ostvariti na različite načine:

- Ozelenjavanjem površina, uređivanjem novih parkova i ozelenjenih javnih prostora u pojedinim područjima kojima postoji jasno izražen deficit i u kojima bi ovi prostori mogli postati kohezivni element lokalne zajednice, tj. mesto okupljanja. To je bitno i kada je reč o četvrtima pretežno individualnog stanovanja.
- Nove zelene površine mogu se ostvariti i adekvatnim izborom podloge za parking površine.
- Uvođenje novih drvoreda u svim ulicama u kojima je to moguće ostvariti u skladu sa dimenzijama ulice (izbor jednostrani ili dvostruki drvored) i njenom orijentacijom (drvored ne postavljati na severnoj strani u blizini objekta).
- Uvođenje novih drvoreda u svim ulicama u kojima je to moguće ostvariti u skladu sa dimenzijama ulice (izbor jednostrani ili dvostruki drvored) i njenom orijentacijom (drvored ne postavljati na severnoj strani u blizini objekta).
- Realizacija zaštitnog i izolacionog zelenila.

6. USLOVI I MJERE ZAŠTITE NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA I NJIHOVE ZAŠTIĆENE OKOLINE

Neophodno je obezbijediti prilaze svim javnim objektima i površinama u nivou, bez upotrebe stepenika. Visinske razlike između trotoara i kolovoza, i drugih denivelisanih dijelova parcele i planiranog objekta savladavati izgradnjom rampi poželjnog nagiba do 5%, maksimum do 8,5%, a čija najmanja dozvoljena neto širina ne smije biti manja od 1,30 m, čime se omogućuje nesmetano kretanje invalidskim kolicima.

Tehničkom dokumentacijom obezbijediti prilaz i upotrebu objekta/objekata licima smanjene pokretljivosti u skladu sa članom 71 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i Pravilnikom o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata

	za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom („Službeni list CG“, broj 48/13 i 44/15).
7.	USLOVI ZA LICA SMANJENE POKRETLJIVOSTI I LICA SA INVALIDITETOM
	Neophodno je obezbijediti prilaze svim javnim objektima i površinama u nivou, bez upotrebe stepenika. Visinske razlike između trotoara i kolovoza, i drugih denivelisanih dijelova parcele i planiranog objekta savladavati izgradnjom rampi poželjnog nagiba do 5%, maksimum do 8,5%, a čija najmanja dozvoljena neto širina ne smije biti manja od 1,30 m, čime se omogućuje nesmetano kretanje invalidskim kolicima. Tehničkom dokumentacijom obezbijediti prilaz i upotrebu objekta/objekata licima smanjene pokretljivosti u skladu sa članom 71 Zakona o planiranju i izgradnji objekata i Pravilnikom o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanja lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom („Službeni list Crne Gore“ br. 48/13 i 44/15).
8.	USLOVI ZA POSTAVLJANJE I GRADNJU POMOĆNIH OBJEKATA
	/
9.	USLOVI ZA OBJEKTE KOJI MOGU UTICATI NA BEZBJEDNOST VAZDUŠNOG SAOBRAĆAJA
	/
10	USLOVI ZA OBJEKTE KOJI MOGU UTICATI NA PROMJENE U VODNOM REŽIMU
	Prilikom izrade tehničke dokumentacije poštovati Zakon o vodama („Službeni list RCG“, br. 27/07 i „Službeni list Crne Gore“, br. 73/10, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16.).
11	MOGUĆNOST FAZNOG GRAĐENJA OBJEKTA
	Dozvoljena je fazna izgradnja, tako da konačno izgrađeni objekat ne prelazi maksimalne propisane površine pod objektom i spratnost, a ove vrijednosti mogu biti i manje.
12	USLOVI ZA PRIKLJUČENJE NA INFRASTRUKTURU
12.1.	Uslovi priključenja na elektroenergetsku infrastrukturu
	Prema grafičkom prilogu br. 14 – <i>Infrastruktura rješenja, elektroenergetska mreža i postrojenja</i> i prema uslovima nadležnog organa.

Potrebno jednovremeno opterećenje za stambene objekte kao i podaci o potrebnom specifičnom opterećenju za pojedine vrste objekata dati su u tabeli br.2:

TABELA br. 2

objekti ugostiteljstva	100-150 W/m ² neto površine
objekti poslovanja	80-120 W/m ² neto površine
škole i dečje ustanove	60-80 W/m ² neto površine
ostale namene	30-120 W/m ² neto površine

Prilikom izrade tehničke dokumentacije potrebno je poštovati sljedeće preporuke EPCG:

- Tehnička preporuka za priključke potrošača na niskonaponsku mrežu TP-2 (II dopunjeno izdanje)
- Tehnička preporuka – Tipizacija mjernih mjesta
- Uputstvo i tehnički uslovi za izbor i ugradnju ograničavača strujnog opterećenja
- Tehnička preporuka TP-1b - Distributivna transformatorska stanica DTS – EPCG 10/0.4 kV

12.2. Uslovi priključenja na vodovodnu i kanalizacionu infrastrukturu

Prema grafičkom prilogu br.13 – *Infrastrukturna rješenja, vodovodna i kanalizaciona mreža i postrojenja* i prema uslovima nadležnog organa.

Akt DOO “Vodovod i kanalizacija”, broj 01-8185/2 od 01.12.2022. godine.

12.3. Uslovi priključenja na saobraćajnu infrastrukturu

Prema grafičkom prilogu br. 12 - *Plan saobraćaja sa analitičko-geodetskim elementima* i prema uslovima nadležnog organa.

Akt Sekretarijata za komunalno-stambene poslove – Opština Budva, broj 07-354/22-2057/2 od 30.11.2022. godine.

12.4. Ostali infrastrukturni uslovi

Telekomunikaciona mreža

Prilikom izrade tehničke dokumentacije elektronske komunikac. Infrastrukt.poštovati:

- Zakon o elektronskim komunikacijama (“SI list CG”, br.40/13)
- Pravilnik o širini zaštitnih zona i vrsti radio koridora u kojima nije dopušteno planiranje i gradnja drugih objekata (“SI list CG”, br.33/14)
- Pravilnik o tehničkim i drugim uslovima za priključenje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezivanje opreme i objekata (“SI list CG”, br.41/15)
- Pravilnik o uslovima za planiranje, izgradnju, održavanje i korišćenje pojedinih vrsta elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme (“SI list CG”, br.59/15)
- Pravilnik o zajedničkom korišćenju elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme (“SI list CG”, br.52/14)

Takođe koristiti sledeće:

- sajt na kome se nalaze relevantni propisi u skladu sa kojim se obavlja izrada tehničke dokumentacije [http:// www.ekip.me/regulativa/](http://www.ekip.me/regulativa/);

	<p>- sajt na kome Agencija objavljuje podatke o postojećem stanju elektronske komunikacione infrastrukture http://ekinfrastuktura.ekip.me/ekip.me kao i adresu web portala http://ekinfrastuktura.ekip.me/ekip/login.jsp preko koga sve zainteresovane strane od Agencije za telekomunikacije i poštansku djelatnost mogu da zatraže otvaranje korisničkog naloga, kako bi pristupili georeferenciranoj bazi podataka elektronske komunikacione infrastrukture.</p>	
13	<p>POTREBA IZRADE GEODETSKIH, GEOLOŠKIH (GEOTEHNIČKIH, INŽENJERSKO-GEOLOŠKIH, HIDROGEOLOŠKIH, GEOMEHANIČKIH I SEIZMIČKIH) PODLOGA, KAO I VRŠENJA GEOTEHNIČKIH ISTRAŽNIH RADOVA I DRUGIH ISPITIVANJA</p>	
	<p>Prije izrade tehničke dokumentacije shodno članu 7. Zakona o geološkim istraživanjima ("Sl.list RCG", br.28/93, 27/94, 42/94, 26/07, 28/11) izraditi Projekat geoloških istraživanja tla za predmetnu lokaciju i Elaborat o rezultatima izvršenih geoloških istraživanja.</p>	
14	<p>POTREBA IZRADE URBANISTIČKOG PROJEKTA</p>	
	<p>/</p>	
15	<p>ZA ZGRADE URBANISTIČKO-TEHNIČKI USLOVI SADRŽE I URBANISTIČKE PARAMETRE</p>	
	Oznaka urbanističke parcele	UP 10.11, zona 10A
	Površina urbanističke parcele	863.24 m ²
	Površina pod objektima	517.94 m ²
	Slobodne (neizgrađene) površine	345.30 m ²
	BRGP	3 884.58 m ²
	Maksimalni indeks zauzetosti	0.60
	Maksimalni indeks izgrađenosti	4.50
	Maksimalna spratnost objekata	P+8
	<p>Parametri za parkiranje odnosno garažiranje vozila</p>	
	<p>Potreban broj parking mjesta (PM) obezbijediti u okviru sopstvene parcele, na otvorenim parkinzimaili kao garažna mjesta (GM) u podzemnim etažama, prema normativu (a u izuzetnim slučajevima i u okviru suterena ili viših etaža :</p>	

**KAPACITETI PARKING MESTA
KOMERCIJALNO-USLUŽNE DELATNOSTI**

NAMENA	1 PARKING MESTO
trgovina	50m ² prodajnog prostora
administrativno-poslovni objekti	80m ² neto etažne površine
ugostiteljski objekti	2 postavljena stola sa 4 stolice
hoteli	2 apartmana 6 soba

JAVNE SLUŽBE

NAMENA	1 PARKING MESTO
uprava i administracija	80m ² neto etažne površine
decije ustanove i škole	125m ² bruto površine
bioskopi, dvorane	20 stolica
bolnice	6 bolesničkih postelja
sportske dvorane, stadioni, sportski tereni	15 gledalaca

STANOVANJE

NAMENA	1 PARKING MESTO
stambeni objekti	80m ² neto etažne površine

Prema poglavlju iz plana *UTU za izgradnju objekata mješovite namjene*, parametri za parkiranje su sljedeći:

Namjena	Potreban broj PM, odnosno GM
STAN	1,1 PM/stanu
APARTMANI	1,1PM/apartmanu
HOTELI U GRADU	1 PM/2 ležaja
ADMINISTRATIVNO - POSLOVNE DJELATNOSTI	1 PM/75 m ² bruto površine
UGOSTITELJSKI SADRŽAJI	1 PM/4 stolice
TRGOVINSKI SADRŽAJI	1 PM/75 m ² bruto površine

Smjernice za oblikovanje i materijalizaciju

Arhitekturom objekata treba težiti stvaranju savremenog arhitektonskog i likovnog izraza karakterističnog za urbani gradski prostor mediteranskog karaktera. Oblikovanje planiranih objekata mora biti usklađeno sa kontekstom u kome objekat nastaje, predviđenom namenom i osnovnim principima razvoja grada u pravcu visokog turizma. Neka od polazišta koja se u procesu izgradnje neizostavno moraju primeniti svakako jesu i:

- ambijentalno uklapanje u urbani kontekst (posebno karakteristično za stambene objekte)
- poštovanje i zaštita postojeći likovnih i urbanih vrednosti mikroambijenata
- prepoznavanje važnosti uloge objekta u gradskom tkivu u zavisnosti od namjene i pozicije
- racionalno planiranje izgrađenih prostora kroz odnos izgrađeno-neizgrađeno
- odnos prema prirodnom okruženju izražen kroz afirmaciju otvorenih i zelenih prostora oko objekata
- poštovanje izvornog arhitektonskog stila u slučajevima izvođenja naknadnih radova na objektima, a ukoliko se o objektima izrazitih arhitektonskih vrednosti
- korišćenje arhitektonski atraktivnih i upečatljivih formi i oblika za objekte koji svojom pozicijom i namjenom predstavljaju potencijalno nove simbole u gradskom okruženju
- korišćenje kvalitetnih i trajnih materijala

- korišćenje prirodnih lokalnih materijala

Elementi oblikovanja i materijalizacija

Bogata građevinska tradicija izražena kroz odnos prema prirodnom i stvorenom okruženju, lokalnom klimatu, način organizacije prostora, materijalizaciju objekata i otvorenih prostora, daje kvalitetan osnov za dalje planiranje i građenje. Jedna od presudnih karakteristika prostora jesu svakako njegove lokalne klimatske karakteristike, koje unapred definišu određene zahteve koji se stavljaju pred objekte u cilju ostvarivanja maksimalnog komfora (izbor tipa i elemenata konstrukcije, tehnologije građenja, izbor materijala, zaštite objekata od pregrevanja u letnjem periodu...).

Ukoliko bi se morao izabrati jedan od karakterističnih elemenata oblikovanja objekata u ovom kontekstu, onda bi izbor svakako pao na elemente krova. Kosi dvovodni krovovi nagiba 18-23 stepena su gotovo najzastupljeniji element oblikovanja na primorskim kućama ovog kraja. Upravo se iz tih razloga moraju prepoznati kao sinonimi mediteranskog stila, i nosioci identiteta Budve. Njihova primjena na novim objektima se iz tih razloga može smatrati opravdanom, ako ne i obaveznom, ukoliko se želi sačuvati tradicionalni karakter.

U cilju očuvanja identiteta mediteranskog ambijenta, poželjna je primjena prirodnih, lokalnih građevinskih materijala. Sugerise se primjena građevinskog kamena za oblaganje fasada, zidanje prizemnih djelova objekata, podzida, stepeništa, izvođenje elemenata plastike objekata i elemenata mobilijara. Široka primjena kamena očekuje se i prilikom uređenja slobodnih površina na parceli. Prilikom materijalizacije objekata izbjegavati materijale kao što su termoizolacione fasade, INOX limovi, vještački materijali i proizvodi na bazi plastike, kao i ostale materijale čija primena nije karakteristična za primorske uslove. Gradacija izbora materijala svakako treba da bude u saglasnosti sa planiranim namjenama objekata, njihovim položajem u gradskoj strukturi i očekivanom ulogom u ukupnom razvoju turističke ponude. Distinkcija po namjeni svakako je neophodna budući da pozicija i namjena objekata u velikoj mjeri određuju izbor elemenata oblikovanja i izbor materijalizacije.

Objekti u samom centru grada namijenjeni razvijanju usluga, trgovine i poslovanja predstavljaju jedan od ključnih faktora u formiranju vizuelnog identiteta i karaktera gradske cjeline. Oblikovanje ovih objekata treba da odaje jasan, odmjeren, ekskluzivan karakter gradskog centra. Primijenjeni materijali moraju biti kvalitetni, trajni i vizuelno nenametljivi. Sama pozicija pojedinih objekata u gradskom centru neminovno sa sobom nosi i nameće ulogu repera prostora, kao dodatne odgovornosti koja se stavlja pred planirani objekat i koja usmjerava i određuje kriterijume oblikovanja. U tom kontekstu se nameće mogućnost planiranja i pozicioniranja novih gradskih simbola - objekata koji će planiranom visinom i oblikovanjem postati novi reperi u gradskom okruženju.

Ugostiteljski objekti u koje ulaze objekti namenjeni ekskluzivnim ugostiteljskim sadržajima, kao i hotelski kompleksi, predstavljaju kategoriju kod koje je pojam oblikovanja od presudnog značaja. Osnovni karakter ovih objekata, prepoznatljivost identiteta i sugestivni uticaj na korisnike upravo su u direktnoj vezi

	<p>sa primijenjenim elementima oblikovanja i materijalizacije. Gotovo da se može reći da ukupni komercijalni uspjeh i status ovakvih objekata zavisi od primijenjenog arhitektonskog jezika. Ovo i jeste razlog za dopuštanje njihove ekstravagancije, slobodnije organizacije i oblikovanja, koji se ponekad nalaze u provokativnom odnosu sa okruženjem.</p>
	<p>Smjernice za povećanje energetske efikasnosti i korišćenje obnovljivih izvora energije</p> <p>Budući da broj sunčanih dana u Crnoj Gori, pa i na prostoru Budve, ima veću vrijednost nego u većini evropskih zemalja, čini se da je solarni potencijal slabo iskorišćen. Solarna električna energija je jedna od najskupljih obnovljivih vrsta energije. Njena cijena se znatno smanjila poslednjih godina sa pojavom novih tehnologija, ali reklo bi se da i dalje nije zgodna za stvaranje električne energije zbog visoke cijene prijemnika sunčevog zračenja i prateće opreme.</p> <p>Međutim, u uslovima posmatranog područja, ona je pogodna samo za stvaranje toplotne energije, gde je vrlo isplativa. Zato su solarni kolektori postali donekle popularni u domaćinstvima za grejanje tople vode.</p> <p>Umesto da takozvanu sanitetsku vodu, koja služi za tuširanje i pranje, greju električni grejači, to može da čini sistem baziran na sakupljanju energije Sunca i potpuno nezavistan od struje iz električne mreže.</p> <p>Najmanji kolektori imaju površinu od dva kvadratna metra i dovoljni su za zagrevanje vode u jednom domaćinstvu. Ovakvi sistemi su naročito isplativi za turističke objekte u kojima se greje mnogo vode.</p> <p>Energija Sunca se veoma efikasno može iskoristiti za proizvodnju toplote neophodne za grijanje prostora i zagrijavanje vode. Od ukupne energije koja se troši na ove namjene otpada čak 75-80%. U uslovima rastuće nesigurnosti u snabdijevanju energijom iz klasičnih izvora i njihovim stalnim poskupljenjem, solarni sistemi već sada predstavljaju pravo i ekonomično rješenje.</p> <p>Toplotna energija se može proizvoditi pomoću solarnih kolektora i toplotnih pumpi. Solarni sistemi mogu u potpunosti preko cele godine obezbediti potrebe za toplom vodom i u znatnoj meri za grejanjem. Ako se radi o niskoenergetskom objektu, odnosno pasivnoj solarnoj kući koja je termički dobro izolovana i u kojoj je instalirano podno ili zidno grejanje (potrebna temperatura vode do 35°C), u tom slučaju solarni kolektori mogu u potpunosti obezbediti toplotu neophodnu za grejanje prostora i vode. Solarni kolektori koriste energiju Sunca, a toplotne pumpe energiju iz zemlje, vode i vazduha.</p> <p>Solarno grejanje je proces zagrijavanja prostora, vode ili vazduha pomoću konvertovane sunčeve energije. Sunčeva energija zračenja se pretvara u toplotnu energiju uz pomoć toplotnih prijemnika sunčeve energije koji se obično zovu solarni kolektori. Energija može biti korišćena za grejanje prostora za boravak ljudi, tople vode za bazene ili vazduha za staklene bašte. Bilo koja površina izložena sunčevom zračenju može biti prijemnik toplote.</p> <p>Nekoliko jednostavnih pravila određuju oblik, vrstu i izgled solarnih prijemnika. Tamne površine više upijaju zračenja nego svetle, ukoliko je površina normalna na pravac zračenja dovoljna je manja površina prijemnika, ukoliko je prijemnik od metala tada se lakše prenosi toplota na radni fluid a izolacija prijemne ploče od okolnog prostora povećava efikasnost pretvaranja toplote. Postoji više vrsta solarnih kolektora:</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ravni solarni kolektori: mogu se dobiti temperature fluida do 100 °C, jednostavne su konstrukcije, jeftinije i veoma su često u upotrebi; • solarni kolektori sa vakuumiranim cevima: sastavljeni su od niza staklenih cevi iz kojih je izvučen vazduh i čijom osom prolazi taman metalni prijemnik kroz koga protiče radni fluid. <p>Za solarno grejanje u domaćinstvima se najčešće koriste ravni solarni sistemi mada je, zbog jeftinih kolektora, popularan i tip sa vakuumiranim cevima. Sastavni deo instalacije za solarno grejanje su redovno rezervoari a često i izmenjivači toplote. Ovako dobijena voda se koristi obično za sanitarne svrhe ali i za grejanje prostorija. Zbog niže temperature vode u cevima, obično se uz solarne panele preporučuje podno grejanje.</p> <p>Postoji poseban vid solarne arhitekture koji može doneti dobrobiti solarnog grejanja. To je izgradnja staklenih atrijuma, verandi ili Trombovog zida.</p> <p>Kombinacija arhitektonskih rešenja i solarnih kolektora se obično zove pasivno solarno grejanje. Ukoliko je ovakav sistem nadograđen kontrolnom elektronikom za automatizaciju grejanja, pumpama i drugom opremom, onda se uobičajeno naziva aktivno solarno grejanje. Pasivni sistemi su znatno jeftiniji, brže se otplaćuju i popularniji su dok su aktivni efikasniji i univerzalniji. Solarni sistemi grejanja, pasivni ili aktivni, predstavljaju nejeftiniji način korišćenja sunčeve energije.</p> <p>Prilikom izrade tehničke dokumentacije poštovati Pravilnik o sadržaju elaborata energetske efikasnosti zgrada ("Službeni list CG", br.47/13).</p>	
DOSTAVLJENO:	
<ul style="list-style-type: none"> - Podnosiocu zahtjeva, - U spise predmeta - Direkciji za inspekcijski nadzor - a/a 	
OBRADIVAČI URBANISTIČKO-TEHNIČKIH USLOVA:	Nataša Đuknić <i>Nataša Đuknić</i>
OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE:	
	Branka Nikić
M.P.	potpis ovlašćenog službenog lica <i>Branka Nikić</i>

	PRILOZI	
	<ul style="list-style-type: none"> - Grafički prilozi iz planskog dokumenta - Dokaz o uplati naknade za izdavanje utu-a 	<ul style="list-style-type: none"> - Agencija za zaštitu životne sredine, broj 03-D-3477/2 od 29.11.2022. godine - Akt Sekretarijata za komunalno stambene poslove – Opština Budva, broj 07-354/22-2057/2 od 30.11.2022. godine - Akt DOO „Vodovod i kanalizacija“ Budva, broj 01-8185/2 od 01.12.2022. godine

Crna Gora
AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

Broj: 03-UPI-238/6
Podgorica, 19.02.2024. godine

Agencija za zaštitu životne sredine, na osnovu člana 14 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG”, broj 75/18), u postupku, sprovedenom po zahtjevu Ivana Bajkovića, Nikole Vujovića, Vitalya Furnyka i Ruslana Turlakova (broj 03-UPI-238/1 od 31.01.2024. godine), za odlučivanje o potrebi izrade elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju turističkog objekta – kondo hotela pet zvjezdica, 3Po+P+Mz+8, koja se planira na UP 10.11, blok 10A, katastarske parcele broj: 2392 i 2393 KO Budva, u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Budva centar”, Opština Budva, te članova 18 i 46 stav 2 Zakona o upravnom postupku („Službeni List Crne Gore”, br.56/14, 20/15, 40/16, 37/17) i člana 40 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list Crne Gore”, br. 098/23), donosi:

RJEŠENJE

1 – **UTVRĐUJE se** da je za izgradnju turističkog objekta – kondo hotela pet zvjezdica, 3Po+P+Mz+8, koja se planira na UP 10.11, blok 10A, katastarske parcele broj: 2392 i 2393 KO Budva, u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Budva centar”, Opština Budva, **potrebna izrada elaborata procjene uticaja na životnu sredinu.**

2 - **NALAŽE SE** Ivanu Bajkoviću, Nikoli Vujoviću, Vitaly Furnyku i Ruslanu Turlakovu da izrade Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju turističkog objekta – kondo hotela pet zvjezdica, 3Po+P+Mz+8, koja se planira na UP 10.11, blok 10A, katastarske parcele broj: 2392 i 2393 KO Budva, u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Budva centar”, Opština Budva i isti dostavi Agenciji za zaštitu životne sredine najkasnije u roku od dvije godine od dana prijema rješenja o potrebi izrade elaborata procjene uticaja.

Obrazloženje

Ivan Bajković, Nikola Vujović, Vitaly Furnyka i Ruslan Turlakov obratili su se Agenciji za zaštitu životne sredine, zahtjevom (broj 03-UPI-238/1 od 31.01.2024. godine), za odlučivanje o potrebi izrade elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju turističkog objekta – kondo hotela pet zvjezdica, 3Po+P+Mz+8, koja se planira na UP 10.11, blok 10A, katastarske parcele broj: 2392 i 2393 KO Budva, u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Budva centar”, Opština Budva.

Nakon razmatranja uredno podnijetog zahtjeva, ocjenjivanja mogućih uticaja predmetnog projekta u skladu sa Listom II, Uredbe o projektima za koje se može zahtjevati procjena uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG”, broj 20/07 i „Službeni list CG”, broj 47/13, 53/14 i 37/18) – redni broj 12. Infrastrukturni projekti (b), Agencija za zaštitu životne sredine je konstatovala da predmetni zahtjev sadrži podatke relevantne za odlučivanje.

Postupajući po zahtjevu investitora, a shodno odredbama člana 13 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG”, br.75/18), Agencija za zaštitu životne sredine obavijestila je

AGENCIJA ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE
CRNE GORE

IV Proleterske 19
81000 Podgorica, Crne Gora
tel.: +382 20 446 500
email: epamontenegro@gmail.com
www.epa.org.me

zainteresovane organe, organizacije i javnost, organizovala javni uvid i obezbijedila dostupnost podataka i dokumentacije nosioca projekta. Obavještenje je objavljeno na sajtu Agencije za zaštitu životne sredine dana 02.02.2024. godine i u Nezavisnom dnevnom listu „Vijesti“ 05.02.2024. godine.

Uvid u dostavljenu dokumentaciju je omogućen u prostorijama Agencije za zaštitu životne sredine, kao i u Sekretarijatu za urbanizam i održivi razvoj Opština Budva. Dokumentaciju je bilo moguće preuzeti sa sajta Agencije za zaštitu životne sredine www.epa.org.me.

Shodno članu 111 Zakona o upravnom postupku („Službeni list Crne Gore“ 54/14, 20/15, 40/16, 37/17) dana 15.02.2024. godine u 13.50 časova, usmenim putem smo obavijestili stranku o rezultatima ispitnog postupka, razlozima za donošenje Rješenja o potrebi izrade Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu, kao i mogućnosti da se u pismenom obliku ili usmeno izjasni o rezultatima ispitnog postupka (broj 03-UPI-238/5). Nosilac projekta nije imao primjedbi na rezultate ispitnog postupka.

Razmatranjem predmetnog zahtjeva investitora i podataka o predmetnoj lokaciji, karakteristikama i mogućim uticajima navedenog projekta na životnu sredinu, Agencija za zaštitu životne sredine utvrdila je potrebu procjene uticaja, iz sledećih razloga:

- Lokacija na kojoj je predviđena izgradnja turističkog objekta – hotela sa poslovanjem po principu KONDO, pet zvjezdica, sa tri podzemne etaže, kao i pomoćnim i pratećim prostorijama planirana je na urbanističkim parcelama koje čine dio bloka broj 10A i nalaze se na jugozapadnom dijelu bloka, sa južne i zapadne strane oivičena saobraćajnicama (Ulica Mila Milunovića, Mediteranska ul. I Slovenska obala), dok se sa sjeverne strane nalazi u neposrednoj blizini Centralnog Vrtića "Ljubica Jovanović Maše".
- Bruto razvijena građevinska površina objekta iznosiće 3.884,58 m².
- Kapacitet kondo hotela iznosi 57 apartmana, odnosno 132 kreveta, odnosno 264 osobe
- Predviđa se priključenje objekta na gradsku infrastrukturu predviđenu planom.

Izradom Elaborata procjene uticaja obezbijediće se neophodni podaci, predvidjeti negativni uticaji projekta na životnu sredinu, utvrditi odgovarajuće mjere zaštite životne sredine i definisati program praćenja uticaja na životnu sredinu u toku izvođenja, funkcionisanja projekta kao i u slučaju havarije.

Imajući u vidu predhodno navedeno, odnosno činjenicu da je odlučeno o potrebi procjene uticaja, to je nosiocu projekta, utvrđena obaveza izrade Elaborata procjene uticaja kao što je odlučeno u tački 2 ovog rješenja.

Ivan Bajković, Nikola Vujović, Vitaly Furnyka i Ruslan Turlakov mogu, shodno odredbama člana 15 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG“, broj 75/18), podnijeti Agenciji za zaštitu životne sredine zahtjev za određivanje obima i sadržaja Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu.

Ivan Bajković, Nikola Vujović, Vitaly Furnyka i Ruslan Turlakov su dužni, shodno odredbama člana 17 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG“, broj 75/18), podnijeti Agenciji za zaštitu životne sredine zahtjev za davanje saglasnosti na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu u roku od dvije godine od dana prijema rješenja o potrebi procjene uticaja.

**AGENCIJA ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE
CRNE GORE**

IV Proleterske 19
81000 Podgorica, Crne Gora
tel.: +382 20 446 500
email: epamontenegro@gmail.com
www.epa.org.me

Shodno navedenom, Agencija za zaštitu životne sredine je na osnovu sprovedenog postupka odlučivanja o potrebi izrade elaborata procjene uticaja na životnu sredinu, po zahtjevu nosioca projekta, odlučila kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera u roku od 15 dana od dana njegovog prijema, a preko ovog organa.

dr Milan Gazdić
DIREKTOR

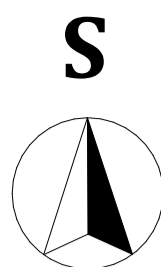

AGENCIJA ZA
ZAŠTITU ŽIVOTNE

AGENCIJA ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE
CRNE GORE

IV Proleterske 19
81000 Podgorica, Crne Gora
tel.: +382 20 446 500
email: epamontenegro@gmail.com
www.epa.org.me

0 1 2 3 4 5

URBANISTIČKI PARAMETRI

PARAMETRI	Urbanistička parcela	Katastarska parcela	Površina urbanističke parcele	BRGP u m ²	Površina pod objektima u m ²	Slobodne površine m ²	Indeks izgrađenosti	Indeks zauzetosti	Spratnost / br. etaža
PREUZETI PREMA PLANU	URBANISTIČKA PARCELA 10.11, BLOK BR.10A	KP 23921 2393	863.24 m ²	3.884.58 m ²	517.94 m ²	345.30 m ²	4.50	0.60	3Po+P+8
POSTIGNUTI URBANISTIČKI PARAMETRI	URBANISTIČKA PARCELA 10.11, BLOK BR.10A	KP 23921 2393	863.24 m ²	3.877.23 m ²	517.43 m ²	345.81 m ²	4.49	0.59	3Po+P+Mz+8

Šira Situacija Ortofoto
R1:500

±0.00
Kota projekta ±0.00 se nalazi na apsolutnoj koti +2,67 mnnv

Projektant: ARHIBIRO d.o.o. Budva Rafalovići bb mob +382 69 789 567 e-mail: dobrikovic@yahoo.com	Investitor: Bajković Ivan, Vujović Nikola, Vitalij Furnyka i Ruslan Turlakov
Objekat: HOTEL - KONDO PET ZVJEZDICA**** 3Po+P+Mz+8	Lokacija: blok 10A dio UP 10.11 DUP "Budva centar" - izmjene i dopune, KP 2392,2393, KO Budva, Opština Budva
Glavni inženjer: Nikola Dobriković, d.i.a. UPI 107/7-2919/2	Vrsta tehničke dokumentacije: IDEJNO RJEŠENJE Oznaka: I010623
Odgovorni inženjer: Nikola Dobriković, d.i.a. UPI 107/7-2919/2	Dio tehničke dokumentacije: ARHITEKTURA Razmjera: 1:500
Saraadnici: Nina Šarčević, dipl.diz.ent Dragana Perunović, dipl.diz.ent	Prilog: Šira Situacija Ortofoto Br. priloga: #LayNoln Br. strane: #subset
Datum izrade i M.P.: 	Datum revizije i M.P.: 10/3/2023, Budva

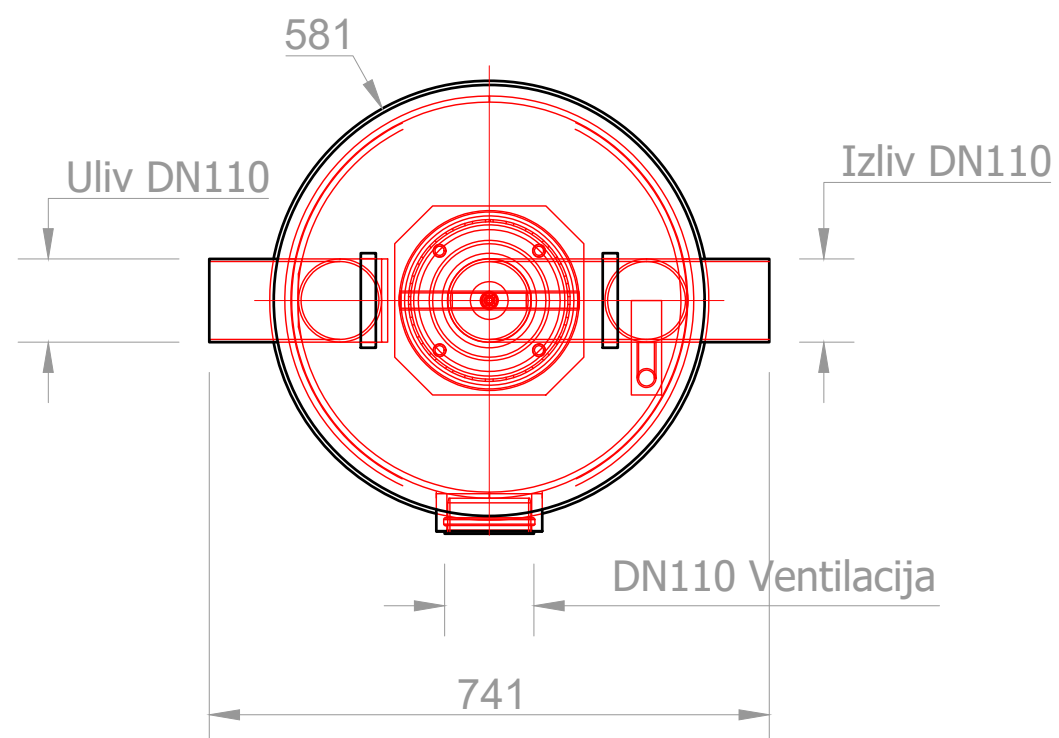
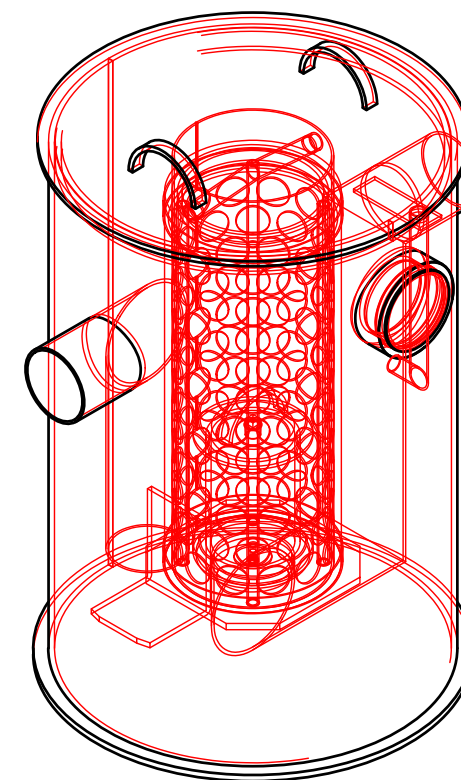
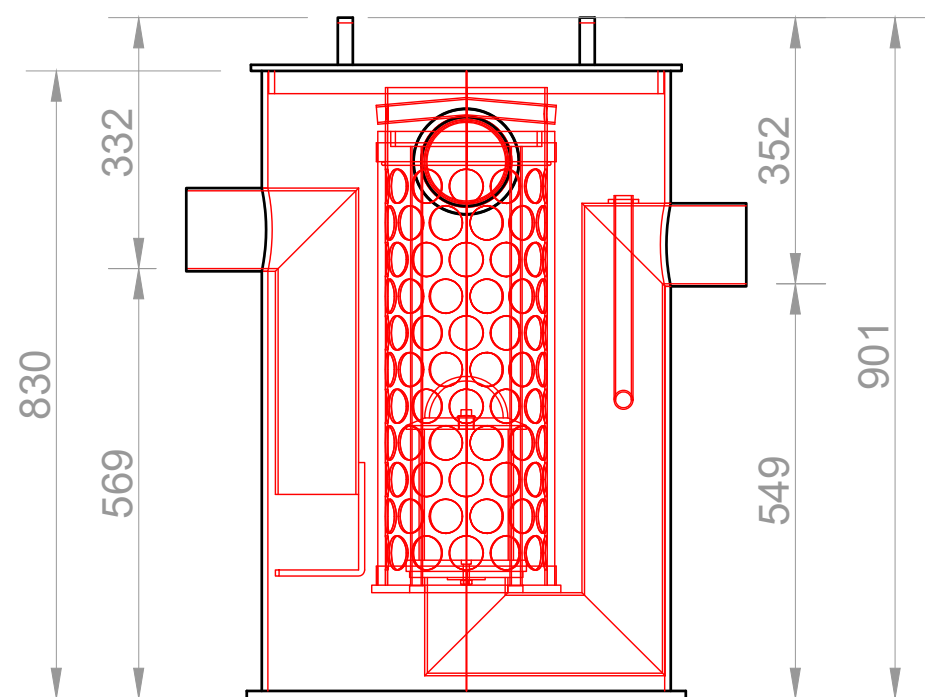
Projektant:	ARHIBIRO d.o.o. Budva Rafailovići bb mob +382 69 789 567 e-mail: dobrikovic@yahoo.com		Investitor:	Bajković Ivan, Vujović Nikola, Višaliy Furnyka i Ruslan Turlakov	
Objekat:	HOTEL - KONDO PET ZVEZDICA***** 3Po+P+Mz+8		Lokacija:	UP 10.11. BLOK 10A, k.p. br. 2392 i 2393, KO Budva, u zahvatu DUP-a „Budva Centar“ - izmjene i dopune („Sl. List Crne Gore - opštinski propisi 25/11)	
Glavni inženjer:	Nikola Dobriković, d.i.a. UPI 107/7-2919/2		Vrsta tehničke dokumentacije:	IDEJNO RJEŠENJE	Oznaka: I010623
Odgovorni inženjer:	Nikola Dobriković, d.i.a. UPI 107/7-2919/2		Dio tehničke dokumentacije:	ARHITEKTURA	Razmjera:
Saradnici:	Nina Šarčević, dipl.diz.ent Dragana Perunović, dipl.diz.ent		Prilog:	Uklapanje u ambijent 1	Br. priloga: #LayNoln Br. strane: Subset
Datum izrade i M.P.:	 10/3/2023, Budva		Datum revizije i M.P.:		

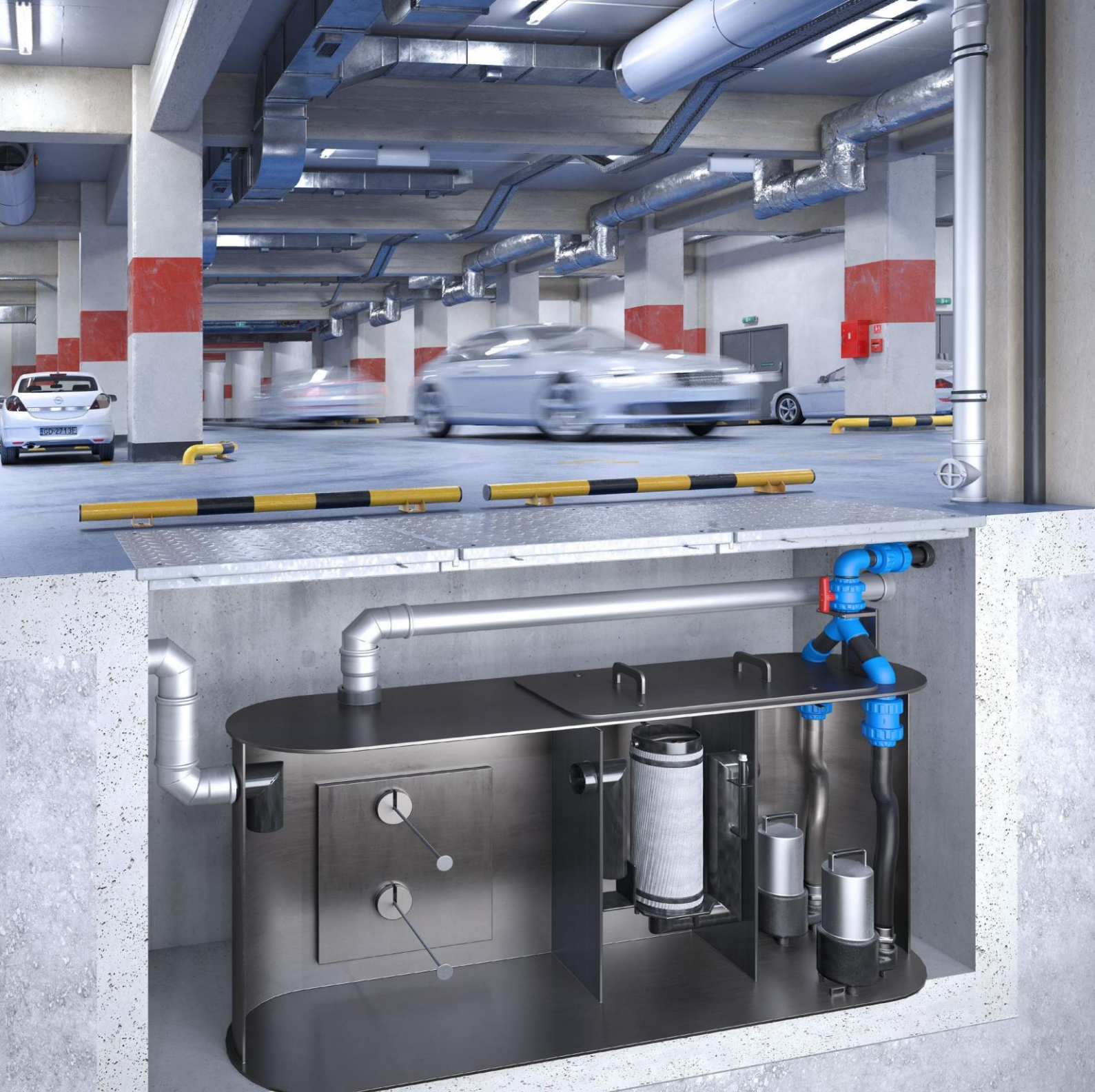

Projektant:	ARHIBIRO d.o.o. Budva Rafailovići bb mob +382 69 789 567 e-mail: dobrikovic@yahoo.com		Investitor:	"BARQUITO" d.o.o. Budva i Bajković Ivan, Vujović Nikola, Vitaliy Furnyka i Ruslan Turlakov		
Objekat:	HOTEL - KONDO PET ZVJEZDICA ***** 3Po+P+Mz+8		Lokacija:	UP 10.11, BLOK 10A, k.p. br. 2392 i 2393, KO Budva, u zahvatu DUP-a „Budva Centar“ - izmjene i dopune („Sl. List Crne Gore - opštinski propisi 25/11)		
Glavni inženjer:	Nikola Dobriković, d.i.a. UPI 107/7-2919/2		Vrsta tehničke dokumentacije:	GLAVNI PROJEKAT		Oznaka: G010623
Odgovorni inženjer:	Nikola Dobriković, d.i.a. UPI 107/7-2919/2		Dio tehničke dokumentacije:	ARHITEKTURA		Razmjera:
Saradnici:	Nina Šarčević, dipl.diz.ent Dragana Perunović, dipl.diz.ent		Prilog:	3D Prikaz	Br. priloga: #LayNoln	Br. strane: Subset
Datum izrade i M.P.:	 2/29/2024, Budva		Datum revizije i M.P.:			

 ACO Građevinski elementi d.o.o. III Industrijska zona bb, tel: +381 22 811 580 22134 Krnješevci fax: +381 22 811 590 www.aco.rs e-mail: aco@aco.rs	Br. art:	418600.LC	NAZIV: ACO OLEOPATOR PG NS3 garažni separator
	razmera:	R 1:10	

Garažni samostojeći separatori

lakih naftnih derivata

Oleopator P / Oleolift P

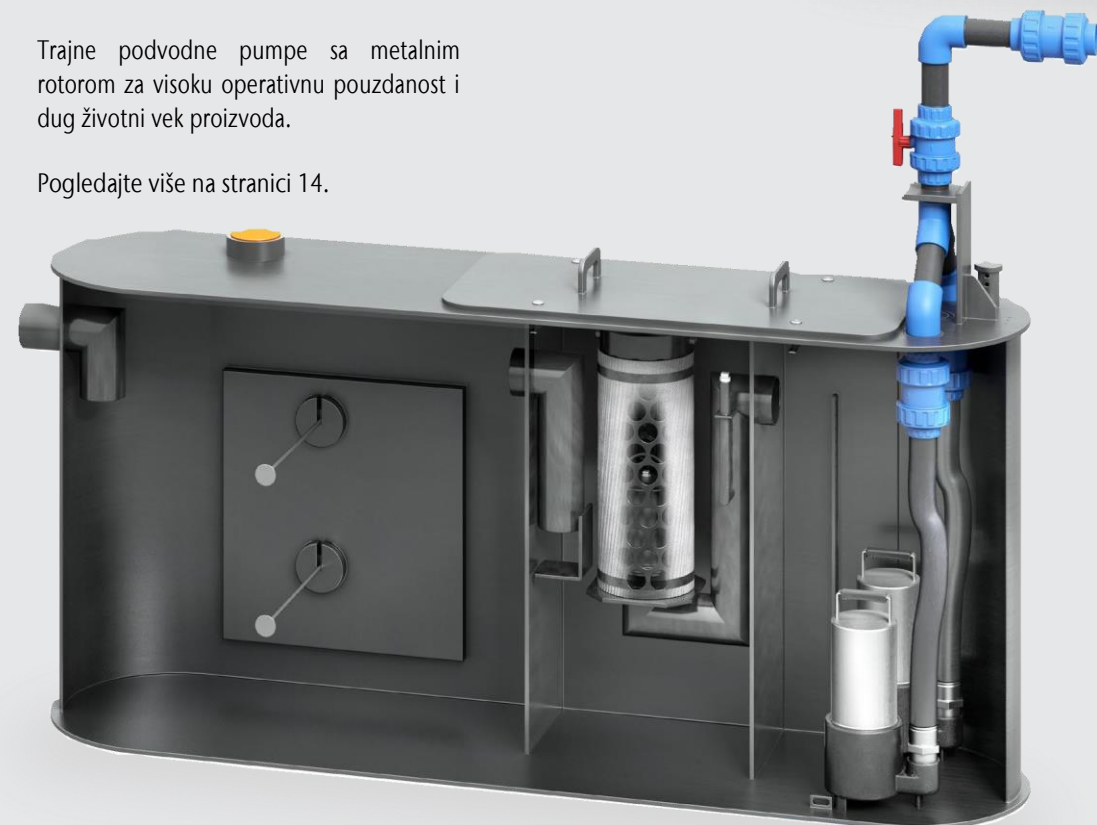
Separator lakih naftnih derivata

ACO samostojeći separator lakih naftnih derivata Oleopator P i Oleolift P sa koalescentnim filterom dizajnirani su za uklanjanje naftnih supstanci (mineralnih ulja, benzina, lakih maziva itd.) sadržanih u kišnici i tehnološkim otpadnim vodama. Integrirani taložnik takođe uklanja čvrste materije. Pumpe i dodatni pribor mogu se koristiti sa Oleolift-om u uslovima korišćenja gde nema gravitacionog izliva.

Oleolift P Garažni separator

Trajne podvodne pumpe sa metalnim rotorom za visoku operativnu pouzdanost i dug životni vek proizvoda.

Pogledajte više na stranici 14.

Oleopator P garažni separator

ACO garažni separator Oleopator

Pogledajte više na stranici 08

Sadržaj:

Princip rada separatora lakih naftnih derivata	04
Obim primene	04
Funkcija koalescentnog filtera	05
Princip rada sigurnosnog plovka	05
Primena separatora sa gravitacionim pražnjenjem	07
Pogodne primene	07
Pristupačnost	07
Oleopator P garažni separator	08
Za upotrebu kada ispuštena voda mora da se prepumpava	13
Primena	13
Zašto je potrebna zaštita od povratnog toka?	13
Oleolift P garažni separator	14
Dodatna oprema	20

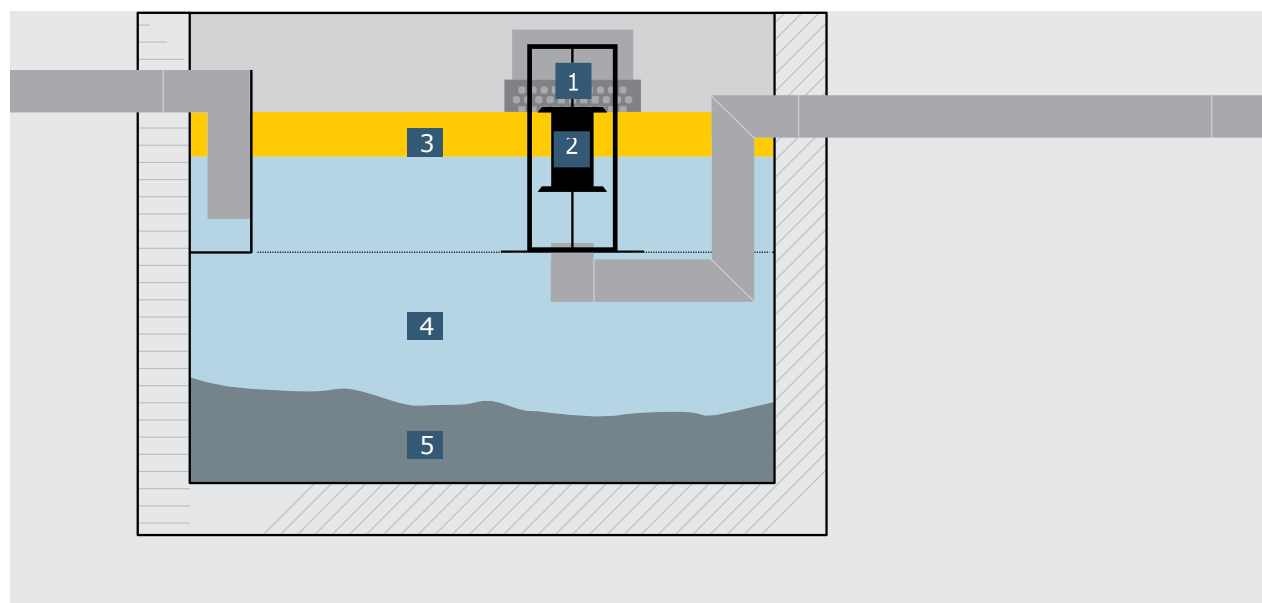
Novi dizajn garažnih separatora sa integriranim pumpama. Sve u jednom.

NAPOMENA: Sve prikazane slike su ilustracije!

Princip rada separatora lakih naftnih derivata

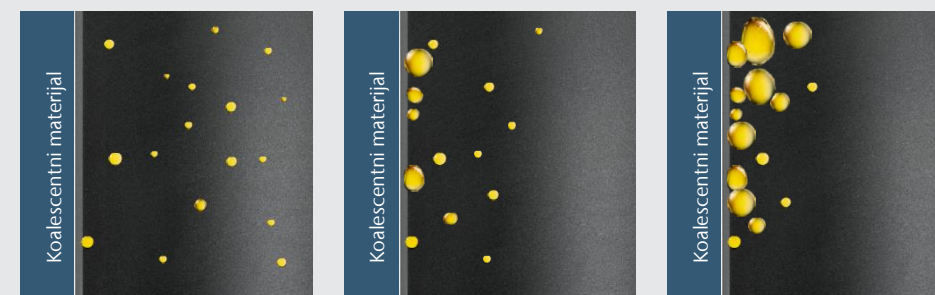
Otpadna voda koja sadrži laka ulja stiže do taložnika (4) separatora preko uliva. Sedimenti (npr. pesak) padaju na pod taložnika i talože se u hvataču mulja (5). Lakše materije (npr. ulje ili benzin) se izdvajaju na površini i prave sloj na površini vode (3). Separatori klase I vrše separaciju lakih naftnih derivata na dva načina – gravitaciono i pomoću koalescentnog filtera (1) i atestirani su na 5 mg/l ostatka uljovodonika.

Obim primene

Pogodne primene uključuju puteve i autoputeve, autoparionice (ručne i automatske), autoservise, skladišta, parkinzima (otvorenim i zatvorenim), transformatorskim stanicama, skladištima i proizvodnim pogonima, benzinskim stanicama.

Funkcija koalescentnog filtera

Male kapljice ulja koje se ne odvajaju, imaju različitu gustinu od vode, odvajaju se i vezuju se za koalescentni filter.

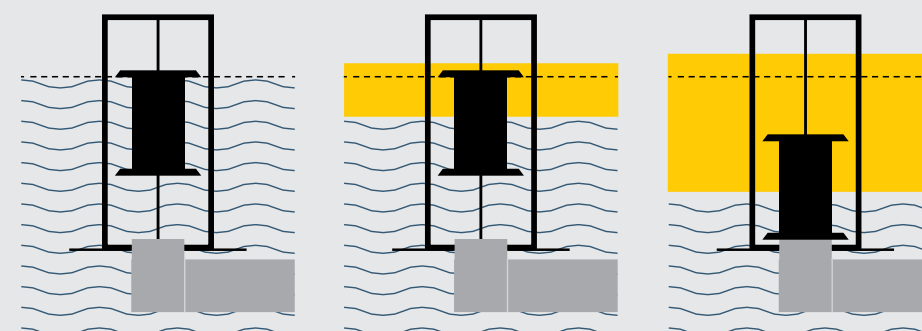
Kapljice ulja se vezuju jedan za drugi. Sloj molekula na koalescentnom materijalu je sve deblji.

Usled povećanja veličine, ulje se odvaja od koalescentnog materijala i isplivava na površinu vode zbog manje specifične težine.

Princip rada sigurnosnog plovka

Supstance koje se nalaze na površini vode u separatoru (3) ne smeju dospeti u kanalizacioni sistem. To znači da separator mora da ima samoaktivni mehanizam zatvaranja, koji će automatski da zatvori izliva u trenutku kada se dostigne maksimum kapacitet izdvojenih lakih tečnosti. Ovo se postiže uz pomoć sigurnosnog plovka (2) koji je baždaren

na specifičnu težinu tako da se on spušta sve niže dok se sloj masti taloži na površini vode. Plovak zatvara izlivnu cev, laki naftni derivati ne mogu da napuste separator. Kada se separator isprazni od odobrene kompanije za reciklažu, puni se čistom vodom i opet može da se vrati u funkciju.

Radno stanje bez naftnih derivata.

Separator u upotrebi: Laki naftni derivati se izdvajaju na površini, plovak počinje da tone.

Dostignut je maksimalni kapacitet separatora, sigurnosni plovak blokira izliv iz separatora.

Primena separatora

sa gravitacionim pražnjenjem

Pogodne primene

Zbog svog dizajna, garažni separator ACO Oleopator je idealno rešenje za garaže u tržnim centrima ili stambenim kućama gde se može instalirati na odgovarajućem mestu.

Pristupačnost

Prema SRPS EN 858-1, svaki separator lakih naftnih derivata mora da bude pristupačan. Pristupačnost se definiše kao mogućnost da osoba može da otvori, vidi i dohvati sve komponente i zidove separatora. ACO Oleopator P samostojeći garažni separator lakih naftnih derivata omogućava optimalnu pristupačnost: plovak se uklanja iz separatora da bi mogao da se izvadi nosač filtera. Ovako se stvara dovoljno prostora da neko pristupi separatoru.

Oleopator P garažni separator

Prednosti proizvoda

- Sve nominalne veličine su testirane od strane nezavisnog instituta za ispitivanje (LGA)
- Garantovana optimalna dostupnost za održavanje, čišćenje i odlaganje zbog mogućnosti uklanjanja nosača filtera
- Separator sa sigurnosnim plovkom od plastike, baždaren za tečnosti gustine do 0.90 g/cm^3
- Koalescentni filter i sigurnosni plovak mogu da se uklone radi čišćenja bez pražnjenja separatora.
- Koalescentni filter se lako čisti – izdržljiv material od žičane mreže
- Sa plastičnim poklopcem i obujmicom
- (druga verzija poklopca)
- Sa konekcijom za ventilaciju DN 100
- Spremni za dodatnu ugradnju kablova (npr. alarmne jedinice, itd.)
- Alarmni uređaj – opciona dodatna oprema

Informacije o proizvodu

- Separatori lakih naftnih derivata prema SRPS EN 858, klase I
- Za ugradnju u prostoru zaštićenu od zamrzavanja
- Napravljen od zavarenog polietilena, okruglog ili ovalnog dizajna
- Sa koalescentnim filterom
- Unutrašnji delovi napravljeni od PEHD
- Uliv i izliv sa odgovarajućim cevnim priključkom
- Spremni za dodatnu ugradnju alarma

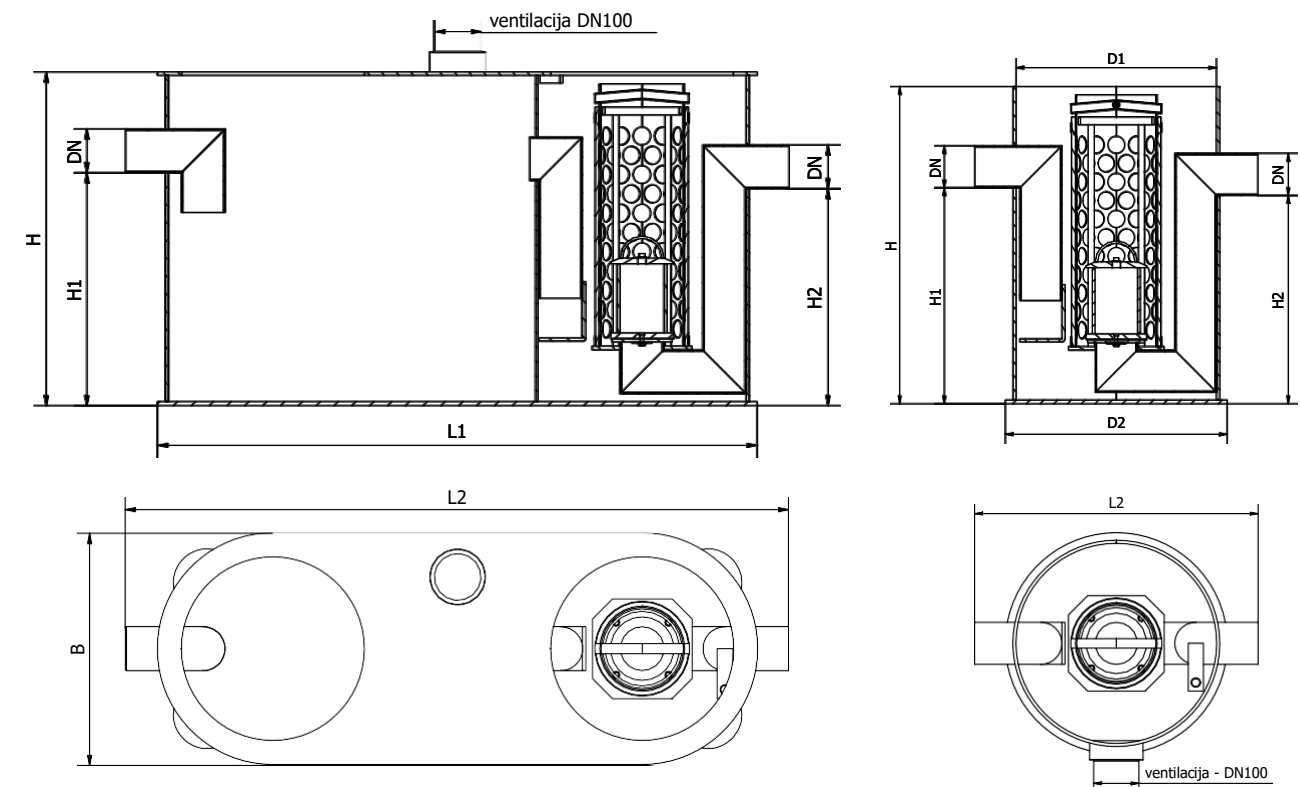
Poklopci

Poklopac - Verzija 1
Klasičan poklopac sa ručkom

Poklopac – Verzija 2
Izdržljiv plastični poklopac sa ručkom i zaptivkom

Oleopator P

Proizvod	Verzija 1	Verzija 2	Oblik	DN uliv/izliv (mm)	Taložnik (l)	Zapremina		Max. debljina sloja ulja (mm)	Masa (kg)
	Br.art	Br.art				izdvojenog ulja (l)	Ukupna (l)		
NS 3/0	418600.LC	418600.HC	okrugli	DN100	0	60	115	311	27
NS 3/300	418601.LC	418601.HC	ovalni	DN100	300	60	385	311	70
NS 3/600	418602.LC	418602.HC	ovalni	DN100	600	60	750	311	110
NS 6/0	418603.LC	418603.HC	okrugli	DN160	0	186	560	253	75
NS 6/600	418604.LC	418604.HC	ovalni	DN160	600	129	1140	401	155
NS 6/1200	418605.LC	418605.HC	ovalni	DN160	1200	208	1990	401	210
NS 10/0	418606.LC	418606.HC	okrugli	DN160	0	186	560	253	75
NS 10/1000	418607.LC	418607.HC	okrugli	DN160	1000	273	1590	253	137
NS 15/0	418608.LC		okrugli	DN200	0	464	1340	277	177
NS 15/1500	418609.LC		okrugli	DN200	1500	464	2400	277	220
NS 20/0	418610.LC		okrugli	DN200	0	594	1540	359	195
NS 20/2000	418611.LC		okrugli	DN200	2000	891	3410	359	325
NS 30/0	418612.LC		okrugli	DN250	0	654	1500	422	225
NS 30/3000	418613.LC		okrugli	DN250	3000	1513	6080	422	530

Proizvod	H (mm)	H1 (mm)	H2 (mm)	D1 (mm)	D2 (mm)	L1 (mm)	L2 (mm)	B (mm)
NS 3/0	832	567	547	525	581	-	741	-
NS 3/300	890	587	547	-	-	1510	1670	581
NS 3/600	1120	817	777	-	-	2015	2175	581
NS 6/0	1159	740	720	1000	1080	-	1220	-
NS 6/600	1374	982	942	-	-	1910	2075	770
NS 6/1200	1444	1082	1042	-	-	2340	2475	870
NS 10/0	1159	740	720	1000	1080	-	1220	-
NS 10/1000	1772	1345	1325	1200	1280	-	1420	-
NS 15/0	1169	780	760	1500	1580	-	1720	-
NS 15/1500	1720	1380	1360	1500	1580	-	1720	-
NS 20/0	1379	770	750	1500	1580	-	1720	-
NS 20/2000	1780	1360	1340	1800	1880	-	2030	-
NS 30/0	1409	870	850	1500	1580	-	1720	-
NS 30/3000	2100	1620	1600	2200	2280	-	2430	-

Za upotrebu kada
ispuštena voda mora da
se prepumpava

Primena

- Kada gravitaciono pražnjenje nije moguće i voda se mora podizati na drugu geodetsku visinu
- Kada je potrebna zaštita od povratnog toka
- Pogodno za garaže na više nivoa (posebno kada je potrebno odlaganje vode za pranje automobila).

Zašto je potrebna zaštita od povratnog toka?

- Opasnost po životnu sredinu uzrokovana isticanjem štetnih materija!
- Postoje izričiti zahtevi prema DIN 1999-100 za zaštitu od curenja!
- Sprečite ekonomske posledice usled curenja! (iskopana zemlja, posebno odlaganje tla, operativni kvar)

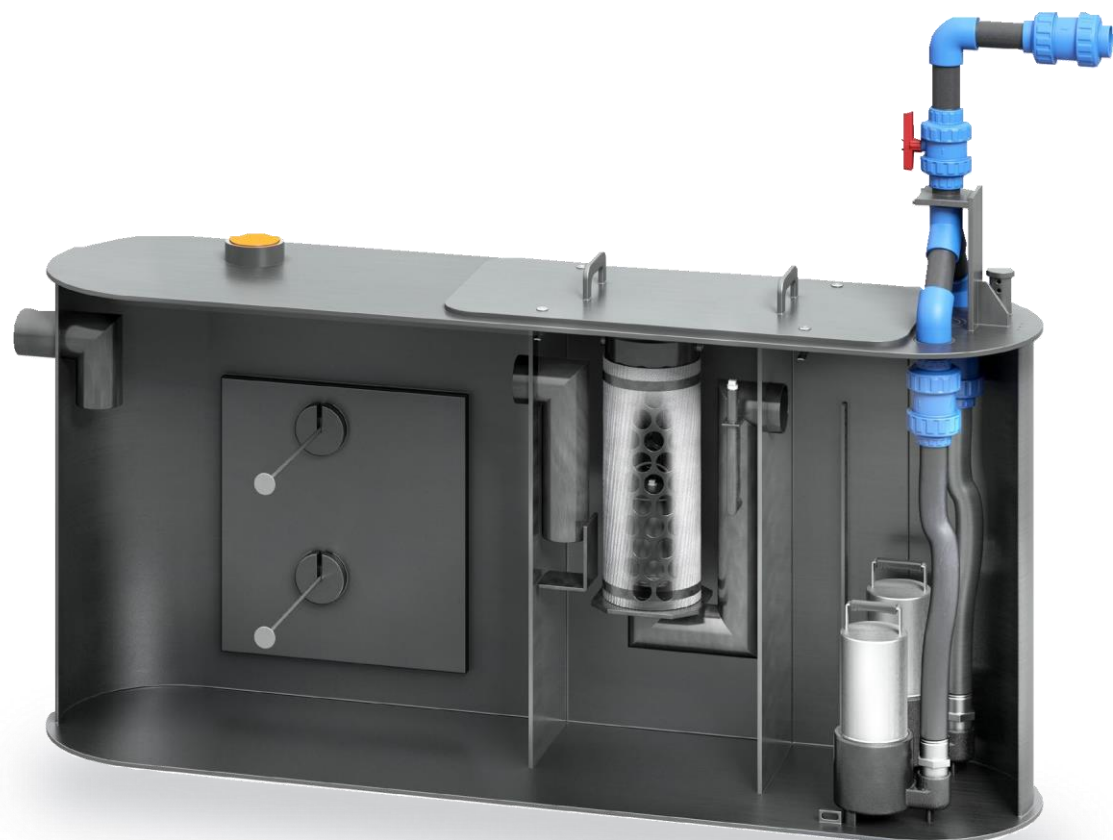

Oleolift P garažni separator

Prednosti proizvoda

- Izdržljive podvodne pumpe sa za visoku operativnu pouzdanost i dug vek trajanja proizvoda
- Sve nominalne veličine su testirane od strane nezavisnog instituta za ispitivanje (LGA)
- Garantovana optimalna dostupnost za održavanje, čišćenje i odlaganje zbog mogućnosti uklanjanja nosača filtera
- Separator sa sigurnosnim plovkom od plastike, baždaren za tečnosti gustine do 0.90 g/cm^3
- Koalescentni filter i sigurnosni plovak mogu da se uklone radi čišćenja bez pražnjenja separatora.

- Koalescentni filter se lako čisti – izdržljiv material od žičane mreže
- Sa jednim ili dva plastična poklopca
- Sa ventilacionim priključkom DN100
- Spremi za dodatnu ugradnju kablova (npr. alarmne jedinice, itd.)
- Alarmni uređaj – opciona dodatna oprema
- Izdržljive podvodne pumpe osiguravaju visoku operativnu pouzdanost i dug vek trajanja.

14

Informacije o proizvodu

- Separatori lakih naftnih derivata prema SRPS EN 858, I klase
- Za ugradnju u prostoru zaštićenu od zamrzavanja
- Napravljen od zavarenog polietilena, okruglog ili ovalnog oblika
- Sa koalescentnim filterom
- Unutrašnji delovi napravljeni od PEHD
- Uliv i izliv sa odgovarajućim cevnim priključcima
- Dostupan sa Mono i Duo pumpama

Moguće konfiguracije proizvoda:

- Proizvod je dostupan u veličinama NS 3, NS 6 i NS 10
- Dostupne su četiri moguće visine dizanja vode pumpe (5m, 10m, 15m, 20m) u skladu sa zahtevima za ugradnju
- Separator je opremljen sa mono ili duo pumpom

Ugradnja duo pumpi:

- Visoka operativna pouzdanost zahvaljujući uključivanju rezervne pumpe, koja obezbeđuje rad u slučaju kvara jedne pumpe.
- Opremljen upravljačkom kutijom, moguće je pokretanje obe pumpe zajedno. Upravljačka kutija može da se montira na obe strane Oleolift-a ili odvojeno na obližnji zid.

Upravljačka kutija osigurava:

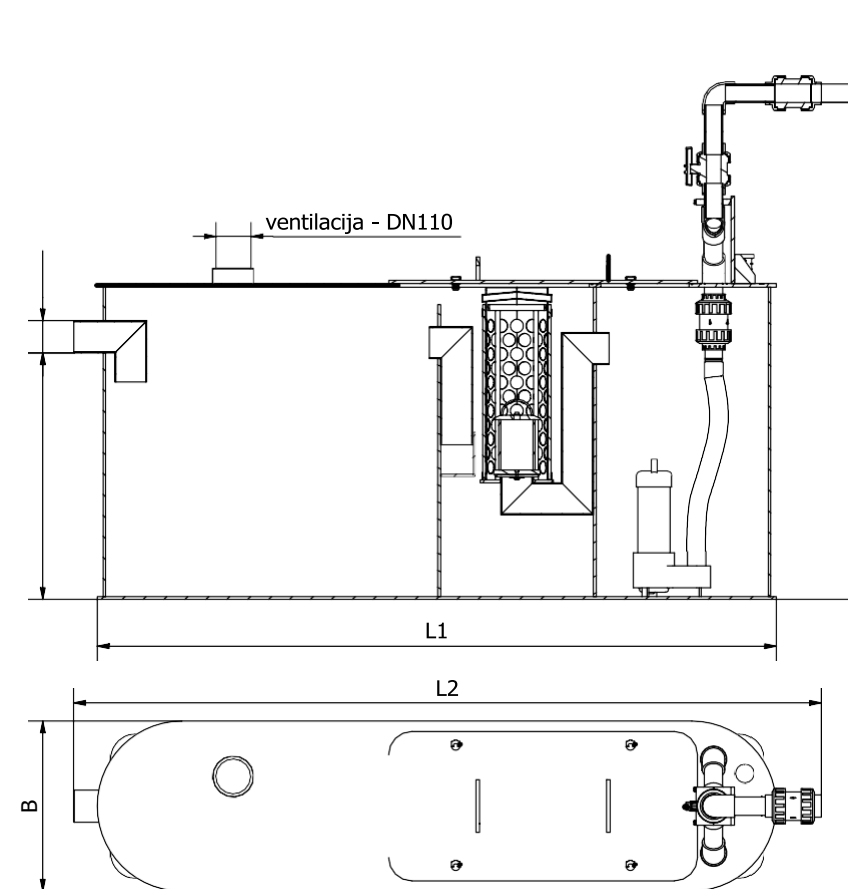
- Smenu rada pumpi (produženi radni vek)
- Moguća sinhronizacija obe pumpe
- Prikazivanje uključivanja alarma

Ugradnja mono pumpi:

- Ekonomičan i jednostavan dizajn, kontrolisan jednim integrisanim plovkom, bez upravljačke kutije.
- Potrebne redovne provere održavanja zbog rada samo jedne pumpe

VAŽNO! Zbog odsustva rezervne pumpe, ovo rešenje nije standardno. Preporučuje se ugradnja duo pumpe.

15

Oleolift P samostojeći garažni separator sa Duo Pumpama

16

Proizvod	Visina dizanja vode** (m)	Verzija 2		Taložnik (l)	Zapremina		Max. debljina sloja ulja (mm)	Masa (kg)
		Br.art	Oblik		izdvojenog ulja (l)	Ukupna (l)		
NS 3/300 Duo Pumps	1-5	418601.P206	ovalni	300	60	385	311	122
NS 3/300 Duo Pumps	5-10	418601.P211	ovalni	300	60	385	311	126
NS 3/300 Duo Pumps	10-20	418601.P220	ovalni	300	60	385	311	145
NS 3/600 Duo Pumps	1-5	418602.P206	ovalni	600	60	695	311	156
NS 3/600 Duo Pumps	5-10	418602.P211	ovalni	600	60	695	311	160
NS 3/600 Duo Pumps	10-20	418602.P220	ovalni	600	60	695	311	180
NS 6/600 Duo Pumps	1-5	418604.P206	ovalni	600	129	977	401	280
NS 6/600 Duo Pumps	5-10	418604.P211	ovalni	600	129	977	401	296
NS 6/600 Duo Pumps	10-20	418604.P220	ovalni	600	129	977	401	306
NS 6/1200 Duo Pumps	1-5	418605.P206	ovalni	1200	208	1600	401	310
NS 6/1200 Duo Pumps	5-10	418605.P211	ovalni	1200	208	1600	401	326
NS 6/1200 Duo Pumps	10-20	418605.P220	ovalni	1200	208	1600	401	336
NS 10/1000 Duo Pumps	1-5	418607.P206	ovalni	1000	273	1490	253	326
NS 10/1000 Duo Pumps	5-10	418607.P211	ovalni	1000	273	1490	253	326
NS 10/1000 Duo Pumps	10-20	418607.P220	ovalni	1000	273	1490	253	336

**Za proračun visine dizanja vode pumpe treba uzeti u obzir sve gubitke pritiska u potisnom vodu Oleolift-a!

17

Proizvod	H1 (mm)	H2 (mm)	DN1 uliv (mm)	DN2 izliv (mm)	L1 (mm)	L2 (mm)	B (mm)	Pn (kW)	I (A)	U (V)
NS 3/300 Duo Pumps	845	1378	DN100	50	1613	1843	580	2,2	12,8/4,8	230*/400
NS 3/300 Duo Pumps	845	1378	DN100	50	1613	1843	580	3	7	400
NS 3/600 Duo Pumps	845	1382	DN100	50	2331	2561	580	0,8	5,6	230
NS 3/600 Duo Pumps	845	1382	DN100	50	2331	2561	580	2,2	12,8/4,8	230*/400
NS 3/600 Duo Pumps	845	1382	DN100	50	2331	2561	580	3	7	400
NS 6/600 Duo Pumps	980	1620	DN160	50	2455	2686	770	3	7	400
NS 6/600 Duo Pumps	980	1620	DN160	50	2455	2686	770	3	7	400
NS 6/600 Duo Pumps	980	1620	DN160	50	2455	2686	770	4,4	7	400
NS 6/1200 Duo Pumps	1082	1694	DN160	50	2720	2951	870	3	7	400
NS 6/1200 Duo Pumps	1082	1694	DN160	50	2720	2951	870	3	7	400
NS 6/1200 Duo Pumps	1082	1694	DN160	50	2720	2951	870	4,4	7	400
NS 10/1000 Duo Pumps	992	1624	DN160	80	2610	2832	1080	3	10	400
NS 10/1000 Duo Pumps	992	1624	DN160	50	2610	2832	1080	4,4	10	400
NS 10/1000 Duo Pumps	992	1624	DN160	80	2610	2832	1080	7,4	15,8	400

Oleolift P samostojeći garažni separator sa Mono pumpom

Proizvod	Visina dizanja vode** (m)	Verzija 2		Taložnik (l)	Zapremina		Max. debljina sloja ulja (mm)	Masa (kg)
		Br.art	Oblik		izdvojenog ulja (l)	Ukupna (l)		
NS 3/300 Mono Pump	1-5	418601.P106	ovalni	300	60	385	311	101
NS 3/300 Mono Pump	5-10	418601.P111	ovalni	300	60	385	311	103
NS 3/300 Mono Pump	10-20	418601.P120	ovalni	300	60	385	311	112
NS 3/600 Mono Pump	1-5	418602.P106	ovalni	600	60	695	311	136
NS 3/600 Mono Pump	5-10	418602.P111	ovalni	600	60	695	311	138
NS 3/600 Mono Pump	10-20	418602.P120	ovalni	600	60	695	311	148
NS 6/600 Mono Pump	1-5	418604.P106	ovalni	600	129	977	401	258
NS 6/600 Mono Pump	5-10	418604.P111	ovalni	600	129	977	401	266
NS 6/600 Mono Pump	10-20	418604.P120	ovalni	600	129	977	401	271
NS 6/1200 Mono Pump	1-5	418605.P106	ovalni	1200	208	1600	401	288
NS 6/1200 Mono Pump	5-10	418605.P111	ovalni	1200	208	1600	401	296
NS 6/1200 Mono Pump	10-20	418605.P120	ovalni	1200	208	1600	401	301
NS 10/1000 Mono Pump	1-5	418607.P106	ovalni	1000	273	1490	253	291
NS 10/1000 Mono Pump	5-10	418607.P111	ovalni	1000	273	1490	253	291

**Za proračun visine dizanja vode pumpe treba uzeti u obzir sve gubitke pritiska u potisnom vodu Oleolift-a!

Proizvod	H1 (mm)	H2 (mm)	DN		L1 (mm)	L2 (mm)	B (mm)	Pn (kW)	I (A)	U (V)
			uliv (mm)	izliv (mm)						
NS 3/300 Mono Pump	845	1378	DN100	50	1613	1843	580	0,4	2,8	230
NS 3/300 Mono Pump	845	1378	DN100	50	1613	1843	580	1,1	6,4	230
NS 3/300 Mono Pump	845	1378	DN100	50	1613	1843	580	1,5	3,5	400
NS 3/600 Mono Pump	845	1382	DN100	50	2331	2561	580	0,4	2,8	230
NS 3/600 Mono Pump	845	1382	DN100	50	2331	2561	580	1,1	6,4	230
NS 3/600 Mono Pump	845	1382	DN100	50	2331	2561	580	1,5	3,5	400
NS 6/600 Mono Pump	980	1620	DN160	50	2455	2686	770	1,5	3,5	400
NS 6/600 Mono Pump	980	1620	DN160	50	2455	2686	770	1,5	3,5	400
NS 6/600 Mono Pump	980	1620	DN160	50	2455	2686	770	2,2	3,5	400
NS 6/1200 Mono Pump	1082	1694	DN160	50	2720	2951	870	1,5	3,5	400
NS 6/1200 Mono Pump	1082	1694	DN160	50	2720	2951	870	1,5	3,5	400
NS 6/1200 Mono Pump	1082	1694	DN160	50	2720	2951	870	2,2	3,5	400
NS 10/1000 Mono Pump	992	1624	DN160	80	2610	2832	1080	1,5	5	400
NS 10/1000 Mono Pump	992	1624	DN160	50	2610	2832	1080	2,2	5	400

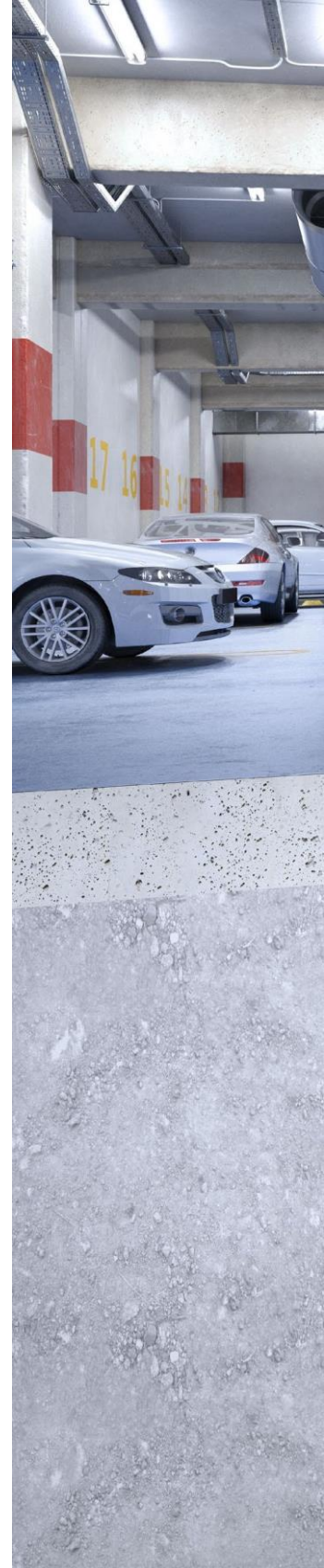

Svaki ACO proizvod igra ulogu u ACO sistemskom lancu

- ③ Odvodnjavanje krovova, terasa i fasada
- ③ Prepumpna postrojenja
- ③ Linijsko odvodnjavanje
- ③ Zaštita od vode usled olujnih događaja
- ③ Sistemi za infiltraciju i retenziju
- ③ Zaštita vode
- ③ Cevi
- ③ Protivpovratne klapne
- ③ Šaht poklopci

ACO građevinski elementi d.o.o.

III Industrijska zona bb
22314 Krnješevci
Srbija

ACO. creating
the future of drainage

OBRAZAC 1

elektronski potpis projektanta	elektronski potpis revidenta
--------------------------------	------------------------------

INVESTITOR¹**ANDUS (STEVO) VOJO**OBJEKAT²**STAMBENI OBJEKAT 1, POMOĆNI OBJEKTI 2 I 3**LOKACIJA³KATASTARSKA PARCELA BR. 2392, I DIO
KATASTARSKE PARCELE BR. 2393, KO BUDVA
OPSTINA BUDVAVRSTA TEHNIČKE
DOKUMENTACIJE⁴**ELABORAT O RUŠENJU OBJEKTA**PROJEKTANT⁵d.o.o. „INTESA GROUP“ BIJELO POLJE
Ul. Zivka Zizica, Bijelo PoljeODGOVORNO LICE⁶FATMIR MAHMUTOVICGLAVNI INŽENJER⁷ALEKSANDRA VELJKOVIC, dipl.ing .arh.
br. lic. UPI 107/7-1940/2

---

¹ Naziv/ime investitora

² Naziv projektovanog objekta

³ Mjesto građenja, planski dokument, urbanistička parcela, katastarska parcela

⁴ Idejno rješenje, idejni projekat, glavni projekat odnosno projekat izvedenog objekta projekat (ako je u pitanju naslovna strana cjelokupne tehničke dokumentacije)

⁵ Naziv privrednog društva, pravnog lica odnosno preduzetnika koji je izradio tehničku dokumentaciju

⁶ Ime odgovornog lica u privrednom društvu, pravnom licu odnosno ime i prezime preduzetnika

⁷ Ime i prezime glavnog inženjera.

ELABORAT ZA UKLANJANJE OBJEKTA

SADRŽAJ:

UGOVOR O IZRADI ELABORATA O UKLANJANJU OBJEKTA	
I OPŠTA DOKUMENTACIJA	
1. Izvod iz CRPS	
2. Licenca privrednog društva	
3. Rješenje o imenovanju vodećeg projektanta	
4. Podaci o odgovornom projektantu	
5. Licence za vodećeg i odgovorne projektante	
II TEKSTUALNA DOKUMENTACIJA	
1. Tehnički opis	
1.1. Postojeće stanje	
1.2. Uklanjanje objekata	
1.3. Upravljanje građevinskim materijalom i otpadom	
1.4. Uređenje građevinskog zemljišta nakon uklanjanja objekata	
2. Tehnički uslovi za izvođenje radova	
2.1. Pripremni radovi	
2.2. Tehnologija izvođenja radova	
2.3. Mjere zaštite na radu	
2.4. Zdravstveni i bezbjedonosni standardi	
2.5. Zaštita životne sredine	
2.6. Reciklaža	
III NUMERIČKA DOKUMENTACIJA	
1. Uticaj uklanjanja objekata na stabilnost susjednih objekata i bezbjednost saobraćaja	
2. Uticaj uklanjanja objekata na stabilnost okolnog zemljišta	
3. Predmjer i predračun radova	
IV GRAFIČKA DOKUMENTACIJA	
V FOTO DOKUMENTACIJA	

UGOVOR

O IZRADI DOKUMENTACIJE GLAVNOG PROJEKTA

Zaključen između:

ANĐUS (STEVO) VOJO u daljem tekstu **Investitor** i

d.o.o. "INTESA GROUP" Bijelo Polje, u daljem tekstu **Projektant**.

PREDMET UGOVORA: Izrada elaborata o rušenju

Čl.1.

Investitor povjerava **Projektantu**, izradu Elaborata o rušenju STAMBENOG objekata 1, a objekti su 2 i 3 POMOĆNI objekti koji se nalaze na lokaciji katastarska parcela br. 2392, kao i dijelu katastarske parcele 2393 KO Budva, opština Budva, u svemu prema važećim zakonima i pravilnicima.

Čl.2.

Projektant se obavezuje da pristupi izradi Elaborat o rušenju u roku od tri dana od potpisivanja Ugovora.

Čl.3.

Investitor se obavezuje da **Projektantu** plati izradu Elaborata o rušenju u vrijednosti od 700€ + PDV, koju je **Investitor** prihvatio.

Čl.4.

Plaćanje će biti izvršeno na sledeći način:
- 100% po predaji projektne dokumentacije.

Čl.5.

Projektant se obavezuje da ugovorenu projektnu dokumentaciju uradi u svemu prema **UTUma** kao i važećem ZAKONU O PLANIRANJU PROSTORA I IZGRADNJI OBJEKATA ("Službeni list Crne Gore", br. 064/17 od 06.10.2017, 044/18 od 06.07.2018, 063/18 od 28.09.2018, 011/19 od 19.02.2019, 082/20 od 06.08.2020).

Čl.6.

Projektant se obavezuje da **Investitoru** dostavi Glavni projekat u svemu prema projektnom zadatku koji je Investitor potpisao.

Čl.7.

Za sve što nije predviđeno ovim Ugovorom primjenjivaće se odredbe Zakona o obligacionim odnosima.

Čl.8.

Ugovarači su saglasni da sve eventualne sporove u vezi ovog Ugovora riješe sporazumno, u protivnom nadležan je sud u Podgorici.

Čl.9.

Ovaj Ugovor je sacinjen u **4** (četiri) istovjetna primjerka, od kojih ugovarači zadržavaju po **2** (dva).

U Bijelom Polju, Mart, 2023 god.

ZA INVESTITORA,

Vojo Andus

ZA PROJEKTANTA,

Milica Petrovic
INTESA GROUP
POSREDOVANJE U PROMETU NEKRETNIM PRAVNIM
POSREDOVANJE U PROMETU NEKRETNIM PRAVNIM
POSREDOVANJE U PROMETU NEKRETNIM PRAVNIM
POSREDOVANJE U PROMETU NEKRETNIM PRAVNIM
POSREDOVANJE U PROMETU NEKRETNIM PRAVNIM

IZVOD IZ CENTRALNOG REGISTRA PRIVREDNIH SUBJEKATA UPRAVE PRIHODA I CARINA

Registarski broj 5 - 0487443 / 009
PIB: 02729644

Datum registracije: 12.08.2008.
Datum promjene podataka: 24.03.2021.

DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "INTESA GROUP" - BIJELO POLJE

Broj važeće registracije: /009

Skraćeni naziv: INTESA GROUP
Telefon: +3826998884
eMail: intesa.mne@gmail.com
Web adresa:
Datum zaključivanja ugovora: 31.07.2008.
Datum donošenja Statuta: 31.07.2008. Datum promjene Statuta: 16.03.2021.
Adresa glavnog mjesta poslovanja: ŽIVKA ŽIŽIĆA BB STARI TRŽNI CENTAR BIJELO POLJE
Adresa za prijem službene pošte: ŽIVKA ŽIŽIĆA BB STARI TRŽNI CENTAR BIJELO POLJE
Adresa sjedišta: ŽIVKA ŽIŽIĆA BB STARI TRŽNI CENTAR BIJELO POLJE
Pretežna djelatnost: 7112 Inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje
Ovajanje spoljno-trgovinskog poslovanja: DA
Oblik svojine: Privatna
Porijeklo kapitala: Domaći
Upisani kapital: 1,00Euro (Novčani 1,00Euro, nenovčani 0,00Euro)

OSNIVAČI:

ELDINA ŠABOVIĆ 0508981285143 CRNA GORA

Uloga: Osnivač

Udio: 100% Adresa: PARTIZANSKA 6, BIJELO POLJE CRNA GORA

LICA U DRUŠTVU:

ELDINA ŠABOVIĆ 0508981285143 CRNA GORA

Adresa: PARTIZANSKA 6, BIJELO POLJE CRNA GORA

Uloga: Ovlašćeni zastupnik

Ovlašćenja u prometu: Neograničeno ( )

Ovlašćen da djeluje: POJEDINAČNO ( )

FATMIR MAHMUTOVIĆ 3110978280146 CRNA GORA

Adresa: ZAIMOVIĆA LIVADE BB BIJELO POLJE CRNA GORA

Uloga: Izvršni direktor

Ovlašćenja u prometu: Neograničeno ( )

Ovlašćen da djeluje: POJEDINAČNO ( )

Izdato: 23.02.2022 godine u 13:56h

Načelnica

Sanja Bojanić

CRNA GORA
VLADA CRNE GORE
PORESKA UPRAVA
Centralni registar privrednih subjekata
CRPS- br.2260
Podgorica 25.10.2012.godine
DF

"INTESA GROUP" D.O.O. – BIJELO POLJE

U vezi Vašeg zahtjeva od 25.10.2012.godine, obavještavamo Vas da smo uvidom u poslednji statut od 27.12.2011.g. utvrdili da je „INTESA GROUP“ D.O.O. Bijelo Polje, registarski broj 5-0487443, pored pretežne djelatnosti pod šifrom 7112 Inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje, registrovan za obavljanje i sljedećih djelatnosti:

- 41.10 Razrada građevinskih projekata
- 42.11 Izgradnja puteva i autoputeva
- 42.12 Izgradnja željezničkih pruga i podzemnih željeznica
- 42.13 Izgradnja mostova i tunela
- 42.21 Izgradnja cjevovoda
- 42.22 Izgradnja električnih i telekomunikacionih vodova
- 42.91 Izgradnja hidro objekata
- 42.99 Izgradnja ostalih građevina, na drugom mjestu nepomenutih
- 43.11 Rušenje objekata
- 43.12 Pripremna gradilišta
- 43.13 Ispitivanje terena bušenjem i sondiranjem
- 43.21 Postavljanje električnih instalacija
- 43.22 Postavljanje vodovodnih, kanalizacionih, klimatizacionih sistema i sistema za grijanje
- 43.29 Ostali instalacioni radovi u građevinarstvu
- 43.31 Malterisanje
- 43.32 Ugradnja stolarije
- 43.33 Postavljanje podnih i zidnih obloga
- 43.34 Bojenje i zastakljivanje
- 43.39 Ostali završni radovi
- 43.91 Krovni radovi
- 43.99 Ostali nepomenuti specifični građevinski radovi

Ovlašćeno lice
Milo Paunović

CRNA GORA
PORESKA UPRAVA
Područna jedinica Bijelo Polje
BROJ: 70/31-01049-1
BIJELO POLJE, 24.09.2008. godine

DUPLIKAT

Na osnovu člana 55. Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl.list RCG", broj 65/01... 04/06 i "Sl.list CG", broj 16/07...80/20) i člana 24. Zakona o upravnom postupku ("Sl.list CG", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17) Poreska uprava, **donosi**

Rješenje o registraciji za PDV

Upisuje se u registar obveznika za PDV:

Naziv **DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "INTESA GROUP" BIJELO POLJE**

BIJELO POLJE

PIB **02729644**

701

(Šifra područne jedinice poreskog organa)

Obvezniku se dodjeljuje PDV registracioni broj: **70/31-01049-1.**

Svojestvo obveznika za PDV se stiče: **24.09.2008. godine.**

Poreski obveznik je dužan da obavijesti poreski organ o izmjeni i prestanku obavljanja djelatnosti za koju je obavezan da obračunava i plaća PDV.

NAČELNIK

Zoran Kuč
Zoran Kuč

CRNA GORA
VLADA CRNE GORE
PORESKA UPRAVA

Područna jedinica Bijelo Polje

BROJ: 70-01-001035-7

BIJELO POLJE, 24.09.2008. godine

DUPLIKAT

Na osnovu člana 27. Stav 3. Zakona o poreskoj administraciji ("Sl.list RCG", broj 65/01 i 80/04) i člana 207. Zakona o opštem upravnom postupku ("Sl.list RCG", broj 60/03) Poreska uprava, **donosi**

Rješenje o registraciji

Upisuje se u registar poreskih obveznika:

Naziv **DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "INTESA GROUP"**
BIJELO POLJE

Adresa **BIJELO POLJE**
BIJELO POLJE
TRŠOVA LAMELA E BR.35

Poreskom obvezniku se dodjeljuje

PIB   **0 2 7 2 9 6 4 4**

(Matični broj)

7 0 1

(Šifra područne jedinice poreskog organa)

Datum upisa u registar **24.09.2008.** godine.

Poreski obveznik je dužan da obavijesti poreski organ o svim promjenama podataka iz registra poreskog obveznika (član 33. Zakona o poreskoj administraciji) u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.

NAČELNIK

Zoran Kuč

Zoran Kuč

CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

Direktorat za inspekcijske poslove
i licenciranje
Direkcija za licence
Broj: UPI 107/7-3032/2
Podgorica, 31.05.2018.godine

»INTESA GROUP« DOO

BIJELO POLJE
Tršova Lamela E, br.35

U prilogu dopisa dostavljamo vam rješenje, broj i datum gornji.

OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE

Nataša Pavićević

Dostavljeno:

- Naslovu:
- a/a

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
DIREKTORAT ZA INSPEKCIJSKI NADZOR
I LICENCIRANJE
Direkcija za licenciranje
Broj: UPI 107/7-3032/2
Podgorica, 31.05.2018. godine

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, rješavajući po zahtjevu »INTESA GROUP« DOO iz Bijelog Polja, za izdavanje licence projektanta i izvođača radova, na osnovu člana 135 st. 1 i 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore " br. 64/17) i člana 46 stav 1 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore " br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donosi

R J E Š E N J E

1. IZDAJE SE »INTESA GROUP« DOO iz Bijelog Polja, LICENCA projektanta i izvođača radova.
2. Ova Licenca se izdaje na 5 (pet) godina.

O b r a z l o ž e n j e

Aktom, br.UPI 107/7-3032/1 od 31.05.2017.godine, »INTESA GROUP« DOO iz Bijelog Polja, obratilo se ovom ministarstvu za izdavanje licence projektanta i izvođača radova.

Uz zahtjev imenovano privredno društvo, dostavilo je ovom ministarstvu sledeće dokaze:

Rješenje Ministarstva održivog razvoja i turizma, broj UPI 107/7-1940/2 od 04.04.2018.godine, kojim je ALEKSANDRI VELJKOVIĆ diplomiranom inženjeru arhitekture iz Vršca, Republika Srbija, izdata LICENCA ovlašćenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta; Ugovor o radu na neodređeno vrijeme, zaključen dana 25.05.2018.godine, između »INTESA GROUP« DOO iz Bijelog Polja i ALEKSANDRE VELJKOVIĆ diplomiranog inženjera arhitekture iz Vršca, Republika Srbija; Izvod iz Centralnog Registra Privrednih subjekata Poreske uprave za imenovano privredno društvo – pretežna djelatnost, šifra 7112 -inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, razmotrilo je podnijeti zahtjev pa je odlučilo kao u dispozitivu ovog rješenja, a ovo sa sledećih razloga:

Naime, članom 122 stav 1 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata («Službeni list Crne Gore » br. 64/17), propisano je da privredno društvo koje izrađuje tehničku dokumentaciju (projektant), odnosno privredno društvo koje gradi objekat (izvođač radova), dužno je da za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije dijela

tehničke dokumentacije, odnosno građenje ili izvođenje pojedinih radova ovlašćeni inženjer može da bude fizičko lice koje obavlja poslove izrade tehničke dokumentacije odnosno građenje ili izvođenje pojedinih vrsta radova na građenju objekta, ima najmanje jednog zaposlenog ovlašćenog inženjera po vrsti projekta, koji izrađuje i to: arhitektonski, građevinski, elektrotehnički i mašinski projekat, odnosno vrsti radova koje izvodi na osnovu tih projekata. Stavom 2 istog člana Zakona, propisano je da obavljanje pojedinih poslova iz stava 1 ovog člana, projektant, odnosno izvođač radova može da obezbijedi na osnovu zaključenog ugovora sa drugim privrednim društvom koje ima zaposlenog ovlašćenog inženjera za određenu vrstu projekta, odnosno radova.

Članom 3 stav 1 tačka 3 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registara licenci („ Službeni list Crne Gore „ br. 79/17), utvrđene su vrste licenci, a između ostalih i licenca projektanta i izvođača radova, koja se izdaje privrednom društvu za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.

Članom 5 stav 1 tač. 1-2. Pravilnika, utvrđeno je da se u postupku izdavanja licence projektanta, odnosno izvođača radova, provjerava: 1) da li podnosilac zahtjeva u radnom odnosu ima zaposlenog ovlašćenog inženjera i licencu ovlašćenog inženjera.

Članom 137 stav 2 Zakona, propisano je da se licenca za privredno društvo, izdaje se na pet godina.

Rješavajući po predmetnom zahtjevu, a na osnovu uvida u dostavljene dokaze, ovo ministarstvo nalazi, da su se u konkretnoj pravnoj stvari stekli uslovi za primjenu čl. 122 stav 1 i 135 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, a u vezi čl 3 stav 1 tač. 1 i čl. 4 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registara licenci.

Saglasno izloženom, riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Crne Gore u roku od 20 dana od dana prijema istog.

OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE

Nataša Pavićević

CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

Direktorat za inspekcijske poslove
i licenciranje
Direkcija za licence
Broj: UPI 107/7-1940/2
Podgorica, 04.04.2018.godine

ALEKSANDRA VELJKOVIĆ

PODGORICA
Bulevar Sv.Petra Cetinjskog, br.40

U prilogu dopisa dostavljamo vam rješenje, broj i datum gornji.

OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE

Nataša Pavićević

Dostavljeno:

- Naslovu:
- a/a

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
DIREKTORAT ZA INSPEKCIJSKI NADZOR
I LICENCIRANJE

Direkcija za licenciranje

Broj: UPI 107/7-1940/2

Podgorica, 04.04.2018. godine

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, rješavajući po zahtjevu ALEKSANDRE VELJKOVIĆ diplomiranog inženjera arhitekture iz Vršca, Republika Srbija, za izdavanje licence za ovlaštenog inženjera, na osnovu člana 135 st. 1 i 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore" br. 64/17) i člana 46 stav 1 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore" br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donosi

R J E Š E N J E

1. IZDAJE SE ALEKSANDRI VELJKOVIĆ diplomiranom inženjeru arhitekture iz Vršca, Republika Srbija, LICENCA ovlaštenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.
2. Ova Licenca se izdaje na neodređeno vrijeme.

O b r a z l o ž e n j e

Aktom, br.UPI 107/7-1940/1 od 03.04.2018.godine, ALEKSANDRA VELJKOVIĆ diplomirani inženjer arhitekture iz Vršca, Republika Srbija, obratila se ovom ministarstvu zahtjevom za izdavanje licence ovlaštenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.

Uz zahtjev imenovani je ovom ministarstvu dostavio sledeće dokaze:

- Diplomu o završenim Integriranim osnovnim i diplomskim akademskim – master studijama i stečenom akademskom nazivu – diplomirani inženjer arhitekture – master, izdata na Fakultetu tehničkih nauka, Univerziteta u Novom Sadu, Republika Srbija, br.32-2007/08 od 18.05.2008.godine;
- Rješenje Ministarstva prosvjete i nauke, UPI br.05-1-587 od 17.09.2008.godine, kojim se Aleksandri Veljković, priznaje Diploma o o završenim Integriranim osnovnim i diplomskim akademskim – master studijama i stečenom akademskom nazivu – diplomirani inženjer arhitekture – master, izdata na Fakultetu tehničkih nauka, Univerziteta u Novom Sadu, Republika Srbija;
- Ovjerena fotokopija radne knjižice;
- Ovjerena kopija pasoša;
- Ovjerena dozvola za privremeni boravak i rad u Crnoj Gori;
- Licenca odgovornog projektanta br.300 J933 11 od 24.marta 2011.godine, izdata od strane Inženjerske komore Srbije;

- Rješenje Inženjerske komore Crne Gore, br.01-477/3 od 01.04.2016.godine, kojim se Aleksandri Veljković, dipl.inž.arh. – master iz Vršca, Republika Srbija, ovjerava licenca odgovornog projektanta, broj 300 J933 11, izdata od Inženjerske komore Republike Srbije, za izradu arhitektonskih projekata, uređenja slobodnih prostora i unutrašnjih instalacija vodovoda i kanalizacije;
- Rješenje Inženjerske komore Crne Gore, br.01-477/4 od 01.04.2016.godine, kojim se Aleksandri Veljković, dipl.inž.arh. – master iz Vršca, Republika Srbija, ovjerava licenca odgovornog inženjera, broj 400 I668 14, izdata od Inženjerske komore Republike Srbije, za izvođenje radova na objektima visokogradnje i unutrašnjih instalacija vodovoda i kanalizacije;
- Referenc lista za Aleksandru Veljković, dipl.inž.arh. – master iz Vršca, Republika Srbija, izdata od strane »ARCH AND SOUL« DOO iz Bijelog Polja, od 30.03.2018.godine;
- Referenc lista – potvrda za za Aleksandru Veljković, dipl.inž.arh. – master iz Vršca, Republika Srbija, izdata od strane »MD PROJECT BIRO« DOO iz Podgorice, od 18.06.2015.godine;
- Referenc lista – potvrda za za Aleksandru Veljković, dipl.inž.arh. – master iz Vršca, Republika Srbija, izdata od strane »BATES« DOO iz Podgorice, od 28.02.2010.godine;
- Uvjerenje Ministarstva pravde, od 04.04.2018.godine, kojim se potvrđuje da u kaznenoj evidenciji ne postoje podaci o osuđivanosti za imenovanu.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, razmotrilo je podnijeti zahtjev pa je odlučilo kao u dispozitivu ovog rješenja, a ovo sa sledećih razloga:

Naime, članom 123 stav 1 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata (»Službeni list Crne Gore « br. 64/17), propisano je da ovlašćeni inženjer može da bude fizičko lice koje obavlja poslove izrade tehničke dokumentacije odnosno građenje objekta, odgovarajuće struke, sa visokim obrazovanjem, odnosno najmanje kvalifikacijom VII1 podnivoa okvira kvalifikacije i najmanje tri godine radnog iskustva na stručnim poslovima izrade tehničke dokumentacije i građenja objekta.

Članom 3 stav 1 tačka 1 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registara licenci („ Službeni list Crne Gore „ br. 79/17), utvrđene su vrste licenci, a između ostalih i licenca ovlašćenog inženjera koja se izdaje fizičkom, licu za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.

Članom 4 stav 1 tač. 1-4. Pravilnika, utvrđeno je da se u postupku izdavanja licence ovlašćenog inženjera, provjerava: 1) identitet podnosioca zahtjeva; 2) da li podnosilac zahtjeva posjeduje visoko obrazovanje, odnosno najmanje kvalifikacije VII1 podnivoa okvira kvalifikacija, odnosno da li je izvršeno priznavanje inostrane obrazovne isprave najmanje kvalifikacije VII1 podnivoa okvira kvalifikacija; 3) da li podnosilac zahtjeva ima najmanje tri godine radnog iskustva na stručnim poslovima izrade tehničke dokumentacije i građenju objekta sa visokim obrazovanjem, odnosno najmanje kvalifikacije VII1 podnivoa okvira kvalifikacije i 4) da li je podnosilac zahtjeva osuđivan za krivično djelo za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti.

Stavom 3 istog člana Pravilnika, utvrđeno je da se radno iskustvo u smislu stava 1 tačka 3 ovog člana, smatra radno iskustvo u svojstvu saradnika na izradi tehničke dokumentacije na građenju objekta, odnosno izvođenja pojedinih radova na građenju objekta. Stavom 4 istog člana Pravilnika, utvrđeno je da se izuzetno od stava 3 ovog člana, fizičkom licu koje posjeduje licencu za izradu tehničke dokumentacije i građenje objekata, izdatu po propisima koji su važili do donošenja ovog propisa, radno iskustvo može dokazati na osnovu uvida u dokumentaciju koja je bila osnov za njeno izdavanje. Članom 137 stav 1 Zakona, propisano je da se licenca za fizičko lice izdaje na neodređeno vrijeme.

Rešavajući po predmetnom zahtjevu, a na osnovu uvida u dostavljene dokaze, ovo ministarstvo nalazi, da su se u konkretnoj pravnoj stvari stekli uslovi za primjenu čl. 123 stav 1 i 135 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, a u vezi čl 3 stav 1 tač. 1 i čl. 4 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registara licenci.

Saglasno izloženom, riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Crne u roku od 20 dana od dana prijema istog.

OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE
Nataša Pavićević

INŽENJERSKA KOMORA CRNE GORE

Broj:05-969

Podgorica, 30.03.2023. godine

Na osnovu čl. 143, čl. 146 stav 1 tačka 2 i čl. 149 stav 1 tačka 1
Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata
(„Službeni list Crne Gore“, br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20, 86/22, 004/23)
i evidencije Registra članova Inženjerske komore Crne Gore, izdaje se

POTVRDA

o članstvu u Inženjerskoj komori Crne Gore

ALEKSANDRA R. VELJKOVIĆ, diplomirani inženjer arhitekture-master, iz Vršca, Republika
Srbija

član je Inženjerske komore Crne Gore do **31.12.2023.** godine.

Reg.br. 3967

OWLAŠĆENO SLUŽBENO LICE
Ljiljana Vulić, dipl.pravnica

OBNOVA / ZAMENA POLISE:	
POL-00146196	
Tip obnove:	Obnova
Broj ponude:	PON-011022/22

POLISA - RAČUN POL-00174978

Zastupnik:	Madžgalj Snežana, 80-065		
Ugovarač			
Naziv	INTESA GROUP D.O.O.	MB	02729644
Adresa	TRŠOVA LAMELA E 35, 84000 BIJELO POLJE_GRAD, Crna Gora	Telefon	
Trajanje:	Godišnje osiguranje		
Period osiguranja	09.05.2022 (24:00) - 09.05.2023 (24:00)	Period obračuna	09.05.2022 - 09.05.2023

Predmet osiguranja: Profesionalna odgovornost projekatana: Osiguranje pokriva odštetne zahtjeve naručioca usluga ili trećih lica, uključujući i direktne finansijske gubitke/štete, koji su posljedica stručne greške osiguranika koji posjeduje licencu projektanta i izvođača radova izdatu od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma broj:UPI 107/7-3032/2, pri obavljanju djelatnosti izrade projektne (tehničke) dokumentacije, a za koje osiguranik odgovara na osnovu zakona u skladu sa uslovima osiguranja.
Vrsta projektovanja: Građevinsko
Planirani godišnji prihod: 60.000,00 (3324168) (3336086)

Vrsta osiguranja:	Osiguranje od projektantske odgovornosti	Šifra:	1310
-------------------	--	--------	------

Osiguranik

Naziv	INTESA GROUP D.O.O.	MB	02729644
Adresa	TRŠOVA LAMELA E 35, 84000 BIJELO POLJE_GRAD, Crna Gora	Telefon	

Suma osiguranja

Uloga	Način ugovaranja	Iznos
Jedinstvena suma osiguranja	Na sumu osiguranja	100.000,00

Franšiza

Franšiza	Odbitna franšiza iznosi 10% od priznate štete ali najmanje 500 EUR
----------	--

Obračun za predmet

Premija	270,00
Popust za nemanje šteta u poslednje tri godine	-27,00
Komercijalni popust 10%	-24,30
Popust za jednokratno plaćanje premije	-21,87
Ukupna premija bez poreza	196,83
Porez na premiju	17,71
Ukupna premija sa porezom	214,54

Osiguravajuće pokriće važi za područje Crne Gore

Osiguranje je zaključeno bez garantnog roka

Osiguranje je zaključeno u skladu sa Opštim uslovima za osiguranje odgovornosti projekatana koji su usvojeni 24.05.2018.god. (OU-ODPRK-05/18) i koji su sastavni dio ugovora o osiguranju.

Polisa se smatra računom. Oslobođeni plaćanja PDV-a po članu 27. zakona o PDV-u. Osiguravač zadržava pravo ispravke računске ili neke druge greške učinjene od strane zastupnika. Obaveza osiguravača iz ugovora o osiguranju počinje po isteku 24-og časa dana koji je u ugovoru o osiguranju naveden kao početak osiguranja, ali nikako prije isteka 24-og časa dana kada je Ugovarač osiguranja uplatio ugovorenu premiju u cjelosti ili prvu ratu premije osiguranja, a prestaje 24-og časa onog dana koji je u ugovoru označen kao istek osiguranja.

Na međusobne odnose ugovarača osiguranja/osiguranika i osiguravača koji nijesu definisani ugovorom o osiguranju primjenjuju se odredbe Zakona o obligacionim odnosima.

Potpisom polise ugovarač osiguranja potvrđuje da je primio Uslove zaključenog osiguranja.

Osiguranje je zaključeno u skladu sa Klauzulom za isključenje odgovornosti u slučaju pandemije koja je usvojena dana 23.02.2021. godine (KL-ISKPAND-02/21) i koja je sastavni dio polise osiguranja.

Ugovarač osiguranja je dužan da plati premiju u cjelosti prilikom zaključenja ugovora o osiguranju.

Ukupna isplata odšteta za sve osigurane slučajeve koji se dese u jednoj godini limitirana je iznosom sume osiguranja (godišnji agregat)

POLISA: POL-00174978

UKUPAN OBRAČUN	
Ukupna premija bez poreza	196,83
Porez na premiju	17,71
Ukupna premija sa porezom	214,54
Način plaćanja	U cjelosti

Sve međusobne nesporazume stranke će rješavati mirnim putem, a u slučaju spora ugovaraju nadležnost suda u Podgorici.

Na ugovor o osiguranju primjenjuje se Zakon o obligacionim odnosima Crne Gore.

Ugovorne strane su saglasne da ukoliko osiguranik ostvari pravo na naknadu štete, osiguravač ima pravo da dug po toj ili nekoj drugoj polisi odbije od iznosa obračunate štete.

 M.P. Osiguravač:

M.P. Ugovarač osiguranja:
 (puno ime i prezime)

Poslovnica Bijelo Polje, BIJELO POLJE_GRAD, 06.05.2022

POLISA: POL-00174978

Korisnik: KORISNIK

Datum i vrijeme štampe: 27.03.2023 12:42

PODRUČNA JEDINICA
BUDVA

Datum: 27.03.2023 12:42

KO: BUDVA

LIST NEPOKRETNOSTI 8 - PREPIS

Podaci o parceli							
Broj/podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Površina m ²	Prihod
2392	1	19 19		BUDVA CENTAR	Porodična stambena zgrada NASLJEĐE	188	0.00
2392		19 19		BUDVA CENTAR	Dvorište NASLJEĐE	400	0.00
2393		19 19	05.05.2016	BUDVA CENTAR	Livada 2. klase NASLJEĐE	267	1.28

Podaci o vlasniku ili nosiocu prava			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Osnov prava	Obim prava
*	ANDJUS STEVO VOJO *	Korišćenje	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima objekta					
Broj/podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Osnov prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
2392	1	Porodična stambena zgrada NASLJEĐE	930	JEDNOSPATNA ZGRADA 188	Svojina 1/1 ANDJUS STEVO VOJO * *
2392	1	Stambeni prostor NASLJEĐE Šestosoban stan	1	Prizemlje 126	Svojina 1/1 ANDJUS STEVO VOJO * *
2392	1	Stambeni prostor NASLJEĐE Šestosoban stan	2	Prvi sprat 126	Svojina 1/1 ANDJUS STEVO VOJO * *

Ne postoje tereti i ograničenja.

Podaci o aktivnim zahtjevima									
LN	Broj parcele	Podbr.	Zgrada	PD	Klas. znak	Broj zahtjeva	Godina	Komentar	Sadržina
	2392	0	1	1	919	1360	2023		ZA UPIS PO UZZ 646/22 U LN 8 KO BUDVA NA KP 2392
	2392	0	1	2	919	1360	2023		ZA UPIS PO UZZ 646/22 U LN 8 KO BUDVA NA KP 2392
	2392	0	1		919	1360	2023		ZA UPIS PO UZZ 646/22 U LN 8 KO BUDVA NA KP 2392
	2392	0	0		919	1360	2023		ZA UPIS PO UZZ 646/22 U LN 8 KO BUDVA NA KP 2392
	2392	0	1		919	1360	2023		ZA UPIS PO UZZ 646/22 U LN 8 KO BUDVA NA KP 2392
	2392	0	1	1	919	9204	2022		ZA UPIS PO UZZ 646/22 U LN 8 KO BUDVA NA KP 2392
	2392	0	1	2	919	9204	2022		ZA UPIS PO UZZ 646/22 U LN 8 KO BUDVA NA KP 2392
	2392	0	1		919	9204	2022		ZA UPIS PO UZZ 646/22 U LN 8 KO BUDVA NA KP 2392
	2392	0	0		919	9204	2022		ZA UPIS PO UZZ 646/22 U LN 8 KO BUDVA NA KP 2392
	2392	0	1		919	9204	2022		ZA UPIS PO UZZ 646/22 U LN 8 KO BUDVA NA KP 2392
	2393	0	0		919	9204	2022		ZA UPIS PO UZZ 646/22 U LN 8 KO BUDVA NA KP 2392
	2393	0	0		919	1360	2023		ZA UPIS PO UZZ 646/22 U LN 8 KO BUDVA NA KP 2392
8					919	9204	2022		ZA UPIS PO UZZ 646/22 U LN 8 KO BUDVA NA KP 2392
8					919	1360	2023		ZA UPIS PO UZZ 646/22 U LN 8 KO BUDVA NA KP 2392

I OPŠTA DOKUMENTACIJA

RJEŠENJE

---

o imenovanju glavnog inženjera za izradu tehničke dokumentacije

OBJEKAT: **STAMBENI OBJEKAT 1, POMOĆNI OBJEKTI 2 I 3**

VRSTA PROJEKTA: ELABORAT O RUŠENJU

LOKACIJA: KATASTARSKA PARCELA BR. 2392, I DIO KATASTARSKE
PARCELE BR. 2393, KO BUDVA OPSTINA BUDVA

INVESTITOR: **ANĐUS (STEVO) VOJO**

GLAVNI INŽENJER: **ALEKSANDRA VELJKOVIC, dipl.inž.arh.**

Imenovani je u stalnom radnom odnosu u preduzeću „**INTESAGROUP**“ d.o.o. Bijelo Polje i ispunjava propisane uslove u pogledu stručne spreme i prakse da može samostalno rukovoditi izradom i izrađivati tehničku dokumentaciju, odnosno djelove tehničke dokumentacije u skladu sa ZAKONOM O PLANIRANJU PROSTORA I IZGRADNJI OBJEKATA ("Službeni list Crne Gore", br. 064/17 od 06.10.2017, 044/18 od 06.07.2018, 063/18 od 28.09.2018, 011/19 od 19.02.2019, 082/20 od 06.08.2020)

Bijelo Polje,
April, 2023.godine.

Izvrсни direktor:

Fatmir Mahmutovic

PODACI O INZENJERIMA

NAZIV OBJEKTA	PROJEKTANT⁸	GLAVNI INZENJER⁹
STAMBENI OBJEKAT 1 I POMOĆNI OBJEKTI 2 I 3	d.o.o. "INTESA group" br.lic.UPI 107/7- 3032/2,ul.Zivka Zizica Bijelo Polje 069 / 073 – 081	Aleksandra Veljković, dipl.ing.arh. br. lic. UPI 107/7-1940/2
DJELOVI TEHNIČKE DOKUMENTACIJE		
PROJEKAT¹⁰	PROJEKTANT¹	ODGOVORNI INZENJER²
ELABORAT O UKLANJANJU OBJEKTA	d.o.o. "INTESA group" br.lic.UPI 107/7- 3032/2,ul.Zivka Zizica Bijelo Polje 069 / 073 – 081	Aleksandra Veljković, dipl.ing.arh. br. lic. UPI 107/7-1940/2

⁸ Naziv privrednog društva, pravnog lica, odnosno preduzetnika, broj licence, adresa, telefon,e-mail

⁹ Ime i prezime, stručno obrazovanje, broj licence

¹⁰ Naziv dijela tehničke dokumentacije

IZJAVA GLAVNOG INŽENJERA DA JE TEHNIČKA DOKUMENTACIJA
IZRAĐENA U SKLADU SA VAŽEĆIM PROPISIMA

OBJEKAT ¹¹	<u>STAMBENI OBJEKAT 1, POMOĆNI OBJEKTI 2 I 3</u>
LOKACIJA ¹²	KATASTARSKA PARCELA BR. 2392, I DIO KATASTARSKE PARCELE BR. 2393, KO BUDVA OPSTINA BUDVA
VRSTA I DIO TEHNIČKE DOKUMENTACIJE ¹³	<u>ELABORAT O RUŠENJU</u>
GLAVNI INŽENJER ¹⁴	<u>ALEKSANDRA VELJKOVIC, dipl.ing.arh.</u>

I Z J A V L J U J E M,

da je ovaj projekat urađen u skladu sa:

- Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata i podzakonskim aktima donešenim na osnovu navedenog zakona;
- posebnim propisima koji direktno ili na drugi način utiču na osnovne zahtjeve za objekte;
- pravilima struke i
- urbanističko-tehničkim uslovima.

_____
(potpis glavnog inženjera)

Bijelo Polje, April, 2023.god.
(mjesto i datum)

_____
(potpis odgovornog lica)

¹¹ Naziv projektovanog objekta

¹² Mjesto građenja, planski dokument, urbanistička parcela, katastarska parcela

¹³ Idejno rješenje, idejni projekat, glavni projekat odnosno projekat izvedenog objekta

¹⁴ Ime i prezime glavnog inženjera.

IZJAVA O MEĐUSOBNOJ USAGLAŠENOSTI SVIH DIJELOVA TEHNIČKE
DOKUMENTACIJE

OBJEKAT ¹⁵	<u>STAMBENI OBJEKAT 1, POMOĆNI OBJEKTI 2 I 3</u>
LOKACIJA ¹⁶	KATASTARSKA PARCELA BR. 2392, I DIO KATASTARSKE PARCELE BR. 2393, KO BUDVA OPSTINA BUDVA
VRSTA TEHNIČKE DOKUMENTACIJE ¹⁷	<u>ELABORAT O RUŠENJU</u>
GLAVNI INŽENJER ¹⁸	<u>ALEKSANDRA VELJKOVIC, dipl.ing.arh.</u>

I Z J A V L J U J E M

da su svi dijelovi tehničke dokumentacije, koji čine tehničku dokumentaciju
za uklanjanje objekta

STAMBENI OBJEKAT 1, POMOĆNI OBJEKTI 2 I 3 KOJI SE NALAZE NA
KATASTARSKA PARCELA BR. 2392, I DIO KATASTARSKE PARCELE BR.
2393, KO BUDVA OPSTINA BUDVA, sumeđusobno usklađeni i prikazuju
objekat kao tehničko-tehnološku i funkcionalnu cjelinu.

Izjava služi radi prijave građenja i građenja objekta, te se u druge svrhe ne
može upotrijebiti.

_____
(potpis glavnog inženjera)

Bijelo Polje, April, 2023.god.
(mjesto i datum)

_____
(potpis odgovornog lica)

¹⁵ Naziv projektovanog objekta

¹⁶ Mjesto građenja, planski dokument, urbanistička parcela, katastarska parcela

¹⁷ Idejno rješenje, idejni projekat, glavni projekat odnosno projekat izvedenog objekta

¹⁸ Ime i prezime glavnog inženjera.

II TEKSTUALNA DOKUMENTACIJA

1. TEHNIČKI OPIS

1.1. Postojeće stanje

Ovim Elaboratom tehnički se razrađuju rješenja, odnosno postupci i način uklanjanja postojećih objekata

Objekat 1 – porodični STAMBENI objekat površine u osnovi prizemlja $P=188\text{ m}^2$ BGP, dok je neto površina $P= 252\text{m}^2$, prizemlje je neto površine 126m^2 , dok je 1. sprat neto površine 126m^2 .

Objekat 2– prizemni POMOĆNI objekat (garaža) koji nije upisan u listu nepokretnosti, a na osnovu priložene foto dokumentacije, kao i situacije terena spratnosti P+0

Objekat 3– prizemni POMOĆNI objekat koji nije upisan u listu nepokretnosti, a na osnovu priložene foto dokumentacije, kao i situacije terena spratnosti P+0

Napomena: podaci korišteni iz lista nepokretnosti 8

Pored toga ovim Elaboratom određuje se postupak i način obezbjeđenja, primjene i sprovođenja mjera zaštite i zdravlja na radu.

Radovi obuhvataju poslove i radnje na uklanjanju **OBJEKATA 1, 2 i 3** koji se nalaze na KATASTARSKOJ PARCELI BR. 2392, I DIJELU KATASTARSKE PARCELE BR. 2393, KO BUDVA OPSTINA BUDVA.

Odgovornog izvođača radova na rušenju objekata odrediće Investitor nakon otvaranja ponuda za izvođenje radova. Odgovornog nosioca radova i primjene ovog Elaborata i drugih tehničkih propisa odrediće izvođač radova nakon uvođenja u posao od strane Investitora.

Radovi obuhvataju poslove i radnje na uklanjanju postojećeg objekta na parceli:

1. Objekat 1 prema listu nepokretnosti 8-prepis upisan je kao porodična stambena zgrada, spratnost P+1 površine 188m^2 BGP u osnovi prizemlja, ukupne neto površine 252m^2 . Na osnovu priložene foto dokumentacije postojeći objekat br.1 koji je evidentiran kao jednospratna zgrada P+1.
2. Objekat 2 prema priloženoj foto dokumentaciji, kao i situaciji terena, pomoćni objekat (garaža) spratnost P+0.
3. Objekat 3 prema priloženoj foto dokumentaciji, kao i situaciji terena, pomoćni objekat spratnost P+0.

1.2. Uklanjanje objekata

Radovi obuhvataju poslove i radnje na uklanjanju sledećih objekata:

Objekat

Predmetni objekti su sagradjeni od blok-cigle zidova tradicionalnom tehnologijom u vremenu kad je gradjen i od drvenih elemenata od kojih su napravljene barake. Objekat je fundiran na AB trakastima temeljima i izvedena je AB podna ploča. Krov predmetnih objekata je j drvena krovna konstrukcija .

S obzirom da su danas u svijetu dominantne dvije tehnologije rušenja - tehnologija rušenja eksplozivom i tehnologija građevinskog rušenja (npr. drobljenjem i rezanjem), jedini izbor na ovoj lokaciji zbog lokacije i ekonomske računice je izbor tehnologije rušenja sa građevinskim mašinama uz stručnu radnu snagu.

Prednosti tehnologije građevinskog rušenja

S obzirom na sve navedeno, očito je da za rušenje objekata u urbanim sredinama i sredinama uz saobraćajnice značaja tehnologija građevinskog rušenja predstavlja najkvalitetnije i najsigurnije rješenje.

Iz mnoštva prednosti koje ova tehnologija ima. ovdje naglašavamo slijedeće:

- a) sigurno rušenje, bez vibracija, buke ili prašine (vodene zavjese)
- b) troškovno vrlo učinkoviti i uporedivo manji u odnosu na ostale tehnologije rušenja
- c) sa ekološkog aspekta ovo je jedino prihvatljivo rješenje rušenja građevinskih objekata

TERENSKI I LOKALNI USLOVI

Predmetni objekat je pristupačan sa asfaltnog puta, takođe objekat je male površine tako da je rušenje samog objekta lako izvodljivo i neće ugroziti ni okolne objekte.

Da bi pristupili gradilištu moguće je sa dvije strane. Po obodu parcele postaviće se ograda sa čeličnom ispunom iz razloga jer sa jedne strane se nalazi – javni put. Širina trotoara i ograda će obezbjeđivati bezbjedan utovar šuta uz pažljivu manipulaciju rukovaoca građevinske mašine. Posebno treba obratiti pažnju da se izbjegne pretovar i prosipanje šuta na spoljnu stranu vozila. Redosled radova i način obezbjeđenja će biti prikazan na organizacionoj šemi gradilišta koji je obavezan da uradi izvođač radova.

Instalacije

Pomenuti objekat je potrebno isključiti sa mreže (elektro i vodovod) prije nego se pristupi radovima (iz izvoda katastra).

Obezbjeđenje radne snage i opreme

Za izvođenje predmetnih radova, investitor treba da obezbijedi stručnu i kvalifikovanu radnu snagu i kvalitetnu mehanizaciju sa obučenim rukovaocima – ovlašćenu – licenciranu firmu. Pošto se radi o kratkotrajnom poslu organizaciju gradilišnih prostorija će se riješiti u fazi gradnje što nije predmet ovog elaborata.

II TEHNOLOGIJA IZVOĐENJA RADOVA

PRETHODNI RADOVI

Prije početka radova na rušenju predmetnog objekta investitor u saglasnosti sa glavnim izvođačem radova (koji posjeduje validnu licencu Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma) vrši obezbjeđenje zone postavljanjem upozorne trake i signalizacijom koja treba da spriječi eventualno ometanje izvođenja radova od strane nezaposlenih kao i omogući bezbjednost istih. Gradilište se ograđuje i obezbjeđuje zaštitnom ogradom (limena-čvrsta, dobro učvršćena zbog vjetra).

Pristup nezaposlenim licima je strogo zabranjen, što će se označiti vidnim natpisom na ulazu u zonu gradilišta – rušenje objekta. Takođe postaviti znak obavještenja da je svim prisutnim na gradilištu obavezna upotreba zaštitnih sredstava i opreme .

Ugroženo područje mora biti zaštićeno svo vrijeme dok traje rušenje objekata i čišćenja placa.

RUŠENJE OBJEKTA

Objekti će se rušiti upotrebom mehanizacije tj. bagera koji će u slučaju potrebe koristiti poseban dodatak – hidraulični čekić. Dužina ruke bagera će obezbijediti distancu bagera i spriječiti eventualno obrušavanje elemenata konstrukcije objekta na mašinu i time je oštetiti ili ugrozi rukovaoca. Propisano rastojanje mašine od objekta koji se ruši je najmanje 1,5 puta veće od visine objekta koji se ruši. Za rušenje objekata je neophodno da angažovana mašina bude gusjeničar.

Građevinske mašine i uređaji za rad na mehanizovani pogon, koja će se eventualno prema potrebi koristiti na rušenju objekta moraju u pogledu zaštite na radu odgovarati specifičnim uslovima građevinarstva. Zaštitne naprave, ugrađene na mašinama i uređajima moraju odgovarati uslovima rada i stepenu ugroženosti zaposlenih koji njima rukuje.

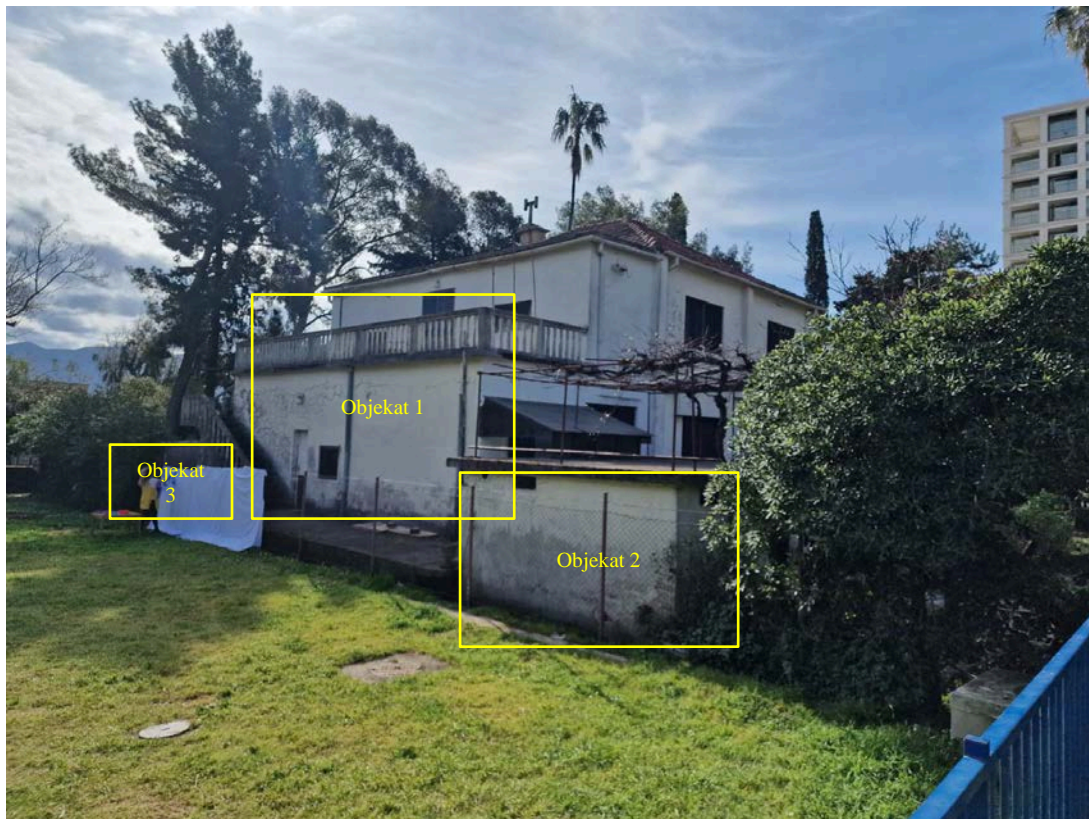
Prije postavljanja na mjesto rada građevinske mašine i uređaji moraju biti pregledani i provjereni, u cilju njihove ispravnosti za rad.

Bageri i gusjeničari su opremljeni sa pripadajućim specijalnim hidrauličkim alatima za drobljenje betona i rezanje armaturnog željeza. Izvedbe hidrauličkih bagera specijalno opremljenih za rušenje (DEMOLITION izvedbe) razlikuju se od ostalih bagera "normalne izvedbe" po cijelom nizu karakteristika koje im omogućavaju efikasan rad u otežanim uvjetima rušenja građevina. Najznačajnije karakteristike koje razlikuju DEMOLITON izvedbe bagera od običnih su slijedeće:

- (a) produžene ruke bagera radi većeg dohvata alata za rušenje (20 ili 24 m), pa čak i >50 m
- (b) kontrategovi za stabilizaciju stroja kod rada sa dugačkim rukama
- (c) pojačani donji postroj
- (d) pojačani protok (do 50%) i pojačani tlak u hidrauličkom sustavu (do 350 bar) radi omogućavanja rada sa teškim hidrauličkim alatima (alati od 1,5 do 4.5 tone težine)
- (e) proširene i produžene gusjenice bagera (LC izvedba) radi smanjivanja opterećenja (kg/cm^2) i povećanja stabilnosti stroja
- (f) dodatna zaštite kabine
- (g) brze spojke za brzu izmjenu alata za rušenje povećana ukupna masa bagera 30-40% u odnosu na normalnu izvedbu baznog.

Slika1. Izgled predmetnih objekta koji se uklanja – ruši

1.3. Upravljanje građevinskim materijalom i otpadom

Otpad je svaka materija ili predmet koje je vlasnik odbacio ili je dužan da odbaci. Klasifikacijom otpada vrši se podjela po grupama, podgrupama i vrstama, a sve u skladu sa porijeklom otpada. Klasifikacija otpada vrši se na osnovu kataloga otpada.

Podjela otpada:

Prema porijeklu/mjestu nastanka A) Komunalni - otpad iz kućanstva te otpad iz proizvodne i/ <u>ili uslužne</u> djelatnosti. B) Proizvodni – nastaje u proizvodnom procesu u industriji, pri radu i drugim procesima, a po sastavu i svojstvima se razlikuje od komunalnog otpada.	U zavisnosti od stepena opasnosti: A) Neopasni B) Opasni C) Inertni - otpad koji ne podliježe značajnim fizičkim, hemijskim i/ili biološkim promjenama.
---	---

Uklanjanje objekata je aktivnost koja obuhvata sledeće korake:

- (a) zbrinjavanje zaostataka tehnološkog procesa
- (b) zbrinjavanje i izmiještanje opreme
- (c) rušenje
- (d) zbrinjavanje iskoristivnog građevinskog otpada
- (e) trajno deponovanje neiskoristivog otpada.

Zaštita životne sredine i vrijednih prirodnih resursa podrazumijeva trajnu zaštitu vrijednih prirodnih i stvorenih vrijednosti u cilju održavanja i poboljšanja kvaliteta životne sredine, teritorije Ulcinj i šireg okruženja. Uslove za zaštitu životne sredine i prirodnih resursa treba ispuniti na tri nivoa: u fazi projektovanja rušenja, u fazi rušenja i u fazi korišćenja.

Predmetni objekat će se rušiti u fazama. Prilikom rušenja objekta, nema neke značajne eksploatacije prirodnih resursa i energije.

Otpad iz prostorija koje koriste isključivo zaposleni ima karakteristike kućnog inertnog otpada. Sa gledišta zaštite životne sredine značajno je da se sve navedene i druge vrste opasnog otpada moraju separatno sakupljati i evakuisati. Sav čvrsti otpad koji se prema posebnim ugovorima ne reciklira, odlaze se u sudove komunalnog preduzeća iz Ulcinja koje ih prema ugovoru prazni, a otpad odvozi svojim specijalnim vozilima.

Za razliku od sitnog inertnog otpada koji nastaje uglavnom aktivnostima zaposlenih prilikom samog izvođenja rušenja objekta doći će do stvaranja većih količina otpada. Već je u dokumentaciji naglašeno da se kao sastavni dio radova u građevinarstvu pojavljuju i iskopi. U konkretnom slučaju količine iskopa će biti jako male. Kao posljedica ovoga doći će do pojave određene količine zemlje, koja neadekvatnim odlaganjem, na za to predviđeno mjesto, može uticati na kvalitet životne sredine. U ovom slučaju materijal koji će se javiti tokom iskopa pri obavljanju radova rušenja će se koristiti za zaravnavanje

lokacije. Najveći dio otpada će da sačinjava građevinski šut, elektro kablovi I ab elementi koji će se takođe odvoziti na prethodno definisane lokacije u dogovoru sa lokalnom samoupravom.

U fazi rušenja objekat na površini terena ne mogu dospjeti otpadne materije, koje mogu biti opasne i štetne (mašinsko ulje, gorivo i sl.). U zoni rušenja predmetnih objekata će biti izgrađen sanitarni čvor koji se sastoji od nužnika, kupatila i umivaonika. Umivaonici će biti izgrađeni po principu korita. Za odvod prljave vode koristi se namjenski izgrađena privremena vodonepropusna septička jama. Pražnjenje septičke jame vršiće preduzeće nadležno za komunalne poslove u Ulcinju. Sanitarni čvor na gradilištu se locira na najpovoljnije mjesto, a ujedno se dovoljno udaljuje od stambenih i drugih objekata (pri izgradnji sanitarnog čvora mora se voditi računa da odstojanje od najbližih mjesta rada ne bude veća od 20 m).

Za dezinfekciju sanitarnog čvora koristi se TEGO-51, halamid i hozocid. Nužnici se hlorišu svaki dan, a podovi su izrađeni od materijala koji se lako održava. Ovakvom organizacijom gradilišta predmetnog objekta neće doći do negativnog uticaja na podzemne i površinske vode. Već je navedeno da se sitniji čvrsti otpad sklanja u metalne kontejnere i da se ne spaljuje tako da u vazduh neće dospjeti hemijski štetne materije.

S obzirom na već više puta navedenu djelatnost kao i na opisani način uklanjanja otpada pri rušenju predmetnih objekata, nije za očekivati pojavu ekstremnog zagađenja u toku izvođenja radova. Nema farbanja niti obrade metalnih površina kao niti upotrebe opasnih supstanci koje bi mogle da ugroze okolinu. S obzirom da je riječ o rušenju i da se upotrebljava teška mehanizacija, može se očekivati izvjesna emisija štetnih materija u vazduh. Međutim, ta emisija ne može da bude uporediva sa emisijama koje se dešavaju na magistralnim i gradskim okolnim saobraćajnicama. Iz opisanog postupka rušenja objekata, može se sagledati da materijali koji se koriste nisu materije koje su opasne. U toku tog procesa može doći do emisije prašine, ali ne u većim količinama i bitno je istaći da su ovi radovi kao i njihovi efekti privremenog karaktera. Nema kontinuiranog oslobađanja štetnih nusprodukata u velikim količinama. Emisije gasova iz motora mehanizacije će biti ali ne u tim koncentracijama da se izazove nepodnošljivo širenje neprijatnih mirisa u okolinu.

Takođe za očekivati je i pojavu povećane buke na lokaciji rušenja. I ovdje je potrebno istaci da su efekti povećane buke privremenog karaktera.

Takođe ćemo navesti da će nosilac projekta i izvođač radova biti u obavezi da prilikom stupanja mehanizacije sa lokacije na lokalne i regionalne puteve izvrši čišćenje njihovih točkova. Na ovaj način se zemlja koja je eventualno zaostala na točkovima mehanizacije neće raznositi po lokalnim i drugim putevima. Prilikom izvođenja pripremnih radova naročito pri sređivanju prilaza neće se vršiti velika prosjeka rastinja. Dakle na lokaciji nema šuma, močvara, a region nema dodira sa morskom obalom. Obim zahvata u cjelini nije toliki da možemo govoriti o značajnim posljedicama tipa stvaranja poplava i bujica i sl.

Prilikom rušenja postojećeg objekta i izvođenja planiranih kao otpad će nastati velike količine prije svega metala, elektro kablova I betona.

U skladu sa Pravilnikom o klasifikaciji otpada i katalogu otpada („Sl. list CG”, br. 59/13) navedene su oznake tipova otpada prema osobinama otpada i djelatnostima iz kojih potiče otpad.

U skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom, klasifikovan je neopasni otpad koji nastaje tokom obavljanja djelatnosti rušenja postojećeg antenskog stuba na lokaciji.

U skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom, klasifikovan je neopasni otpad koji nastaje tokom obavljanja djelatnosti rušenja postojećih objekata na lokaciji.

Oznaka	Vrsta otpada
17 01 01	Beton
17 01 02	Blok / cigla
17 01 03	Pločice i keramika
17 02 01	Drvo
17 02 02	Staklo
17 02 03	Plastika
17 03 02	Bituminozne mješavine
17 04 01	Bakar,bronz,mesing
17 04 02	Aluminijum
17 04 05	Gvožđe i čelik
17 05 04	Zemljište i kamen
17 08 02	Građevinski material na bazi gipsa
15 01 01	Papirna i kartonska ambalaža

Čvrsti otpad kao što je beton, plastika, metal mora da se separirati i odlagati u posebne kontejnere specijalizovanog preduzeća i odvoziti na reciklažu.

Posebne mjere zbrinjavanja građevinskog otpada

Posmatrajući kompletno problematiku zbrinjavanja građevinskog otpada, uređenja okoline gradilišta i zaštitu životne sredine, mora se u punom smislu riječi konstatovati da je rušenje objekata specifičan projekat.

Organizacija rušenja postojećeg antenskog stuba sprovodi se u načelu na taj način da se na prikladnom mjestu, u smislu transporta potrebnog materijala i opreme te blizine objekta, oformi gradilište. Ovo je gradilište u pravom smislu te riječi pošto isto služi kao baza za dopremu alata, materijala, opreme, ljudstva i kao mjesto izvođenja radova. Prema tome, na tako oformljenom gradilištu (bazi) obavljaju se građevinski zahvati u smislu rušenja i raspoloživi teren se uz minimalne pripreme i eventualne manje građevinske zahvate (npr. postavljanje kontejnera za boravak ljudi, uređenje terena za odlaganje materijala i alata, parkiranje vozila, postavljanje ograde i sl.) prilagodi potrebama boravka ljudi i omogućiti efikasnije rušenje.

Shodno Pravilniku o postupanju sa građevinskim otpadim, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada ("Sl. list RCG", br. 50/12) mora se preduzeti sledeće:

- Građevinski otpad na gradilištu skladišti se odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i odvojeno od drugog otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina.
- Odlaganje građevinskog otpada koji se privremeno ne skladišti na gradilištu ili u objektu u kojem se izvode građevinski radovi može se vršiti u kontejnere postavljene na gradilištu, uz gradilište ili uz objekat na kojem se vrše građevinski radovi.
- Kontejneri moraju biti izrađeni na način kojim se omogućava bez pretovara odvoženje otpada u postrojenje za dalju obradu.
- Investitor mora obezbijediti da se iz objekta izdvoji opasan građevinski materijal, radi sprečavanja miješanja opasnog građevinskog materijala sa neopasnim građevinskim otpadom, ukoliko je to tehnički izvodljivo.
- Građevinski otpad može se privremeno skladištiti na gradilištu do završetka građevinskih radova, a najduže jednu godinu.
- Građevinski otpad može se privremeno skladištiti i na drugom gradilištu investitora ili drugom mjestu koje je uređeno za privremeno skladištenje građevinskog otpada.
- Investitor objekta čija je zapremina objekta zajedno sa zemljanim iskopom veća od 2000 m³ sačinjava plan upravljanja građevinskim otpadom.
- Građevinski otpad investitor, odnosno izvođač građevinskih radova koji je ovlašćen od strane investitora, predaje sakupljaču građevinskog otpada ili neposredno postrojenju za obradu građevinskog otpada.
- Preradu građevinskog otpada investitor može da vrši na gradilištu na osnovu dozvole u skladu sa zakonom.
- Građevinski otpad (otpadni beton, opeka, keramika i građevinski materijal na bazi gipsa ili mješavina građevinskog otpada sa zemljanim iskopom) može se ponovo upotrijebiti za izvođenje građevinskih radova na gradilištu na kojem je otpad nastao ukoliko zapremina otpada ne prelazi 50 m³.
- Cement azbestni otpad mora se pakovati u zatvorene kese ili foliju, tako da se spriječi ispuštanje azbestnih vlakana u životnu sredinu u toku utovara, prevoza i istovara na deponiju.
- Cement azbestni otpad može se pakovati u kese od platna, vještačke materije ili polietilensku foliju debljine najmanje 0,4 milimetra ili slojeve rastegljive folije ukupne debljine najmanje 0,6 milimetara.

2. TEHNIČKI USLOVI ZA IZVOĐENJE RADOVA

2.1. Pripremni radovi

2.1.1. Osiguranje granica gradilišta u odnosu na okolni prostor

Za obezbjeđenje granica gradilišta moraće se uraditi ograda na granicama urbanističke parcele na kojoj se nalazi stambeni objekat.

Gradilište mora biti obezbjeđeno od neovlašćenog pristupa i prolaza svim licima osim zaposlenih angažovanih na izvođenju radova.

Ukoliko je neophodno prisustvo ili prolaz drugih on će se izvršiti uz saglasnost rukovodioca gradilišta, upotrebom odgovarajuće signalizacije, a u slučaju dužeg zadržavanja prolaznika potrebno je primjeniti mjere za nesmetano odvijanje saobraćaja.

Skladištenje neophodnih materija i sredstava rada izvršiti bez opasnosti ugrožavanja saobraćajnica i sigurnosti lica koja prolaze u neposrednoj blizini radilišta.

Takođe je neophodno preduzeti sledeće mjere zaštite: postaviti znakove upozorenja, obavještenja i zabrane.

Neposredno na prilazima radilištu postaviti table sa informacijama o Izvođaču i Investitoru radova i table sa sledećim sadržajem:

2.1.2. Uređenje i održavanje pristupnih saobraćajnica (prilazi, prolazi, putevi i sl.)

Da bi se radovi normalno odvijali potrebno je do objekta obezbijediti normalne pristupe, kako za sva mehanizovana sredstva, tako i za zaposlene. Kod korišćenja javnih saobraćajnica i puteva izvođač radova će to obavljati na propisan način tako da ne ometa odvijanje normalnog saobraćaja i ne smije dozvoliti zatrpavanje prolaznih puteva i saobraćajnica građevinskim ili sličnim materijalom, opremom itd.

Za prilaz i utovar materijala neophodno je neophodno je organizovati siguran transportni put odnosno utovarne površine.

Izvođač treba obezbijediti siguran i nesmetan prolaz svim učesnicima saobraćaja na saobraćajnicama oko gradilišta.

Uređenje unutrašnje saobraćajnice u toku radova izvršit će odgovorni rukovodilac prema potrebi organizacije procesa rušenja. Predlaže se korišćenje postojeće unutrašnje saobraćajnice.

Ista mora biti potrebne nosivosti. Brzina odvijanja saobraćaja mora se ograničiti na 10 km/h, a i manje ako to zahtjeva sigurnost kretanja zaposlenih na izvođenju radova, te postaviti saobraćajni znak za ograničenje brzine na ulazu u gradilište.

Saobraćajnica mora biti propisano označena sa putokazima, a svako nepotrebno zadržavanje je najstrožije zabranjeno, kao i nepotrebno odlaganje materijala i opreme. Ograđivanje i obezbjeđivanje gradilišta investitor je dužan da izvede u skladu sa uslovima koje će mu izdati nadležni organ.

2.1.3. Određivanje mesta, prostora i načina razmeštaja i uskladištenja građevinskog otpada na gradilištu

Građevinski otpad na gradilištu skladišti se na tačno utvrđenim mestima, ukoliko nije predviđeno da se odmah transportuje na predviđene lokacije.

Materijal mora biti skladišten na odgovarajući način kako ne bi predstavljao prepreke i stalni izvor opasnosti po zaposlene, mora biti omogućeno nesmetano uzimanje bez opasnosti od rušenja.

Ako su neophodne da se veće količine materijala skladište od onih koje se mogu normalno na raspoloživom prostoru, da bi se održala dinamika radova moraju se obezbediti posebne mere bezbednosti i zdravlja na radu. Svaki izvođač radova dužan je da propiše način razmeštaja i uskladištenja materijala na gradilišta.

2.1.4. Smještaj, ishrana i prevoz zaposlenih angažovanih na rušenju objekata

Zaposleni angažovani na rušenju objekata, će biti smješteni u režiji poslodavca. Ishrana zaposlenih će biti organizovana u režiji poslodavca. Prevoz zaposlenih biće organizovan u režiji poslodavca sa službenim vozilima.

2.1.5. Sanitarni čvorovi na lokaciji rušenja

Izvođač radova će obezbijediti korišćenje PVC montažnog higijenskog nužnika koji je postavljen u čošku gradilišta na mjestu gdje najmanje smeta odvijanju radova

2.1.6. Uređenje električnih instalacija na gradilištu

Zaštiti od električne struje potrebno je posvetiti naročitu pažnju, s obzirom da je električna energija pogonska snaga većine mašina, uređaja i postrojenja koja se koriste na gradilištu.

Priključenje prenosnog alata i sl. izvršiće se na priključak van lokacije antenskog stuba planiranog za rušenje. Svaka mašina mora imati sklopku za uključenje, odnosno isključenje, a produžni električni kablovi će se zaštititi od

mehaničkih oštećenja.

Svi električni uređaji će se zaštititi od previsokog napona dodira jednom od mjera zaštite (zaštitno uzemljenje, nulovanje, zaštitne sklopke), a prije puštanja uređaja u pogon izvršit će se kontrola zaštite od opasnog napona dodira. Ukoliko su elektro uređaji smješteni na otvorenom prostoru moraju biti zaštićeni od nepovoljnih atmosferskih uticaja. Kablovi i slobodni vodovi moraju biti tako postavljeni da se preko istih ne kreće i da isti ne ometaju prolaz ili prilaz, a u eventualnom slučaju gdje to nije moguće izbjeći, postavljaju se u čvrstu mehaničku zaštitu ili podižu na određenu visinu. Za korišćenje ručnog i prenosnog alata potrebno je koristiti sniženi napon tj. napon od 42 odnosno 24 volta.

2.1.7. Obezbjedenje lokacije rušenja objekata posle radnog vremena

Posle završetka radnog vremena, imovina na gradilištu mora biti obezbijedena od strane čuvara.

Dužnost čuvara na rušenju objekata je da:

- Čuva građevinski materijal, mašine, mehanizaciju, sredstva za rad, alat i sve što se nalazi na istom.
- Za vrijeme dežurstva nedozvoljava pristup od strane neovlaštenih lica, osim službenoj kontroli i organima policije,
- U slučaju požara preduzme mjere lokalizovanja požara, a ako to nije moguće pozove najbližu vatrogasnu jedinicu,
- Obavještava rukovodioca radova za sve dešavanja na istom,
- Ne napušta radno mjesto dok ne dođe smijena.

2.1.8. Napomena rukovodiocu radova

Rukovodilac gradilišta ima obavezu da sa ovim elaboratom upozna sve zaposlene angažovane na ovom gradilištu.

Izvođač radova na ovom radilištu dužan je da se pridržava ovog Elaborata i da ukoliko je potrebno donese aneks elaborata o uklanjanju objekta za dio poslova koji mu je povjeren.

U Elaboratu su postavljeni zahtjevi za način organizovanja i sprovođenja mjera zaštite na radu, odnosno određeni su kriterijumi kojih se u toku izvođenja radova mora pridržavati. Za sve radove, koji se na gradilištu obavljaju, a kod kojih se pojavljuju izvori opasnosti, Elaboratom moraju biti utvrđene odgovarajuće mjere zaštite. Zaposleni koji se ne pridržava propisanih mjera zaštite na radu, ne koristi se ličnim zaštitnim sredstvima i opremom i radi protivno upustvima za bezbjedan rad, čini težu povredu radne dužnosti. Takvog zaposlenog rukovodilac radova je dužan da udalji sa rada i da protiv njega pokrene postupak zbog kršenja radnih obaveza.

Ukoliko u toku izvođenja radova nastupe bitne izmjene u postupku izvođenja radova, izmjene se nacrti, ugovore dopunski radovi i sl. Rukovodilac radova dužan je zahtijevati dopunu i izmjenu određenog dijela elaborata.

Nakon okončanja radova Elaborat se zajedno sa stalnom dokumentacijom mora odložiti u arhivu.

Elaborat mora biti lako dostupan cjelokupnom tehničkom osoblju angažovanom na rušenju predmetnih objekata, a na zahtjev organa nadzora mora se podnijeti na uvid.

2.2. Tehnologija izvođenja radova

Rušenje građevinskih objekata je svaki postupak kojim se djelomično ili u cjelosti ruše konstruktivni dijelovi objekta ili objekat u cjelini. Pod pojmom rušenje najčešće podrazumijevamo rušenje cijeloga objekta, nezavisno o primjenjenoj tehnologiji.

Metode i tehnologije rušenja građevinskih objekata tokom vremena su se mijenjale, kako je napredovala tehnika i kako su ljudima na raspolaganju stajali sve napredniji i snažnije mašine te različita tehnička rješenja.

S obzirom na način na koji se građevina ruši postupke rušenja možemo podijeliti na:

- ručno rušenje
- mašinsko rušenje

Za rušenje objekata u urbanim sredinama tehnologija mašinskog rušenja danas predstavlja najkvalitetnije i najsigurnije rješenje. Iz mnoštva prednosti koje ova tehnologija ima, ovdje naglašavamo sledeće:

- a) sigurno i najbrže rušenje, bez vibracija, buke ili prašine (vodene zavjese)
- b) najjeftinija metoda u poređenju sa ostalim tehnologijama rušenja
- c) sa ekološkog aspekta ovo je jedino prihvatljivo rješenje rušenja građevinskih objekata

U konkretnom slučaju za **Objekte** konstruktivni sistem nameće sledeći redosled rušenja:

1. Demontaža svih instalacija u objektu (elektro instalacija i telekomunikacione opreme);
2. Demontaža bravarije;
3. Demontaža crijepa;
4. Rušenje krovne konstrukcije;
5. Rušenje zidova I sprata
6. Rušenje ab međuspratne tavanice
7. Rušenje zidova prizemlja
8. Rušenje temeljne konstrukcije

S obzirom na primjenu mašina velike snage kao i činjenicu da je zbog starosti ili poremećene statičke stabilnosti objekta uvijek moguće nekontrolisano rušenje pojedinih dijelova objekta, rušenje je vrlo zahtjevan i rizičan posao sa stanovišta sigurnosti.

Stoga je problemu sigurnosti zaposlenih i opreme kao i sigurnosti okoline objekta (radi prolaznika i trećih lica) potrebno prije svakog rušenja posvetiti veliku pažnju.

Rušenje objekta vrši se:

Ručno rušenje:

Demontaža elektro instalacija, telekomunikacione opreme, bravrije, instalacija vodovoda i kanalizacije i crijepa.

Mašinsko rušenje (ab stubova i međuspratne poloče kao i ležeće ploče, zidovi i temeljna konstrukcija objekata).

Rušenja objekata izvodi se prema dokumentaciji urađenoj na osnovu podataka dobijenih predhodnim detaljnim izviđanjem i snimanjem objekata i okoline.

Dokumentacija za rušenje objekta sadrži:

- opis izabrane metode rušenja sa redosledom radova i
- mjere zaštite na radu pri rušenju.

Dokumentacija o rušenju utvrđuje:

- zone sigurnosti, označava ih i utvrđuje njihove granice,
- mjere za obezbjeđenje objekta i saobraćaja izvan zona sigurnosti i
- plan prilaza za zaposlene do zone sigurnosti

Prije početka radova na rušenju objekata - posebno za svaki objekat, postojeće instalacije električne struje, vodovoda, kanalizacije, ventilacione i druge instalacije ukloniti ili obezbijediti tako da u toku rušenja objekta i pri radovima na račišćavanja ne prouzrokuju opasnost po zaposlene.

Prije početka rušenja objekata ugroženo područje oko objekata se ograđuje ili na drugi način obezbjeđuje od prisustva ili ulaska lica i sredstava saobraćaja.

Rušenje objekta mogu da vrše samo zaposleni koji su stručno osposobljeni i obučeni za rušenje i pod neposrednim i stalnim nadzorom određenog stručnog lica na gradilištu.

Na dijelu gradilišta na kome se vrši rušenje objekta postaviti:

1. Znakove opasnosti:

- „OPASNOST OD VISEĆEG TERETA”
- „OPASNOSTI OD PADA TERETA SA VISINE”
- „OPASNOST OD PADA SA VISINE”

2. Znak opšte informacije:

- „PRILAZ NEZAPOSLENIMA STROGO ZABRANJEN”

3. Znakove obaveze:

- „OBAVEZNA ZAŠTITA OČIJU”
- „OBAVEZNA ZAŠTITA GLAVE”
- „OBAVEZNA ZAŠTITA RUKU”
- „OBAVEZNA ZAŠTITA NOGU”
- „OBAVEZNA UPOTREBA ŠTITNIKA ZA OČI I LICE”
- “OBAVEZNA UPOTREBA ZAŠTITNOG POJASA”

2.3. Mjere zaštite na radu

2.3.1. Obilježavanje opasnih mjesta i ugroženih prostora na rušenju objekata

Ona mjesta na rušenju objekata gdje postoji povremena ili stalna opasnost moraju se na jasan i razumljiv način obilježiti tabelama upozorenja, uputstvima, obojenim površinama i drugim oznakama.

Opasnim mjestima rada smatraju se ona mjesta, kod kojih se na užem području ili uz samo mjesto rada pojavljuju izvori opasnosti od mahaničkih povreda, povreda od električne struje, od opekotina i dr.

Na lokaciji rušenja objekata treba obilježiti sledeća mjesta rada i područja:

- **na ulazu** treba postaviti tablu s upozorenjem:
»**Zabranjen pristup nezaposlenima**« ovu oznaku treba postaviti na svim deonicama gradilišta koje čine zasebnu cjelinu;
- **na prilazima** sa glavnih saobraćajnica treba postaviti odgovarajuću saobraćajnu signalizaciju i to: usmjeravajuće table, ograničenje brzine, oznake suženja puta i radova na putu, opšta opasnost, barijere;
- **ormarić** za pružanje prve pomoći;
- **područje** u slučaju potrebe skladištenja zapaljivih tečnosti, unutar mjesta skladištenja i u njegovoj neposrednoj blizini postoji opasnost od požara pa je uz već obrađene mjere zaštite od požara potrebno postaviti tablu sa simbolom požara i tekstom **«zabranjeno pušenje i upotreba otvorene vatre»**.

Skladištenje alata treba obilježiti simbolima o upotrebi ispravnog i neispravnog alata, ispravan i neispravan način podizanja tereta i sl.

Rukovodilac radova dužan je da izda nalog za pribavljanje svih upozorenja za siguran rad.

Apsolutno je zabranjeno radnicima na gradilištu da pristupaju područjima na granicama ili izvan linija utvrđenih za pristup gradilištu i / ili da zaobilaze prepreke na putevima unutar gradilišta.

Bilo koje prisutstvo instalacija (energetskih i telefonskih linija, vodovoda i drugih komunalnih vodova) mora biti pregledano i ovjereno od strane odgovornog preduzeća i prije početka radova.

Prisutnost bilo koje podsluge na ruti iskopa za polaganje kablova mora biti isključeno prije početka radova. Strogo se mora pridržavati navedenih pravaca i ograničenja brzine unutar gradilišta i to se odnosi na sva vozila i mašine.

2.3.2. Utvrđivanje opasnih zona i rizika na gradilištu

Opasne zone i mesta rizika od povreda na radu i zdravstvenih oštećenja na gradilištu su:

- Ulaz i izlaz iz gradilišnog prostora;
- Neoprezno i nepropisno kretanje u krugu gradilišta;
- Svi radovi, kontrola i nadzor iznad iskopa, jama, šahtova i kanala;
- Svi radovi, kontrola i nadzor unutar iskopa, jama, šahtova i kanala;
- Prolazi pored gradilišnog prostora - sve površine oko objekta u širini od 5 m;

- Rad sa neispravnim i nepropisno postavljenim oplatama na objektu;
- Rad i rukovanje sa građevinskim mašinama i sudovima pod pritiskom i njihovo nepropisno korišćenje;
- Kretanje u blizini građevinskih mašina i sudova pod pritiskom;
- Rad sa agregatom električne struje, uređajima i provodnicima pod naponom i mestima gde postoji opasnost od dodira s električnom strujom;
- Kretanje u blizini provodnika pod naponom-mesta gde postoji opasnost od dodira s električnom strujom;
- Rad i kretanje u zakrčenom i skučenom prostoru;
- Rad i kretanje na mestima zaostale armature;
- Rad i nepropisno korišćenje ručnog i mehanizovanog alata na gradilištu;
- Nepropisno korišćenje i skladištenje opasnih materija i hemikalija;
- Rad sa mokrom opremom;
- Rad na niskoj temperaturi bez odgovarajuće zaštitne opreme;
- Rad po jakom vetru, oluji, jakoj kiši i snegu;
- Rad sa neispravnim i oštećenim ručnim alatima;
- Rad sa neispravnim, oštećenim i nefunkcionalnim sredstvima i opremom lične zaštite;
- Radovi koji se izvode noću i u mračnim (neosvetljenim) prostorima;
- Nepropisno transportovanje i prevoz materijala i ljudi na gradilište i sa gradilišta i drugo;

2.3.3. Osnovne mere bezbednosti i zdravlja na radu i načini otklanjanja rizika u opasnim zonama

U cilju sprovođenja bezbednosti i zdravlja na radu i otklanjanja rizika u opasnim zonama na gradilištu treba predvidjeti sledeće osnovne mjere:

- Propisno ograditi gradilište po obodu, obeležiti glavni ulaz, sve ostale ulaze, izlaze i transportne puteve i postaviti odgovarajuće table zabrane i obaveštenja na gradilištu;
- Sva opasna mesta (gde je to izvodljivo) vidno označiti - obeležiti;
- Radovi i rukovanje sa pojedinim mašinama, uređajima, alatima, materijalima i instalacijama mogu obavljati samo stručna lica ovlašćena za ta sredstva rada i taj posao;
- Sve radove, kontrolu i nadzor radova na visinama mogu vršiti samo stručna i zdravstveno sposobna lica za takve poslove;
- Mora se tačno definisati radni postupak i radna disciplina pri rukovanju opremom i procesom;
- Uslov za početak ili nastavak rada je potpuna zdravstvena, fizička i psihička spremnost zaposlenog za poslove radnog mesta na kojima je raspoređen;
- Pre početka rada obavezno izvršiti vizuelnu kontrolu opreme i procesa i utvrditi da li ima vidljivih nedostataka i opasnosti;
- Građevinske mašine i uređaji na gradilištu moraju biti pregledani i provereni u pogledu njihove ispravnosti za rad pre postavljanja na mesto rada;
- Radna mesta kod građevinskih mašina na otvorenom prostoru moraju biti na poseban način zaštićena od vremenskih neprilika. Građevinske

mašine sa elektromotorima i elektroinstalacijom moraju biti zaštićene od udara električne struje;

- Svi lako dostupni pokretni delovi mašina moraju biti opremljeni zaštitnim napravama. Ove naprave moraju, po potrebi, biti tako ugrađene da se bez njih mašina ne može staviti u pogon. Nekontrolisano uključivanje mašine mora da bude onemogućeno.
- Mesto za rukovanje mašinom (ili na mašini) mora biti tako smešteno da je rukovaocu omogućena dobra preglednost;
- Samohodne građevinske mašine moraju imati napravu za davanje zvučnih signala. Posle svake promene lokacije, obavezno izvršiti pregled oruđa i građevinskih mašina;
- Zaposleni kod uređaja sa jakim vibracijama moraju biti na poseban način zaštićeni (sredstva i oprema lične zaštite i dr.).
- Ručni i ručno-mehanizovani alat koji se koristi mora biti prilagođen odgovarajućem standardu tj. biti takvog oblika i karakteristika da bude pogodan za lako prenošenje i rukovanje;
- Zaposleni koji rade na građevinskim mašinama i uređajima sa povećanim stepenom ugroženosti moraju biti stručno osposobljeni, upoznati sa uputstvom za rukovanje i zdravstveno sposobni (dokaz od strane ovlašćene stručne ustanove).
- Kod prolaza pored otvora dubljih od 1 m. postaviti zaštitnu ogradu visine min. 1 m.
- Kod rada i kretanja u blizini građevinskih mašina pored ovih mesta postaviti table sa upozorenjem na opasnost;
- Sve napojne i razvodne elektro kablove podići na visinu – najmanje 2,5 m ili propisno ukopati u zemlju;
- Kablovi prenosnih uređaja zaštititi se od mehaničkih ili drugih oštećenja sa ispravnim razvodom ili oblogama. Prenosni alat mora imati ispravnu uvodnicu na mestu ulaska kabla u kućište prenosnog alata i mora biti propisno uzemljen;
- Preko svih otvora na prolazima i transportnim putevima ukoliko su veći od 10/10 cm. postavljaju se poklopci;
- Koristiti samo propisane, ispravno dimenzionisane i postavljene oplate;
- Rasčistiti zakrčeni prostor sve materijale i opremu uredno sortirati i gradilište držati uredno;
- Izbegavati rad i kretanje u zakrčenom i skučenom prostoru, a ukoliko to nije moguće preduzeti sve prethodne mere da ne dođe do negativnih posledica;
- Sve šiljate predmete koji vire u zoni rada ukloniti, zaštititi ili vidno obeležiti;
- Rad sa aparatima za zavarivanje i ostalim uređajima za zavarivanje i lemljenje izvoditi na stručan i propisan način;
- Propisno koristiti i skladištiti opasne materije i hemikalije - pri radu sa takvim materijama obavezno koristiti propisana sredstva i opremu lične zaštite;
- Rad sa izvorima toplote, plamena i zračenja izvoditi uz primenu svih propisanih mera bezbednosti i zdravlja na radu;
- Ako se radovi izvode noću u mračnim i neosvetljenim prostorima, takve zone propisno osvetliti i označiti;

- Ako se radovi izvode po nižim temperaturama za sve izvršioce posla obezbediti odgovarajuću ličnu zaštitnu opremu za hladne uslove rada;
- Ako se radovi izvode po kiši i hladnoći za sve izvršioce posla obezbediti odgovarajuću ličnu zaštitnu opremu za takve uslove rada;
- Zabraniti rad na otvorenom prostoru, na visini po olujnom vetru, jakoj kiši i nižim temperaturama;
- U svakoj fazi rada obratiti pažnju na umorne, bolesne, psihorastrojenei pijane zaposlene i po potrebi im pružiti pomoć, ili udaljivati sa radnog mesta;
- Izbaciti iz upotrebe ili popraviti sve neispravne i oštećene ručne alate;
- Izbaciti iz upotrebe sva oštećena i nefunkcionalna sredstva i opremu lične zaštite;
- Obeležiti parking mesta za vozila i opremu na gradilištu;
- Pre puštanja u rad sredstava za rad služba održavanja izvođača radova obaviće preglede u smislu tehničke ispravnosti (na osnovu propisanih uslova iz važećih propisa, sa naglaskom na proveru zaštite od električnog udara) i kroz formiran interni obrazac konstatovati ispravnost, nakon čega će početi upravljanje i korišćenje sredstava za rad na gradilištu.

2.3.4. Mašinsko rušenje objekata

Kada se objekat ruši mašinski, mašina mora da bude na udaljenosti koja je **1,5 puta veća** od visine zgrade koja se ruši.

Ako se zgrada ruši guranjem onda se na prednji dio mašine postavljaju **pomagala** od gvožđa ili drveta preko kojih se sila prenosi na elemenat koji se ruši, a mašina se udaljava na bezbjedno odstojanje.

U koliko se za rušenje koristi čelično uže jačina na kidanje čeličnog užeta mora biti najmanje **tri puta** veća od vučne snage mašine.

Između čeličnog užeta i površine zgrade koja se ruši postavljaju se **podmetači** radi ravnomernog prenošenja vučne sile.

Izvlačenje stubova, nosača i drugih djelova zgrade iz ruševine može se izvoditi tek pošto se prethodno oslobode od natrpanog porušenog materijala.

Korišćenje mašina točkaša za rušenje zgrade zabranjeno je.

2.3.5. Zaštita na sredstvima za transport, utovar i istovar raznih vrsta materijala

Kako u toku transporta i istovara materijala dolazi do najvećeg broja povreda, potrebno je precizno planirati i utvrditi ispravne radne postupke i metode rada, prije nego se pristupi transportnim radovima.

Od transportnih sredstava koristiće se:

- Ručna kolica
- Teretna motorna vozila
- Bager
- Utovarna kašika
- Auto dizalica

Ručna kolica

Ručna kolica utovaraju se ubacivanjem materijala lopatama ili ručnim ubacivanjem materijala. Pri transportu treba naročito paziti da ne dođe do prevrtanja kolica i prignječenja stopala.

Prilikom bilo kakvog istovara materijala zaposleni koji vrše utovar i istovar moraju koristiti odgovarajuća lična zaštitna sredstva, kojima će štititi prste nogu i ruku. Koja se sredstva lične zaštite koriste za pojedine vrste poslova odrađeno je u jedanaestom poglavlju.

Teretna - motorna vozila

Od teretnih motornih vozila na gradilištu će se koristiti kamioni. Rad sa ovim vozilima na gradilištu treba da se odvija sa sledećim zahtjevima:

Svako vozilo pri utovaru ili istovaru tereta mora se zakočiti ili na drugi način osigurati od kretanja. Ako je teren na kojim se nalazi vozilo za utovar ili istovar na nagibu, ispod točkova se moraju postaviti odgovarajući podmetači. Prije no što se pristupi otvaranju stranica vozila mora se utvrditi položaj tereta. Stranicu vozila moraju istovremeno otvarati dva zaposlena. Vozač je dužan da utvrdi da li je teret pravilno upakovan u vozilo, odnosno da utvrdi da li je uklonjen iz tovarnog sanduka, a takođe i da li je sanduk vozila osiguran od otvaranja.

Vozači su dužni da se pridržavaju svih saobraćajnih znakova na gradilištu.

Tereti valjkastog oblika moraju se slagati u pravilne oblike, u sanduk vozila. Ovi tereti moraju biti obezbijeđeni od kotrljanja i pokretanja. Za utovar i istovar valjkastih tereta veće težine moraju se koristiti odgovarajuća priručna sredstva kao što su daske postavljene na pod sanduka vozila, užad i sl. Teret se mora naročito pažljivo istovarati. Teret valjkastog oblika, težine preko 30kg nakon istovara iz vozila mora se kotrljati po tlu. Ručno prenošenje nije dopušteno.

Bageri

Prije nego što bager uđe na gradilište potrebno je da se izvrši ispitivanje njegove stabilnosti, a na ruševinama da se naročito ispita eventualno postojanje podruma, tunela, gasovoda, vodovoda, električnih kablova i sl.

Za rad, bager treba da se postavi na isplaniranu površinu i da se učvrsti radi izbjegavanja nepredviđenog i neželjenog pomjeranja. Za učvršćivanje se koriste podmetači koji se nose uz bager kao njegova stalna (inventarska) oprema. Zabranjeno je da se pod gusjenice bagera stavljaju predmeti koji se slučajno zateknu ili nađu pri ruci.

U slučaju da se u toku rada otkriju bilo kakve podzemne komunikacije radovi obavezno treba da se obustave i da se preduzmu odgovarajuće mjere radi dobijanja uputstva kako da se dalje postupi.

Zabranjeno je skidanje ugrađenih zaštita za vrijeme rada bagera.

Na bageru sa motorom sa unutrašnjim sagorjevanjem zabranjeno je držanje sudova sa gorivom. Posle snabdijevanja rezervoara sa gorivom motor treba obavezno brižljivo da se izbriše. Zabranjeno je, takođe, da se kod provjere nivoa goriva pri punjenju rezervoara koristi otvorenim plamenom i da se puši, da se raznose ugarci (vatra) u neposrednu blizinu bagera i da se osmatra bager

sa primjenom buktinja za osvjetljenje – otvoreni plamen. Ustaljena pravila ne dozvoljavaju da se prolazi i da se nalazi između zida rova i bagera bilo ko; da bilo ko stoji ispod strijele, kašike, na ivici i u podnožju rova; da se strana lica nalaze u radijusu dejstva strijele plus 5 m (opasna zona).

Rastojanje između kabine bagera sa čeonom kašikom i rova treba da bude najmanje 1 m; takvo isto rastojanje pri radu bagera sa dubinskom kašikom treba da bude do granice moguće prizme klizanja zemljišta

Pri radu sa bagerom bageristi je zabranjeno:

- da mijenja raspon strijele sa napunjenom kašikom;
- da izvodi utovarne i istovarne radove sa ravnom kašikom;
- da stavlja u pogon mehanizme za okretanje za vrijeme kopanja kašike;
- da izvodi regulisanje kočnica, zamjenu zupčanika, čišćenje kašike i dr. pri podignutoj kašici ;
- da podiže i premješta lopatom bagera sitan materijal, grede, daske i ostale predmete.

Utovar zemlje u kamion treba da se izvodi sa strane ili iza , a nikako preko kabine vozača. Pri utovaru vozač kamiona dužan je da izađe iz kabine i da sačeka utovar na bezbjednom rastojanju .

Za vrijeme premještanja bagera strijela treba da se postavi u pravcu kretanja, a kašika da se podigne na visinu najmanje 0,5 m od zemlje.

Svaki bager treba sa obje strane da ima dobro vidljivu tablicu sa natpisom:

ZABRANJENO ZADRŽAVANJE U ZONI KRETANJA BAGERA

Prije nego što počne sa radom bagera bagerista mora to da označi zvučnim ustaljenim signalima koji se dobro čuju.

Ako se na bageru, u toku rada, otkriju kvarovi koji ugrožavaju sigurnost u radu, rad bagera mora da se zaustavi sve dok se kvar ne otkloni.

Ako u toku rada bagerista primijeti zaposlene u opasnoj zoni, obavezan je da ih opomene, pa ako i pored njegove opomene zaposleni ostanu u opasnoj zoni, mora da zaustavi bager.

Za vrijeme rada bagera zabranjeno je:

- zadržavanje zaposlenih na bageru;
- izvođenje bilo kakvih popravki, podmazivanja ili podešavanja na bageru;
- penjanje na bager i silaženje sa njega;
- odvratanje pažnje bageriste nepotrebnim razgovorima;
- puštanje u kabinu drugih lica, a posebno djece.

Po završenom radu bagerista je obavezan da bager smjesti na bezbjedno mjesto, da spusti kašiku na zemlju i uključi mehanizam za zabavljanje obrtne platforme.

Druge građevinske mašine

Posebna pažnja kod buldozera mora da se posveti stalnom provjeravanju učvršćenja noža za držač.

Pred početak rada nužno je da se savjesno provjeri stanje veza, koje spajaju raonik sa držačima, učvršćenje nosača (prednjih i zadnjih) i da se pregledaju koturi.

Prilikom snabdjevanja mašine gorivom zabranjeno je da se puši ili da se služi vatrom. Za vrijeme hladnih dana godine zabranjeno je da se motor zagrijava plamenom. Za slučaj da dođe do požara treba da se gasi zasipanjem pijeskom, zemljom ili nekim drugim katrogasnim sredstvom, a ni u kom slučaju ne smije da se poliva vodom.

Mašinista je dužan, da vodi računa da se između buldozera i priključnih mašina niko ne nalazi. U protivnom, on je dužan da zaustavi mašinu.

Za vrijeme rada mašine zabranjeno je da se skače sa nje ili na nju penje, da se stoji na priključnim uređajima, branicima, gusjenicama i sl.

Za vrijeme rada motora zabranjeno je da se mašina snabdjeva gorivom ili mazivom, kao i da se obavljaju bilo kakve popravke na njoj. Podmazivanje i remont buldozera treba da se izvodi kad je motor ugašen i spušten raonik na zemlju. Podmazivanje u pokretu, regulisanje i posebno bilo kakve popravke ne dopuštaju se.

Prije nego što buldozer krene sa mjesta rukovalac je dužan da se uvjeri da u blizini nema ljudi i bilo kakvih predmeta na gusjenicama. Pred početak rada buldozera predio rada treba da se očisti od kabastih predmeta.

Zabranjeno je da se izvodi spuštanje buldozera po terenu sa nagibom većim od 30°, zadržavanje na padovima sa podignutim nožem. Pri kretanju buldozera uz nagib neophodno je da se pazi da nož ne zakačinje za zemlju.

Pri radu na tvrdom terenu zabranjeno je da se izvode oštri pokreti pri razgrtanju zemlje, jer to može da izazove kidanje i klizanje traktora, a takođe i lomljenje zadnje osovine.

Prije silaska sa mašine ručica mjenjača treba da se stavi u neutralan položaj ili na siguran način da se isključi spojnica (kuplung). Za rad noću buldozer mora da bude obezbjeđen ispravnim osvetljenjem. Kod radova sa kompleksnom mehanizacijom proizvodnog procesa rukovalac buldozera je dužan da se upozna sa osnovnim pravilima zaštite na radu, za svaku mašinu, koja učestvuje u radnom procesu.

Nepравilnim i nepropisnim radom, rukovaoc može dovesti u opasnost ne samo sopstveni već i život drugih zaposlenih.

Rukovaoc građevinske mašine je, uglavnom, samostalan u svom poslu pa je samokontrola i odgovornost tim veća.

Pravilno i sigurno postavljanje mašine je prvi uslov za bezbjedan rad. Ne ustručavaj se da konsultuješ stručnjaka za ovo.

Građevinskim mašinama ne smiju da upravljati neovlašćena i neosposobljena lica.

Prije otpočinjanja rada rukovaoc građevinske mašine dužan je provjeriti da li oko mašine, na njoj ili ispod sredstava za rad nema zaposlenih ili predmeta.

Svako sredstvo za rad mora biti pregledano od strane stručne komisije i to: prije puštanja u rad, poslije izvršene generalne opravke i u toku rada, nakon propisanog vremena i ako se mašina premješta sa jednog gradilišta na drugo, a pri tom se demontira i ponovo montira.

Pri pokretanju građevinske mašine rukovaoc je dužan obavijestiti neposrednu okolinu na način koji se dobro čuje i koji je razumljiv.

Rukovaoc građevinske mašine je dužan **Obavezno** zaustaviti istu ako se dogodi:

- spadanje užeta, lanca, gusjenice, točka ili drugog uređaja sa pokretnih djelova sredstava za rad,
- čvor ili petlja na užetu,
- oštećenje ili kvar sigurnosnih ili signalnih uređaja na sredstvima za rad,
- neprirodno zujanje, lupanje, škripanje i slične akustične pojave,
- pregrijavanje mašine ili njena pogonska instalacija,
- nailazak na nepredviđene prepreke (podzemna i nadzemna instalacija
- zaostali ratni materijal, predmeti sumnjivog porijekla i slično),
- ako rukovaocu naglo pozli ili se oseća nesposobnim za nastavak posla,
- ako se rukovaoc povrijedi ili neki drugi zaposleni u blizini,
- sredstvo za rad zaustaviti i kada atmosferske prilike, onemogućavaju dobar vidik i odgovarajuću bezbjednost u radu.

Pri utovaru materijala pomoću građevinskih mašina, posebnu pažnju obratiti na način utovara kako ne bi došlo do povrjeđivanja nekog u okolini ili oštećenja vozila.

Sa građevinskim mašinama kretati pažljivo i lagano bez trzaja i potresa.

Auto dizalica

Teren, po kome se ove dizalice u radu kreću, treba da bude poravnjat i odgovarajuće pripremljen.

Za sigurno izvođenje radova, u prvom redu za povećanje stabilnosti, dizalice se snabdijevaju, kao po pravilu, dopunskim podupiračima (osloncima). Pri radu bez oslonca nosivost dizalice naglo pada.

Zbog toga je, kod podizanja tereta, čija je težina blizu maksimalno dozvoljenoj (za odgovarajući raspon strijele) ili je nepoznata, primjena podupirača obavezna; pri tome mora da se primijene svi postojeći oslonci kod dizalice.

Rad sa autodizalicom dozvoljava se samo licima koja imaju dozvolu za upravljanje automobilom i autodizalicom. Dizaličar upravlja dizalicom iz specijalne kabine pričvršćene na okretnoj platformi.

Ako imamo u vidu specijalnost konstrukcije i rada autodizalice, pored zahtjeva zaštite na radu, navedenih naprijed, rukovaocu autodizalice pri radu je zabranjeno:

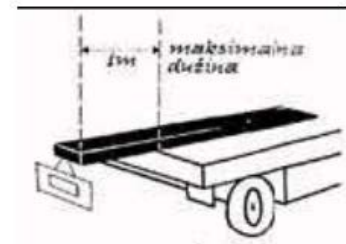
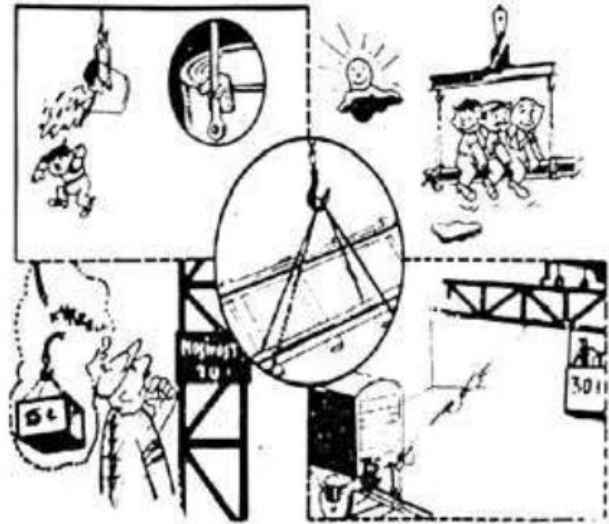
- isključivanje mjenjača brzina pri ubrzanom kretanju dizalice,
- podizanje većih tereta, pa makar i ravnomjerno prije postavljanja dopunskih oslonaca,
- podizanje tereta čija težina prelazi nosivost datu u uputstvu proizvođača, za odgovarajući raspon strijele.

Pred početak rada sa autodizalicom dizaličar je obavezan da provjeri ispravnost podupirača. Prije početka rada rukovalac je dužan da provjeri, takođe, ispravnost osvjetljenja radnog mjesta.

Nije dozvoljeno da se istovremeno premješta dizalica i razvlači strijela.

Prilikom postavljanja dizalice na dopunske oslonce rukovalac je dužan da nastoji da budu ispravni i da provjeri da li su ispod njih podmetnuti čvrsti i izdržljivi predmeti. Podmetanje slabih predmeta ispod podupirača koji mogu da se polome ili sa kojih može da klizne oslonac pri podizanju tereta ili okretanju dizalice, ne dozvoljava se.

Da bi se izbjegle havarije i povrede na radu, mašinstica dizalice je dužan da sa dizalicom vozi (kao inventar) podmetače za podupirače autodizalice, što isključuje mogućnost da se za ove koriste predmeti koji se slučajno nađu.

U slučaju kada se radi sa zapaljivim materijalima (teretom) ili kada se nalazi na teritoriji na kojoj je povećana opasnost od požara, dizaličar je dužan da na to upozori signaliste i druga lica koja dizalicu poslužuju, da im zabrani da puše i da ne dozvoli rad pri kome se javljaju varničenja. Ako na dizalici, i pored svega, izbije požar, dizaličar je dužan da, bez razmišljanja, pristupi gašenju, a istovremeno da preko jednog od članova ekipe pozove najbližu vatrogasnu ekipu.

Za vrijeme rada dizalice zabranjeno je svako kretanje na njoj, a posebno stajanje pored njene platforme ili prelaženje sa pokretnog na nepokretni dio.

Rukovalac treba obavezno da se uvjeri da nema lica između tereta koji se podiže i platforme objekta koji se siječe. Isto tako treba da se uvjeri u nemogućnost da strijela ili teret koji se podiže zakači za zidove, stubove itd.

Zabranjen je prevoz lica autodizalicom, osim lica koja na njoj neposredno rade.

2.3.6. Smještaj građevinskih mašina, sredstava za rad i alata

Sve građevinske mašine i sredstva za rad potrebno je postaviti na bezbjedno - odgovarajuće mjesto s obzirom na vrstu posla koji se obavlja na gradilištu.

Za sva korištena sredstva rada potrebno je pribaviti odgovarajuću dokumentaciju o primjeni mjera i propisa iz zaštite na radu od ovlaštene institucije.

Rukovanje i održavanje navedenih sredstava rada može se povjeriti samo licu koje je stručno osposobljeno za takav rad i ispunjava određene uslove u smislu stručne, zdravstvene i druge podobnosti o čemu se mora voditi evidencija.

Ručni alat i oprema kao što su bušilice, brusilice, aparat za autogeno zavarivanje aparat za el. zavarivanje, pumpe za izbacivanje vode i sl. moraju biti posebno uskladišteni s tim da je lice zaduženo za njihovo izdavanje dužno isto izdati u ispravnom stanju. Samohodne građevinske mašine kao što su (auto dizalice, kamioni i sl.) trebaju biti ostavljena na sigurno mjesto uz obezbjeđenje čuvarske službe.

2.3.7. Ostala sredstva za rad

Brusilice

Prije početka rada izvršiti pregled ispravnosti brusilica i brusnih ploča (zamjena).

Za brušenje se smije upotrebiti samo ispravan brusni kamen bez fizičkih oštećenja i naprslina. Sve brusilice moraju imati zaštitni lim u skladu sa propisima o zaštiti na radu. Zaštitni lim mora da pokriva najmanje 3/4 obima ploče. Brusna ploča na brusilici mora biti monitorana uz pomoć prirubnice sa podmetačima koje moraju biti dobro pritegnute. Pri radu sa brusilicama obavezna je upotreba zaštitnih naočara sa provodnim staklom. Zabranjeno je brusnu ploču zaustavljati rukom već se mora dozvoliti da se sama zaustavi. Sve neispravnosti na električnoj instalaciji obavezno se moraju prijaviti neposrednom rukovodiocu koji će preduzeti mjere za njihovo otklanjanje. Priključne provodnike za dovod električne energije treba zaštititi od mehaničkih oštećenja.

Zabranjena je upotreba oštećenih i neispravnih provodnika i priključaka.

Pri radu na brusilici nema mnogo različitih opasnosti, ali su posljedice nezgoda mnogo teže. Brusno kolo se okreće velikom brzinom, pa postoji opasnost od odlijetanja čestita u okolni prostor. Zbog toga su vrlo česte povrijede očiju. Da bi se spriječile povrijede očiju, danas postoje veoma uspješna zaštitna sredstva; kao što su zaštitno staklo, zaštitne naočare i štitnici za oči i lice, koji se pri radu na brusilici moraju obvezno primjenjivati. Uz zaštitno staklo, koje je obavezno na brusilici, potrebno je nositi i zaštitne naočare. Naime, zaštitno staklo nije uvijek dovoljno veliko, pa kraj njega sitne čestite mogu odletjeti u oko zaposlenog.

Pri radu na brusilici obavezna je upotreba zaštitnog stakla i zaštitnih naočara.

Veoma teške posljedice za zaposlenog može uzrokovati rasprsnuće brusne ploče, do kojeg dolazi zbog nekoliko razloga, na primjer zbog:

- postavljanja brusne ploče kojemu je najveći dozvoljeni broj okretaja manji od broja okretaja vretena brusilice;
- nastale neispravnim transportovanjem ili montiranjem brusne ploče;
- neispravnog rada s novom brusnom pločom;
- uklještenja predmeta između brusne ploče i naslona;
- neispravnog poravnavanja i istrošenog brusne ploče;
- prekomjernih vibracija itd.

Dok radite na brusilici obvezno primijenite zaštitni oklop ili sigurnosne prirubnice.

Zaštitni oklop i sigurnosne prirubnice samo su krajnja tehnička mjera zaštite, koja treba da spriječi ozljeđivanje komadićima rasprsnutog brusne ploče. Međutim, da ne bi došlo do rasprsnuća, neophodno je pridržavati se i sljedećih mjera zaštite:

Aparatura za autogeno rezanje

Licu koje radi na autogenom sječenju je potrebno dati na raspolaganje sledeća sredstva i opremu lične zaštite na radu:

- radno odijelo – kombinezon otporan na vatru,
- zaštitne cipele sa gumenim đonom i čeličnom kapicom,
- maska fotosenzibilna,
- naočare sa zasjenčenjem,
- zaštitne rukavice varilačke – duge,
- zaštitna maska,
- respirator,
- zaštitni opasač za rad na visini – po potrebi,
- pojas za spasavanje – po potrebi.

NAPOMENA:

- Prilikom sječenja težih metalnih djelova, potrebno je prvo napraviti otvor na dijelu koji se odvaja, zatim ga na podesan i siguran način vezati prihvatinim alatom auto dizalice a nakon toga vršiti potpuno sječenje i odvajanje;
- Nakon toga izvršiti utovar odvojenog dijela na kamion a ako se radi o većim težinama i dimenzijama isti odložiti na podesne klocne na platou radi daljeg rezanja;
- svakog autogenog varioca – sjekača je potrebno „pokriti“ obezbijediti proptiv požarnim aparatom za gašenje: S-6 i S9

Gasovi koji se stvaraju ili upotrebljavaju pri autogenom zavarivanju imaju opasne osobine čije je poznavanje neophodno da bi se spriječilo nastajanje opasnosti.

Acetilen C_2H_2 se raspada pri srazmjerno malom natpritisku na svoje sastojke ugljenik i vodonik.

Prilikom odavanja toplote njegova zapremina se uvećava za 11 puta tako da se ovdje može da govori o eksplozivnom djelovanju.

Otuda acetilenski regulatori pritiska smiju da budu podešeni na najviše 1,5 bari.

1,5 - 82 prostorna dijela acetilena u vazduhu i 1,5 - 93 prostorna dijela acetilena u kiseoniku su zapaljivi, što znači da skoro sve moguće mješavine mogu da eksplodiraju.

I najobičniji metalni predmet koji se udara može da stvori varnicu za paljenje.

Kiseonik O_2 - normalan procenat kiseonika u vazduhu iznosi oko 21%. Ako se ovaj procenat povećava petostruko na 100%, onda se javlja enormno povećanje brzine sagorjevanja koje se penje na 60-struko. Ovome treba dodati da sa brzinom sagorjevanja raste takođe i temperatura sagorjevanja.

Zato **nikako ne treba vršiti provjetranje čistim kiseonikom!**

Nitrozni gasovi se stvaraju kada pri temperaturi od 3000°C azot oksidiše u azotni oksid i ovaj se brzo - koliko je to prilikom zavarivanja-sječenja moguće - rashlađuje ispod 700°C.

Nitrozni gasovi koje stvara acetilenski gorionik sastavljeni su od oko 92% NO i oko 8% NO₂.

Azotni monoksid NO ima isto kao i ugljen-monoksid osobinu da se vezuje za crvena krvna zrnca i da ometa transport kiseonika.

Pošto je NO bezbojan i bez mirisa, to varilac ne može svojim čulima da ga osjeti. NO oksidiše na vazduhu brzo u azotni oksid NO₂. Dejstvo ovog gasa manifestuje se nakon 6-12h.

Oštećenje se manifestuje kao tegobe pri disanju zatim kašljanje, krvav ispljuvak, do vode u plućima sa mogućim i smrtnim ishodom.

Azotni dioksid ima lak peckajući sladunjav miris, koji u malim koncentracijama stvara prijatan osjećaj i otuda se i potcjenjuje i ako MDK - vrijednost iznosi samo 5 ppm.

Boce sa gasom koje su upotrebljavaju pri autogenom zavarivanju i sječenju regulisane su naredbom o komprimiranom gasu. One smiju da se pune tek nakon provjere i obilježavanja a potom se stručno transportuju do radilišta. Međutim, one i na radilištu moraju da budu stručno tretirane kako bi se izbjegle opasnosti od nesreća.

U cilju zaštite osjetljivih ventila i boce smiju da se transportuju samo sa postavljenim zaštitnim kapama.

Pošto pritisak u boci u velikoj mjeri zavisi od temperature, postoji mogućnost da pri niskim temperaturama dađe do zabune, odnosno da se pune boce zamijene praznin.

Zato a sobzirom da boce nijesu nikada sasvim prazne - moraju ventili upotrijebljenih boca da budu uvijek zatvoreni.

SKLADIŠTENJE

Skladišta za boce mora da zadovoljavaju sljedeće zahtjeve:

- Boce sa raznim vrstama komprimiranog gasa ne smiju da se skladište jedna iznad druge.
- Boce mora da se skladište uspravno i da se lancima ili drugim držačima obezbijede da ne mogu da se prevrnu. Na taj način će se izbjeći povrede, opasna udaranja boce i oštećenja armature.
- Zagrijavanje boce može znatno da poveća pritisak gasa. Zato napunjene boce treba skloniti od sunca. Da bi se preduprjedilo prskanje boca, ove treba da se takođe, zaštite od ekstremno niskih temperatura.

Izvođač radova neće vršiti skladištenje boca na mjesto izvođenja radova, već će dovoziti količinu za dnevnu potrebu, tj. neće raditi poseban objekat za smještaj boca sa gasovima za autogeno sječenje.

U prečniku od 1 m oko acetilenske boce je zabranjeno sledeće:

- zavarivati,
- rad sa vatrom, užarenim predmetima, otvorenim svjetlom,
- pušenje,
- skladištenje lako zapaljivih ili eksplozivnih materijala.

EKSPLOZIJE ACETILENSKIH BOCA

Prskanje boce javlja se usljed razlaganja acetilena čiji uzrok može da bude:

- povratno dejstvo plamena iz gorionika,
- spoljašnje zagrijavanje boce,
- paljenje acetilena na ventilu boce ili ventilu za regulaciju pritiska.

Preventiva

- Ne treba raditi sa gorionikom koji praska,
- treba ugraditi osigurač od povratnog dejstva plamena ,
- boce ne treba izlagati dejstvu jake toplote,
- armature treba zadihtovati da ne izlazi gas,
- razlaganje acetilena treba otkriti što je moguće ranije i spriječiti njegov dalji razvoj.

Šta treba raditi u slučaju da se boca upali

Ventil na boci još uvijek može da se zatvori:

- ventil odmah zatvoriti,
- armaturu skinuti odvrtanjem,
- ventil na boci ponovo pažljivo otvoriti. Ako ne izlazi čađ ili dim i ako je miris gasa normalan, onda može da se nastavi sa radom,
- prekontrolisati zidove boce ponovnim pipanjem da se eventualno nijesu zagrijali,
- ugasiti plamen samo u roku od jedne minute od kako je započeo požar.

Poslije toga prijeti opasnost od eksplozije (treba upotrijebiti aparat za suvo gašenje požara ili aparat sa ugljenikom).

- Okolinu treba brzo raščistiti,
- Boce hladiti vodom sa zaklonjenog mjesta i velike razdaljine.

Prskanje boca i požari, i onda kad su bez ljudskih žrtava i povreda. mora da se prijavljuju nadležnim institucijama. Boce koje su gorjele treba da se obeleže i da se povuku iz upotrebe. Isporučilac treba prilikom vraćanja da obavijesti da je boca gorjela jer požar može da izmijeni osobine materijala.

ARMATURE

Pored ventila na boci posebnu opasnost od povreda predstavljaju i smanjivači pritiska na bocama sa kiseonikom.

MONTAŽA

Ako neko strano tijelo dopre u smanjivač pritiska, onda je ugrožena njegova sigurnosna funkcija.

Kratkotrajnim otvaranjem ventila na boci treba priključak za smanjivač pritiska izduvati prije namještanja.

Smanjivač pritiska na boci mora da je tako namješten da je opasnost od lizajućeg plamena maksimalno smanjena.

Zato priključci za crijeva ne smiju da budu usmjereni na druge boce sa gasom. Najmanja opasnost postoji, uglavnom, onda kada sigurnosni ventil izduvava na gore a poklopac sa oprugom može da odleti na dolje.

RUKOVANJE

Specijalnim armaturama sa kiseonikom ne smije da se rukuje tako da se one cimaju. Stalno mora da se vodi računa o besprekornim priključcima i spojevima crijeva. U drugom pak slučaju stvaraju se udari pritiska da smanjivač pritiska gori u vidu eksplozije. Nije nikakva rijetkost da pri tome doleti bijelo

užaren čelični dio. Armatura sa kiseonikom ne smije zbog opasnosti od paljenja da se rukuje masnim rukama.

CRIJEVA

Crijeva predstavljaju pri nesvrshodnom rukovanju posebna slaba mjesta na putu gasa od boce do gorionika. I kod crijeva koja su napravljena po normama ima mjesta koja nisu najbolje zaptivena što može da ima za posljedicu požar ili eksploziju. Zato sredstva treba da se brižljivo zaštite od oštećenja svih vrsta. Oštećenja od savijanja crijeva javljaju se, prije svega, kako je iskustvo pokazalo, na priključcima za smanjivač pritiska i priključak za gorionik.

Mjesta koja nijesu dobro zaptivena treba brižljivo i stručno popraviti. Ne dozvoljava se da se za vezivanje upotrebljava žica. Ona siječe crijevo često se na njoj povrede i ruke a sem toga ona može u svako doba da se slomi. Bakarna cijev koja se često koristi u instalaciji i često se sriječe na gradilištima ne smije nikako da se upotrijebi kao spojni komad jer ona sa acetilenom stvara eksplozivni bakarni acetilid.

Prilikom popravke oštećenih crijeva treba voditi računa o tome da u crijevo nisu dospjela strana tijela koja mogu da začepi djelove gorionika.

Acetilenska crijeva moraju da budu dugačka najmanje 3m.

Ona se prije prvog korišćenja produvaju vazduhom ili inertnim gasom.

Prilikom produvavanja crijeva za kiseonik vazduhom uvijek treba voditi računa o tome da u vazduhu nema magle od ulja.

U stalno odžavanje crijeva spada i svrsishodno skladištenje pri kome mora da se izbjegava savijanje crijeva.

GORIONICI

Prilikom puštanja u rad injektorskih gorionika treba voditi računa o tome da budu otvoreni prvo ventil za kiseonik a onda ventil za gorući gas.

Razlog za to je vrlo jednostavan:

Pošto se kiseonik dovodi sa znatno višim pritiskom nego gorući gas, on ga usisava besprekorno samo onda kada on ispred sebe ima gorionik. Prilikom zaustavljanja gorionika treba postupiti obrnuto, odnosno zatvoriti prvo ventil za gorući gas a potom ventil za kiseonik.

Gorionici mora da se besprekorno odžavaju. Tu spada takođe i to da se oni odlažu samo na čiste površine. Tako se spriječava da se mlaznica gorionika začepi prljavštinom, onda usisno dejstvo gorionika ostaje konstantno a takođe se izbjegavaju i opasni ostaci od gasa.

Da bi se prilikom promjene umetka za gorionik spriječilo prodiranje kiseonika u vod za dovod gorućeg gasa navrtka mora da se zategne ključem a ne rukom.

Usisno dejstvo gorionika treba redovno kontrolisati na naglavak za gorući gas. Kad su duže pauze u radu, treba sem ventila na boci za gas takođe čvrsto zategnuti i ventil na gorioniku. Ako eventualno i pored svega ovoga izlazi gas priključeni gorionik ne smije zbog opasnosti od eksplozije da se ostavlja u tijesnim prostorijama ili kutijama za alat. Takođe i gorionike smiju da popravljaju samo stručna lica.

2.3.8. Zaštita od pada sa visine ili u dubinu

Na ovom gradilištu postoje mjesta rada koja predstavljaju opasnost od pada sa visine ili u dubinu. Da bi rad bio bezbjedniji, obradićemo ovu materiju kroz nekoliko načina zaštite:

- Zaštitna ograda,
- Poklopci,
- Ljestve.

Zaštitna ograda

Zaštitne ograde moraju se postaviti na svim mjestima rada, gdje postoji opasnost od pada s visine ili u dubinu, a nalaze se na visini višoj od 100cm od tla ili je otvor u blizini tog mjesta veće dubine od 100cm.

Sve zaštitne ograde moraju biti visoke najmanje 100cm sa tri vodoravne prečke. Razmak između prečki kod ograde ne smije biti veći od 30cm. Donja prečka, odnosno ivična zaštita mora biti visoka najmanje 20cm. Svaka zaštitna ograda mora biti tako čvrsta da bez oštećenja podnese bočni pritisak na rukohvat od 30 kp/m.

Poklopci

Zaštitni poklopci moraju se postaviti na sve otvore u tlu ako postoji mogućnost propadanja tijela ili samo jedne noge. Poklopci moraju potpuno prekriti otvor i moraju se tako izvesti da onemoguće njihovo pomjeranje.

Ljestve

Strane ljestvi ukoliko su od drveta moraju biti iz jednog komada i to od zdravog drveta. Dimenzije strana drvenih ljestvi moraju biti 7 x 3. Ako se na gradilištu prave lestve duže od 5m. dimenzije moraju biti 8 x 3,2cm. Prečke drvenih ljestvi moraju biti od tvrdog drveta okruglog ili kvadratnog presjeka urezane u strane lestvi. Širina lestvi između strana mora biti najmanje 45cm. a razmak između ivica prečki ne smije biti veći od 32cm.

Ljestve duže od 400cm. moraju biti osigurane metalnim utegama. Ljestve moraju prelaziti ivicu na koju su naslonjene najmanje za 75cm. Nagib ljestvica prema vertikali ne smije biti ni veliki ni mali. Smatra se da je najpogodniji nagib kada je oslonac izmaknut za $\frac{1}{4}$ dubine ljestvica (na 4 metra – 1 metar).

Ukoliko se ne može zaposleni obezbijediti pri radu na visini na drugi način, istom dati na upotrebu zaštitni pojas.

Štetni gasovi, prašina, para i opasnost od požara

Rad na mjestima gdje se pojavljuju štetni gasovi, prašina i para, odnosno na poslovima na kojima postoji opasnost od profesionalnih oboljenja i oštećenja zdravlja, koje su prisutne u radnoj atmosferi, treba obavljati uz obaveznu primjenu odgovarajućih mjera zaštite. Na ovom gradilištu će se uglavnom pojavljivati **štetne pare i gasovi** na mjestima gdje se vrši autogeno rezanje. Za zaštitu zaposlenih koji obavljaju poslove na mjestima gdje se pojavljuju štetni gasovi, prašina i pare koristiće se: tehničke mjere zaštite sredstva i oprema za ličnu zaštitu zaposlenih (respirator, zaštitne naočare, zaštitna maska i dr.). Pojava vatre je moguća u eventualnim slučajevima kod radova na autogenom rezanju. Pri takvim radovima se moraju primjeniti posebne mjere zaštite od

požara imajući u vidu okolnosti i obim navedenog posla. Kod korištenja boca za acetile i kiseonik moraju se primjeniti sve mjere zaštite kako ne bi došlo do nastanka i širenja požara, a što se prvenstveno odnosi na (mjesto korištenja, način korištenja, vrstu korištenog alata i sl.).

Kiseoničke i acitilenske boce ne smiju se izlagati uticaju sunca i moraju se držati odvojene prazne od punih u uspravnom položaju, a ako se koriste na kolicima dozvoljen je maksimalan nagib 45°. Kod rada sa ovakvim sredstvima, zaposleni trebaju koristiti odgovarajuću zaštitnu opremu i istima staviti na raspolaganje potreban broj vatrogasnih aparata tip «S» i »CO2». Svi zaposleni trebaju biti obučeni sa rukovanjem navedenih prenosnih aparata a naročito oni koji rade sa acitilenom. Pri ovim radovima neophodna je kontrola neposrednog rukovodioca.

2.3.9. Rad više poslodavaca na rušenju objekata

Kada dva ili više poslodavaca istovremeno izvode radove na istom odnosno zajedničkom gradilištu ili radilištu, svaki od njih je dužan da organizuje izvođenje radova tako da zaposleni jednog poslodavca pri izvođenju radova ne ugrožavaju sigurnost i život zaposlenih kod drugih poslodavaca.

Investitor i svi poslodavci koji izvode građevinske radove dužni su da, prije početka radova, **zaključe ugovor** o organizovanju i sprovođenju mjera zaštite na radu, kao i o međusobnim pravima, obavezama i odgovornostima.

Ugovor se obavezno dostavlja inspekciji rada, najkasnije pet dana prije početka radova.

Kada se u procesu rada na gradilištu pored glavnog izvođača uključuju podizvođači i kooperanti, ugovorom se moraju predvideti sledeće obaveze:

3. da dostave prijavu početka radova;
4. da dostave elaborat o zaštiti na radu za svoj dio posla;
  - da za zaposlene koji će raditi na mjestima sa posebnim uslovima rada, dostavi dokaze da ispunjavaju predviđene uslove;
  - dokaz o ispravnosti sredstava za rad na mehanizovani pogon koja će koristiti u toku izvođenja ugovorenih radova.

Bez ispunjenje uslova iz prethodnog stava podizvođač odnosno kooperant ne može biti uveden u proces rada na gradilištu ili proizvodnom pogonu glavnog izvođača.

Zdravstveni bezbjedonosni standardi

1.4.1. Organizovanje prve pomoći na rušenju objekata

Osposobljavanje lica za pružanje prve pomoći

U skladu sa opštim aktom društva, od tehničkog i nadzornog osoblja dva zaposlena na izvođenju predmetnih radova, moraju biti osposobljena za pružanje prve pomoći.

Zaposleni koji su osposobljeni za pružanje prve pomoći moraju biti snadbjeveni pismenim uputstvom o pružanju prve pomoći.

Materijal i oprema za pružanje prve pomoći

Na gradilištu se mora nalaziti ormarić snadbjeven sanitetskim materijalom i sredstvima za pružanje prve pomoći:

- 2 flaster zavoja;
- 5 manjih i 5 većih sterilnih (prvih) zavoja za prvu pomoć;
- 4 komada kaliko – zavoja dužine 5m a širine 8cm;

- 2 trougla marame i 4 sigurnosne igle ;
- 3 paketića bijele vate, od 10gr i 1 paket obične vate od 100gr;
- 6 komada naprstka od kope u tri veličine;
- 1 makaze za rezanje zavoja, sa zavrnutom glavom;
- 1 manja anatomska pinceta;
- Esmarh guma 80 do 100 cm dužine, a 2,5 cm širine;
- 4 udlage za prelom kostiju vatirane;
- 2 komada Kramerovih po 100cm i 2 komada po 50 cm dužine, a 10cm širine.

U ormariću se ne smije stavljati materijal koji se ne smatra sanitetskim materijalom. Ormarić se mora održavati u urednom stanju.

Ormarić će biti smješten na gradilištu, odnosno zbog nepostojanja kancelarija isti mora biti u neposrednoj blizini i zaključan.

Ormarić za pružanje prve pomoći mora biti obojen bijelom bojom i označen crvenim krstom.

Na ormariću mora biti označeno sledeće:

- adresa najbližeg ljekara (po mogućstvu i telefonski broj)
- adresa i telefonski broj najbliže zdravstvene ustanove,
- imena zaposlenih osposobljenih za pružanje prve pomoći;

Organizacija pružanja prve pomoći

Osobe osposobljene za pružanje prve pomoći dužne su hitno intervenirati u slučaju povrede ili naglog oboljenja zaposlenih na gradilištu.

Ukoliko je povreda takve prirode da se hitna intervencija na gradilištu ne može smatrati konačnom, već je potrebna stručna pomoć medicinskog osoblja, rukovodilac gradilišta, treba organizovati pozivanje kola hitne pomoći, odnosno organizovati odgovarajući prevoz povređenog u zdravstvenu ustanovu.

Odgovarajućim prevoznim sredstvom smatra se samo ono u kojem se povređeni zaposleni može prevoziti u ležećem položaju.

Osoba koja organizuje prevoz povređenog prevoznim sredstvom sa gradilišta, dužna je prije nego što izda takav talog, potpuno sigurno utvrditi da se stanje oboljelog usled prevoza ili prenosa neće pogoršati. Ukoliko ova osoba nije u to sigurna, treba sačekati dolazak hitne pomoći.

1.4.2. Zaštita od požara na lokaciji rušenja objekata

U cilju zaštite od požara potrebno je preduzeti odgovarajuće mjere zaštite u tom cilju i obezbjediti odgovarajući broj sredstava za zaštitu od požara.

Gradilište obezbjediti sa:

- dva aparata za gašenje požara prahom S9,
- buretom vode,
- burem pijeska,
- garniturom lopata, kofe i dr.

Aparati za gašenje požara, kao i opreme za gašenje požara, moraju biti redovno pregledani.

Vatrogasna oprema mora biti obojena crvenom bojom.

1.4.3. Lista opasnih materija i supstanci koji se koriste na gradilištu, rad sa opasnim materijama na gradilištu i smeštaj zapaljivih tečnosti

Pod opasnim materijama na gradilištu podrazumevaju se materije koje mogu prouzrokovati požar, eksploziju, trovanje i slične štetne posledice. Lako zapaljivi građevinski materijal (daske, grede, letve i drugo) mora se na gradilištu slagati na mestima udaljenim od toplotnog izvora. Otpatci od drveta (strugotine, šuške, iverje i drugo) moraju se uklanjati na mesta obezbeđena od požara.

Na svim mestima na gradilištu na kojima postoji opasnost od paljenja lako zapaljivog materijala moraju se sprovesti zaštitne mere predviđene važećim propisima o zaštiti od požara.

Za smeštaj zapaljive tečnosti određuje se posebna prostorija u kojoj se ne mogu držati drugi materijali. Prostorija mora imati prirodnu ventilaciju i pod koji je izrađen sa blagim padom, kako bi se eventualno izlivena zapaljiva tečnost slobodnim padom skupljala u posebno izrađen šaht. Električne instalacije u ovakvim prostorijama moraju biti izvedene po odgovarajućim propisima (S ili Ex izvedba i sl.).

Burad sa zapaljivom tečnošću postavljaju se i skladište na drvene grede ili daske da bi se izbjeglo eventualno varničenje između metala i betona.

Burad sa zapaljivom tečnošću može se eventualno otvarati ključem koji je izrađen od mekog materijala koji u dodiru sa metalnim buradima ne varniči.

U prostorijama gde se radi sa zapaljivim tečnostima zabranjeno je unositi otvoren plamen ili pušiti. Pošto svaka zapaljiva tečnost isparava u zapaljivu paru, pušenje u ovakvim prostorijama i unošenje otvorenog plamena zabranjeno je, jer može izazvati eksploziju.

1.4.4. Obezbeđenje opasnih mjesta i ugroženih prostora na lokaciji rušenja objekata

Tokom izvođenja radova će se pojaviti različiti izvori opasnosti kao normalna pojava procesa rušenja objekata ili kao posledica neispravnog postupka rada.

Da bi se spriječile neželjene posledice odnosno nesreće i povrede na radu, svi radovi kod kojih pojavljuju bilo kakve opasnosti moraju se izvoditi na osnovu utvrđenog kriterijuma, odnosno tehničkih upustava i režima rada.

1.4.5. Poslovi sa posebnim uslovima rada na rušenju objekata

Kao poslovi sa posebnim uslovima rada na gradilištu smatraju se poslovi odnosno radni zadaci kod kojih se u toku rada javljaju povećane opasnosti od povređivanja, profesionalnih i drugih oboljenja i za čije je vršenje potrebna posebna zdravstvena, fizička i psihička podobnost, stručna sprema i doba života zaposlenih.

Kao poslovi sa posebnim uslovima rada na rušenju objekata smatraju se :

- poslovi mašiniste na građevinskim mašinama,
- poslovi vozača teretnih vozila,
- zaposleni koji rade na autogenom sječenju,
- zaposleni koji rade na visini - građevinski i pomoćni radnici.

Zaposleni koji se raspoređuju na ovim poslovima moraju posjedovati ljekarsko uvjerenje da su zdravi i sposobni za obavljanje tih poslova, moraju

imati odgovarajuću stručnu osposobljenost i biti stariji od 18 godina. Ako zaposleni mijenjaju mjesta rada u istoj struci pa dolaze na poslove sa posebnim uslovima rada, moraju se predhodno uputiti na specijalistički ljekarski pregled. Kako radne zadatke ovim zaposlenima određuje neposredni rukovodilac, dužan je da o tome obavijesti rukovodioca gradilišta koji će se odgovarajućom službom u radnoj organizaciji organizovati pomenuti pregled.

Ukoliko zaposleni iz grupe poslova sa posebnim uslovima rada ne ispunjavaju navedene zahtjeve, moraju se odmah premjestiti na druge poslove.

1.4.6. Lična zaštitna sredstva i oprema zaposlenih

Budući da je primjenom tehničkih mjera zaštite nemoguće anulirati moguće opasnosti na otvorenom prostoru za zaštitu zaposlenih koji obavljaju poslove sa posebnim uslovima rada pored ostalih mjera zaštite (organizacionih, tehnoloških, tehničkih, i dr.) zaposlenih je potrebno obezbjediti i dati na korišćenje lična zaštitna sredstva i opremu i to:

- zaštitni šlem,
- zaštitne naočare s providnim staklom,
- štitnik za oči i lice,
- ušni čepovi protiv buke,
- respirator,
- maska za zaštitu od prašine
- kožne zaštitne rukavice,
- gumene rukavice za električare,
- zaštitne cipele sa čeličnom kapicom,
- kožna zaštitna pregača za sjekače,
- zaštitno odijelo,
- zaštitni opasač,
- zaštitni fluorescentni prslik,
- sredstva i oprema za zaštitu od atmosferskih nepogoda (kabanice, čizme i dr.) i
- sredstva i oprema za zaštitu od hladnoće (grudnjaci, jakne i sl.)

1.5. Zaštita životne sredine

Uticaj rušenja na okolinu može se sagledati kroz:

- a) uticaje kod izvođenja radova rušenja (rad mehanizacije: buka, prašina, zagađenje vazduha, neplanirani kvarovi na mašinama-gubitak ulja i sl.)
- b) uticaji kod deponovanja materijala nastalog rušenjem (deponovanje građevinskog šuta, deponovanje neopasnog tehnološkog otpada deponiranje opasnog tehnološkog otpada)

Parcele na kojima su locirani predmetni objekat su dio šireg terena koji je relativno ravan. Nije planski oplemenjena zelenilom u skladu sa smjernicama, propisima i preporukama nadležnih službi.

Opisivana djelatnost rušenja predmetnog objekata je takva da u fazi izvođenja radova možemo očekivati stvaranje izvjesnih količina šuta, metala i betona koji

će biti odvoženi na prethodno određene lokacije u dogovoru sa lokalnom samoupravom.

Ono što je karakteristika geografskog područja, na koma se nalazi predmetni objekat, jeste da pripada kontinentalnom dijelu zemlje, da se nalazi u blizini puta koji povezuje Mojkovac sa drugim kontinentalnim regijama i dalje i da pripada oblasti industrijskih aktivnosti. Kada se govori o obimu mogućeg uticaja projekta na životnu sredinu veoma je važno napomenuti i to da će predmetni objekat biti saobraćajno veoma dobro povezan (izlazi na lokalnu saobraćajnicu a preko nje na magistralu) tako da nemože doći do indirektnih štetnih uticaja. S obzirom na vrstu djelatnosti i način uklanjanja otpada pri rušenju za očekivati je da postoji produkcija štetnih materija koje bi uticale nepovoljno na kvalitet voda, zemljišta i vazduha ali bi ova produkcija bila privremenog karaktera. Na ovoj lokaciji nema zaštićenih zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta. Nema kulturno-istorijskih lokaliteta niti arheoloških nalazišta. Već je navedeno da na samoj lokaciji izvođenja projekta ima prirodnih resursa i da je ovo prigradska zona. Najbliži stambeni objekat predmetnoj lokaciji je stambeni objekti i nalazi se na udaljenosti od oko 50 m. Okolno stanovništvo bi eventualno u kratkotrajnim periodima moglo biti izloženo povećanim uticajima buke prije svega, vibracija ali ne i zračenja koja bi se eventualno mogla pojaviti prilikom rušenja predmetnog objekta. Broj zaposlenih na rušenju objekta će biti toliki da se neće bitnije promijeniti struktura i brojnost stanovništva ovog područja što bi uticalo negativno na životnu sredinu.

S obzirom na vrstu djelatnosti, namjenu i na lokaciju može se konstatovati da prilikom izvođenja rušenja predmetnog objekta ne može doći do zagađivanja voda, zemljišta i vazduha u takvom obimu da bi se posljedice mogle osjetiti ni u neposrednom okruženju, a kamoli u nekim susjednim državama. Mogućnost za prekogranični uticaj faktički ne postoji.

U ovom dijelu ćemo govoreći o obimu uticaja spomenuti jedan specifični faktor a to je stvaranje buke. U cilju smanjenja nivoa buke koja je prisutna na lokaciji, radi zaštite lokalnog stanovništva, gradilište će biti ograđeno a radovi će se izvoditi bez zastoja po unaprijed utvrđenoj dinamici uz poštovanje propisa, a posebno Uredbe o zaštiti od buke. Pošto će gradilište biti ograđeno, zvučni talasi koji nastaju na mjestu izvođenja radova poprilično gube na svom intenzitetu i kao takvi stižu do susjednih objekata. Još ćemo jednom napomenuti da su ovi zvučni efekti privremenog karaktera i da se rušenje odvija kako je već navedeno.

Ovdje je naročito potrebno napomenuti da najveći izvor buke u ovom dijelu grada tj. u ovoj prigradskoj zoni predstavlja drumski saobraćaj koji je u ovoj oblasti poprilično frekventan. On ima direktan zvučni uticaj na stambene objekte koji se direktno naslanjaju na saobraćajnice sa kojima je povezan i predmetni objekat.

S obzirom na sve navedeno u dosadašnjem tekstu može se ustvrditi da izvjestan i zanemarljivi obim uticaja rušenja predmetnih objekata na životnu sredinu postoji ali da je privremenog karaktera. Samim tim teško se može govoriti ni o nekom složenom uticaju. Osnov za ovako definisanje obima i

sadržaja uticaja je prije svega vrsta djelatnosti kao i karakteristika ovog geografskog područja.

Vjerovatnoća trajnih pominjanih štetnih uticaja predmetnog objekta na životnu sredinu je mala. Ponovo ćemo ovdje napomenuti vrstu djelatnosti koja ne iziskuje upotrebu štetnih i opasnih supstanci. Ukoliko se rušenje objekta obavi kvalitetno i po projektnom rješenju, u toku izvođenja neće doći do emisije nikakvog elektromagnetnog zračenja koja bi djelovala štetno po korisnike i okolno stanovništvo. S obzirom na vrstu djelatnosti neće doći do stvaranja otpadnih materija u takvim količinama koje bi uticale negativno na kvalitet zemljišta, voda, vazduha, biljni i životinjski svijet. Takođe na ovoj lokaciji nema arheoloških nalazišta niti zaštićenih područja.

Na osnovu svega izloženog može se donijeti jedna generalna konstatacija a to je da rušenje predmetnih objekata neće značajno promijeniti postojeće stanje životne sredine na datoj lokaciji, ni u njenom širem okruženju. S obzirom da smo konstatovali određeni – minimalni obim uticaja na životnu sredinu, jasno je da nema učestalosti niti vjerovatnoće ponavljanja tog uticaja.

Mjere zaštite vazduha prilikom izvođenja rušenja objekata

U cilju zaštite kvaliteta vazduha preporučuju se sledeće mjere u toku rušenja:

- Kvašenje manipulativnih površina, puteva i gomila iskopanog materijala (zemlje) i dijelova srušenih objekata u sušnom periodu: visoke temperature vazduha, niska vlažnost vazduha, kako bi se spriječilo raznošenje sitnih čestica vjetrom, odnosno difuzna emisija prašine;
- Za potrebe gradilišta, urediti saobraćajne površine sa čvrstom podlogom tako da se ne diže prašina od vozila ili ne nanosi blato na prilaznu saobraćajnicu;
- Prekrivanje ceradom materijala od rušenja u slučaju pojave jakih vetrova;
- Prilagođavanje brzine vozila prilikom kretanja po zemljanim putevima kao i smanjenje brzine prilikom transporta materijala nastalog od rušenja;
- Na lokaciju dovoziti ispravna mehanizaciju koja je prošla redovne tehničke preglede koji uključuju i mjerenje emisije izduvnih gasova;
- Angažovani radnici na rušenju projekta moraju biti upoznati o potencijalnim uticajima izgradnje projekta na kvalitet vazduha kao i mjerama za njihovo smanjenje.

Mjere zaštite od buke

Mjere zaštite od buke u toku realizacije projekta obuhvataju različite organizacione mjere kojima će se smanjiti emisija buke kao i potencijalni efekti buke na zaposlene u toku rušenja i životnu sredinu. Mjere zaštite koje se predviđaju su sledeće:

- Radovi na rušenju objekata moraju da se odvijaju u toku dana;
- Na mjestu izvođenja radova neophodno je ograničiti brzinu kretanja vozila kojom će se spriječiti moguća prekomjerna emisija buke;
- Prilikom izvođenja rušenja ali i drugih radova, koristiti se samo kamione i mehanizaciju u ispravnom stanju koja ne generiše povišeni nivo buke;

- Cjelogupnu lokaciju izvođenja radova ograditi čime će se koliko toliko ublažiti negativni efekti buke na okolinu naročito istaknuti i impulsni tonovi;
- Angažovani radnici na realizaciji projekta moraju biti upoznati sa potencijalnim uticajima i mjerama za smanjenje uticaja buke na životnu sredinu i lokalnu populaciju.

Mjere zaštite zemljišta

Za zaštitu zemljišta od negativnih uticaja realizacije projekta predlažu se sledeće mjere:

- Prilikom privremenog odlaganja materijala od rušenja i dr. voditi računa da se sitan materijal i zemlja ne rasipaju okolo kretanjem vozila i da se ne miješa sa podlogom;
- Maksimalna visina privremeno odložene iskopane zemlje ne smije da prelazi visinu od 2 m, kako bi se izbjeglo zbijanje pod dejstvom težine gornjih slojeva;
- U periodu suvog vremena vršiti kvašenje materijala ili zemlje kako bi se izbegla eolska erozija, tj. raznošenje sitnih čestica vjetrom i deponovanje na okolno zemljište;
- Prilikom transporta vršiti pokrivanje materijala nastalog od rušenja;
- Prilikom transporta iskopanog i materijala nastalog od rušenja odrediti granične brzine kretanja kamiona kako ne bi došlo do emisija čestica prašine i/ili prosipanja zemlje na puteve;
- Kretanje vozila i mehanizacije ograničiti se na što manju površinu uz ograničavanje njihovog kretanja na pristupne puteve u najvećoj mogućoj mjeri;
- Prilikom realizacije projekta na lokaciju dovoziti ispravnu mehanizaciju koja je prošla tehničke preglede;
- Na lokaciji realizacije projekta zabranjeno je održavanje vozila i mehanizacije, dopuna ulja, goriva itd.;
- Sve građevinske mašine koje koriste pogonsko gorivo na bazi naftnih derivata moraju biti snabdjevene posudama za prihvatanje trenutno isurelog goriva ili maziva.

Mjere zaštite podzemnih voda

Mere zaštite površinskih i podzemnih voda su navedene u daljem tekstu i one uključuju i neke mjere koje se primenjuju za zaštitu zemljišta:

- Na lokaciji realizacije projekta zabranjeno je održavanje vozila i mehanizacije, dopuna ulja, goriva itd.;
- Prilikom rušenja postojećih objekata koristiti ispravna vozila i mehanizaciju koja je prošla tehničke preglede;
- Pripremiti plan reagovanja u slučaju udesnih situacija koji će uključivati i mjere zaštite voda u slučaju prosipanja ulja;
- Sve građevinske mašine koje koriste pogonsko gorivo na bazi naftnih derivata moraju biti snabdjevene posudama za prihvatanje trenutno isurelog goriva ili maziva, kao i najmanje po 3 kg odgovarajućeg sorbenta za neutralizaciju istih. Sorbenti treba da poseduju sertifikate o biorazgradljivosti i da nisu štetni po životnu sredinu.

1.6. Reciklaža

Reciklaža materijala obuhvata aktivnosti koje se prema vremenu izvođenja mogu grubo podijeliti na dvije osnovne grupe:

a) reciklaža u fazi pripreme objekta za rušenje, što obuhvata postupke sortiranja i odlaganja materijala koji imaju upotrebnu vrijednost u zatečenom obliku i koje treba kao takve sačuvati u postupku rušenja ili ih je potrebno ukloniti radi sprečavanja trajnog zagađenja okoline prilikom deponovanja (plastika, staklo, bitmeni itd.)

b) reciklaža u fazi obrade materijala nakon rušenja, što obuhvata sve postupke drobljenja, usitnjavanja pročišćavanja i prosijavanja materijala nastalog rušenjem (drobilice, uređaji za pročišćavanje vodom ili zrakom, sita za prosijavanje i izdvajanje frakcija materijala) te zbrinjavanje sekundarnih sirovina (metal, plastika, staklo itd.)

Metalni otpad

Na predmetnom lokalitetu vršenjem budućih aktivnosti prije svega rušenja postojećih objekata, vrši se manipulacija sa velikom količinom metalnog otpada te je potrebno organizovati propisno obavljanje ovih poslova. Reciklaža metala danas je vrlo korisna ekološka djelatnost, pogotovo ako znamo da svaka druga tona metala dolazi iz otpadnog metala (reciklaža se ne obavlja unutar predmetnog kompleksa već će se predate ovlašćenim distributerima ove vrste otpada). Prestankom trajanja prvobitne funkcije materijala s pretežno metalnim sastavom nastaje otpad, koji u suštini ne gubi vrijednost, jer sadrži sve svoje bitne osobine i karakteristike, ali postaje problem za okolinu. Da bi se riješio ovaj problem kao i uvećalo stvaranje sekundarnih sirovina treba obezbijediti mogućnost kvalitetne obrade metalnog otpada i mogućnost separacije metala od nemetala u otpadu čiji je izvor privreda i stanovništvo.

Sakupljanje metalnog otpada

Sredstva i oprema kojima se sakuplja metalni otpad moraju obezbjeđivati sprečavanje rasipanja ili preliivanja otpada i širenje prašine, buke i mirisa. Prikupljanje i primarna prerada sekundarnih sirovina metalnog porijekla obuhvata:

- a) sve vrste otpada od starog željeza i nerđajućeg čelika,
- b) sve vrste otpada od obojenih metala:
  - otpad od bakra (mesinga i bronz)
  - otpad od aluminijuma

Osnovni princip načina upravljanja ovom vrstom otpada na predmetnom kompleksu:

METALNI OTPAD			
Vrsta otpada	Sakupljanje	Privremeno skladištenje	Prevoz i odstranjivanje
Metalni djelovi	Posebne džambo vreće i Asfaltni i betonski platoi unutar lokacije	Unutar lokacije	Utovar i prevoz mehanizacijom.

Pripremljeni i već sortirani materijal tovari se na kamione. Kroz sve procese prikupljanja metalnog otpada treba da se poštuju ekološke norme i standardi. Prilikom obavljanja poslova sakupljanja metalnog otpada treba uspostaviti sistem tako da zaposleni na svim nivoima, na čelu s upravom, imaju obvezu sprečavati zagađenje životne sredine, ugrožavanje zdravlja i sigurnosti ljudi, zadovoljavati zakone i obvezujuće propise koji se odnose na zaštitu životne sredine.

Skladištenje metalnog otpada

Na predmetnoj lokaciji postoji dovoljan prostor za skladištenje selektovanog metalnog otpada kao i za obavljanje poslova utovara. Na lokaciji postoji dovoljni manipulativni prostor za veća vozila koja odvoze otpad.

S obzirom da je prostor predmetne lokacije širok kao i s obzirom na tehnološku opremljenost i savremena transportna sredstva nije za očekivati pojavu većih negativnih uticaja na okolinu. Još ćemo jednom napomenuti da se u poslovnom krugu predmetnog kompleksa neće obavljati bilo kakvi procesi obrade metalnog otpada.

Prevoz, prerada i odstranjivanje metalnog otpada

Metalni otpad je dakle nužno razvrstati na dijelove istorodne po hemijskom sastavu i strukturi, te ga svesti na dimenziju pogodnu za transport i daljnju obradu u topionicama i livnicama u zemlji i inostranstvu. Nakon selektovanja, pripremljeni metalni otpad se najčešće tovari u kamione specijalizovanog društva i odvozi iz kruga predmetnog kompleksa shodno ugovorima o preuzimanju. Da napomenemo da i sredstva i oprema kojima se prevozi metalni otpad moraju obezbjeđivati sprečavanje rasipanja ili prelijanja otpada i širenje prašine, buke i mirisa. Vlasnik otpada dužan je da vodi evidenciju o količinama i vrsti otpada u skladu sa katalogom otpada.

Građevinski šut

Ključni i najvažniji uticaj rušenja objekata ogleda se kroz problem deponovanja građevinskog šuta. Odlaganjem građevinskog šuta na gradsku deponiju nastaje višestruka šteta za društvo jer se umjesto njenog recikliranja i ponovnog korištenja za potrebe nove izgradnje, za te iste potrebe koristi novi prirodni materijal iz prirodnih, neobnovljivih izvora. Stoga je širi društveni interes da se sav građevinski šut nastao rušenjem građevina reciklira i na taj način se umanja potreba za korištenjem sirovina iz prirodnih izvora. Da bi reciklaža građevinskog šuta bila efikasna i ekonomski isplativa, cijeli postupak je potrebno organizovati na planski i sveobuhvatan način, koji će uključivati sve korake procesa:

- (1) priprema objekta (odvajanje i selekciju materijala po vrstama),
- (2) mašinsko rušenje,
- (3) reciklaža, drobljenje i usitnjavanje, prosijavanje i
- (4) ponovno korištenje materijala.

III NUMERIČKA DOKUMENTACIJA

1. UTICAJ UKLANJANJA OBJEKTA NA STABILNOST SUSJEDNIH OBJEKATA I BEZBJEDNOST SAOBRAĆAJA

Predmetna parcela na kojoj se nalaze Poslovni objekat prilikom rušenja istih biće ograđena čvrstom ogradom. Objekti koji se nalaze u blizini urbanističke parcele na kojoj se nalaze Poslovni objekat nalaze se na bezbjednoj udaljenosti od objekata i prilikom rušenja istog njihova stabilnost neće biti ugrožena.

Predmetna lokacija se nalazi pored javne saobraćajnice, tako da prilikom rušenja objekata bezbjednost saobraćaja ne smije biti ugrožena. Kako se objekat nalazi neposredno pored ulice potrebno je se ogradi čvrstom neprovidnom ogradom.

2. UTICAJ UKLANJANJA OBJEKATA NA STABILNOST OKOLNOG ZEMLJIŠTA

Konfiguracija terena je takva da prilikom rušenja objekata neće imati uticaja na stabilnosti okolnog zemljiše.

3. PREDMJER I PREDRAČUN RADOVA

Oznaka	Vrsta otpada	Količina
17 01 01	Beton	oko 32 m ³
17 01 02	Blok / cigla / kamen	oko 54 m ³
17 01 03	Pločice i keramika	oko 25 kg
17 02 01	Drvo	oko 60 kg
17 02 02	Staklo	oko 10 kg
17 02 03	Plastika	oko 7 kg
17 03 02	Bituminozne mješavine	oko 15 kg
17 04 01	Bakar, bronza, mesing	oko 5 kg
17 04 02	Aluminijum	oko 19 kg
17 04 05	Gvožđe i čelik	oko 920 kg
17 05 04	Zemljište i kamen	oko 25 m ³
17 08 02	Građevinski material na bazi gipsa	oko 22 kg
15 01 01	Papairna i kartonska ambalaža	oko 6 kg

3.1. Predračun

3.1.1. Rušenje objekata sa odvozom na deponiju pušalno =
7.050,00 €

3.1.2. Izrada zaštitne gradilišne ograde paušalno =
300,00 €

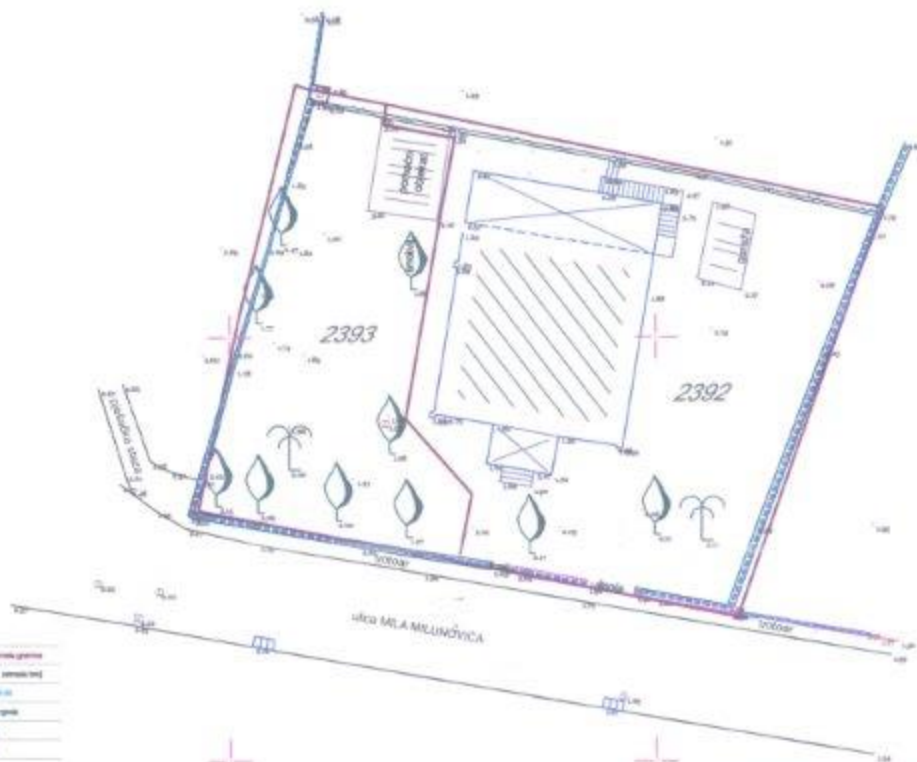
U K U P N O : = 7.350,00 €

IV GRAFIČKA DOKUMENTACIJA

SITUACIJA TERENA PARCELA 2392 I 2393

K.O. BUDVA

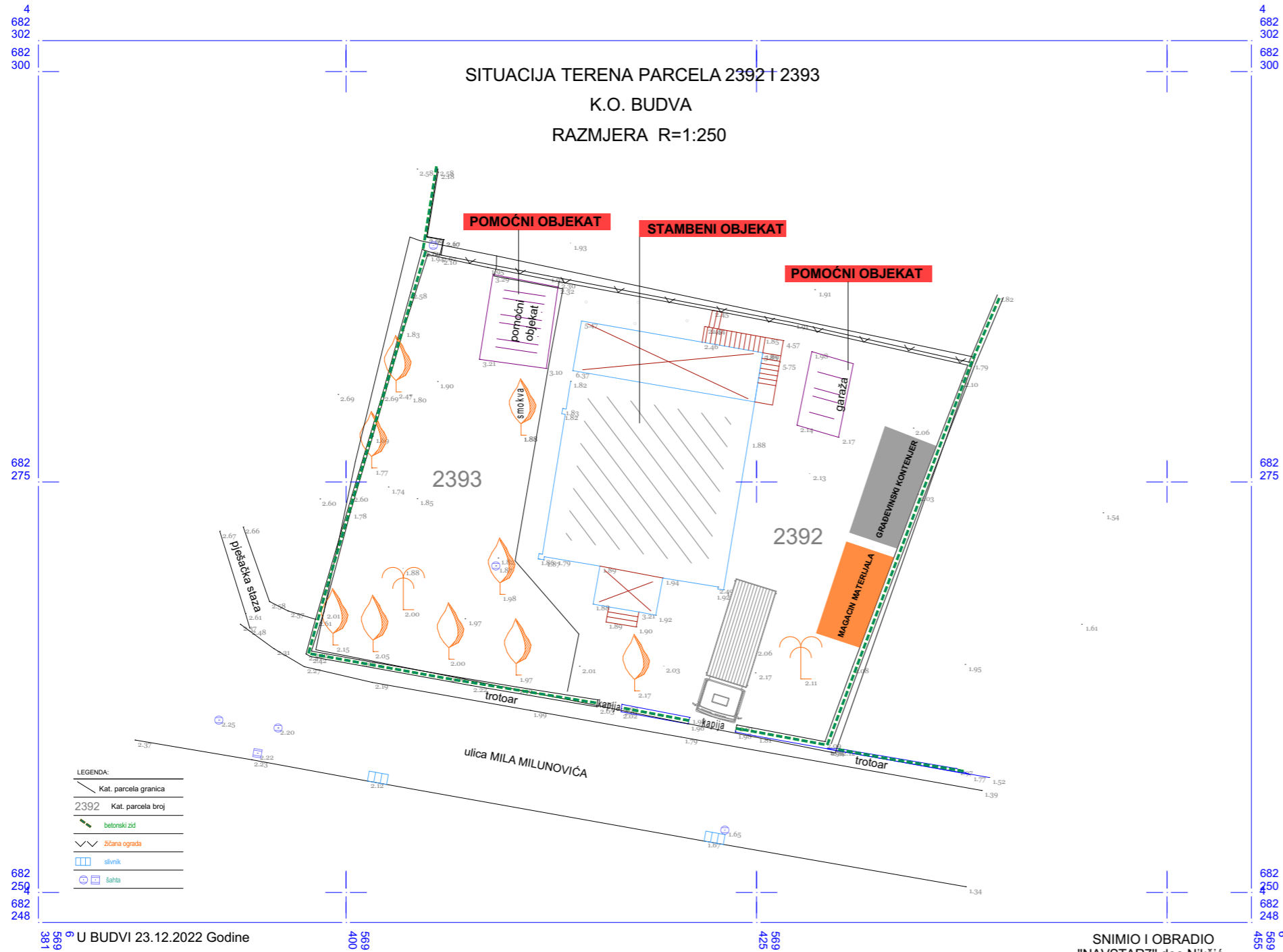
RAZMJERA R=1:250

- 2393: K.O. parcelirane
- 2392: K.O. parcelirane
- ulica ul.
- šeznasti
- šeznasti
- šeznasti
- šeznasti
- šeznasti

LEGENDA:

- OBJEKAT KOJI SE UKLANJA
- GRAĐEVINSKI KONTENJER
- MAGACIN MATERIJALA
- MOBILNI WC

PROJEKTANTSKA ORGANIZACIJA: 		INVESTITOR: ANDJUS (STEVO) VOJO	
Objekat: STAMBENI OBJEKAT i pomoćni objekti		Lokacija: KATAstarska PARCELA BR. 2392 I DIO KATAstarsKE PARCELE 2393 KO BUDVA OPSTINA BUDVA	
Glavni inženjer: Aleksandra Veljković dipl.ing.arh.	Vrsta tehničke dokumentacije: <h2 style="text-align: center;">ELABORAT O RUŠENJU</h2>		RAZMJERA: 1 : 250
Odgovorni inženjer: Aleksandra Veljković dipl.ing.arh.	Dio tehničke dokumentacije: <h3 style="text-align: center;">Elaboarat o rušenju</h3>		Br. strane: 1.
Saradnici:	Prilog:	<h2 style="font-size: 1.2em;">SITUACIJA</h2>	
Datum izrade projekta i M.P. April, 2023. god.		Datum izrade revizije i M.P.	

OBJEKTI KOJI SE RUSE

V FOTO DOKUMENTACIJA

